

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΑΝΑΔΟΧΟΙ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π. - ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ

ΘΩΜΑΗ ΚΑΝΔΗΛΑ
ΜΗΧ. ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Π.Θ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΤΗΣ
ΓΕΩΛΟΓΟΣ Α.Π.Θ.

ΑΡΙΣΤΕΑ - ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΡΑΠΤΗ
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
ΑΓΡ. - ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧ. ΑΠΘ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΕΡΑΝΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΜΠ

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΚΡΥΟΥ
ΔΑΣΟΛΟΓΟΣ Α.Π.Θ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΝΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ Π.Ι.

**ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΧΩΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΟΛΗΣ (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.)
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ**

Α' ΣΤΑΔΙΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ - ΔΙΑΓΝΩΣΗ -
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2013

ΑΝΑΔΟΧΟΣ

Η ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

ΕΠΙΒΛΕΨΗ

ΘΕΩΡΗΣΗ

Α' ΣΤΑΔΙΟ (ΑΝΑΛΥΣΗ – ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ)**Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ****ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
1. Γενικά	4
1.1 Στόχοι και περιεχόμενο του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.	4
1.2 Ιστορικό της μελέτης	4
1.3 Προδιαγραφές και διαδικασία σύνταξης της μελέτης.....	7
1.4 Νομοθεσία	7
1.5 Δομή της μελέτης	8
2. Αναφορά στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο της Δημοτικής Ενότητας	11
3. Κατευθύνσεις του Γενικού, των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, του Περιφερειακού Πλαισίου Θεσσαλίας και του ΕΣΠΑ	12
3.1 Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128 Α'/2008)	12
3.2 Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.....	12
3.3 Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Θεσσαλίας	17
3.4 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας – Ηπείρου – Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2007 – 2013.	19
3.5 ΕΣΠΑ	19
3.6 ΚΑΠ.....	20
4. Η αναγκαιότητα σύνταξης Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δ.Ε. Μητρόπολης	22
A.1 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ	26
A.1.1 Κατάσταση και προοπτικές του ευρύτερου χωροταξικού πλαισίου	26
A.1.1.1 Πλεονεκτήματα και προοπτικές	27
A.1.1.2 Προβλήματα και κίνδυνοι	28
A.1.2 Η θέση και ο ρόλος της Δ.Ε. Μητρόπολης στο ευρύτερο χωροταξικό πλαίσιο	29
A.1.3 Ο ρόλος της Δ.Ε. Μητρόπολης σε σχέση με άλλα αστικά κέντρα ή οικιστικά σύνολα Δήμου/Περιφερειακής Ενότητας/Περιφέρειας.....	30
A.1.4 Συμμετοχή της Δ.Ε. Μητρόπολης σε δίκτυα	31
A.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	33
A.2.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά	33
A.2.1.1 Πληθυσμός	33
A.2.1.2 Πυραμίδες ηλικιών – Πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών	36
A.2.1.3 Πληθυσμιακή πυκνότητα	41
A.2.2 Μορφωτικό επίπεδο	42
A.2.3 Επίπεδο ανέσεων νοικοκυριών.....	45
A.2.4 Οικονομικές δραστηριότητες	46
A.2.5 Κατηγοριοποίηση κάλυψης και χρήσεων γης	49
A.2.6 Κοινωνική υποδομή	52
A.2.7 Τεχνικές Υποδομές	54
A.2.8 Ιστορικά στοιχεία.....	54
A.2.9 Πνευματική και Πολιτιστική Κίνηση	55
A.3 ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.....	59
A.3.1 Φυσικό Περιβάλλον.....	59
A.3.1.1. Κλιματολογικά στοιχεία.....	60
A.3.1.2. Υδρογραφικό δίκτυο	68
A.3.1.3 Έδαφος	69
A.3.1.4. Χλωρίδα	69
A.3.1.5. Πανίδα	71
A.3.1.6. Αξιόλογα Οικοσυστήματα – Περιοχές ήδη Προστατευόμενες – Φυσικά Τοπία.....	72
A.3.1.7. Κατάσταση Περιβάλλοντος – Επιπτώσεις από την Οικιστική Ανάπτυξη και τις Οικονομικές Δραστηριότητες (ρύπανση, κορεσμός, κατανάλωση γης, υδατικό ισοζύγιο).....	74
A.3.2 Πολιτιστικό – Ιστορικό Περιβάλλον της Δ.Ε.	76
A.3.3 Χωροταξική Διάρθρωση Δήμου - Χρήσεις γης	78
A.3.3.1 Οικιστική Δομή	78
A.3.3.2 Δασικές εκτάσεις	78
A.3.3.3 Παραγωγικές δραστηριότητες	79
A.3.3.3.1 Πρωτογενής τομέας παραγωγής	79
A.3.3.3.2 Δευτερογενής τομέας	82

A.3.3.3.3 Τριτογενής Τομέας	83
A.3.3.4 Βασικά Δίκτυα υποδομής	84
A.3.3.4.1 Μεταφορική Υποδομή	84
A.3.3.4.2 Δίκτυο ύδρευσης	86
A.3.3.4.3 Αρδευτικό δίκτυο	86
A.3.3.4.4 Δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων	86
A.3.3.4.5 Απορρίμματα – Ανακύκλωση	86
A.3.3.4.6 Ενέργεια	87
A.3.3.4.7 Τηλεπικοινωνίες	87
A.3.3.5 Νομικό Πλαίσιο δόμησης στον εξωαστικό χώρο	87
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.4 ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	88
A.4.1. Διοικητική – Κοινωνική οργάνωση οικισμών Δ.Ε. Μητρόπολης - Δυσλειτουργίες	88
A.4.2 Λειτουργική δομή πόλης: Πολεοδομικές Ενότητες, Κέντρο – Γειτονίες	90
A.4.2.1 Μητρόπολη	90
A.4.2.2 Γεωργικό	91
A.4.2.3 Κρύα Βρύση	92
A.4.2.4 Ξινονέρι	92
A.4.2.5 Άγιος Γεώργιος	92
A.4.2.6 Πορτίτσα	93
A.4.2.7 Πανόραμα	93
A.4.2.8 Φράγγο	93
A.4.3. Καταγραφή και ανάλυση υπαρχουσών χρήσεων: τάσεις – συγκρούσεις, υπάρχουσες πυκνότητες, επάρκεια κοινοχρήστων χώρων	94
A.4.3.1 Μητρόπολη	94
A.4.3.2 Γεωργικό (χάρτης Α4-2)	100
A.4.3.3 Κρύα Βρύση (χάρτης Α4-3)	102
A.4.3.4 Ξινονέρι (χάρτης Α4-4)	104
A.4.3.5 Άγιος Γεώργιος (χάρτης Α4-5)	105
A.4.3.6. Πορτίτσα (χάρτης Α4-6)	108
A.4.3.7 Πανόραμα (χάρτης Α4-7)	110
A.4.3.8 Φράγγο (χάρτης Α4-8)	110
A.4.4. Θεσμικό Πλαίσιο: χρήσεις γης, όροι δόμησης, τυχόν άλλες ρυθμίσεις	112
A.4.4.1. Οριοθετημένοι οικισμοί (με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων)	112
A.4.4.1.1. Μητρόπολη	112
A.4.4.1.2. Γεωργικό	115
A.4.4.1.3. Κρύα Βρύση	116
A.4.4.1.4. Ξινονέρι	116
A.4.4.1.5. Πορτίτσα	117
A.4.4.1.6. Φράγγο	118
A.4.4.2. Μη Οριοθετημένος οικισμός (προ του 1923): Άγιος Γεώργιος	118
A.4.4.3. Μη Οριοθετημένος οικισμός (απογραμμένος το 2001): Πανόραμα	121
A.4.5. Ανάλυση κατάστασης οικιστικού αποθέματος οικισμών Δ.Ε. Μητρόπολης	124
A.4.6. Ποιότητα και φυσιογνωμία αστικού χώρου οικισμών: τυπολογία ρυμοτομικού, βασικοί αντιληπτικοί άξονες και ενότητες, ποιότητα δημόσιου χώρου	129
A.4.7. Κατάσταση πολιτιστικού, ιστορικού, αρχιτεκτονικού αποθέματος οικισμών	132
A.4.8. Κατάσταση φυσικών στοιχείων αστικού περιβάλλοντος οικισμών	139
A.4.9. Δίκτυα αστικής υποδομής	139
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ –ΤΑΣΕΩΝ – ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ	140
A.5.1 Αξιολόγηση αναπτυξιακών δυνατοτήτων και προοπτικών	140
A.5.1.1 Αξιολόγηση δεδομένων προγραμματικού πλαισίου	140
A.5.1.2 Αξιολόγηση ενδογενών αναπτυξιακών δυνατοτήτων	143
A.5.2 Αξιολόγηση χωροταξικών δεδομένων	146
A.5.2.1 Αξιολόγηση δεδομένων χωρικής ανάπτυξης	146
A.5.2.2 Αξιολόγηση δεδομένων οικιστικής ανάπτυξης	147
A.5.2.3 Προβλήματα εξάντλησης φυσικών πόρων	147
A.5.2.4 Προστατευτέα αντικείμενα φυσικού-πολιτιστικού περιβάλλοντος	147
A.5.3 Αξιολόγηση προβλημάτων πολεοδομικής δομής – αστικής ποιότητας ζωής	148
A.5.3.1 Τυχόν ανάγκες επεκτάσεων ή νέων οικιστικών υποδοχέων	148
A.5.3.2 Ανάγκη αναθεώρησης των κανονιστικών όρων δόμησης	148
A.5.3.3 Ανάγκη αναπλάσεων του αστικού ιστού	149
A.5.3.4 Ανάγκη ανάδειξης της αρχαιολογικής και ιστορικής κληρονομιάς	149

A.5.3.5 Ανάγκη κήρυξης διατηρητέου οικισμού και διαμόρφωση των κοινόχρηστων και παρόχθιων χώρων στους οικισμούς	149
A.5.3.6 Σκοπιμότητα χρήσης κινήτρων / πολεοδομικών μηχανισμών	150
A.5.3.7 Τυχόν ανάγκη για δραστικότερη αστική παρέμβαση	150
A.5.4 Swot Analysis.....	150
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.6 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ– ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	154
A.6.1 Γενικά	154
A.6.2 Στόχοι – Κατευθύνσεις Χωρικής Ανάπτυξης.....	154
A.6.3 Προγραμματικά Μεγέθη	155
A.6.4 Σενάρια και Προκαταρκτική Πρόταση Χωρικής Ανάπτυξης	162
A.6.4.1 Εναλλακτικά σενάρια χωρικής ανάπτυξης	162
A.6.4.2 Ρυθμίσεις οικιστικών περιοχών	162
A.6.4.3 Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού Δόμησης (ΠΕΠΔ).....	163
A.6.4.4 Περιοχές Προστασίας (ΠΕΠ).....	164
A.6.4.5 Περιοχές Ειδικών Χρήσεων (ΠΕΧ).....	164
A.6.4.6 Δίκτυα Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος	165
A.6.4.7 Οργάνωση μεταφορών – δικτύων υποδομής	165
A.6.4.8 Συμπληρωματικές Προτάσεις.....	167

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Γενικά

1.1 Στόχοι και περιεχόμενο του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.

Η μελέτη του Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Ανάπτυξης Ανοιχτής Πόλης του πρώην Δήμου και τώρα Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης, του Δήμου Καρδίτσας, συντάσσεται σύμφωνα με τον νόμο 2508/97 "για τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας", όπως συμπληρώθηκε με τον χωροταξικό νόμο 2742/99 και διαφέρει ριζικά από αυτά που προέβλεπε ο μεταβατικός νόμος 1337/83, γιατί επιδιώκει:

- Την εισαγωγή των στοιχείων της αναπτυξιακής διαδικασίας του συνόλου της Δημοτικής Ενότητας.
- Τη διατύπωση ενός τοπικού χωροταξικού πλαισίου στο επίπεδο της Δημοτικής Ενότητας, που θα εντάσσεται στο θεσμοθετημένο χωροταξικό πλαίσιο της Περιφέρειας Θεσσαλίας.
- Τη διαδικασία καθορισμού χρήσεων γης και όρων ανάπτυξης δραστηριοτήτων σε όλη την έκταση των διοικητικών ορίων της Δημοτικής Ενότητας, δηλαδή εντός και εκτός των θεσμοθετημένων οικιστικών περιοχών.
- Τον προσδιορισμό των όρων που εξασφαλίζουν την βιώσιμη (αιφορική) ανάπτυξη στην συγκεκριμένη χωρική ενότητα.
- Την εύρεση ισορροπίας μεταξύ των πιέσεων στις οποίες υποβάλλεται η περιοχή, σχετικά τόσο με τις αντοχές της, όσο και με τις αναπτυξιακές προοπτικές, αλλά και τις δεσμεύσεις του χώρου.
- Το γεγονός ότι αν και η διαδικασία αφορά γνωμοδοτική πρόταση του Δήμου Καρδίτσας προς την Περιφέρεια, η διαδικασία διεξάγεται από το Δήμο.

1.2 Ιστορικό της μελέτης

Την 25η Ιουνίου 2013 υπογράφηκε ιδιωτικό συμφωνητικό (αρ. πρωτ. 3958/25-06-13) μεταξύ του Δήμου Καρδίτσας και της σύμπραξης με τίτλο «Γεωργούλα Αικατερίνη – Κανδήλα Θωμά – Παλαιοχωρίτης Κων/νος – Ράπτη Αριστέα Χριστίνα», που εκπροσωπείται νόμιμα από τη Γεωργούλα Αικατερίνη του Κων/νου, Πολιτικό Μηχανικό, Πολεοδόμο – Χωροτάκτη, με αναπληρωτή της τον κ. Παλαιοχωρίτη Κων/νο του Αποστόλου, Γεωλόγο, για την εκπόνηση της μελέτης «Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Δήμου Μητρόπολης, Νομού Καρδίτσας».

Με το υπ' αριθμ. 4438/25-7-13 έγγραφο της Δ/σης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος του Δήμου Καρδίτσας ανατέθηκε η επίβλεψη της μελέτης στους παρακάτω υπαλλήλους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας:

1. Αναστασίου Αναστασία, Τοπογράφο Μηχανικό
2. Ανυφαντή Βάιο, Τοπογράφο Μηχανικό
3. Κουτσάφτη Σπυρίδωνα, Πολιτικό Μηχανικό
4. Μούστου Φωτεινή, Μηχανικό Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Για την κίνηση της διαδικασίας σύνταξης της μελέτης «Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Δ.Ε. Μητρόπολης, Δήμου Καρδίτσας» εκδόθηκε η υπ. αριθμ. 1966/106991/19.06.13 Απόφαση της Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 258 ΤΑΑΠΘ/09-07-13.

Η σύμπραξη, δια της κοινής εκπροσώπου της, υπέβαλε γραπτά ερωτήματα για την παροχή στοιχείων στις παρακάτω Υπηρεσίες:

1. Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.
2. ΕΛ.ΣΤΑΤ.
3. ΛΔ' Εφορεία Κλασσικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων (ΛΔ' ΕΚΠΑ)
4. 19^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
5. Υπηρεσία Νεωτέρων μνημείων και Τεχνικών Έργων Θεσσαλίας
6. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδας
7. Δασαρχείο Καρδίτσας
8. Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Καρδίτσας, Τμήμα Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής
9. Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Καρδίτσας, Τμήμα Τοπογραφίας, Εποικισμού και Αναδασμού
10. Δ/ση Ανάπτυξης, Τμήμα χορήγησης αδειών Ανάπτυξης, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Π.Ε. Καρδίτσας
11. Δ/ση Υδροοικονομίας και Περιβάλλοντος Π.Ε. Καρδίτσας
12. Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Καρδίτσας
13. Κτηματική Υπηρεσία Π.Ε. Καρδίτσας
14. Ε.Ο.Τ. Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού Θεσσαλίας
15. Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
16. Δ/ση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
17. Δ/ση Τεχνικών Έργων Δήμου Καρδίτσας
18. ΑΔΜΗΕ

και έλαβε τις εξής απαντήσεις:

1. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., με το υπ' αριθμ. 82477/18-07-2013 έγγραφο παραχώρησε στοιχεία για τις χρήσεις γης, τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και την κτηνοτροφική δραστηριότητα στην περιοχή της Δ.Ε.
2. Η ΕΛ.ΣΤΑΤ., με το από 11.07.13 mail, παραχώρησε στατιστικά στοιχεία (έτους 2008) για τις παραγωγικές δραστηριότητες του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.

3. Η ΛΔ' Εφορεία Κλασσικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων (ΛΔ' ΕΚΠΑ), με το υπ' αριθμ. 1964/19-07-2013 έγγραφό της, παραχώρησε στοιχεία, χάρτη και πίνακα για τις κηρυγμένες αρχαιολογικές θέσεις και μνημεία, καθώς και ευρύτερες περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.
4. Η 19^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, με το υπ' αριθμ. 2664/25-7-13 έγγραφο, έκανε γνωστό ότι στον οικισμό Μητρόπολης βρίσκεται ο κηρυγμένος ως μνημείο ναός του Αγίου Γεωργίου και στον οικισμό της Πορτίτσας οι ναοί Κοιμήσεως της Θεοτόκου, του Αγίου Αθανασίου και του Αγίου Δημητρίου, που δεν είναι κηρυγμένοι, αλλά προστατεύονται ως μνημεία.
5. Η Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Θεσσαλίας, με το υπ' αριθμ. 1495/10-07-2013 έγγραφό της, έκανε γνωστό ότι η οικία Αλεξάνδρας Ζαχαρία στον Άγιο Γεώργιο είναι κηρυγμένη ως μνημείο.
6. Η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδας έκανε γνωστό ότι στην περιοχή μελέτης εντοπίζεται το σπήλαιο της Κρύας Βρύσης, που κρίνεται ως επικίνδυνο, λόγω των εκτεταμένων καθιζήσεων που παρατηρήθηκαν στο εσωτερικό του.
7. Το Δασαρχείο Καρδίτσας, με το υπ' αριθμ. 3481/134973/22-07-13 έγγραφο, έκανε γνωστό ότι, λόγω φόρτου εργασίας, δεν μπορούμε να απαντήσουν στο έγγραφο ερώτημα που υπέβαλε ο Ανάδοχος.
8. Η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Καρδίτσας, με το υπ' αριθμ. 4921/25-07-13 έγγραφό της, έκανε γνωστό ότι η βάση δεδομένων του αμπελουργικού και ελαιοκομικού μητρώου βρίσκεται στη Δ/ση Μητρώων του ΥΠ.Α.Α.Τ.. Στην απάντηση επισυνάπτεται το υπ. αριθμ. 4918/23-07-2013 έγγραφο του τμήματος Τοπογραφίας, Εποικισμού και Αναδασμού, της ίδιας Δ/σης, με κατάλογο των αναδασμών Γεωργικού (έτους 1965 και 1970), Κρύας Βρύσης (έτους 1970), Μητρόπολης (ετών 1965 και 1970), Ξινονερίου (έτους 1983), Πορτίτσας (έτους 2002) και Φράγκου (έτους 1965) καθώς και στοιχεία για τις διανομές Γεωργικού (ετών 1930 και 1932), Κρύας Βρύσης (έτους 1929) και Ξινονερίου (ετών 1927, 1961 και 1964). Όσον αφορά στο χαρακτηρισμό γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, σύμφωνα με την ΚΥΑ 168040/03-09-10 του Ν. 2637 (άρθρο 56 παρ. 2), όλες οι εκτάσεις αναδασμού (με δυνατότητα άρδευσης κ.λπ.) χαρακτηρίζονται ως γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας. Τέλος, στην ίδια απάντηση, περιλαμβάνονται στοιχεία των βασικών καλλιεργειών σε στρέμματα. καθώς και στοιχεία για το πλήθος αιγοπροβάτων και βοοειδών της Δ.Ε..
9. Η Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Καρδίτσας, με το υπ' αριθμ. 123465/2856/18-07-13 έγγραφό της, έκανε γνωστό ότι στην έκταση της Δ.Ε. Μητρόπολης έχει δημοπρατήσει το έργο «Κατασκευή ισόπεδου οδικού κόμβου στο 4^ο χλμ. της οδού Καρδίτσας –Μητρόπολης (διασταύρωση με την οδό Κρύα Βρύση-Άγιος Γεώργιος)». Όσον αφορά στις διευθετήσεις ρεμάτων αρμόδια είναι η ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ. της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας.

10. Η Δ/ση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Καρδίτσας, με το υπ' αριθμ. 7597/26-07-13 έγγραφό της, έκανε γνωστό ότι στη Δ.Ε. Μητρόπολης υπάρχει σχολική μονάδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης («Γυμνάσιο – Λυκειακές τάξεις Μητρόπολης») με 157 μαθητές. Επίσης έχει προγραμματιστεί έργο ανέγερσης νέων αιθουσών και η Δ/ση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Καρδίτσας έχει εισηγηθεί την μετατροπή των Λυκειακών τάξεων σε «Λύκειο Μητρόπολης».
11. Η Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού Θεσσαλίας με το από 19.07.13 mail ενημέρωσε ότι στη Δ.Ε. Μητρόπολης δεν υπάρχουν ενοικιαζόμενα δωμάτια, αλλά υπάρχουν τα ξενοδοχεία «Μητρόπολη» 2* με 22 δωμάτια και 40 κλίνες και «Θεσσαλικόν Γκράντ» 5* με 71 δωμάτια και 160 κλίνες.
12. Η ΑΔΜΗΕ, με το υπ. αριθμ. 3589/10.09.13 έγγραφο, ενημέρωσε ότι στα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Μητρόπολης βρίσκονται τμήματα των γραμμών υψηλής τάσης:
α.ΓΜ 150 kV Ταυρωπός – Λαμία και η ΓΜ 150 kv Ταυρωπός – Πτολεμαίδα.

1.3 Προδιαγραφές και διαδικασία σύνταξης της μελέτης

Οι προδιαγραφές και η διαδικασία σύνταξης μελέτης Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δ.Ε. Μητρόπολης του Δήμου Καρδίτσας ορίζονται στην Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 9572/1845/7-4-00 (ΦΕΚ 209 Δ') με θέμα «Τεχνικές προδιαγραφές μελετών Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Γ.Π.Σ.) και Σχεδίων Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) και αμοιβές μηχανικών για την εκπόνηση μελετών.»

1.4 Νομοθεσία

Το Θεσμικό Πλαίσιο της μελέτης Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. και της προστασίας του Περιβάλλοντος μέσω της μελέτης αυτής έχει στην Ελλάδα ως εξής:

1.4.1 Θεσμικό Πλαίσιο για το Χωρικό Σχεδιασμό

- Ν. δ/γμα της 17/7/1923
- Οικιστικός Νόμος 947/79
- Οικιστικός Νόμος 1337/83
- Υπ' αριθμ. 15632/1337/30-3-83 Υπουργική Απόφαση σχετικά με τον καθορισμό των προδιαγραφών εκπόνησης των μελετών των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων και τρεις τροποποιητικές (υπ' αριθμ. 35564/2642/10-6-83, 50232/3897/4-8-83 και 39710/4184/24-6-87 Αποφάσεις Υπουργού ΧΟΠ (Αντ. Τρίτση)
- Νέος οικιστικός νόμος 2508/97 (ΦΕΚ 124 Α'/13-6-97) περί "Βιώσιμης Οικιστικής Ανάπτυξης των πόλεων και οικισμών της χώρας"

- Νόμος 2742/99 περί "Χωροταξικού σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης" (ΦΕΚ 207 Α'/7-10-99).
- Υπ' αριθμ. 9572/1845/6-4-2000 (ΦΕΚ 209 Δ'/2000) Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ περί "Τεχνικών προδιαγραφών μελετών Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Γ.Π.Σ.) και Σχεδίων Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) και αμοιβές μηχανικών για την εκπόνηση μελετών" (ΦΕΚ 209 Δ'/ 7-4-2000).
- Υπ' αριθμ.10788/5-3-04 (ΦΕΚ 285 Δ'/2004) Υπουργική Απόφαση περί "Πολεοδομικών Σταθεροτύπων και ανωτάτων ορίων πυκνοτήτων που εφαρμόζονται κατά την εκπόνηση των γενικών πολεοδομικών σχεδίων, των σχεδίων χωρικής και οικιστικής οργάνωσης "ανοικτής πόλης" και των πολεοδομικών μελετών".

1.4.2 Θεσμικό Πλαίσιο για το Περιβάλλον

- Νόμος 1650 (ΦΕΚ 160 Α) "Για την προστασία του περιβάλλοντος"

1.4.3 Θεσμικό Πλαίσιο για το Χωρικό Σχεδιασμό σε σχέση με το Περιβάλλον

- Οδηγία 2001/42 /ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 27ης Ιουνίου 2001 σχετικά με "την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων."
- ΚΥΑ με αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/06 (ΦΕΚ 1225 Β'/5-9-06): Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42//ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001.

1.5 Δομή της μελέτης

Η μελέτη «Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Δήμου Μητρόπολης» και μετά τη νέα Διοικητική Διαίρεση της χώρας μελέτη «Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης, του Δήμου Καρδίτσας» εκπονείται σε δύο στάδια:

Κατά το πρώτο στάδιο γίνεται λεπτομερής ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης και διάγνωση των προβλημάτων της περιοχής. Η μελετητική ομάδα διερευνά τις προοπτικές και τάσεις της Δημοτικής Ενότητας και διατυπώνει εναλλακτικές προτάσεις και σενάρια ρύθμισης της περιοχής. Το δεύτερο στάδιο περιλαμβάνει λεπτομερή επεξεργασία του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., βασισμένη στην πρόταση που θα προκριθεί από τη διευθύνουσα υπηρεσία.

Συγκεκριμένα τα δύο στάδια της μελέτης περιλαμβάνουν τα εξής κεφάλαια:

Α' Στάδιο: Ανάλυση – Διάγνωση – Προοπτικές**A.1. Χωροταξική Θεώρηση της Δ.Ε. Μητρόπολης**

Ορίζεται η Δ.Ε. Μητρόπολης μέσα στο χωρικό πλαίσιο που την περιβάλλει, δηλαδή στο Δήμο Καρδίτσας, στην Π.Ε. Καρδίτσας και στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Γίνεται αναφορά στο χωροταξικό αυτό πλαίσιο και αναλύονται οι σχέσεις και οι ρόλοι της Δ.Ε. Μητρόπολης με την ευρύτερη περιοχή.

A.2. Η Αναπτυξιακή Φυσιογνωμία της Δ.Ε. Μητρόπολης

Αναλύεται η ταυτότητα της Δ.Ε. λαμβάνοντας υπόψη τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, τις οικονομικές δραστηριότητες, τις ενδογενείς αναπτυξιακές δυνατότητες, τα πολιτιστικά, ιστορικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της συγκεκριμένης περιοχής.

A.3. Δεδομένα του Χώρου και του Περιβάλλοντος

Συγκεντρώνονται και αναλύονται όλα τα δεδομένα του Χώρου και του Περιβάλλοντος, καθοριστικά για τη Μελέτη Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. που εμφανίζονται ξεχωριστά στα εξής κεφάλαια:

- Φυσικό Περιβάλλον
- Πολιτιστικό – Αρχιτεκτονικό – Ιστορικό Περιβάλλον
- Χωροταξική Οργάνωση – Χρήσεις Γης
- Γεωλογική διερεύνηση – Ασφάλεια Προστασία.

A.4. Πολεοδομική Οργάνωση

Αναλύεται η πολεοδομική δομή και οργάνωση όλων των οικισμών εντός της περιοχής της Δ.Ε. και συγκεκριμένα αναλύεται:

- η λειτουργική δομή του αστικού χώρου, υφιστάμενες χρήσεις και συγκρούσεις χρήσεων
- επάρκεια κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων σε σχέση με τις πυκνότητες σε σχέση με τις πυκνότητες
- η μεταφορική υποδομή και τα υπόλοιπα υποστηρικτικά δίκτυα των οικισμών
- η ποιότητα και η φυσιογνωμία του οικιστικού περιβάλλοντος, οι συνθήκες κατοικίας και τα δίκτυα αστικής υποδομής.

A.5. Αξιολόγηση δεδομένων, προβλημάτων, προοπτικών

Συγκεντρώνονται και αξιολογούνται τα βασικά δεδομένα και προβλήματα, τόσο του φυσικού όσο και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Κρίνονται ανάγκες επεκτάσεων, αναθεωρήσεων και αναπλάσεων οικιστικών περιοχών και αναλύονται τυχόν κίνητρα και πολεοδομικοί μηχανισμοί για την επίτευξη των πιθανών στόχων.

A.6. Προκαταρκτική Πρόταση ή Εναλλακτικές Προτάσεις

Αναπτύσσεται το σενάριο ή τα εναλλακτικά σενάρια και κατόπιν αξιολογούνται με βάση σειρά κριτηρίων όπως κόστος, κάλυψη κοινωνικών αναγκών, υποστήριξη αναπτυξιακών προοπτικών της Δ.Ε. και με βάση τις απαιτήσεις της βιώσιμης ανάπτυξης.

Β' Στάδιο: Πρόταση

Π.1 Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης της Δ.Ε. Μητρόπολης

Παρουσιάζονται τα στοιχεία της προτεινόμενης οικιστικής ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης της Δ.Ε. σε σχέση με το ευρύτερο περιβάλλον.

Π.2 Οργάνωση Χρήσεων Γής και Προστασία Περιβάλλοντος της Δ.Ε. Μητρόπολης

Παρουσιάζονται οι χωρικές ρυθμίσεις σε όλη την έκταση της Δημοτικής Ενότητας και συγκεκριμένα:

- οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας
- οι Περιοχές Οικιστικής Ανάπτυξης
- οι Ζώνες Παραγωγικών Δραστηριοτήτων
- η Προστασία του Περιβάλλοντος και η βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων
- η ισόρροπη και αλληλοστηριζόμενη ανάπτυξη αστικού – περιαστικού και αγροτικού χώρου
- η λειτουργικότητα της χωρικής συσχέτισης παραγωγικών ζωνών και ζωνών κατοικίας
- η βελτίωση της ποιότητας ζωής σε πόλεις και ύπαιθρο.

Π.3 Γενική Πολεοδομική Οργάνωση και Ρύθμιση των Οικιστικών και Πολεοδομικών Περιοχών

Αναλύονται οι κατευθύνσεις και τα προγραμματικά μεγέθη της πολεοδομικής αναβάθμισης που προτείνεται με συγκεκριμένους στόχους:

- την ορθολογική κατανομή και συσχέτιση των χρήσεων γης
- τον καθορισμό αποδεκτών ορίων ανάπτυξης
- τη βελτίωση της τεχνικής και κοινωνικής υποδομής
- την πολεοδομική οργάνωση όλων των οικισμών και την ένταξή τους, από άποψη κοινωνικών εξυπηρετήσεων και δικτύων υποδομής σε ιεραρχημένα δίκτυα οικισμών ή Ανοιχτές Πόλεις, όπως λειτουργεί μία πόλη με τα προάστιά της
- τη βελτίωση λειτουργικότητας και μορφής οικιστικού ιστού και της φυσιογνωμίας των οικισμών
- τη βελτίωση των συνθηκών ζωής στους οικισμούς
- την εξασφάλιση όρων και υποδομών για πρόληψη και ελαχιστοποίηση συνεπειών από φυσικές καταστροφές.

Π.4 Πρόγραμμα ενεργοποίησης του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.

Αναφέρεται στην ίδρυση φορέα εφαρμογής του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., προτείνονται απαιτούμενες ειδικότερες μελέτες, αναγκαία έργα και παρεμβάσεις και αναλύονται οι αναγκαίες θεσμικές ρυθμίσεις. Επίσης, γίνεται αναφορά στους εμπλεκόμενους φορείς για την υλοποίηση των παραπάνω έργων και παρεμβάσεων καθώς και η χρονική διαδοχή τους και ενδεικτικός προϋπολογισμός.

2. Αναφορά στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο της Δημοτικής Ενότητας

2.1 Με την υπ' αριθμ. 25292/25-06-2003 Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 1484 Β'/10-10-03) εγκρίθηκε το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας, με το οποίο προσδιορίζονται με προοπτική δεκαπέντε (15) ετών βασικές προτεραιότητες και στρατηγικές επιλογές για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του χώρου στο επίπεδο της Περιφέρειας και το οποίο στοχεύει να λειτουργήσει ως κατευθυντήριο πλαίσιο στα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού (Γ.Π.Σ., Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., Π.Ε.Ρ.ΠΟ. και Ζ.Ο.Ε.).

Οι κατευθύνσεις του Περιφερειακού Πλαισίου προς την υπό εκπόνηση μελέτη Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Δ.Ε. Μητρόπολης αναλύονται στη συνέχεια του κειμένου.

2.2 Με την υπ' αριθμ. 2986/20-05-86 (Φ.Ε.Κ. 741 Δ'/08-09-86) απόφαση Νομάρχη ο οικισμός της Μητρόπολης κατατάχθηκε στις κατηγορίες μεγάλος, συνεκτικός, στάσιμος και αδιάφορος, και καθορίστηκαν τα όριά του και οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης.

2.3 Με την υπ' αριθμ. 1693/24-04-86 (Φ.Ε.Κ. 645 Δ'/11-08-86) απόφαση Νομάρχη ο προ του 1923 οικισμός του Γεωργικού κατατάχθηκε στις κατηγορίες μεσαίος, συνεκτικός, στάσιμος και αδιάφορος και καθορίστηκαν τα όριά του και οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης.

2.4 Με την υπ' αριθμ. 1986/24-04-87 (Φ.Ε.Κ. 635 Δ'/06-08-86) απόφαση Νομάρχη ο οικισμός της Κρύας Βρύσης κατατάχθηκε στις κατηγορίες μεσαίος, συνεκτικός, στάσιμος και αδιάφορος και καθορίστηκαν τα όριά του, καθώς και οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης.

2.5 Με την υπ' αριθμ. 8239/20-12-85 (Φ.Ε.Κ. 198 Δ'/18-03-86) απόφαση Νομάρχη, ο οικισμός Ξυνονερίου κατατάχθηκε στις κατηγορίες μεσαίος, συνεκτικός, στάσιμος, αδιάφορος και καθορίστηκαν τα όριά του και οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης. Η Απόφαση αυτή αναθεωρήθηκε αρχικά με το ΦΕΚ 986 Δ'/16-10-86 και στη συνέχεια με το ΦΕΚ 1610 Δ'/31-12-1993.

2.6 Με την υπ' αριθμ. 3784/10-06-88 (Φ.Ε.Κ. 450 Δ'/29-06-88) απόφαση Νομάρχη, ο οικισμός της Πορτίτσας κατατάχθηκε στις κατηγορίες μικρός, συνεκτικός, στάσιμος και ενδιαφέρων και καθορίστηκαν τα όριά του, καθώς και οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης.

2.7 Με την υπ' αριθμ. 2947/20-05-86 (Φ.Ε.Κ. 759 Δ'/08-09-86) απόφαση Νομάρχη, ο οικισμός του Φράγκου κατατάχθηκε στις κατηγορίες μεσαίος, συνεκτικός, στάσιμος και αδιάφορος και καθορίστηκαν τα όριά του και οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης.

3. Κατευθύνσεις του Γενικού, των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, του Περιφερειακού Πλαισίου Θεσσαλίας και του ΕΣΠΑ

Ακολουθούν συνοπτικές κατευθύνσεις των Πλαισίων. Ειδικότερες αναφορές παρατίθενται στα επιμέρους σημεία του παρόντος Α' Σταδίου της μελέτης.

3.1 Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128 Α'/2008)

Μέσα από το ΓΠΧΣΑΑ για τις πεδινές περιοχές (όπως είναι μεγάλο μέρος της έκτασης της Δ.Ε. Μητρόπολης) επιδιώκεται «η διατήρηση της γεωργίας και της εντατικής κτηνοτροφίας με παράλληλη προστασία της γεωργικής γης»¹. Επιπλέον, για τις αγροτικές περιοχές υψηλής παραγωγικότητας προτεραιότητα αποκτά «η υλοποίηση πολιτικών και αποτελεσματικών μέτρων για την αειφόρο διαχείριση των εδαφικών και υδατικών πόρων, με εξορθολογισμό της χρήσης των αγροχημικών και των συστημάτων άρδευσης»².

Για τις ορεινές περιοχές επιδιώκεται «η ανασυγκρότηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων, η συγκράτηση του πληθυσμού και η ισόρροπη σχέση μεταξύ πόλης και υπαίθρου με τη στήριξη, μεταξύ άλλων, των δυναμικότερων μικρών οικισμών»³. Επίσης προτεραιότητα έχει η στήριξη της εγχώριας κτηνοτροφίας και η αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού των βοσκοτόπων, ώστε να αποτελέσουν, μεταξύ άλλων και μέσο για την ενίσχυση της οικονομίας και τη συγκράτηση του πληθυσμού στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές. Κρίσιμο στοιχείο θεωρείται η οριοθέτηση των βοσκοτόπων, η ορθολογική χρήση τους και η βελτίωση της παραγωγικής τους ικανότητας με εγκεκριμένα διαχειριστικά σχέδια.

3.2 Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Ειδικό Πλαίσιο Χ.Σ.Α.Α. για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138 Β'/2009)

Στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138 Β'/11-06-2009), ένα μικρό τμήμα της περιοχής μελέτης (Δ.Ε. Μητρόπολης) ανήκει στην κατηγορία (ΣΤ) Ορεινές περιοχές, ενώ το μεγαλύτερο τμήμα κατατάσσεται στην κατηγορία (Ζ) Πεδινές και ημιορεινές περιοχές. Το ορεινό τμήμα της Δ.Ε. περιλαμβάνεται επίσης στην κατηγορία (Β) Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές και συγκεκριμένα στην υποκατηγορία (Β2) Περιοχές με

¹ Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, σελ. 2284

² Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, σελ. 2291

³ Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, σελ. 2291

περιθώρια ανάπτυξης ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού υπό το στοιχείο B2.5 – Περιοχή Βόρειας Πίνδου – Ζαγορίου – Τζουμέρκων – Ορεινός χώρος Δυτικής Θεσσαλίας.

Η βασική κατεύθυνση τουριστικής αξιοποίησης του ορεινού χώρου συνίσταται στη μέριμνα για την προστασία αναβάθμιση και ανάδειξη επιλεγμένων πόρων του, που ενδιαφέρουν τον τουρισμό, τη βελτίωση της προσβασιμότητας, τη συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων, την αξιοποίηση του οικιστικού πλεονάσματος των φθινόντων και εγκαταλελειμμένων οικισμών και την προβολή των προορισμών.

Στο πλαίσιο αυτό επιβάλλονται τα εξής:

- Η διατήρηση της ποιότητας των φυσικών (στοιχεία χλωριδικά, πανιδικά, γεωλογικά – υδρογεωλογικά, τοπιακά, κ.α.) και ανθρωπογενών (οικισμοί, κατασκευές, υποδομές, μνημεία, παραδοσιακές ασχολίες, εκδηλώσεις, κ.λπ.) πόρων με μέτρα πρόληψης των κινδύνων υποβάθμισης τους.
- Λήψη ειδικών μέτρων ενσωμάτωσης τρίτων δραστηριοτήτων αναγκαίων για τη λειτουργία του χώρου, που παρουσιάζουν ασυμβατότητες με την τουριστική δραστηριότητα, ώστε να είναι δυνατή η συνύπαρξή τους με αυτήν και ειδικότερα μέτρων αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης των υποδομών τους (π.χ. σύνταξη ειδικών προδιαγραφών κατασκευής και λειτουργίας).
- Δημιουργία βασικών προτύπων καθώς και εξειδικευμένων, κατά περίπτωση, κανόνων για το σχεδιασμό και τη δόμηση λαμβάνοντας υπόψη την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και τις τοπικές παραδόσεις, χρήσης υλικών και μορφών δόμησης.
- Υιοθέτηση πρακτικών που θα εξασφαλίζουν μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών.
- Δημιουργία ειδικών κατασκευαστικών προτύπων για την εκτέλεση έργων υποδομών στον ορεινό χώρο (οδοποιία, κατασκευές δημόσιων κτιρίων, εγγειοβελτιωτικά, διαμορφώσεις χώρων, κ.λπ.).
- Δημιουργία δικτύων μονοπατιών (εθνικών, ευρωπαϊκών) και διαδρομών περιβαλλοντικής ευαισθησίας και εκπαίδευσης.
- Περιορισμός της δόμησης νέων υποδομών φιλοξενίας, εστίασης και λοιπών σχετικών με τον τουρισμό υποδομών εντός οικισμών καθώς και σε μια ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όρια τους στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται σχετικός κορεσμός (ποσοστό αδόμητων γηπέδων <40%).

Συγκεκριμένα για την περιοχή B.2.5 οι παραπάνω κατευθύνσεις εξειδικεύονται ως εξής:

- Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών, κ.ά. σημείων του χώρου με «μοναδικά» χαρακτηριστικά καθώς και του χαρακτήρα, της κλίμακας και των χαρακτηριστικών των οικισμών. Λήψη μέτρων για την έγκαιρη πρόληψη φαινομένων υποβάθμισης της ποιότητάς τους και συνδυασμένη προβολή τους.

- Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων και βελτίωση της προσβασιμότητας μεταξύ των πόλων και των πόρων που τα συγκροτούν με περιβαλλοντικά ήπιες παρεμβάσεις στις οδικές συνδέσεις.
- Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών (περίθαλψης και αθλητισμού), περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών (μουσεία, τεχνολογικά – θεματικά πάρκα, κ.λπ.), με παράλληλο περιορισμό της δόμησης νέων υποδομών φιλοξενίας, εστίασης και λοιπών σχετικών με τον τουρισμό υποδομών εντός των οικισμών και σε μια ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όριά τους στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται σχετικός κορεσμός (ποσοστό αδόμητων γηπέδων <40%).
Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει: α) Για την επέκταση υφιστάμενων εγκαταστάσεων για λόγους βιωσιμότητας των μονάδων, β) για τη δημιουργία ειδικών τουριστικών υποδομών με ή χωρίς υποδομές φιλοξενίας που από τη φύση τους συνδέονται με την αξιοποίηση πόρων με έντονη χωρική εξάρτηση π.χ. (ιαματικές πηγές) και γ) για τη δημιουργία ενός μικρού αριθμού ολοκληρωμένων τουριστικών αναπτύξεων του άρθρου 9 του πλαισίου για την υποστήριξη των ευρύτερων περιοχών στις οποίες εντάσσονται.
- Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων (μορφολογικοί περιορισμοί, δυναμικότητα, τάξεις) και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών μορφών που υποστηρίζουν.
- Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της βιοποικιλότητας και του τοπίου.
- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων.
- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού, κ.α.)
- Στήριξη δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην αναβάθμιση της εικόνας και γενικότερα στην ανάδειξη και προβολή των χαρακτηριστικών και της φυσιογνωμίας του αγροτικού χώρου.
- Δημιουργία υποδομών στήριξης, προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και πιστοποίησης απασχολούμενων σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού (Eco-Management and Audit Scheme-EMAS).
- Προώθηση προγραμμάτων στήριξης αγροτικών ή και παραδοσιακών μεταποιητικών δραστηριοτήτων φιλικών προς το περιβάλλον (στήριξη ολοκληρωμένης ή βιολογικής γεωργίας, προϊόντων ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακών τεχνικών, κ.ά.)
- Ενίσχυση του προσανατολισμού των συνεχιζόμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων για τον αγροτικό χώρο (Leader+, ΟΠΑΑΧ) προς μια ολοκληρωμένη αγροτική ανάπτυξη, πέραν της αποκλειστικής χρηματοδότησης καταλυμάτων.
- Προώθηση τοπικών συμφώνων ποιότητας.

Τα χαρακτηριστικά του ημιορεινού και πεδινού χώρου της Δ.Ε. δε δικαιολογούν τη λήψη ειδικών μέτρων, χωρίς ωστόσο να αποκλείουν τη χωροθέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν

υπάρχει σαφής αντίθεση με άλλες ρυθμίσεις σχεδιασμού του χώρου, π.χ. ζώνες αναδασμού και γη υψηλής παραγωγικότητας. Σε κάθε περίπτωση δεν αποκλείεται η εφαρμογή των συνεχιζόμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων για τον αγροτικό χώρο (Leader, ΟΠΑΑΧ).

Ο οικισμός Αγίου Γεωργίου είναι χαρακτηρισμένος ως ιστορικός διατηρητέος και κατατάσσεται στην κατηγορία (Θ) Παραδοσιακοί οικισμοί. Οι κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Τουρισμού για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς είναι οι εξής:

- Δημιουργία μηχανισμού ελέγχου των χρήσεων γης και της έντασης της τουριστικής δραστηριότητας βάσει των εξής κριτηρίων: επιφάνεια δομημένου χώρου, συνολικός αριθμός τουριστικών επιχειρήσεων με έδρα ή πραγματική λειτουργία στον οικισμό, αριθμός υφιστάμενων κλινών. Στόχος είναι η διαφύλαξη της αξίας του πόρου και η προστασία του παραδοσιακού χαρακτήρα.
- Διαμόρφωση αυστηρότερων κανόνων για τη μορφολογία των νέων κτισμάτων, ενίσχυση δράσεων αποκατάστασης κελυφών και ειδικότερα για τους εγκαταλελειμμένους και φθίνοντες οικισμούς, προώθηση πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση αναζωογόνησής τους.
- Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων ορεινών οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα ή και με νέες μεγαλύτερου μεγέθους επενδύσεις (αύξηση μέχρι και 40% της υφισταμένης δομημένης επιφάνειας), με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές.

Τέλος, οι χαρακτηρισμένοι Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία ανήκουν στην κατηγορία (Ι) Αρχαιολογικοί χώροι & Μνημεία. Για τους χώρους αυτούς απαιτείται εξασφάλιση της προσβασιμότητας, της επισκεψιμότητας και της οργάνωσής τους, εξωραϊσμός του περιβάλλοντος χώρου και έλεγχος των χρήσεων και της εγκατάστασης δικτύων υποδομής, ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη ανάδειξή τους.

Ειδικό Πλαίσιο Χ.Σ.Α.Α. για τις Α.Π.Ε. (ΦΕΚ 2464 Β'/2008)

Σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β'/2008), η Δ.Ε. Μητρόπολης δεν περιλαμβάνεται στις περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση έργων Α.Π.Ε..

Παρόλ' αυτά σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για παρόμοιες επενδύσεις θα ακολουθούνται οι διατάξεις του Πλαισίου και της σχετικής νομοθεσίας (Ν.3851/10 για την επιτάχυνση ανάπτυξης των Α.Π.Ε., Ν. 3937/11 για τη Βιοποικιλότητα, Σύμβαση για το Τοπίο κ.λπ.). Σημειώνεται ότι με το άρθρο 9 παρ. 7 του Ν. 3851/10 (ΦΕΚ 85 Α'/10) επιτρέπεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας. Στην περίπτωση αυτή η άδεια χορηγείται μόνο αν οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχουν ήδη εκδοθεί άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή, σε περίπτωση απαλλαγής, δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο διαχειριστή, καλύπτουν εδαφικές εκτάσεις που δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της συγκεκριμένης Περιφερειακής Ενότητας όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής

Στατιστικής Έρευνας του έτους 2008 της Γενικής Γραμματείας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας.

Στη συνέχεια περιγράφονται οι γενικές κατευθύνσεις του Πλαισίου για κάθε μορφή Α.Π.Ε. αναφορικά με τη Δ.Ε. Μητρόπολης.

Αιολικές εγκαταστάσεις

Σε περίπτωση που περιοχές της Δ.Ε. Μητρόπολης κριθούν ως ενεργειακά αποδοτικές για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών, το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης εδαφών από αιολικές εγκαταστάσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% της Δ.Ε. (άλλως 0,66 τυπικές ανεμογεννήτριες /1000 στρέμ.) με δυνατότητα αύξησής του έως 50% ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου.

Επίσης, αποκλείεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός των σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων περιοχών.

Ηλιακή ενέργεια

Με βάση τα κριτήρια χωροθέτησης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας (Φωτοβολταϊκά πεδία), ως περιοχές προτεραιότητας μπορεί ενδεικτικά να θεωρηθούν οι γυμνές και άγονες περιοχές, σε χαμηλό υψόμετρο της ηπειρωτικής χώρας, κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα.

Βιομάζα ή βιοαέριο

Ως προνομιακές περιοχές χωροθέτησης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο, θεωρούνται ενδεικτικά, οι χώροι που ευρίσκονται πλησίον γεωργικών εκμεταλλεύσεων παραγωγής της πρώτης ύλης, ΧΥΤΑ, εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, μεγάλων κτηνοτροφικών ή πτηνοτροφικών μονάδων, μονάδων παραγωγής χαρτοπολτού, μονάδων παραγωγής χυμών και τοματοπολτού, πάσης φύσεως γεωργικών ή κτηνοτροφικών βιομηχανιών, ζωοτροφών κλπ.

Ειδικό πλαίσιο Χ.Σ.Α.Α. για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151 ΑΑΠ/2009)

Σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151 ΑΑΠ/ 2009), για τις πεδινές περιοχές η ανάπτυξη της βιοτεχνίας και κυρίως της μεταποίησης που ήδη παρουσιάζει ορισμένα στοιχεία δυναμισμού, αποτελεί γενική προτεραιότητα.

Παρά το γεγονός ότι δεν πραγματοποιείται καμία αναφορά στην περιοχή μελέτης (Δ.Ε. Μητρόπολης), για την ευρύτερη περιοχή της Περιφέρειας Θεσσαλίας «προκύπτει μεσοπρόθεσμα δυνατότητα μιας νέας ζώνης ανάπτυξης της βιομηχανίας στα δυτικά (Καρδίτσα – Τρίκαλα με προεκτάσεις προς Εγνατία) (περιοχή επέκτασης), που πρέπει να στηριχθεί ισχυρά από τις χωρικές

πολιτικές»⁴. Έτσι, η δυνατότητα αυτή απαιτεί συνολικές κατευθύνσεις και παρεμβάσεις στον τομέα ανάπτυξης της βιομηχανίας, οι οποίες όμως επηρεάζουν άμεσα και την περιοχή μελέτης (Δ.Ε. Μητρόπολης).

Πολύ σημαντική παρέμβαση θα είναι η δημιουργία του αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδας (σύνδεση Λαμίας / Καρδίτσας με την Εγνατία Οδό και μέσω αυτής με την Ηγουμενίτσα). Ο άξονας δημιουργεί πολύ σημαντικές νέες προοπτικές τόσο διαπεριφερειακά όσο και ενδοπεριφερειακά (απεγκλωβισμός δυτικής Θεσσαλίας). Παράλληλα, η Περιφέρεια θα εστιάσει στη διαμόρφωση καινοτομικού περιβάλλοντος, που θα ενισχύει την ανταγωνιστικότητα και την επιχειρηματικότητα στον τουρισμό και στην προστασία του περιβάλλοντος. Τα πιο πάνω προδιαγράφουν την ισχυρή στήριξη της βιομηχανίας και παράλληλα τον πολύ σημαντικό ρόλο της στο παραγωγικό σύστημα.

Στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας δεν υπάρχει σαφής φυσιογνωμία, ούτε συγκεκριμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα στη μεταποίηση. Μια μικρή ειδίκευση στην ηλεκτροπαραγωγή (υδροηλεκτρική ενέργεια) δεν έχει οδηγήσει σε πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις στη μεταποίηση. Η επιδίωξη κάποιας ειδίκευσης στην επεξεργασία αγροτικών (συμπεριλαμβανόμενων των δασικών) προϊόντων είναι εφικτή και πρέπει να στηριχτεί.

Χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας: Πυρήνας της περιορισμένης μεταποίησης είναι η Καρδίτσα που επεκτείνεται, με ακόμα πιο ασθενή τρόπο, σε ορισμένες πεδινές ή ημιορεινές (βιοτεχνία) περιοχές σχετικά κοντά σε αυτήν, χωρίς να δημιουργείται όμως μια κάπως συνεκτική ζώνη. Στόχος είναι η ενίσχυση και διεύρυνση του πυρήνα αυτού με επέκταση προς ΒΔ (δίπολο Καρδίτσας-Τρικάλων).

Οργανωμένη χωροθέτηση της βιομηχανίας: Η υπάρχουσα ΒΙ.ΠΕ. από τις αρχές της δεκαετίας του '90 δεν έχει προκαλέσει επενδυτικό ενδιαφέρον. Είναι αναγκαία η ενίσχυση της ελκυστικότητάς της.

Χρήσεις γης και σχέση με άλλες δραστηριότητες: Η αυξανόμενη τουριστική ειδίκευση στον ορεινό τουρισμό μπορεί να οδηγήσει σε συγκρούσεις με μια διάσπαρτη βιοτεχνία. Για την αποφυγή της θα απαιτηθεί ρύθμιση της σχέσης των δύο τομέων, κυρίως σε πολεοδομικό επίπεδο.

3.3 Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Θεσσαλίας

Στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας (ΦΕΚ 1484 Β'10-10-2003), δεν πραγματοποιείται καμία αναφορά στην περιοχή μελέτης (Δ.Ε. Μητρόπολης), αλλά θα ληφθούν σοβαρά υπόψη οι γενικές επιταγές και κατευθύνσεις του εν λόγω πλαισίου. Σε ότι αφορά την ευρύτερη περιοχή της ΔΕ Μητρόπολης «η αειφόρος διαχείριση του φυσικού πόρου αποτελεί πρώτη προτεραιότητα εθνικής σημασίας. Έτσι, επιβάλλεται η ανάπτυξη των άλλων χρήσεων να γίνεται με οργανωμένο τρόπο και σε κατάλληλα σχεδιασμένους υποδοχείς (σχέδια πόλεων, ειδικές περιοχές ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων)⁵». Επίσης,

⁴ Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία, σελ. 1729

⁵ Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, σελ.20757

για τη διαφύλαξη του θεσσαλικού κάμπου το ΠΠΧΣΑΑ επικεντρώνεται «στη χρησιμοποίηση συγκεντρωτικών χωρικά πολεοδομικών μηχανισμών (επεκτάσεις σχεδίων, ΒΕΠΕ, ΠΕΡΠΟ, ΠΟΑΠΔ κλπ) σε συνδυασμό με τον περιορισμό – κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης⁶».

Τέλος, το ΠΠΧΣΑΑ τονίζει ότι θα πρέπει να διερευνηθεί «η δυνατότητα χαρακτηρισμού συνολικά ή επιμέρους τμημάτων περιοχών ως Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) με σκοπό την κατάρτιση σχεδίων και την προώθηση ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων⁷».

Σημειώνεται ότι το ισχύον Περιφερειακό Πλαίσιο Θεσσαλίας, μετά από ανάθεση του Υ.ΠΕ.Κ.Α. τελεί υπό αναθεώρηση. Το Α1 Στάδιο της μελέτης αυτής εγκρίθηκε με το υπ. αριθμ. 7/14.03.13 Πρακτικό του Περιφερειακού Συμβουλίου Θεσσαλίας και διατυπώθηκαν προτάσεις για συμπλήρωση και τροποποίησή του. Το Δήμο Καρδίτσας και ειδικότερα τη Δ.Ε. Μητρόπολης αφορούν οι παρακάτω παρατηρήσεις, που διατυπώθηκαν στο Περιφερειακό Συμβούλιο από τον Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Καρδίτσας κ. Βασίλειο Τσιάκο:

1. Βασική επιλογή είναι η κατασκευή του οδικού άξονα Ε65, ο οποίος βελτιώνει τη θέση της Περιφέρειας στον Εθνικό και Διεθνή χώρο, αφού, μέσω αυτού εξασφαλίζεται σύνδεση με τους νέους άξονες ανάπτυξης στο Βορρά (Εγνατία Οδός) και τη Δύση (Ιόνια Οδός), καθώς και με το λιμάνι της Ηγουμενίτσας.
2. Βασική προτεραιότητα αποτελεί η διασύνδεση της Καρδίτσας με την Ευρυτανία και την Αιτωλοακαρνανία, με την κατασκευή της οδού Καρδίτσα – Καρπενήσι – Αγρίνιο.
3. Αναβάθμιση των πόλεων της Καρδίτσας και των Τρικάλων, με σκοπό τη δημιουργία ενός δευτερεύοντος πόλου ανάπτυξης, με διακριτό ρόλο, ιδιαίτερα στον αγροτικό τομέα, τον κλάδο της αγροδιατροφής, τα προϊόντα ποιότητας, τις συνδυασμένες εμπορευματικές μεταφορές και τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού.
4. Ανάχωμα στη συγκέντρωση του πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα αποτελούν οι μικροί οικισμοί, στο βαθμό που αυτοί μπορούν να οργανωθούν σωστά (διαδικασία σχεδιασμού και θεσμοθέτηση ΣΧΟΟΑΠ στη Δ.Ε. Μητρόπολης).
5. Η πολιτική συγκέντρωσης των δραστηριοτήτων σε οργανωμένους υποδοχείς, η οποία εφαρμόζεται με την κατάρτιση ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ, δημιουργεί πολύ σοβαρά εμπόδια στην εγκατάσταση κυρίως μικρών και πολύ μικρών μεταποιητικών και άλλων επιχειρήσεων, οι οποίες δε διαθέτουν τα απαραίτητα κεφάλαια για την αγορά γης στους οργανωμένους υποδοχείς, αλλά και που πιθανόν να μην εξυπηρετούνται από τη θέση των υποδοχέων αυτών. Γι' αυτό να διερευνηθεί η κατ' εξαίρεση εγκατάστασή τους σε γη υψηλής παραγωγικότητας, κατά μήκος των εθνικών και κάποιων σημαντικών επαρχιακών οδικών αξόνων, τηρουμένων των λοιπών νόμιμων διαδικασιών.
6. Βασική θεωρείται επίσης η ενίσχυση της κτηνοτροφίας με τον προγραμματισμό έργων, όπως τη βελτίωση του ορεινού οδικού δικτύου για την προσπέλαση των βοσκοτόπων, την κατασκευή παράλληλων έργων, τις υδρομαστεύσεις πηγών, τις μικρές λιμνοδεξαμενές, τους

⁶ Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, σελ.20755

⁷ Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, σελ.20765

αγωγούς μεταφοράς νερού, την κατασκευή ποτίστρων, την κατασκευή υποδομών φορτοεκφόρτωσης των ζώων και τη βελτίωση των υπαρχουσών υποδομών, στον ορεινό κυρίως όγκο, όπως στέγαστρα, οικίσκοι κτηνοτρόφων κ.λπ.

7. Σε ότι αφορά το σιδηροδρομικό δίκτυο, για την ενίσχυση της σύνδεσης του δυτικού τμήματος της Περιφέρειας με το ανατολικό, θεωρείται απαραίτητη η ανάπτυξη της γραμμής Παλαιοφάρσαλου – Καλαμπάκας, με ηλεκτροκίνητη διπλή γραμμή.

3.4 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας – Ηπείρου – Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2007 – 2013.

Σύμφωνα με το ΕΠ στο θεσσαλικό πεδινό χώρο (στον οποίο εντάσσεται μεγάλο μέρος της Δ.Ε. Μητρόπολης) εμφανίζεται το δυναμικό τμήμα της γεωργίας. Παράλληλα, στον ίδιο χώρο εμφανίστηκαν «σημαντική έλλειψη κοινωνικών υποδομών και σχετικά χαμηλό κοινωνικό κεφαλαίο (χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, δυσμενής δημογραφική σύνθεση)»⁸. Στις περιοχές αυτές οι επενδύσεις σε εγγειοβελτιωτικά έργα, η ανάπτυξη σημαντικού μεταποιητικού τομέα, η ύπαρξη υποδομών μεταφοράς και η άμεση σύνδεση με την αγορά της Αθήνας οδηγούν σε βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης.

3.5 ΕΣΠΑ

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, το οποίο συντάχθηκε σε εθνικό επίπεδο, δίνει γενικές κατευθύνσεις σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών της χώρας, όπως είναι και η ΔΕ Μητρόπολης. Κύρια στοιχεία αυτών των κατευθύνσεων αποτελούν «η ενίσχυση των τριών πυλώνων που συνθέτουν την αειφόρο ανάπτυξη, δηλαδή την οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική. Η μείωση των πιέσεων, που επιφέρει η νέα ΚΓΠ στις αγροτικές περιοχές της χώρας και ιδιαίτερα στις περιοχές παραγωγής προϊόντων θα αντιμετωπισθεί κυρίως μέσω της βελτίωσης της προσβασιμότητας των περιοχών αυτών με την αναβάθμιση των μεταφορικών υποδομών και ιδιαίτερα των μεγάλων οδικών αξόνων. Η ολοκλήρωση αυτών των έργων, όπως ο εγκάρσιος οδικός άξονας της Κεντρικής Ελλάδος (Ε-65), θα δώσει τη δυνατότητα διάχυσης της ανάπτυξης αλλά και μείωση της εξάρτησης από τον πρωτογενή τομέα»⁹.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας το ΕΣΠΑ επικεντρώνεται «στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας, με τη βελτίωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής και την υιοθέτηση αειφορικών μεθόδων ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων και διαχείρισης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος»¹⁰. Επιπρόσθετα, έμφαση θα δοθεί «στην ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, στη δια βίου μάθηση με έμφαση στην προώθηση του αγροτικού μετασχηματισμού και της απασχόλησης στους λοιπούς τομείς της τοπικής οικονομίας,

⁸ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας – Ηπείρου – Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2007 – 2013, σελ.82

⁹ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, σελ. 89

¹⁰ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, σελ. 67

στην αξιοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης για την κατάρτιση των αγροτών στην διαχείριση σύγχρονων αγροτικών εκμεταλλεύσεων»¹¹.

3.6 ΚΑΠ

Την τελευταία 20ετία η αγροτική πολιτική της χώρας καθορίζεται και διαμορφώνεται σε μεγάλο βαθμό από ένα σύστημα ευρωπαϊκών επιδοτήσεων και προγραμμάτων για τη γεωργία, την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την έως σήμερα εφαρμογή της ΚΑΠ εξάγονται τα παρακάτω συμπεράσματα:

- Από το 1981 και εξής πραγματοποιήθηκε σημαντική εισροή πόρων και βελτίωση των γεωργικών εισοδημάτων μέσω των υψηλότερων τιμών και των επιδοτήσεων που δόθηκαν στους Έλληνες παραγωγούς. Οι υψηλότερες τιμές επέδρασαν θετικά στην αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας.
- Η εντατικοποίηση της παραγωγής πραγματοποιήθηκε μέσω της περαιτέρω εκμηχάνισης, της αύξησης των αρδευόμενων εκτάσεων και της χρήσης χημικών εισροών με άμεση συνέπεια την επιβάρυνση του εδάφους με υπολείμματα φυτοπροστατευτικών ουσιών.
- Η ενίσχυση συγκεκριμένων (στα πλαίσια της Κοινής Οργάνωσης των Αγορών και άλλων ευρωπαϊκών πολιτικών) προϊόντων, μέσω της πολιτικής εγγύησης των τιμών τους, οδήγησε σε επέκταση των μονοκαλλιιεργειών (π.χ. βαμβάκι), εγκατάλειψη παραδοσιακά καλλιεργούμενων προϊόντων με σημαντικά οφέλη για την τοπική και εθνική οικονομία (π.χ. καπνά) και παραγκωνισμό της ζωικής παραγωγής και των τοπικών προϊόντων ποιότητας.
- Οι περιφερειακές ανισότητες διευρύνθηκαν, καθώς οι πεδινές αρδευόμενες περιοχές ωφελήθηκαν οικονομικά πολύ περισσότερο από τις ορεινές και προβληματικές περιοχές της παραδοσιακής, εκτατικής και ποιοτικής γεωργίας.

Η μεταρρύθμιση του 2003 και ακόμα περισσότερο η νέα προτεινόμενη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ που συμφωνήθηκε τον Ιούνιο του 2013 αποδεδειγμένα τις αγροτικές ενισχύσεις από την παραγωγή και τις συνδέουν με την έκταση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων (άμεσες ενισχύσεις¹²), με ταυτόχρονη εφαρμογή αυστηρών κριτηρίων «πολλαπλής συμμόρφωσης» προκειμένου να επιτευχθεί η αειφορικότητα της γεωργίας. Είναι προφανές ότι το ελληνικό αγροτικό μοντέλο με τους μικρούς κλήρους δυσκολεύεται να ανταπεξέλθει στις αυξημένες απαιτήσεις, ενώ το χαμηλό επίπεδο κερδών του παραγωγού δεν επιτρέπει περαιτέρω επενδύσεις ή εισαγωγή καινοτομιών στον τομέα της παραγωγής. Κατ' επέκταση παρατηρείται διαχρονική μείωση του όγκου της αγροτικής παραγωγής που υποθάλπεται από το συνδυασμό της μείωσης της ζήτησης και άρα της μείωσης των τιμών των βασικών γεωργικών προϊόντων (αροτραίες καλλιέργειες και κάποια μεσογειακά προϊόντα όπως το λάδι) με τον έντονο διεθνή ανταγωνισμό κυρίως από τις ασιατικές και νοτιοαμερικανικές αγορές.

¹¹ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, σελ. 73

¹² Η συμφωνία του 2013 προβλέπει την προσαρμογή και προοδευτική μείωση των άμεσων ενισχύσεων

Η ελληνική αγροτική παραγωγή καλείται να αναζητήσει νέες διεξόδους. Η αναδυόμενη αγορά επώνυμων, βιολογικών (διατροφικών και μη) προϊόντων αγροτικής προέλευσης αποτελεί μια ευκαιρία για την αναδιάρθρωση και την αναζωογόνηση του αγροτικού τομέα με έμφαση στην ποιότητα και την ολοκληρωμένη διαχείριση.

Σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής για την Πολιτική Αγροτικής Ανάπτυξης μετά το 2013 οι στόχοι της Αγροτικής Ανάπτυξης διαμορφώνονται ως εξής:

- Ανταγωνιστικότητα της γεωργίας
- Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και δράση για το κλίμα
- Ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών

Πάνω σε αυτούς δομούνται οι έξι επιχειρησιακές Προτεραιότητες της Ένωσης για την ΑΑ που αντανakλούν το περιεχόμενο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των αντίστοιχων Θεματικών Στόχων που εφαρμόζονται σε όλα τα Ταμεία του ΚΣΠ και θα επιτευχθούν μέσω μιας σειράς μέτρων. Οι προτεραιότητες αναλύονται ως εξής:

- Μεταφορά γνώσεων και καινοτομία
 - (α) προώθηση της καινοτομίας και της βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές
 - (β) ενίσχυση των δεσμών μεταξύ γεωργίας και δασοκομίας και έρευνας και καινοτομίας
 - (γ) προώθηση της διαβίου μάθησης και της επαγγελματικής κατάρτισης στη γεωργία και τη δασοκομία
- Ανταγωνιστικότητα όλων των τύπων γεωργίας και βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων
 - (α) διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που αντιμετωπίζουν σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα, κυρίως των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με χαμηλό βαθμό συμμετοχής στην αγορά, των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με προσανατολισμό στην αγορά σε συγκεκριμένους τομείς και των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που χρειάζεται να διαφοροποιηθούν ως προς τη γεωργία
 - (β) διευκόλυνση της ανανέωσης των γενεών στο γεωργικό τομέα
- Οργάνωση της αλυσίδας τροφίμων και διαχείριση κινδύνων
 - (α) καλύτερη ενσωμάτωση των πρωτογενών παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων μέσω συστημάτων ποιότητας, προώθησης σε τοπικές αγορές και βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού, ομάδων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων
 - (β) στήριξη της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική εκμετάλλευση
- Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων
 - (α) αποκατάσταση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000 και της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας, και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων
 - (β) βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων
 - (γ) βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους

- Αποδοτικότητα των πόρων και αλλαγή προς μία οικονομία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή
 - (α) αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού στη γεωργία
 - (β) αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης ενέργειας στον τομέα της γεωργίας και της μεταποίησης τροφίμων
 - (γ) διευκόλυνση της προμήθειας και χρήσης ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων και λοιπών πρώτων υλών εκτός των τροφίμων για τους σκοπούς της βιοοικονομίας
 - (δ) μείωση των εκπομπών υποξειδίου του αζώτου και μεθανίου από τη γεωργία
 - (ε) προώθηση της δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα στη γεωργία και τη δασοκομία
- Κοινωνική ένταξη, μείωση της φτώχειας και οικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών
 - (α) διευκόλυνση της διαφοροποίησης, της δημιουργίας νέων μικρών επιχειρήσεων και της δημιουργίας θέσεων εργασίας
 - (β) προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές
 - (γ) ενίσχυση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις αγροτικές περιοχές.

4. Η αναγκαιότητα σύνταξης Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δ.Ε. Μητρόπολης

Μετά την ψήφιση του Οικιστικού Νόμου 2508/97 εκδόθηκε η Υ.Α. 9572/1845/2000 (ΦΕΚ 209/7-4-2000) που αφορά τις «Τεχνικές Προδιαγραφές μελετών Γ.Π.Σ, και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.», σύμφωνα με την οποία τα Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. συντάσσονται στο σύνολο των διοικητικών ορίων των Καποδιστριακών Δήμων (τώρα Καλλικρατικών Δημοτικών Ενοτήτων) και αποτελούν στην ουσία τοπικά χωροταξικά που οφείλουν να εναρμονίζονται με τις επιλογές του Γενικού Χωροταξικού Πλαισίου και των Ειδικών Χωροταξικών Τουρισμού, Βιομηχανίας και ΑΠΕ.

Με την υπ' αριθμ. 2592 25/6/25-06-03 Υ.Α. (ΦΕΚ 1484 Β'/10-10-03) εγκρίθηκε το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας, που λειτουργεί ως κατευθυντήριο πλαίσιο για τις μελέτες Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεκτική διαχείριση του χώρου.

Επίσης δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 285 Δ'/5-3-04 η υπ' αριθμ. 10788/04 Υπουργική Απόφαση, με την οποία τροποποιήθηκαν τα πολεοδομικά σταθερότυπα, με τα οποία καθορίζονται οι ανάγκες των οικισμών σε κοινωφελή και κοινόχρηστο εξοπλισμό.

Μετά τα παραπάνω ο Δήμος Καρδίτσας αποφάσισε να προκηρύξει τη μελέτη Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δ.Ε. Μητρόπολης και με την υπ' αριθμ. 88/2013 Απόφαση της Οικονομικής του Επιτροπής αποφάσισε την ανάθεση εκπόνησης της μελέτης αυτής.

Οι βασικοί Στόχοι της μελέτης του ΣΧΟΟΑΠ της Δ.Ε. Μητρόπολης είναι οι εξής:

1. Ο καθορισμός των μεγεθών της οικιστικής ανάπτυξης σ' όλη την έκταση της Δ.Ε. Μητρόπολης,

με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, τις τοπικές ανάγκες και καταλληλότητες καθώς και τις κατευθύνσεις που προκύπτουν από υπερκείμενα επίπεδα σχεδιασμού.

2. Ο καθορισμός του αναγκαίου κοινόχρηστου και κοινωφελούς εξοπλισμού και της αναγκαίας τεχνικής υποδομής για το έτος – στόχος 2033.
3. Ο καθορισμός των χρήσεων γης (αμιγής – γενική κατοικία, πολεοδομικό κέντρο, αστικό πράσινο κ.λπ.)
4. Η πολεοδομική οργάνωση των οικισμών και ο προσδιορισμός των περιοχών μέσα σε αυτούς που απαιτούν παρεμβάσεις αναβάθμισης μέσω του μηχανισμού των αναπλάσεων.
5. Ο καθορισμός των ζωνών παραγωγικών και αναπτυξιακών (χρήσεις γης), με βάση τις ανάγκες των παραγωγικών τομέων, τις σχετικές προγραμματικές κατευθύνσεις και τη σχετική Νομοθεσία.
6. Η καταγραφή / αξιολόγηση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της Δ.Ε. και ο προσδιορισμός των περιοχών ειδικής προστασίας (ΠΕΠ).
7. Ο προσδιορισμός των κατευθύνσεων χωρικής οργάνωσης και ιεράρχησης των οικισμών.

Το ΣΧΟΟΑΠ θα καθορίσει επακριβώς τους στόχους, τις προτεραιότητες και τους μηχανισμούς εφαρμογής, όσον αφορά τη χρήση του φυσικού χώρου για την υποδοχή της οικιστικής ανάπτυξης, των παραγωγικών ζωνών και των αναγκαίων υποδομών, παράλληλα με την προστασία του περιβάλλοντος. Πρέπει επομένως να περιλάβει:

1. την εκτίμηση της αναμενόμενης εξέλιξης του πληθυσμού και της απασχόλησης.
2. την εκτίμηση των πιθανών αναγκών σε νέα πολεοδομημένη γη, με σύγκριση της χωρητικότητας των οικισμών με τον προβλεπόμενο πληθυσμό για το έτος 2033.
3. την εκτίμηση των αναγκών σε κοινωνικό εξοπλισμό και τεχνικές υποδομές.
4. τον προσδιορισμό των κατάλληλων εκτάσεων που θα καλύψουν τις ανάγκες παραγωγής.
5. τη διαχείριση του υδάτινου δυναμικού της Δ.Ε.
6. την προστασία και ανάδειξη των περιοχών φυσικού ενδιαφέροντος.

Τέλος, οι **ειδικότεροι στόχοι της μελέτης όπως προέκυψαν από την έρευνα που πραγματοποίησε η μελετητική ομάδα**, είναι οι εξής:

- Η διατήρηση, προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος.
- Η διαφύλαξη και ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής.
- Η προστασία του περιβάλλοντος από τις εντατικές αγροτικές δραστηριότητες, την αλόγιστη χρήση αγροχημικών καθώς και από την απόρριψη αστικών λυμάτων σε παρακείμενα ρέματα και ποτάμια
- Η διασφάλιση της αειφορικής ανάπτυξης της περιοχής.

Αναλυτικά οι στόχοι είναι οι εξής:

Για τους 8 καταγεγραμμένους οικισμούς των διοικητικών ορίων της Δ.Ε. Μητρόπολης:

- Οργάνωσή των 8 οικισμών σε ομάδες Ανοιχτών Πόλεων και διερεύνηση των αναγκών σε κοινόχρηστο και κοινωφελή εξοπλισμό.

- Οριοθέτηση των μη οριοθετημένων οικισμών Άγιος Γεώργιος και Πανόραμα
- Πιθανή κήρυξη της Πορτίτσας ως διατηρητέου οικισμού
- Πρόταση όρων δόμησης και μορφολογικών περιορισμών για την προστασία τους από άναρχη δόμηση.
- Ήπιες - εναλλακτικές μορφές τουριστικής ανάπτυξης μπορεί να αναπτυχθούν μέσα στους υπάρχοντες οικισμούς, που διαθέτουν σημαντικό οικιστικό απόθεμα και ευρέα όρια.

Για τον εξωαστικό χώρο (εκτός σχεδίου περιοχή)

Γενικός στόχος θα είναι ο **καθορισμός των χρήσεων γης και η τροποποίηση των όρων και περιορισμών δόμησης**, στο χώρο εκτός των οικισμών, ούτως ώστε να υπάρξει αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος, με παράλληλη ανάπτυξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με τη διερεύνηση των εναλλακτικών σεναρίων ανάπτυξης της περιοχής και την επιλογή εκείνου που συγκεντρώνει τις μεγαλύτερες εγγυήσεις για οικολογική ισορροπία, τόσο της ίδιας της περιοχής, όσο και της ευρύτερης στην οποία εντάσσεται.

Ειδικότεροι στόχοι είναι:

α. Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, δηλαδή η λήψη μέτρων αποτελεσματικής προστασίας και ανάδειξης των αξιόλογων οικοσυστημάτων, η διαφύλαξη και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε υποπεριοχής, των στοιχείων δηλαδή που συνθέτουν την ταυτότητά της.

β. Η προστασία των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων

Θα γίνει ακριβής εντοπισμός των αρχαιολογικών χώρων, δεδομένου ότι στην υπό μελέτη περιοχή υπάρχουν τόποι με μεγάλο αρχαιολογικό και ιστορικό ενδιαφέρον. Θα γίνει προσπάθεια για το συνδυασμό των αρχαιολογικών χώρων με το φυσικό τοπίο και την ταυτόχρονη προστασία τους, με όποιο τρόπο κριθεί πρόσφορος και ανάλογα με τον βαθμό προστασίας που θα ζητηθεί από τις αντίστοιχες Εφορίες Αρχαιοτήτων.

γ. Η προστασία των παραρεμάτων ζωνών και της παραρεμάτιας βλάστησης των ποταμών, με τη θέσπιση ζωνών προστασίας, ικανού πλάτους.

δ. Η πρόταση ενός συνολικού μοντέλου ανάπτυξης, όπου ο κάθε τομέας (γεωργία, κατοικία, παραγωγικές δραστηριότητες, τουρισμός) θα μπορεί να αναπτυχθεί ακώλυτα, στις περιοχές που διατηρεί συγκριτικά πλεονεκτήματα, χωρίς η ανάπτυξη του ενός να υπονομεύει την ανάπτυξη του άλλου και θα επιτευχθεί η συγκράτηση του πληθυσμού.

δ1. Ο καθορισμός ζωνών γεωργικής και κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης

Η ΔΕ Μητρόπολης παρουσιάζει μεγάλο ποσοστό στην απασχόληση στον πρωτογενή τομέα και έτσι κρίνεται απαραίτητος ο καθορισμός των αγροτικών πόρων (όπως π.χ. της γεωργικής γης) με σκοπό τη διατήρηση και προστασία τους. Ο χώρος στον οποίο ασκείται η παραδοσιακή γεωργία που εν γένει είναι φιλική προς το περιβάλλον δεν παρακωλύει την ανάπτυξη άλλων δραστηριοτήτων. Αντίθετα στις περιοχές όπου πιθανώς αναπτύσσεται έντονα η κτηνοτροφία, αυτή δε συμβιβάζεται με χρήσεις, όπως η κατοικία, ο τουρισμός και η αναψυχή.

δ3. Καθορισμός ζωνών, όπου θα επιτρέπεται και η κατοικία

ε. Ο συντονισμός των προγραμματιζόμενων έργων υποδομής, ούτως ώστε η υλοποίησή τους να υπηρετήσει τους παραπάνω στόχους. Η οποιαδήποτε παρέμβαση θα λάβει υπόψη την πραγματική κατάσταση και τη συναίνεση των κατοίκων της περιοχής, αλλά και την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων, με παράλληλη ανάπτυξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων και στήριξη του τουρισμού.

A.1 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ

(σχετικός χάρτης Α1)

Στοιχεία για το παρόν κεφάλαιο έχουν αντληθεί από το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Θεσσαλίας / (2592 25/6/25.06.03 Υ.Α. - ΦΕΚ 1484Β'/10.10.03), από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Καρδίτσας για την περίοδο 2011 – 2014 και από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Μητρόπολης για την περίοδο 2007 – 2010.

A.1.1 Κατάσταση και προοπτικές του ευρύτερου χωροταξικού πλαισίου

Η Δ.Ε. Μητρόπολης (πρώην Καποδιστριακός Δήμος Μητρόπολης), ανήκει στον Καλλικρατικό Δήμο Καρδίτσας, της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Η **Περιφέρεια Θεσσαλίας** είναι μία από τις 13 Περιφέρειες της χώρας. Αποτελείται από 4 Περιφερειακές Ενότητες (Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας και Τρικάλων) οι οποίες υποδιαιρούνται σε 25 Καλλικρατικούς Δήμους.

Η Περιφέρεια κατέχει κεντροβαρική θέση σε επίπεδο χώρας. Καταλαμβάνει το κεντρικό – ανατολικό τμήμα του ηπειρωτικού κορμού της Ελλάδος. Συνορεύει προς Βορρά με τις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας, προς Νότο με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος, Δυτικά με την Περιφέρεια Ηπείρου, ενώ Ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος. Έχει έκταση 14.037 τ. χλμ. και κατέχει την 5^η θέση μεταξύ των περιφερειών της χώρας, με ποσοστό 10,64 % του συνόλου. Βάσει των στοιχείων απογραφής Ε.Λ.ΣΤΑΤ. 2011 ο μόνιμος πληθυσμός είναι 732.762 κάτοικοι και κατέχει σταθερά την 3^η θέση μετά την Αττική και την Κεντρική Μακεδονία σύμφωνα με τις τελευταίες απογραφές. Έδρα της είναι η Λάρισα.

Από 1-1-2011, η Περιφέρεια Θεσσαλίας ανήκει στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας με έδρα επίσης τη Λάρισα.

Εικόνα Α.1.1: Η θέση της Περιφέρειας Θεσσαλίας στον ελληνικό χώρο

Πηγή: ΠΠΧΣΑΑ Θεσσαλίας

Με βάση τους επιμέρους δείκτες, είναι σαφές ότι η θέση της Θεσσαλίας σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές περιφέρειες είναι ασθενής. Αυτό αναφέρεται τόσο στα αναπτυξιακά φαινόμενα καθαυτά (π.χ. ΑΕΠ) όσο και στους παράγοντες της ανάπτυξης (π.χ. υποδομές).

Η Θεσσαλία, όπως και ο υπόλοιπος ελληνικός χώρος, είναι έξω από τους μείζονες υφιστάμενους άξονες και κέντρα ανάπτυξης ευρωπαϊκής εμβέλειας, ενώ οι σχέσεις της με τις εκτός ΕΕ όμορες μεγάλες γεωπολιτικές και γεωοικονομικές ενότητες (Μεσόγειος, Βαλκάνια), δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς.

Ως προς τη θέση της περιφέρειας στον ελληνικό χώρο, το βασικό χωροταξικό χαρακτηριστικό της είναι η κεντροβαρική της θέση και ότι διασχίζεται από το βασικό άξονα ανάπτυξης της Ελλάδας, τον άξονα Αθήνας – Θεσσαλονίκης, γεγονός που συνέβαλε ουσιαστικά στην ανάπτυξή της.

Παράλληλα, η περιφέρεια δεν έχει σήμερα άμεση επαφή με τους νεότερους άξονες ανάπτυξης του ελληνικού χώρου. Πρόκειται για: (α) το βόρειο άξονα της χώρας, που ενισχύθηκε και απέκτησε συνοχή με την κατασκευή της Εγνατίας οδού, (ενώ ταυτόχρονα έχει και χαρακτήρα μετώπου διείσδυσης προς Βορρά) και (β) τον άξονα Ηγουμενίτσα-Πάτρα (-Αθήνα/Καλαμάτα), που αποτελεί προοπτική και συνδέεται άμεσα με τα δυνητικά οφέλη από τη σύνδεση με το δυτικο-ευρωπαϊκό χώρο. Ωστόσο, οι άξονες αυτοί διέρχονται σε σχετικά μικρή απόσταση από τα όρια της περιφέρειας, γεγονός που σημαίνει ότι είναι εφικτή η προέκτασή τους προς αυτή, υπό την προϋπόθεση δημιουργίας της αναγκαίας μεταφορικής υποδομής που θα άρει τον «φραγμό» που αποτελούν σήμερα οι ορεινές περιοχές προς τα δυτικά και δευτερευόντως προς τα βόρεια. Σε μια τέτοια προοπτική είναι δυνατός ο μετασχηματισμός μεγάλης κλίμακας της ενδοπεριφερειακής οργάνωσης, με την άρση της περιφερειακότητας του δυτικού τμήματός της, που από όριο προς τα δυτικά θα γίνει η πύλη της περιφέρειας προς τη δυτική Ευρώπη. Και στην προοπτική αυτή πάντως, οι δυσκολίες που απορρέουν από το ότι μεγάλο μέρος του δυτικού τμήματος της περιφέρειας είναι ορεινό, θα εξακολουθούν να αποτελούν παράγοντα που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην αναπτυξιακή στρατηγική.

Η Θεσσαλία αποτελεί μια σχετικά δυναμική περιφέρεια για τα ελληνικά δεδομένα, με πολύ θετικές προοπτικές από άποψη χωρικής ανάπτυξης. Τα βασικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά της από αυτή την άποψη είναι τα εξής:

A.1.1.1 Πλεονεκτήματα και προοπτικές

- Κεντροβαρική θέση ως προς τον Ελληνικό χώρο, διέλευση από την περιφέρεια του βασικού αναπτυξιακού άξονα της χώρας Β-Ν, και εγγύτητα προς το νέο αναπτυξιακό μέτωπο προς Βορρά
- Αξιόλογη πληθυσμιακή βάση και σημαντικές αστικές συγκεντρώσεις
- Φυσικό περιβάλλον υψηλής αξίας και, μερικώς, αξιόλογο δομημένο περιβάλλον

- Συγκριτικό πλεονέκτημα στο γεωργικό τομέα (πόροι, τεχνογνωσία). Παράλληλα, η νέα ΚΑΠ αφήνει περιθώρια προσαρμογής στα βασικά θεσσαλικά προϊόντα, υπό προϋποθέσεις
- Σχετικά μικρή, ποσοστιαία, αλλά αρκετά ισχυρή μεταποίηση. Πρόσφατα, νέο επενδυτικό ενδιαφέρον για τη μεταποίηση που σταδιακά εξέρχεται από την βιομηχανική κρίση
- Ύπαρξη ζωνών με τουριστική ανάπτυξη καθώς και αναξιοποίητων ακόμα τουριστικών πόρων. Περιθώρια ανάπτυξης εναλλακτικού και «κλασικού» τουρισμού
- Ζήτηση για υπηρεσίες προς επιχειρήσεις
- Ύπαρξη Πανεπιστημίου με τεχνολογική και αναπτυξιακή κατεύθυνση και ερευνητικό δυναμικό
- Προγραμματισμός διοχέτευσης πολύ υψηλών χρηματοδοτικών πόρων στην περίοδο 2000-2006 (ΚΠΣ καθώς και ΚΑΠ)
- Υπό κατασκευή μεταφορικές υποδομές στη Θεσσαλία και στις όμορες περιφέρειες.

A.1.1.2 Προβλήματα και κίνδυνοι

- Υψηλή συμμετοχή του πρωτογενούς τομέα στην παραγωγική βάση και ανεπαρκής προσαρμογή στην αγορά
- Σχετικά παραδοσιακή κλαδική διάρθρωση μεταποίησης
- Σχετικά αδύναμος τριτογενής (υπηρεσίες προς επιχειρήσεις)
- Επιβάρυνση παράκτιων ζωνών με άναρχη δόμηση (παραθεριστική κατοικία)
- Πολύ περιορισμένη διείσδυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας τόσο στην οικονομική βάση όσο και γενικότερα στην κοινωνία της Θεσσαλίας.
- Αύξηση των οικιστικών πιέσεων στις τουριστικές και περιαστικές ζώνες (ύπαιθρος και οικισμοί).

Η χωροταξική οργάνωση της Περιφέρειας έχει στόχο να δημιουργήσει δύο κύριους άξονες ανάπτυξης. Έναν κύριο στα ανατολικά μεταξύ Βόλου και Λάρισας (και δευτερεύοντες τους Αλμυρό-Ευξεινούπολη και Τύρναβο και Βελεστίνο) και έναν στα δυτικά μεταξύ Καρδίτσας και Τρικάλων (με δευτερεύοντες την Καλαμπάκα, Πύλη, Σοφάδες και Μουζάκι).

Οι υπόλοιπες περιοχές θα οργανωθούν σε αναπτυξιακές ενότητες οικιστικών κέντρων 3^{ου} επιπέδου και θα εξαρτώνται από τις προαναφερόμενες Ζώνες Ανάπτυξης.

Η ευρύτερη περιοχή Καρδίτσας – Τρικάλων αποτελεί το ΒΔ και σχετικά αποκομμένο άκρο της Περιφέρειας. Εντάσσεται στη δυτική και πιο υποβαθμισμένη ζώνη ανάπτυξης. Οι προοπτικές, ωστόσο, είναι ευοίωνες, καθώς υπάρχει η δυνατότητα μελλοντικής σύνδεσης με τον βόρειο και τον δυτικό άξονα μετώπου ανάπτυξης της χώρας, αποτελώντας έτσι μια διαπεριφερειακή πύλη η οποία θα έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο στο εμπόριο και τις υπηρεσίες.

Η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας περιλαμβάνει 6 Καλλικρατικούς Δήμους, τους εξής: Αργιθέας, Καρδίτσας, Λίμνης Πλαστήρα, Μουζακίου, Παλαμά και Σοφάδων.

Ο Καλλικρατικός Δήμος Καρδίτσας είναι ο μεγαλύτερος και προήλθε από τη συνένωση πέντε Καποδιστριακών Δήμων, Καρδίτσας, Κάμπου, Μητρόπολης, Καλλιφωνίου και Ιτάμου.

Η ίδια η πόλη της Καρδίτσας αναμένεται να έχει ένα διευρυμένο ρόλο, με βάση τους στόχους της πολιτικής του ΠΠΧΣΑΑ για το οικιστικό δίκτυο: Αστικό κέντρο, διοικητικό κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας, κέντρο υπηρεσιών υπερ-νομαρχιακής εμβέλειας προς την αγροτική παραγωγή με επιπλέον έμφαση στην υποστήριξη (έρευνα κλπ.) της βαμβακοκαλλιέργειας και της κτηνοτροφίας, κέντρο μεταποίησης τοπικά παραγόμενων αγροτικών προϊόντων και τροφίμων και ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού εθνικής εμβέλειας (φυσικό περιβάλλον, ορεινά, Λίμνη Πλαστήρα) με δυνατότητες εξέλιξης σε διεθνούς εμβέλειας (σύμπλεγμα τεχνητών λιμνών Σμοκόβου - Πλαστήρα - Συκιάς).

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Ηπείρου, ο Στρατηγικός Στόχος και το όραμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την περίοδο 2007-2013 είναι η επιτάχυνση της πραγματικής σύγκλισης, της χωρο-οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και της αειφορίας μέσω της ανάδειξής της σε Δυναμικό Περιφερειακό Πόλο της Ελλάδος, με διακριτή, ποιοτική και τεχνολογικά καινοτόμο μεταποιητική, αγροδιατροφική, οικοτουριστική και πολιτιστική ταυτότητα στην Ευρώπη αλλά και διεθνώς.

A.1.2 Η θέση και ο ρόλος της Δ.Ε. Μητρόπολης στο ευρύτερο χωροταξικό πλαίσιο

Η Δ.Ε. Μητρόπολης βρίσκεται στο κέντρο και δυτικά του Δήμου Καρδίτσας. Έχει έκταση 57.894 στρέμματα και πληθυσμό 3.332 μόνιμους κατοίκους (απογραφή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011). Έχει έδρα τη Μητρόπολη και αποτελείται από 7 τοπικές κοινότητες (Αγίου Γεωργίου, Γεωργικού, Κρύας Βρύσης, Μητρόπολης, Ξυνονερίου, Πορτίτσας και Φράγκου). Όλες οι τοπικές κοινότητες έχουν ισάριθμους και ομώνυμους οικισμούς, πλην της τοπικής κοινότητας Πορτίτσας που έχει δύο οικισμούς, την Πορτίτσα και το Πανόραμα.

Η Δ.Ε. Μητρόπολης συνορεύει ανατολικά με τη Δ.Ε. Καρδίτσας, δυτικά με το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, βορειοδυτικά με τη Δ.Ε. Ιθώμης του Δήμου Μουζακίου και νότια με τη Δ.Ε. Ιτάμου του Δήμου Καρδίτσας. Βρίσκεται περίπου στο κέντρο του Νομού Καρδίτσας και στο δυτικό άκρο του Θεσσαλικού κάμπου. Η μορφολογία της περιοχής είναι στο βόρειο τμήμα πεδινή και στο νοτιοδυτικό ημιπεδινή. Κατ' επέκταση η Δ.Ε. εντάσσεται σε δύο ζώνες εσωτερικής οργάνωσης: το βόρειο και ανατολικό τμήμα εντάσσεται στη ζώνη εντατικής καλλιέργειας του Θεσσαλικού κάμπου, ενώ το υπόλοιπο στην ορεινή περιμετρική ζώνη στην οποία αναπτύσσονται γεωργικές δραστηριότητες και ήπιος τουρισμός.

Η έδρα της Δημοτικής Ενότητας αποτελεί για την περιοχή κομβικό σημείο μιας και η σύνδεση της με την λίμνη Νικολάου Πλαστήρα είναι σημαντική για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής ευρύτερα.

Η γεωγραφική θέση της Δ.Ε. Μητρόπολης και η εγγύτητα της στην πόλη της Καρδίτσας συνετέλεσαν στην ανάπτυξη της μεταποιητικής δραστηριότητας στην περιοχή. Ωστόσο, ο

δευτερογενής τομέας παρουσιάζει αδυναμία, όσον αφορά στην εκμετάλλευση των τοπικών πρώτων υλών. Πολύ λίγες μονάδες χρησιμοποιούν ντόπιες πρώτες ύλες, με αποτέλεσμα να μην παράγεται προστιθέμενη αξία από τα ντόπια προϊόντα του πρωτογενή τομέα.

A.1.3 Ο ρόλος της Δ.Ε. Μητρόπολης σε σχέση με άλλα αστικά κέντρα ή οικιστικά σύνολα Δήμου/Περιφερειακής Ενότητας/Περιφέρειας

Το οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας Θεσσαλίας, σύμφωνα με το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α., διαβαθμίζεται σε πέντε επίπεδα κέντρων.

Έτσι για τη Δ.Ε. Μητρόπολης ισχύουν τα παρακάτω:

Κέντρο 1^{ου} επιπέδου είναι η Λάρισα.

Κέντρο 2^{ου} επιπέδου είναι η Καρδίτσα, έδρα της Περιφερειακής Ενότητας.

Κέντρο 3^{ου} επιπέδου είναι η Καρδίτσα, έδρα του Δήμου.

Κέντρο 4^{ου} επιπέδου είναι η Μητρόπολη, έδρα της Δημοτικής Ενότητας.

Οι υπόλοιποι οικισμοί της Δ.Ε. αποτελούν κέντρα 5^{ου} επιπέδου.

Η έδρα της Δ.Ε., η Μητρόπολη, αποτελεί κέντρο κοινωνικής και οικονομικής εξυπηρέτησης της ευρύτερης περιοχής της Δ.Ε. και κυρίως των ορεινών και ημιορεινών όμορων δήμων και τοπικών κοινοτήτων αλλά και των πεδινών.

Επιπλέον, η ύπαρξη μειωμένων επενδυτικών πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων στον τριτογενή τομέα και η διέλευση σημαντικού αριθμού επισκεπτών προς την ευρύτερη περιοχή (π.χ. Λίμνη Νικ. Πλαστήρα, Περιοχή), δημιουργεί την αναγκαιότητα προγραμματισμού παρεμβάσεων σε αυτόν. Οι παρεμβάσεις ενδεικτικά αφορούν στην εμπορία τοπικών προϊόντων ποιότητας και στην προσέλκυση και εξυπηρέτηση επισκεπτών μέσω του αποθέματος ιστορικών χώρων (μνημεία, τάφοι, εκκλησίες) που διαθέτει η περιοχή και τους οποίους δεν έχει μέχρι στιγμής αξιοποιήσει.

Η αναπτυξιακή πορεία της Δ.Ε. προτείνεται να βασιστεί στην αξιοποίηση των προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής και στην προστασία και αξιοποίηση του πολιτιστικού περιβάλλοντος, ώστε να αναβαθμιστεί το βιοτικό επίπεδο των πολιτών της Δ.Ε..

Όλα τα παραπάνω, σε συνδυασμό με το ρόλο που καλείται να παίξει η Δ.Ε. Μητρόπολης οδηγούν στη διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος για την περιοχή της Δ.Ε. ως εξής:

«Η αξιοποίηση της Δ.Ε. Μητρόπολης ως περιοχή πρωτογενούς παραγωγής προϊόντων και επεξεργασίας τους, διέλευσης σημαντικού όγκου τουριστών και επισκεπτών, ως πόλου προσέλκυσης επενδυτικών δραστηριοτήτων και ως σημείο ιστορικής αναφοράς».

Η προσέγγιση του παραπάνω οράματος θα γίνει με επί μέρους στρατηγικές επιλογές του Δήμου Καρδίτσας που βασίζονται στις εξής κατευθυντήριες αρχές:

- Επιλογή της ποιότητας έναντι της ποσότητας (για παράδειγμα η προώθηση της παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας, που ενσωματώνουν τα χαρακτηριστικά στοιχεία της Δ.Ε. και όχι προϊόντων μαζικής παραγωγής, τα οποία δεν θα κατορθώσουν να είναι ανταγωνιστικά στην ευρύτερη αγορά)

- Κινητοποίηση του τοπικού δυναμικού, με παράλληλη στήριξη του από κεντρικούς ή άλλους φορείς για την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων
- Υιοθέτηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας για την τοπική οικονομία και κοινωνία
- Προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών
- Ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας με τοπικούς φορείς
- Κατανόηση από τους κατοίκους της αξίας του περιβαλλοντικού και πολιτιστικού πλούτου, ως συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ο σεβασμός των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης
- Κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη
- Ανταπόκριση στις ανάγκες και στα αιτήματα των πολιτών
- Διαφάνεια και χρηστή διαχείριση
- Ισόρροπη ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων, ειδικά ως προς τις βασικές υποδομές που εξασφαλίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

A.1.4 Συμμετοχή της Δ.Ε. Μητρόπολης σε δίκτυα

Οι κύριοι φορείς στους οποίους συμμετέχει η Δ.Ε. Μητρόπολης είναι οι κάτωθι:

1. Συμμετέχει (ως πρώην Δήμος Μητρόπολης και τώρα μέσω του Δήμου Καρδίτσας) στον φορέα «Περιβαλλοντική Αναπτυξιακή Δυτικής Θεσσαλίας - Π.Α.ΔΥ.Θ. Α.Ε.». Περιοχή εμβέλειας της ΠΑΔΥΘ ΑΕ. είναι οι Περιφερειακές Ενότητες Καρδίτσας και Τρικάλων και κύριος σκοπός της είναι η διαχείριση των απορριμμάτων.

Η συμμετοχή του Δήμου Καρδίτσας στην Π.Α.ΔΥ.Θ. Α.Ε. έχει ως σκοπό την εφαρμογή προγράμματος ανακύκλωσης απορριμμάτων σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες. Επίσης, στους απώτερους στόχους της εν λόγω συνεργασίας είναι η διαχείριση των απορριμμάτων της Δ.Ε. Καρδίτσας, μέσω της μεταφοράς τους αρχικά σε σταθμούς μεταφόρτωσης και στη συνέχεια στον ΧΥΤΑ Π.Ε. Τρικάλων.

2. Συμμετέχει στο «Σύνδεσμο Ύδρευσης Καρδίτσας, Σοφάδων και πέριξ Κοινοτήτων»

Ο Σύνδεσμος Ύδρευσης ιδρύθηκε στις 27 Ιουλίου 1965 (ΦΕΚ 449, τεύχος 2ο) και η έδρα του συνδέσμου βρίσκεται στην πόλη της Καρδίτσας. Ο Σύνδεσμος είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), και εντάσσεται διοικητικά στο Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στην Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επιβλέπουσα υπηρεσία είναι η ΤΥΔΚ Ν. Καρδίτσας. Ο σύνδεσμος διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο, την εκτελεστική επιτροπή και τον πρόεδρό του (άρθρο 191 Π.Δ. 323/1989).

Στόχος του Συνδέσμου είναι η παροχή καθαρού πόσιμου νερού στα μέλη του. Συνολικά ο Σύνδεσμος Ύδρευσης, υδροδοτεί συνολικά 37 οικισμούς των Δήμων που συμμετέχουν σε αυτόν, περίπου 80.000 κατοίκους (στοιχεία 2000). Η ύδρευση γίνεται από το νερό που προέρχεται από τον υδροηλεκτρικό σταθμό Ταυρωπού. Το νερό μετά από την χρήση του για

την παραγωγή ενέργειας στον υδροηλεκτρικό σταθμό συγκεντρώνεται σε μία αναρρυθμιστική δεξαμενή χωρητικότητας 600.000 m³ και από αυτή διανέμεται μέσω κεντρικών αγωγών στα δίκτυα ύδρευσης των οικισμών. Το νερό που συγκεντρώνεται στην αναρρυθμιστική δεξαμενή χρησιμοποιείται και για την άρδευση της πεδιάδας της Καρδίτσας.

A.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

A.2.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

A.2.1.1 Πληθυσμός

Σύμφωνα με την απογραφή της ΕΣΥΕ του έτους 2011, ο πραγματικός πληθυσμός της Δ.Ε. Μητρόπολης ανέρχεται σε 4.310 κατοίκους, ενώ ο μόνιμος είναι μικρότερος καθώς απογράφηκαν 4.255 κάτοικοι. Στον πίνακα φαίνονται αναλυτικά τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής:

Διοικητικό επίπεδο αναφοράς	Μόνιμος Πληθυσμός 2011	Πραγματικός (De Facto) Πληθυσμός 2011
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	113.544	119.686
Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	3.332	3.678
Τοπική Κοινότητα Αγίου Γεωργίου	342	389
Αγιος Γεώργιος, ο	342	389
Τοπική Κοινότητα Γεωργικού	412	431
Γεωργικόν, το	412	431
Τοπική Κοινότητα Κρύας Βρύσης	421	440
Κρύα Βρύση, η	421	440
Τοπική Κοινότητα Μητρόπολης	1.262	1.279
Μητρόπολις, η	1.262	1.279
Τοπική Κοινότητα Ξινοερίου	451	453
Ξινοερίον, το	451	453
Τοπική Κοινότητα Πορτίτσας	83	322
Πανόραμα, το	24	48
Πορτίτσα, η	59	274
Τοπική Κοινότητα Φράγκου	361	364
Φράγκον, το	361	364

Πίνακας A.2.1: Πληθυσμιακά στοιχεία Δ.Ε. Μητρόπολης για το 2011

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τους ορισμούς που δίνει η ΕΛ.ΣΤΑΤ.:

- Μόνιμος πληθυσμός είναι ο αριθμός των ατόμων που έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε κάθε περιφέρεια, νομό, δήμο/ κοινότητα, δημοτικό/κοινοτικό διαμέρισμα και αυτοτελή οικισμό
- Πραγματικός (De facto) πληθυσμός είναι ο αριθμός των ατόμων που βρέθηκαν παρόντα κατά την ημέρα της απογραφής, σε κάθε περιφέρεια, νομό, δήμο/κοινότητα, δημοτικό/κοινοτικό διαμέρισμα και αυτοτελή οικισμό.

Ακολουθούν πίνακες με την εξέλιξη του μόνιμου πληθυσμού της Δ.Ε. όπως προκύπτει από τις απογραφές των ετών 1991-2001 και 2011.

Διοικητικό επίπεδο αναφοράς	1991	2001	Ποσοστιαία μεταβολή %	2001	2011	Ποσοστιαία μεταβολή %
Π. Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	123215	120265	-2,394	120265	113544	-5,588
Δ. Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	4304	4146	-3,671	4146	3332	-19,633
Τοπική Κοινότητα Αγίου Γεωργίου	536	523	-2,425	523	342	-34,608
Αγιος Γεώργιος, ο	536	523	-2,425	523	342	-34,608
Τοπική Κοινότητα Γεωργικού	538	525	-2,416	525	412	-21,524

Γεωργικόν, το	538	525	-2,416	525	412	-21,524
Τοπική Κοινότητα Κρύας Βρύσης	538	495	-7,993	495	421	-14,949
Κρύα Βρύση, η	538	495	-7,993	495	421	-14,949
Τοπική Κοινότητα Μητρόπολης	1473	1467	-0,407	1467	1262	-13,974
Μητρόπολις, η	1473	1467	-0,407	1467	1262	-13,974
Τοπική Κοινότητα Ξινονερίου	589	567	-3,735	567	451	-20,459
Ξινονέριον, το	589	567	-3,735	567	451	-20,459
Τοπική Κοινότητα Πορτίτσης	163	129	-20,859	129	83	-35,659
Πανόραμα, το	1	18	1700,0	18	24	33,333
Πορτίτσα, η	162	111	-31,481	111	59	-46,847
Τοπική Κοινότητα Φράγκου	467	440	-5,782	440	361	-17,955
Φράγκον, το	467	440	-5,782	440	361	-17,955

Πίνακας Α.2.2: Πληθυσμιακή εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. Μητρόπολης παρουσιάζει μείωση, τόσο κατά τη δεκαετία 1991 – 2001 (-3,67%), όσο και κατά τη δεκαετία 2001 – 2011, οπότε το ποσοστό της μείωσης αυξήθηκε σημαντικά φτάνοντας στο -19,63%. Χαρακτηριστικό είναι ότι ακόμα και οι οικισμοί που παρουσίασαν μικρή πληθυσμιακή μείωση κατά την πρώτη δεκαετία, στη συνέχεια κατέγραψαν πολύ μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση.

Διοικητικό επίπεδο	1991	2001	Ποσοστιαία μεταβολή %	2001	2011	Ποσοστιαία μεταβολή %
ΠΕΡΙΦΕΡ. ΕΝΟΤ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	126854	129541	2,118	129541	119686	-7,608
ΔΗΜΟΤ. ΕΝΟΤ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	4573	4759	4,067	4759	3678	-22,715
Τοπική Κοιν. Αγίου Γεωργίου	598	609	1,839	609	389	-36,125
Άγιος Γεώργιος, ο	598	609	1,839	609	389	-36,125
Τοπική Κοινότητα Γεωργικού	544	552	1,471	552	431	-21,92
Γεωργικόν, το	544	552	1,471	552	431	-21,92
Τοπική Κοινότητα Κρύας Βρύσης	541	514	-4,991	514	440	-14,397
Κρύα Βρύση, η	541	514	-4,991	514	440	-14,397
Τοπική Κοινότητα Μητρόπολης	1619	1587	-1,977	1587	1279	-19,408
Μητρόπολις, η	1619	1587	-1,977	1587	1279	-19,408
Τοπική Κοινότητα Ξινονερίου	597	603	1,005	603	453	-24,876
Ξινονέριον, το	597	603	1,005	603	453	-24,876
Τοπική Κοινότητα Πορτίτσης	161	387	140,373	387	322	-16,796
Πανόραμα, το	1	38	3700,0	38	48	26,316
Πορτίτσα, η	160	349	118,125	349	274	-21,49
Τοπική Κοινότητα Φράγκου	513	507	-1,17	507	364	-28,205
Φράγκον, το	513	507	-1,17	507	364	-28,205

Πίνακας Α.2.3: Πληθυσμιακή εξέλιξη πραγματικού πληθυσμού

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, ο πραγματικός πληθυσμός της Δ.Ε. Μητρόπολης, ενώ παρουσιάζει αύξηση (+4,07%) κατά την δεκαετία 1991-2001, εμφανίζει σοβαρή μείωση (-22,72%) κατά την τελευταία δεκαετία 2001 - 2011.

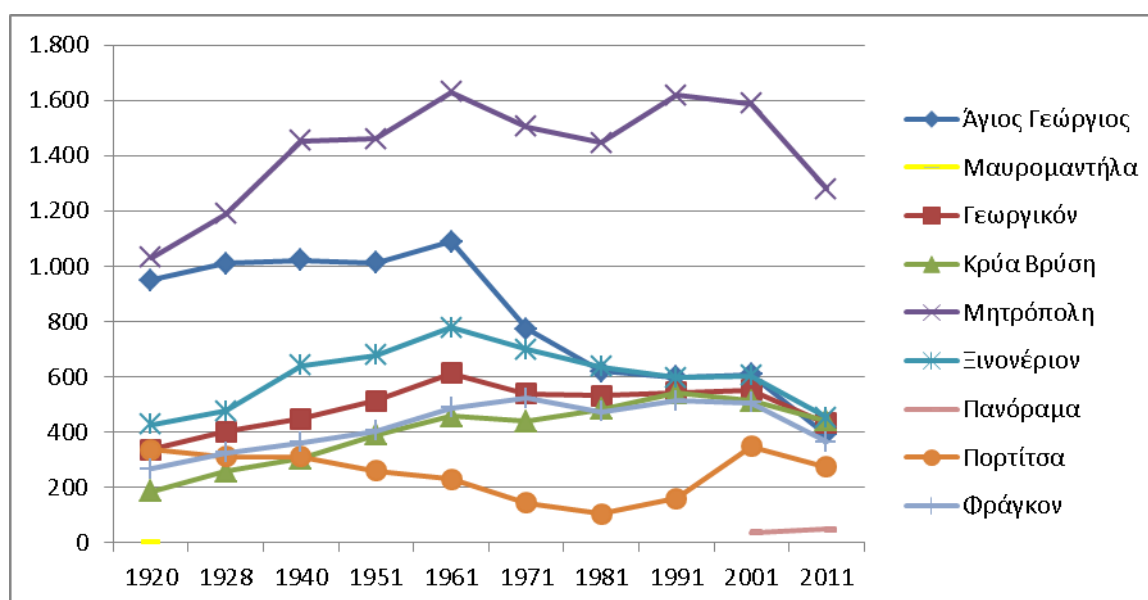
Στη συνέχεια, παρατίθενται πίνακες και γραφήματα μέσα από τα οποία παρουσιάζεται η πληθυσμιακή εξέλιξη του πραγματικού πληθυσμού τα τελευταία ενενήντα χρόνια σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας και οικισμών.

Διοικητικό επίπεδο αναφοράς	Πραγματικός πληθυσμός									
	1920	1928	1940	1951	1961	1971	1981	1991	2001	2011
Δ. Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	4.490	3.971	4.542	4.715	5.283	4.620	4.294	4573	4759	3678

Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου	954	1.011	1.021	1.012	1.088	773	619	598	609	389
Άγιος Γεώργιος, ο	949	1.011	1.021	1.012	1.088	773	619	598	609	389
Μαυρομαντήλα	5									
Τ.Κ. Γεωργικού	336	402	449	514	614	539	532	544	552	431
Γεωργικόν, το (Τσιακούσι)	336	402	449	514	614	539	532	544	552	431
Τ.Κ. Κρύας Βρύσης	185	257	305	389	458	439	483	541	514	440
Κρύα Βρύση, η	185	257	305	389	458	439	483	541	514	440
Τ.Κ. Μητρόπολης	1032	1188	1454	1460	1630	1504	1447	1619	1587	1279
Μητρόπολις, η (Παληόκαστρον)	1032	1188	1454	1460	1630	1504	1447	1619	1587	1279
Τ.Κ. Ξινονερίου	426	475	640	678	777	699	636	597	603	453
Ξινονέριον, το (Ζουλευκάρι)	426	475	640	678	777	699	636	597	603	453
Τ.Κ. Πορτίτσας	336	312	312	259	229	144	104	161	387	322
Πανόραμα, το									38	48
Πορτίτσα, η	336	312	312	259	229	144	104	161	349	274
Τ.Κ. Φράγκου	267	326	361	403	487	522	473	513	507	364
Φράγκον, το	267	326	361	403	487	522	473	513	507	364

Πίνακας Α.2.4: Πληθυσμιακή εξέλιξη πραγματικού πληθυσμού από 1920 μέχρι 2011

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ

Διάγραμμα Α.2.1: Εξέλιξη πραγματικού πληθυσμού 1920 – 2011

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Συμπεράσματα

Οι οικισμοί της Δ.Ε. Μητρόπολης είναι όλοι προϋφιστάμενοι του 1923. Από το μεσοπόλεμο μέχρι το 1961, παρά τις δυσμενείς συνθήκες που χαρακτήριζαν την περίοδο (β' παγκόσμιος πόλεμος, εμφύλιος) παρουσίασαν τάσεις συγκράτησης του πληθυσμού ή και αυξητικές. Ωστόσο έκτοτε, η αστυφιλία (προς τη γειτονική Καρδίτσα και τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας) και η μετανάστευση επηρέασαν τους οικισμούς που εμφανίζουν μέχρι σήμερα συνεχή πτωτική πορεία. Τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής (2011) δεν προοιωνίζουν ανακοπή αυτών των τάσεων. Χαρακτηριστικό είναι ότι την τελευταία δεκαετία σημειώθηκε μείωση και στο μόνιμο και στον πραγματικό πληθυσμό, καθώς και ότι αντίστοιχη πληθυσμιακή πτώση καταγράφηκε στο σύνολο της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας.

Νομός, Δήμος, Δημοτικό Διαμέρισμα και Οικισμός	Πραγματικός Πληθυσμός	Μόνιμος Πληθυσμός	Νοικοκυριά (Πραγματικός)	Μέλη (Πραγματικός)	Νοικοκυριά (Μόνιμος)	Μέλη (Μόνιμος)
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	129541	120265	39293	117418	37976	114191
ΔΗΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	4759	4146	1305	4214	1246	4024
Δ.Δ. Μητρόπολης	1587	1467	450	1494	432	1441
Μητρόπολη	1587	1467	450	1494	432	1441
Δ.Δ. Αγίου Γεωργίου	609	523	181	543	169	500
Άγιος Γεώργιος	609	523	181	543	169	500
Δ.Δ. Γεωργικού	552	525	161	527	160	518
Γεωργικόν	552	525	161	527	160	518
Δ.Δ. Κρύας Βρύσης	514	495	147	507	144	496
Κρύα Βρύση	514	495	147	507	144	496
Δ.Δ. Ξυνονερίου	603	567	179	550	182	554
Ξυνονέριον	603	567	179	550	182	554
Δ.Δ. Πορτίτσας	387	129	59	153	35	90
Πορτίτσα	349	111	50	130	30	77
Πανόραμα	38	18	9	23	5	13
Δ.Δ. Φράγκου	507	440	128	440	124	425
Φράγκον	507	440	128	440	124	425

Πίνακας Α.2.5: Πραγμ. & Μόνιμος Πληθυσμός, Νοικοκυριά & Μέλη

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Προκύπτει ότι στη Δ.Ε. Μητρόπολης εμφανίζεται κατά μέσο όρο αριθμός μελών ανά νοικοκυριό 3.23, απόδειξη ότι η πληθυσμιακή δομή του οικισμού αποτελείται κυρίως από οικογένειες. Τέλος, στη Δ.Ε. εμφανίζεται σημαντικός αριθμός δημοτών που διαμένουν σε άλλο Δήμο ή οικισμό.

Δήμοι, Δημοτικά Διαμερίσματα, Οικισμοί	Μόνιμος Πληθυσμός					Νόμιμος πληθυσμός			
	Σύνολο	Ομοδημότες	Ετεροδημότες	Άλλο δαποί	Χωρίς υπηκοότητα – Αδιευκρίνιστη υπηκοότητα	Σύνολο	Διαμένοντες στο δήμο ή την κοινότητα που είναι δημότες	Διαμένοντες σε άλλους δήμους ή κοινότητες	Διαμένοντες στο εξωτερικό
ΔΗΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	4146	3903	126	117	0	6128	3903	2198	27
Δ.Δ.Μητρόπολης	1.467	1.328	66	73	0				
Μητρόπολη,η	1.467	1.328	66	73	0				
Δ.Δ.Αγίου Γεωργίου	523	512	2	9	0				
Άγιος Γεώργιος,ο	523	512	2	9	0				
Δ.Δ.Γεωργικού	525	506	14	5	0				
Γεωργικόν,το	525	506	14	5	0				
Δ.Δ.Κρύας Βρύσης	495	477	14	4	0				
Κρύα Βρύση,η	495	477	14	4	0				
Δ.Δ.Ξινονερίου	567	551	8	8	0				
Ξινονέριον,το	567	551	8	8	0				
Δ.Δ.Πορτίτσας	129	105	14	10	0				
Πορτίτσα,η	111	103	7	1	0				
Πανόραμα,το	18	2	7	9	0				
Δ.Δ.Φράγκου	440	424	8	8	0				
Φράγκον,το	440	424	8	8	0				

Πίνακας Α.2.6: Κατανομή μόνιμου & νόμιμου πληθυσμού σε ομοδημότες, ετεροδημότες κ.λπ.

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Α.2.1.2 Πυραμίδες ηλικιών – Πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών

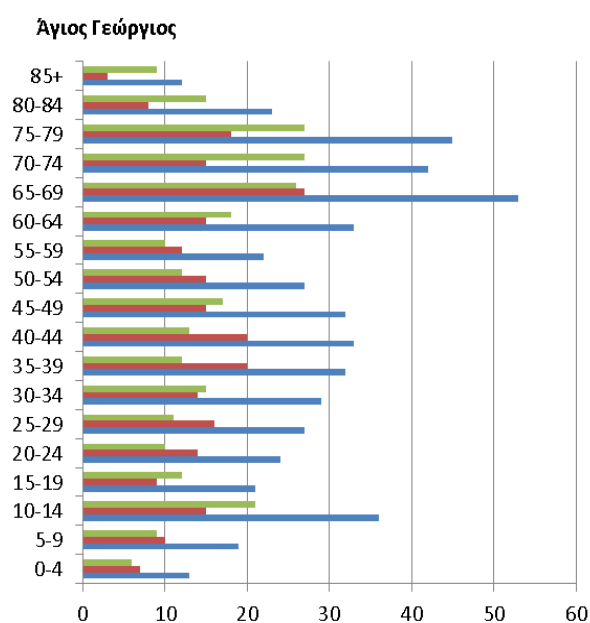
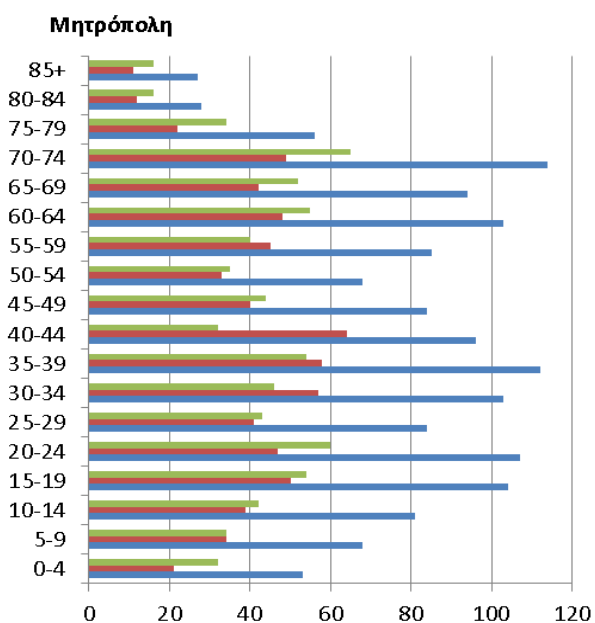
Παρακάτω φαίνεται η κατανομή του μόνιμου πληθυσμού 2001 των οικισμών της Δ.Ε. σε ομάδες ηλικιών.

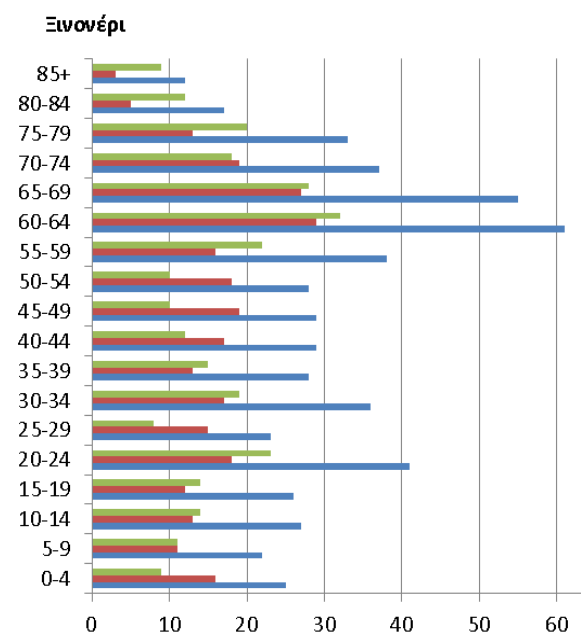
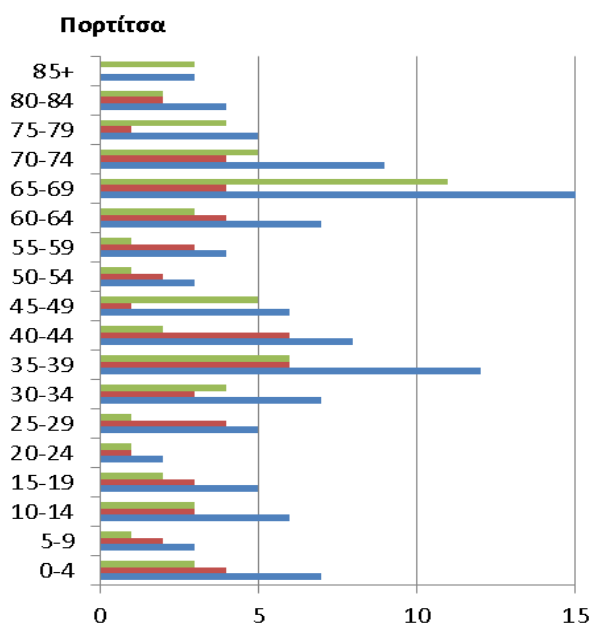
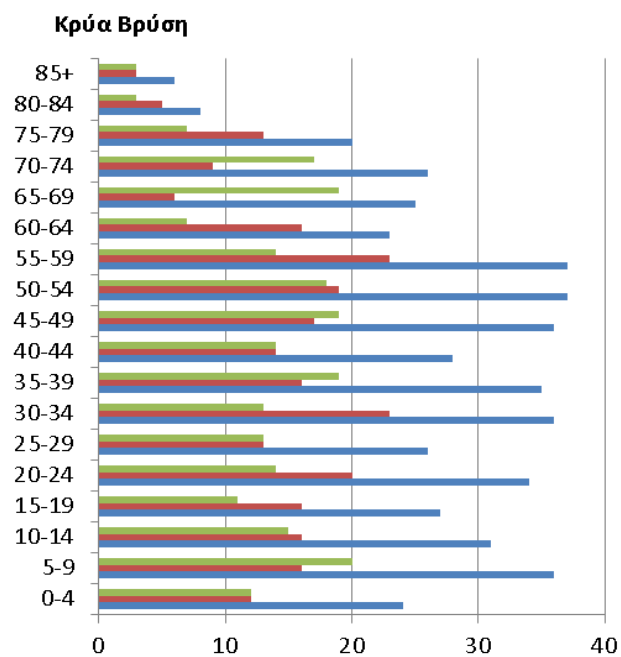
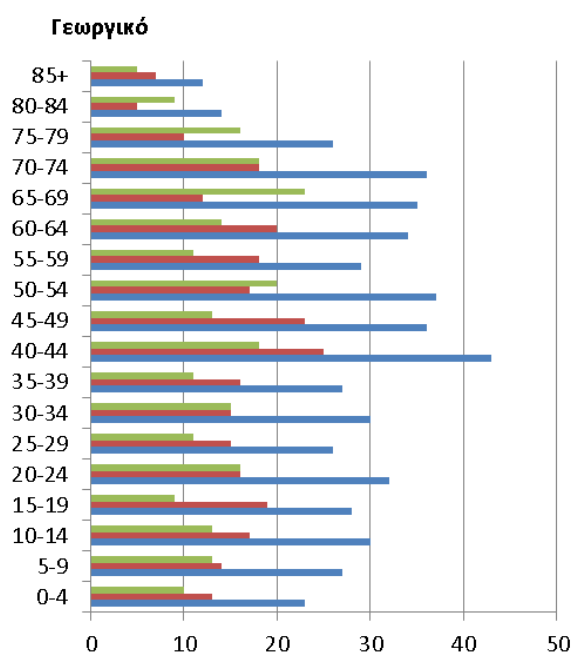
Ομάδες ηλικιών	Αμφοτέρων των φύλων	Άρρενες	Θήλειες	Αμφοτέρων των φύλων	Άρρενες	Θήλειες
ΔΗΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	4.146	2.075	2.071			
	Δ.Δ. Μητρόπολης, Μητρόπολη			Δ.Δ. Αγίου Γεωργίου, Άγιος Γεώργιος		
Σύνολο	1.467	713	754	523	253	270
0-4	53	21	32	13	7	6
5-9	68	34	34	19	10	9
10-14	81	39	42	36	15	21
15-19	104	50	54	21	9	12
20-24	107	47	60	24	14	10
25-29	84	41	43	27	16	11
30-34	103	57	46	29	14	15
35-39	112	58	54	32	20	12
40-44	96	64	32	33	20	13
45-49	84	40	44	32	15	17
50-54	68	33	35	27	15	12
55-59	85	45	40	22	12	10
60-64	103	48	55	33	15	18
65-69	94	42	52	53	27	26
70-74	114	49	65	42	15	27
75-79	56	22	34	45	18	27
80-84	28	12	16	23	8	15
85+	27	11	16	12	3	9
	Δ.Δ. Γεωργικού, Γεωργικόν			Δ.Δ. Κρύας Βρύσης, Κρύα Βρύση		
Σύνολο	525	280	245	495	257	238
0-4	23	13	10	24	12	12
5-9	27	14	13	36	16	20
10-14	30	17	13	31	16	15
15-19	28	19	9	27	16	11
20-24	32	16	16	34	20	14
25-29	26	15	11	26	13	13
30-34	30	15	15	36	23	13
35-39	27	16	11	35	16	19
40-44	43	25	18	28	14	14
45-49	36	23	13	36	17	19
50-54	37	17	20	37	19	18
55-59	29	18	11	37	23	14
60-64	34	20	14	23	16	7
65-69	35	12	23	25	6	19
70-74	36	18	18	26	9	17
75-79	26	10	16	20	13	7
80-84	14	5	9	8	5	3
85+	12	7	5	6	3	3
	Δ.Δ. Ξινοερίου, Ξινοέριον			Δ.Δ. Πορτίσης, Πορτίτσα		
Σύνολο	567	281	286	111	53	58
0-4	25	16	9	7	4	3
5-9	22	11	11	3	2	1
10-14	27	13	14	6	3	3
15-19	26	12	14	5	3	2
20-24	41	18	23	2	1	1
25-29	23	15	8	5	4	1
30-34	36	17	19	7	3	4
35-39	28	13	15	12	6	6
40-44	29	17	12	8	6	2
45-49	29	19	10	6	1	5
50-54	28	18	10	3	2	1
55-59	38	16	22	4	3	1
60-64	61	29	32	7	4	3

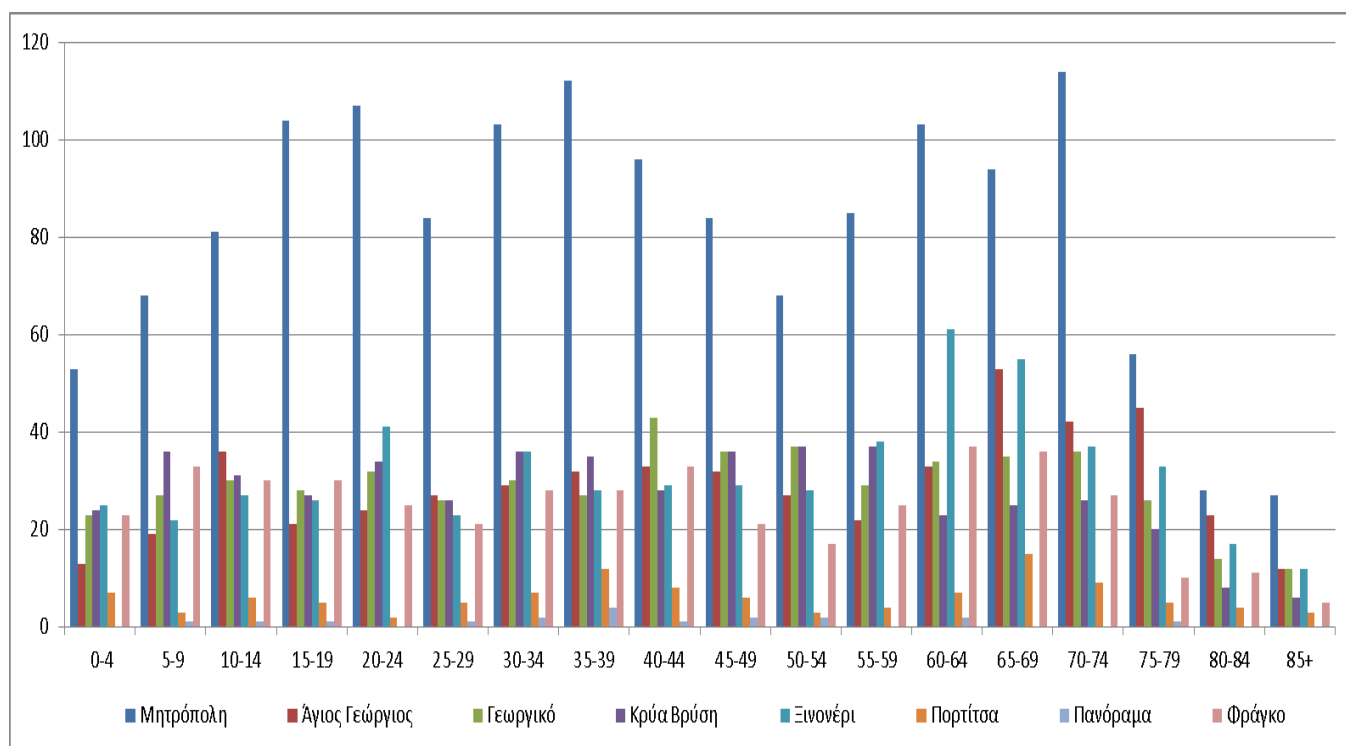
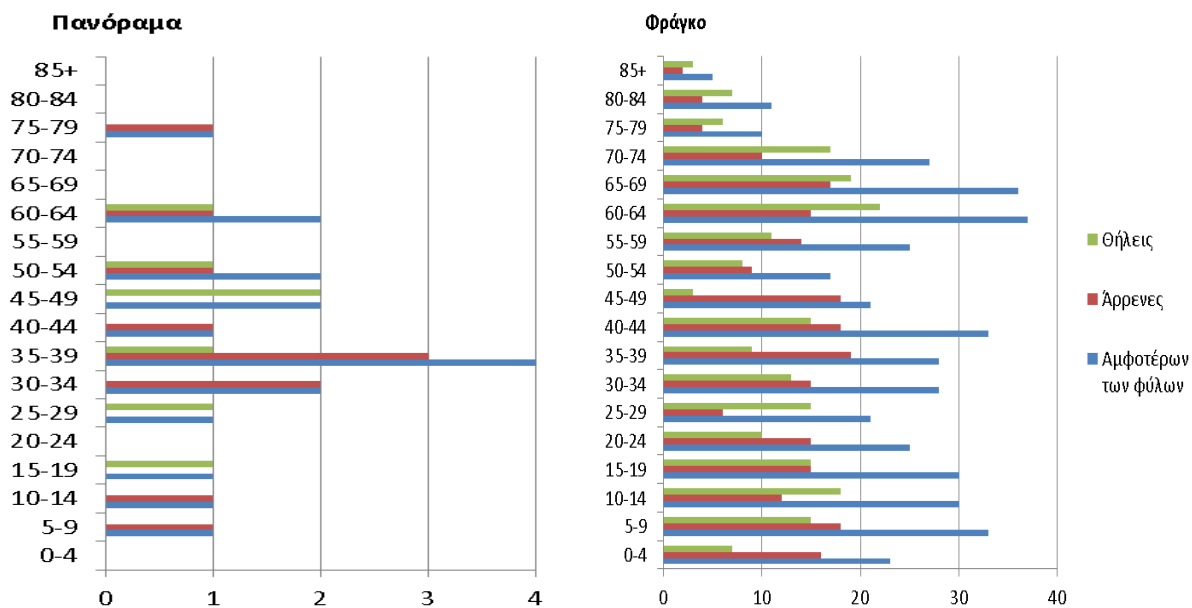
65-69	55	27	28	15	4	11
70-74	37	19	18	9	4	5
75-79	33	13	20	5	1	4
80-84	17	5	12	4	2	2
85+	12	3	9	3	0	3
Δ.Δ. Πορτίτσας, Πανόραμα						
Σύνολο	18	11	7	440	227	213
0-4	-	-	-	23	16	7
5-9	1	1	0	33	18	15
10-14	1	1	0	30	12	18
15-19	1	0	1	30	15	15
20-24	-	-	-	25	15	10
25-29	1	0	1	21	6	15
30-34	2	2	0	28	15	13
35-39	4	3	1	28	19	9
40-44	1	1	0	33	18	15
45-49	2	0	2	21	18	3
50-54	2	1	1	17	9	8
55-59	-	-	-	25	14	11
60-64	2	1	1	37	15	22
65-69	-	-	-	36	17	19
70-74	-	-	-	27	10	17
75-79	1	1	0	10	4	6
80-84	-	-	-	11	4	7
85+	-	-	-	5	2	3
Δ.Δ. Φράγκου, Φράγκον						

Πίνακας Α.2.7: Πυραμίδες ηλικιών

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

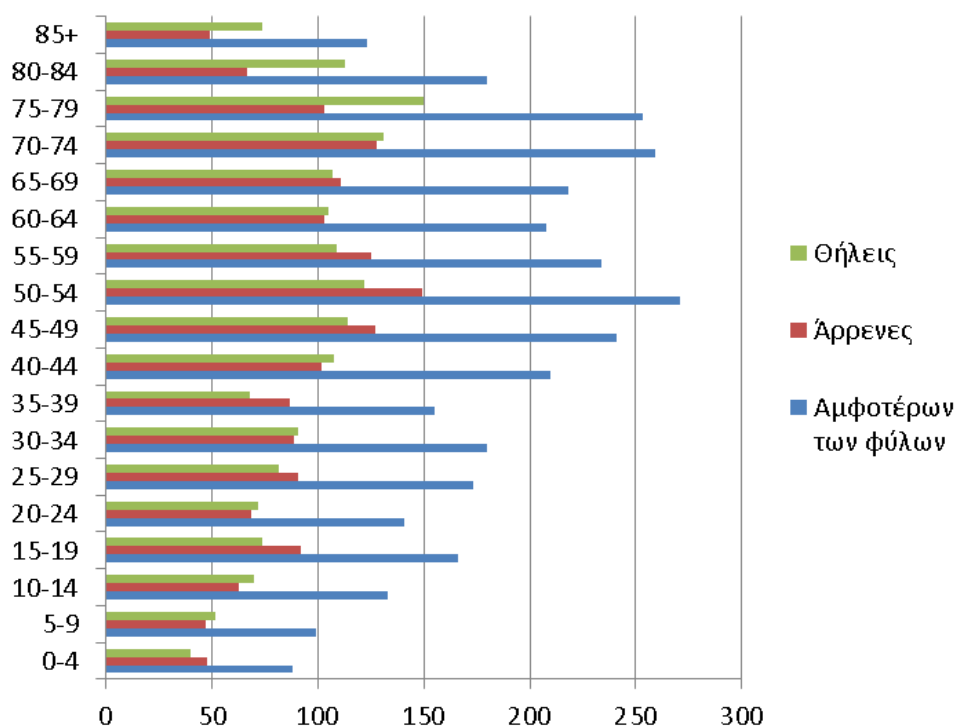
Διαγράμματα Α.2.1-9: Μόνιμος πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Πρόσφατα δημοσιεύτηκαν από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. στοιχεία από την απογραφή του 2011 για την ηλικιακή κατανομή του μόνιμου πληθυσμού σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων. Για τη Δ.Ε. Μητρόπολης ισχύουν τα εξής:

Ομάδες ηλικιών	Αμφότερων των φύλων	Άρρενες	Θήλειες
Σύνολο	3.332	1.650	1.682
0-4	88	48	40

5-9	99	47	52
10-14	133	63	70
15-19	166	92	74
20-24	141	69	72
25-29	173	91	82
30-34	180	89	91
35-39	155	87	68
40-44	210	102	108
45-49	241	127	114
50-54	271	149	122
55-59	234	125	109
60-64	208	103	105
65-69	218	111	107
70-74	259	128	131
75-79	253	103	150
80-84	180	67	113
85+	123	49	74

Δ.Ε. Μητρόπολης

Πίνακας Α.2.8 και Διάγραμμα Α.2.10: Μόνιμος πληθυσμός 2011 της Δ.Ε. Μητρόπολης κατά φύλο και ομάδες ηλικιών
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011

Είναι φανερό η τάση γήρανσης του πληθυσμού της Δ.Ε. καθώς τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται στις ηλικίες 50 – 79 ετών.

Α.2.1.3 Πληθυσμιακή πυκνότητα

Όσον αφορά στη διερεύνηση για την ύπαρξη φαινομένων αστικοποίησης στην περιοχή μελέτης, η πυκνότητα πληθυσμού στον παρακάτω πίνακα καταδεικνύει ότι δεν υπάρχουν γενικά τέτοια φαινόμενα.

Δήμοι/ Δημοτικά διαμερίσματα	Αστικά και Αγροτικά Δ.Δ./Κ.Δ	Ορεινά ημιορεινά και πεδινά Δ.Δ./Κ.Δ.	Πληθυσμός	Επιφάνεια (τ.χμ.)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά τ.χμ.	Μέσος σταθμικός υψόμετρος
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ			4146	57,894	57,894	71,61	169
Δ.Δ. Μητρόπολης	ΑΓ	Π	1467	11,173	11,173	131,3	155
Δ.Δ. Αγίου Γεωργίου	ΑΓ	Ο	523	18,873	18,873	27,71	280
Δ.Δ. Γεωργικού	ΑΓ	Π	525	4,65	4,65	112,9	135
Δ.Δ. Κρύας Βρύσης	ΑΓ	Π	495	3,65	3,65	135,62	133
Δ.Δ. Ξινοερίου	ΑΓ	Π	567	8,824	8,824	64,26	150
Δ.Δ. Πορτίσης	ΑΓ	Ο	129	6,599	6,599	19,55	370
Δ.Δ. Φράγκου	ΑΓ	Π	440	4,125	4,125	106,67	130

Πίνακας Α.2.9: Πληθυσμός, Επιφάνεια, Πυκνότητα, Υψόμετρο Δημοτικής Ενότητας

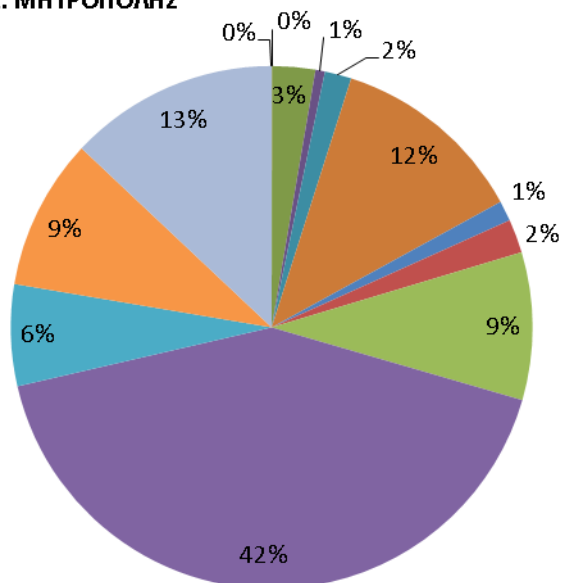
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Α.2.2 Μορφωτικό επίπεδο

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται ο Πληθυσμός ηλικίας 6 ετών και άνω κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης ανά ηλικιακή κατηγορία (απογραφή πληθυσμού 2001):

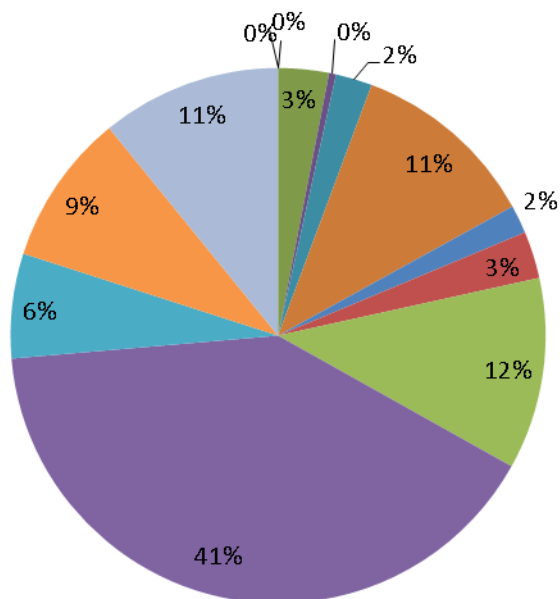
Δήμοι, δημοτικά διαμερίσματα, φύλο	Επίπεδο εκπαίδευσης													
	Σύνολο	Κάτοχοι διδακτορικού τίτλου	Κάτοχοι Μάστερ	Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών	Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ) και Ανωτέρων Σχολών	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης	Πτυχιούχοι ΤΕΛ	Πτυχιούχοι ΤΕΣ	Απόφοιτοι 3ταξίου Γυμνασίου	Απόφοιτοι Δημοτικού	Φοιτούν στο Δημοτικό	Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
Δ. Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	3.934	0	1	105	23	65	476	49	82	359	1.648	247	368	511
Άρρενες	1.965	0	1	60	15	21	261	30	72	203	929	121	165	87
Θήλεις	1.969	0	0	45	8	44	215	19	10	156	719	126	203	424
Δ.Δ.Μητρόπολης	1.407	0	0	43	6	31	159	24	40	163	570	89	129	153
Άρρενες	688	0	0	22	3	10	76	19	34	94	303	40	54	33
Θήλεις	719	0	0	21	3	21	83	5	6	69	267	49	75	120
Δ.Δ.Αγίου Γεωργίου	505	0	0	22	5	7	74	2	4	19	217	24	29	102
Άρρενες	242	0	0	14	3	2	49	1	4	11	112	11	17	18
Θήλεις	263	0	0	8	2	5	25	1	0	8	105	13	12	84
Δ.Δ.Γεωργικού	495	0	0	14	4	9	65	4	7	39	235	29	40	49
Άρρενες	263	0	0	8	3	3	44	2	7	22	139	14	13	8
Θήλεις	232	0	0	6	1	6	21	2	0	17	96	15	27	41
Δ.Δ.Κρύας Βρύσης	460	0	1	4	1	6	50	4	4	49	218	38	49	36
Άρρενες	240	0	1	1	0	1	32	2	3	27	130	17	20	6
Θήλεις	220	0	0	3	1	5	18	2	1	22	88	21	29	30
Δ.Δ.Ξινοερίου	539	0	0	18	4	5	70	10	4	39	196	32	64	97
Άρρενες	265	0	0	12	4	3	34	5	4	21	110	20	36	16
Θήλεις	274	0	0	6	0	2	36	5	0	18	86	12	28	81
Δ.Δ.Πορτίσης	121	0	0	3	2	1	17	1	1	13	54	4	21	4
Άρρενες	60	0	0	2	1	1	7	0	1	8	32	4	4	0
Θήλεις	61	0	0	1	1	0	10	1	0	5	22	0	17	4
Δ.Δ.Φράγκου	407	0	0	1	1	6	41	4	22	37	158	31	36	70
Άρρενες	207	0	0	1	1	1	19	1	19	20	103	15	21	6
Θήλεις	200	0	0	0	0	5	22	3	3	17	55	16	15	64

Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ

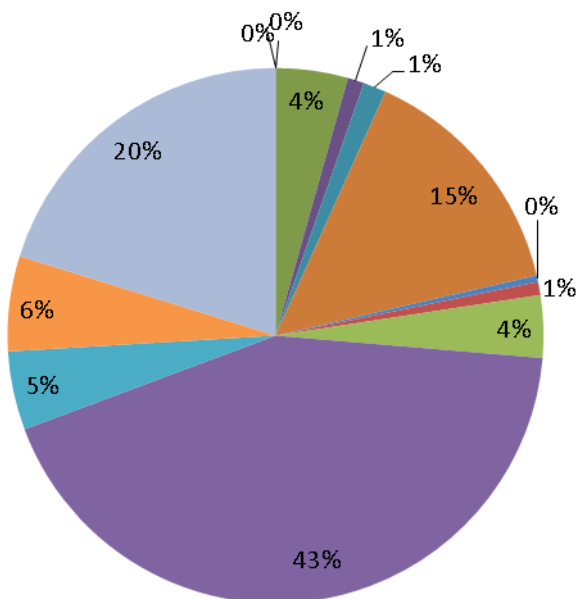

- Κάτοχοι διδακτορικού τίτλου
- Κάτοχοι Μάστερ
- Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών
- Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ) και Ανωτέρων Σχολών
- Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης
- Πτυχιούχοι ΤΕΛ
- Πτυχιούχοι ΤΕΣ
- Απόφοιτοι 3ταξίου Γυμνασίου
- Απόφοιτοι Δημοτικού

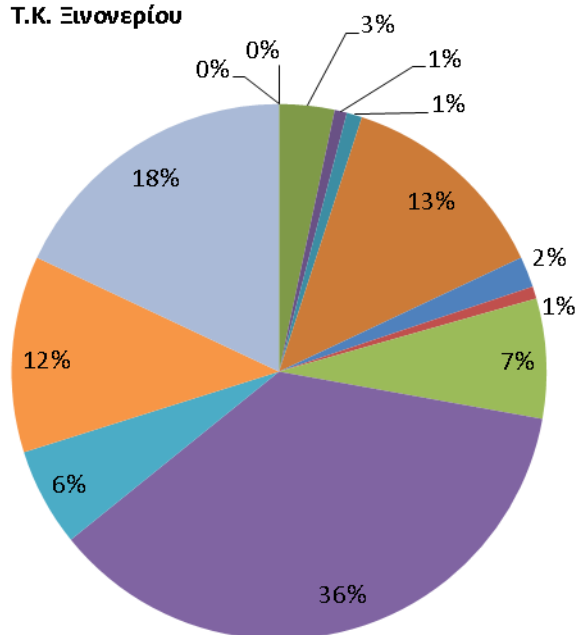
Τ.Κ. Μητρόπολης

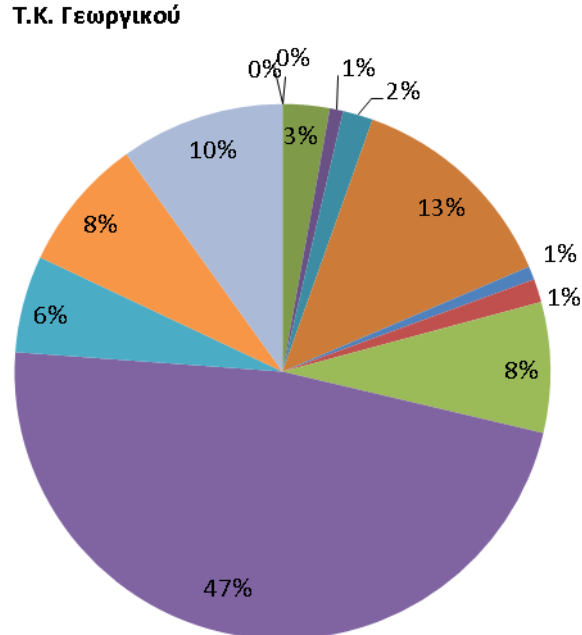
Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου

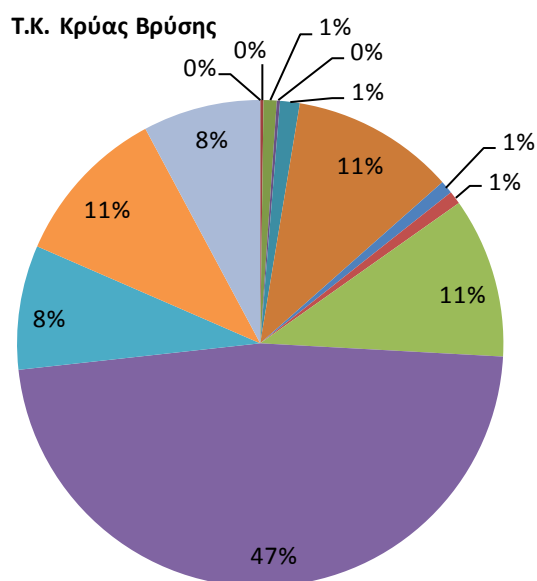
Τ.Κ. Ξινονερίου

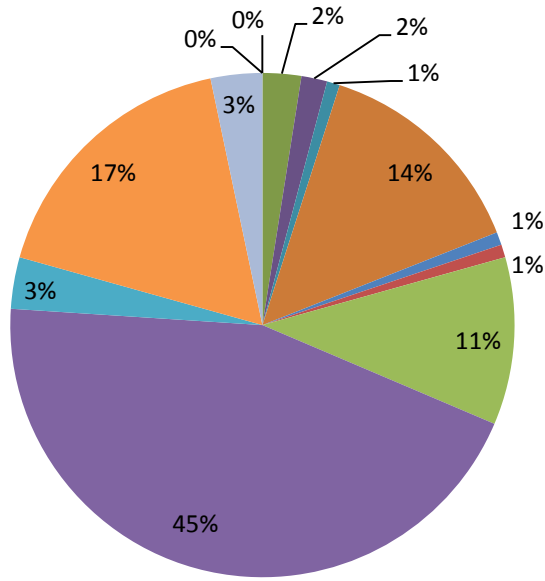
Τ.Κ. Γεωργικού

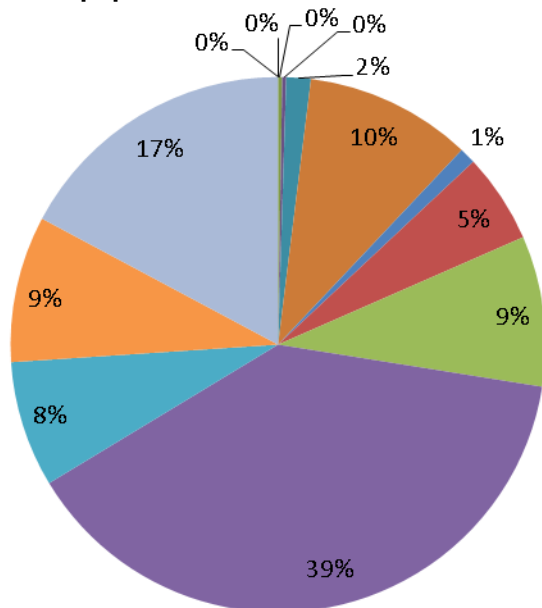
Τ.Κ. Κρύας Βρύσης

Τ.Κ. Πορτίτσας

Τ.Κ. Φράγκου

Πίνακας Α.2.10 και Διαγράμματα Α.2.11-18: Επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού (αμφότερον των φύλων) στη Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ και σε κάθε οικισμό

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Συμπεράσματα

- Στη Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ το ποσοστό αποφοίτων δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι 21%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της Χώρας είναι 22,34%.
- Το ποσοστό αποφοίτων Ανωτάτων Σχολών είναι 2,69%, ενώ το αντίστοιχο στο σύνολο της Χώρας είναι 8,33%.
- Το ποσοστό όσων δεν γνωρίζουν γραφή & ανάγνωση είναι 13% ενώ στο σύνολο της Χώρας είναι 4,82%.
- Το ποσοστό του γυναικείου πληθυσμού που δε γνωρίζει ανάγνωση και γραφή είναι σημαντικά μεγαλύτερο του αντιστοίχου ποσοστού του ανδρικού πληθυσμού. Επιπλέον ο γυναικείος πληθυσμός σημειώνει χαμηλά ποσοστά στις βαθμίδες μέσης εκπαίδευσης. Στις ανώτερες βαθμίδες τα ποσοστά των δύο φύλων είναι παραπλήσια.

Α.2.3 Επίπεδο ανέσεων νοικοκυριών

Όπως προκύπτει και από τον πίνακα παρατηρείται πολύ ικανοποιητικό επίπεδο ανέσεων των κανονικών κατοικιών της Δ.Ε..

Δήμοι, δημοτικά διαμερίσματα	Σύνολο κανονικών κατοικιών ⁽¹⁾	Ανέσεις κανονικών κατοικιών						
		Κουζίνα	Ηλεκτρικό φως	Λουτρό ή ντους	Υδρευση	Κεντρική θέρμανση	Αποχωρητήριο	Αποχέτευση
ΔΗΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	1634	1613	1615	1558	1627	598	1634	1634
Δ.Δ.Μητρόπολης	552	548	547	541	550	236	552	552
Δ.Δ.Αγίου Γεωργίου	267	267	265	255	267	50	267	267

Δ.Δ.Γεωργικού	192	183	187	182	192	100	192	192
Δ.Δ.Κρύας Βρύσης	171	164	169	158	169	57	171	171
Δ.Δ.Ξινονερίου	231	230	230	231	231	85	231	231
Δ.Δ.Πορτίτσης	69	69	69	54	66	10	69	69
Δ.Δ.Φράγκου	152	152	148	137	152	60	152	152

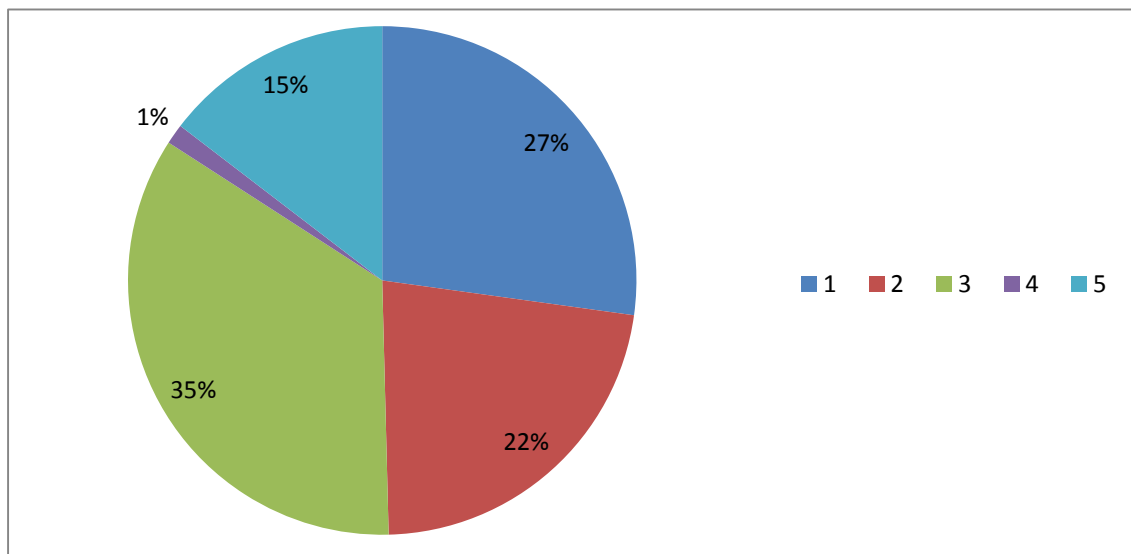
(1) Περιλαμβάνονται και οι κανονικές κατοικίες που βρίσκονται μέσα σε συλλογικές κατοικίες.

Πίνακας Α.2.11: Κανονικές κατοικίες ανάλογα με τις ανέσεις που διαθέτουν

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Α.2.4 Οικονομικές δραστηριότητες

Διοικητικό επίπεδο αναφοράς	Οικονομικώς ενεργοί							Οικονομικά μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι					Άνεργοι	
		Σύνολο	Πρωτογενής Τομέας NACE A-B	Δευτερογενής Τομέας NACE C-F	Τριτογενής Τομέας NACE G-Q	Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηρ.	Σύνολο	
Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	47.712	41.357	17.516	5.535	17.504	802	6.355	61.177
Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	1.486	1.269	404	333	513	19	217	2.283
Δ.Δ.Μητρόπολης	602	518	217	104	195	2	84	744
Δ.Δ.Αγίου Γεωργίου	138	123	14	36	68	5	15	353
Δ.Δ.Γεωργικού	173	143	24	37	82	0	30	302
Δ.Δ.Κρύας Βρύσης	185	151	45	62	43	1	34	250
Δ.Δ.Ξινονερίου	180	144	26	44	68	6	36	340
Δ.Δ.Πορτίτσης	41	39	6	11	19	3	2	77
Δ.Δ.Φράγκου	167	151	72	39	38	2	16	217

Πίνακας Α.2.12 και Διάγραμμα Α.2.19: Οικονομικώς ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και άνεργοι.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Με βάση τα αποτελέσματα της απογραφής του 2001 οι απασχολούμενοι αποτελούν το 85,40% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της Δ.Ε., ενώ το ποσοστό ανεργίας καταγράφηκε σε 15%, ποσοστό που αναμένεται να έχει αυξηθεί σημαντικά από το 2008 κι έπειτα. Οι οικονομικά μη ενεργοί κάτοικοι του Δήμου καταμετρήθηκαν σε 2.283 άτομα.

Πρωτογενής Τομέας

Ο πρωτογενής τομέας κατέχει τη δεύτερη θέση της απασχόλησης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της Δ.Ε. Μητρόπολης, σε ποσοστό 27,18%, μικρότερο από το ποσοστό που κατέχει ο πρωτογενής τομέας στο σύνολο της Π.Ε. Καρδίτσας (36,71%). Το ποσοστό δικαιολογείται δεδομένου ότι το βόρειο τμήμα της Δ.Ε. αποτελεί αγροτική περιοχή εντατικών καλλιεργειών, ενώ το νοτιοδυτικό είναι ημιορεινή περιοχή, που καλύπτεται από δάση και βοσκοτόπια. Η κύρια ασχολία των κατοίκων εντοπίζεται στη γεωργία, με έμφαση στην καλλιέργεια φυτών όπως το βαμβάκι, ο αραβόσιτος και το σιτάρι. Ωστόσο, η πληθυσμιακή μείωση, σε συνδυασμό με τα μικρά κίνητρα για παραγωγικές επενδύσεις, οδηγούν στη συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα.

Δευτερογενής Τομέας

Ο δευτερογενής τομέας παρουσίαζε το 2001 τη μικρότερη απασχόληση, φτάνοντας στο 22,40%, παραμένοντας ωστόσο υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο νομού (11,60%). Οι κυριότεροι κλάδοι που έχουν αναπτυχθεί είναι η μεταποίηση και οι κατασκευές. Ωστόσο, ο μαρasmus της οικοδομής από το 2009 και εξής αναμένεται να έχει δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα στον τομέα αυτό.

Τριτογενής Τομέας

Ο τριτογενής τομέας εμφανίζει το μεγαλύτερο ποσοστό στη Δ.Ε. Μητρόπολης (34,52% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού). Η δραστηριότητα περιστρέφεται κυρίως γύρω από τους κλάδους που σχετίζονται με το λιανικό και χονδρικό εμπόριο, τις επισκευές οχημάτων και τη δημόσια διοίκηση. Όσον αφορά την ανάπτυξη του τουρισμού, αυτή κινείται σε χαμηλά επίπεδα (4,91%), παρότι η περιοχή διαθέτει πολλές δυνατότητες λόγω του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, αλλά και λόγω της θέσης της σε σχέση με την Λίμνη Νικ. Πλαστήρα. Η αναγκαιότητα και ο βαθμός ανάπτυξης της τουριστικής δραστηριότητας θα διερευνηθούν στο κεφ. Α.5.

Στους παρακάτω πίνακες φαίνεται αναλυτικά ο αριθμός απασχολούμενων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και κατά θέση στο επάγγελμα σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας και Τοπικών Κοινοτήτων:

Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ - 91)	Δ. Ε. Μητρόπολης	Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου	Τ.Κ. Γεωργικού	Τ.Κ. Κρύας Βρύσης	Τ.Κ. Μητρόπολης	Τ.Κ. Ξινο νερίου	Τ.Κ. Πορτί τσης	Τ.Κ. Φράγκου	Ποσοστό επί του συνόλου
ΔΗΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	1.486	138	173	185	602	180	41	167	
Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	413	16	24	47	220	26	6	74	27.79
Μεταποιητικές βιομηχανίες.	97	6	16	17	30	12	7	9	6.52
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	8	-	-	-	7	1	-	-	0.5
Κατασκευές.	281	33	28	61	80	33	6	40	18.90
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.	161	9	36	19	71	12	2	12	10.83
Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	73	12	3	8	34	6	4	6	4.91
Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	29	3	8	-	8	5	1	4	1.95

Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	26	5	1	-	10	7	1	2	1.75
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	23	4	3	4	5	3	2	2	1.55
Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.	76	17	17	5	21	11	2	3	5.11
Εκπαίδευση.	63	13	7	4	22	13	3	1	4.23
Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	48	5	7	4	23	6	1	2	3.23
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	39	2	2	4	18	5	2	6	2.62
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	3	-	1	-	-	1	1	-	0.2
Νέοι	121	8	20	11	50	28	-	4	2.10
Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	25	5	-	1	3	11	3	2	1.69

Πίνακας Α.2.13: Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Δήμοι, δημοτικά διαμερίσματα	Σύνολο	Θέση στο επάγγελμα				
		Εργοδότες	Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	Μισθωτοί	Συμβοηθούμετα και μη αμειβόμενα μέλη νοικοκυριού	"Νέοι"
Δ. Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	1.486	116	384	739	126	121
Δ.Δ.Αγίου Γεωργίου	138	12	17	92	9	8
Δ.Δ.Γεωργικού	173	14	40	93	6	20
Δ.Δ.Κρύας Βρύσης	185	7	63	93	11	11
Δ.Δ.Μητρόπολης	602	58	156	267	71	50
Δ.Δ.Ξινονερίου	180	18	32	99	3	28
Δ.Δ.Πορτίσης	41	1	7	33	0	0
Δ.Δ.Φράγκου	167	6	69	62	26	4

Πίνακας Α.2.14: Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός ανά θέση στο επάγγελμα.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Η οικονομική κρίση και ύφεση φαίνεται ότι επηρέασε και επηρεάζει έντονα την οικονομία της Περιφέρειας Θεσσαλίας με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) και στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Πιο συγκεκριμένα:

Μέχρι και το έτος 2008 η συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας αυξανόταν, με ρυθμούς μικρότερους της Χώρας, καθώς και με διαφοροποιήσεις στην εξέλιξη της ΑΠΑ ανά τομέα.

Από το 2009 φαίνεται να παρουσιάζει πτώση ο τριτογενής και ο δευτερογενής τομέας, συνεχίζοντας την πτωτική εξέλιξη και το 2010, ενώ στον πρωτογενή τομέα η πτώση αρχίζει το 2010 με μεγάλη όμως ένταση. Ο τριτογενής τομέας κυριαρχεί ως δραστηριότητα με συνεχή αυξητική τάση συμμετοχής στη συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας (71%), ενώ σημαντική συμμετοχή στην ΑΠΑ παρουσιάζει και ο δευτερογενής τομέας (21%), καθώς και ο πρωτογενής τομέας, συμμετέχοντας στη συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας με ένα ποσοστό της τάξης του 9%, σημαντικά μεγαλύτερο από το αντίστοιχο σε επίπεδο Χώρας. Η εξέλιξη της συμμετοχής του πρωτογενή τομέα στην συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας παρουσιάζει διαχρονικές διακυμάνσεις, τόσο λόγω των διακυμάνσεων της παραγόμενης ΑΠΑ του τομέα, όσο και λόγω των διακυμάνσεων της ΑΠΑ των άλλων δύο τομέων.

Στον πρωτογενή τομέα κυριαρχεί η φυτική παραγωγή. Στο δευτερογενή τομέα κυρίαρχη δραστηριότητα είναι η μεταποίηση και δεύτερη κατά σειρά οι κατασκευές, οι οποίες παρουσιάζουν σημαντική κάμψη από το 2007 μέχρι και το 2010, με ιδιαίτερα έντονη κάμψη μεταξύ 2009 και 2010.

Προτάσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Θεσσαλίας για την Προγραμματική Περίοδο 2014 -2020 / (2η Εγκύκλιος)

Στον τριτογενή τομέα κυρίαρχη δραστηριότητα είναι το εμπόριο συμπεριλαμβανομένης και της τουριστικής δραστηριότητας, με δεύτερη κατά σειρά και με μεγάλο ποσοστό η Δημόσια Διοίκηση και τρίτη σε μέγεθος οικονομική δραστηριότητα του τριτογενή τομέα οι κτηματικές συναλλαγές.

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω στοιχεία διάρθρωσης του παραγωγικού / οικονομικού ιστού της Περιφέρειας, αλλά και από τη λεπτομερέστερη ανάλυση των παραγωγικών / οικονομικών δραστηριοτήτων ανά κλάδο, διαπιστώνεται ότι υπάρχουν σημαντικές διασυνδέσεις του πρωτογενή τομέα με τη μεταποίηση, έλλειψη διασυνδέσεων του τριτογενή τομέα με τον πρωτογενή και δευτερογενή ως προς τις παραγωγικές διαδικασίες, αλλά σημαντική εξάρτησή του (τριτογενή τομέα) από τα δημιουργούμενα στους τελευταίους εισοδήματα.

Παράλληλα, διαπιστώνεται ότι ο τριτογενής τομέας της Περιφέρειας στηρίζεται σε μη παραγωγικές δραστηριότητες, κυρίως στην κατανάλωση και στη δημόσια διοίκηση.

Αυτά τα χαρακτηριστικά της παραγωγικής / οικονομικής διάρθρωσης στη Περιφέρεια Θεσσαλίας συντελούν αφ' ενός στη χρονική υστέρηση εμφάνισης των αρνητικών επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής και δημοσιονομικής κρίσης και οικονομικής ύφεσης σ' επίπεδο Χώρας, αφετέρου στη μεγάλη ένταση των αρνητικών επιπτώσεων της κρίσης της Χώρας στη Περιφέρεια Θεσσαλίας.

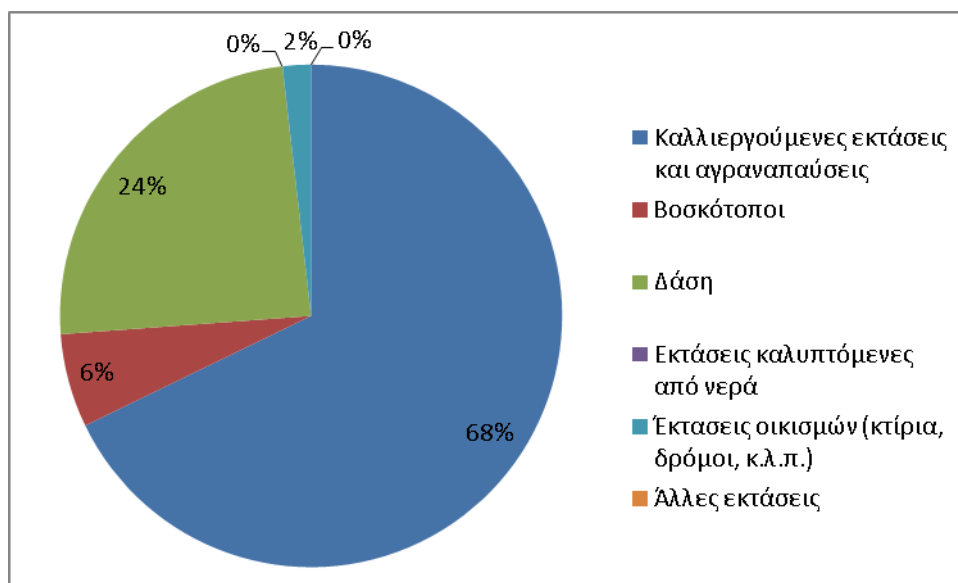
Ένας ακόμα παράγοντας που συμβάλλει στην ένταση της κρίσης στη Θεσσαλία, είναι η διαφοροποίηση της παραγωγικότητας της εργασίας και η διαχρονική εξέλιξή της σε όλους τους τομείς μεταξύ Θεσσαλίας και συνόλου Χώρας, οι σχέσεις των οποίων επιδεινώνονται διαχρονικά εις βάρος της Θεσσαλίας.

Από τα παραπάνω στοιχεία της οικονομίας της Θεσσαλίας και σε σχέση με τα αντίστοιχα της Χώρας, σε συνδυασμό με την επιμήκυνση και ένταση της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης και της χρηματοπιστωτικής δυσπραγίας, διαφαίνονται μεγάλοι κίνδυνοι περαιτέρω αποδυνάμωσης του παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας και άμβλυνσης της συνοχής του κοινωνικοοικονομικού ιστού της, εφ' όσον δε ληφθούν άμεσα τα κατάλληλα μέτρα για την ενίσχυση / ενδυνάμωση και διαφοροποίηση της εσωτερικής διάρθρωσης κάθε τομέα της Περιφέρειας

A.2.5 Κατηγοριοποίηση κάλυψης και χρήσεων γης

Περιφερειακή Ενότητα / Δημοτική Ενότητα / Τοπικές Κοινότητες	Σύνολο εκτάσεων	Καλλιεργούμενες εκτάσεις και αγροαπαύσεις	Βοσκότοποι		Δάση	Εκτάσεις καλυπτόμενες από νερά	Εκτάσεις οικισμών (κτίρια, δρόμοι κλπ)	Άλλες εκτάσεις
			Δημοτικοί ή κοινοτικοί	Ιδιωτικοί και άλλοι				
ΔΕ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	57,9	31,1	10,6	0,2	10,8	1,5	3,1	0,8

Διοικητικό επίπεδο αναφοράς	Σύνολο εκτάσεων	Καλλιεργούμενες εκτάσεις και αγραναπαύσεις	Βοσκότοποι	Δάση	Εκτάσεις καλυπτόμενες από νερά	Εκτάσεις οικισμών (κτίρια, δρόμοι, κ.λπ.)	Άλλες εκτάσεις
Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	57,8	39,2	3,5	14,1	0,0	1,1	0,0

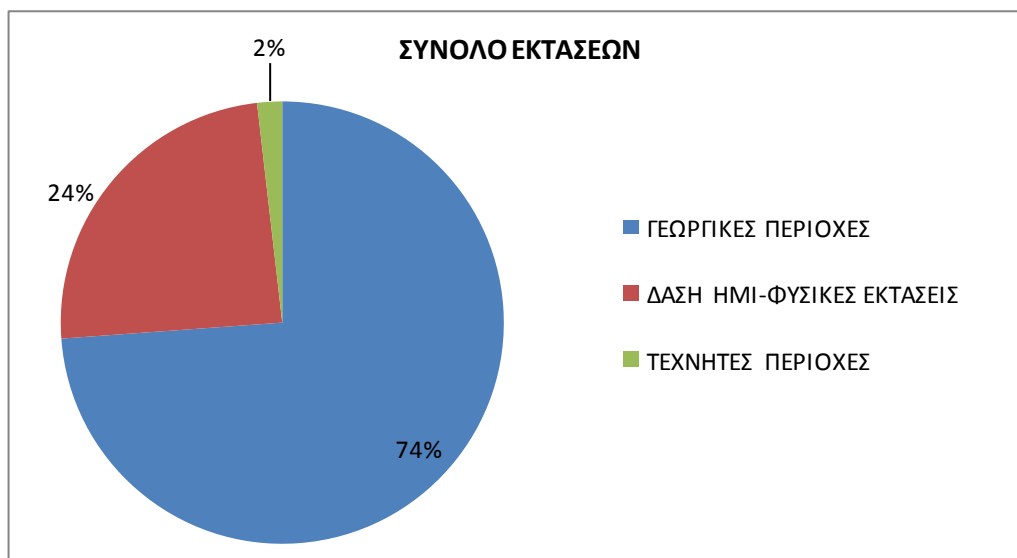

Πίνακας Α.2.15 και Διάγραμμα Α.2.20: Κατανομή της Δ.Ε. σε γενικευμένες κατηγορίες χρήσης/κάλυψης
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2000

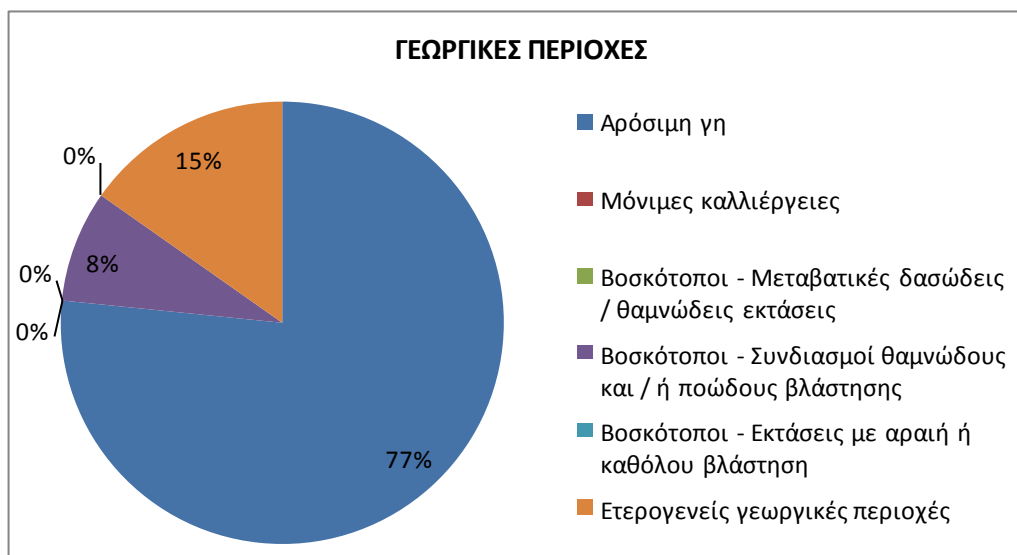
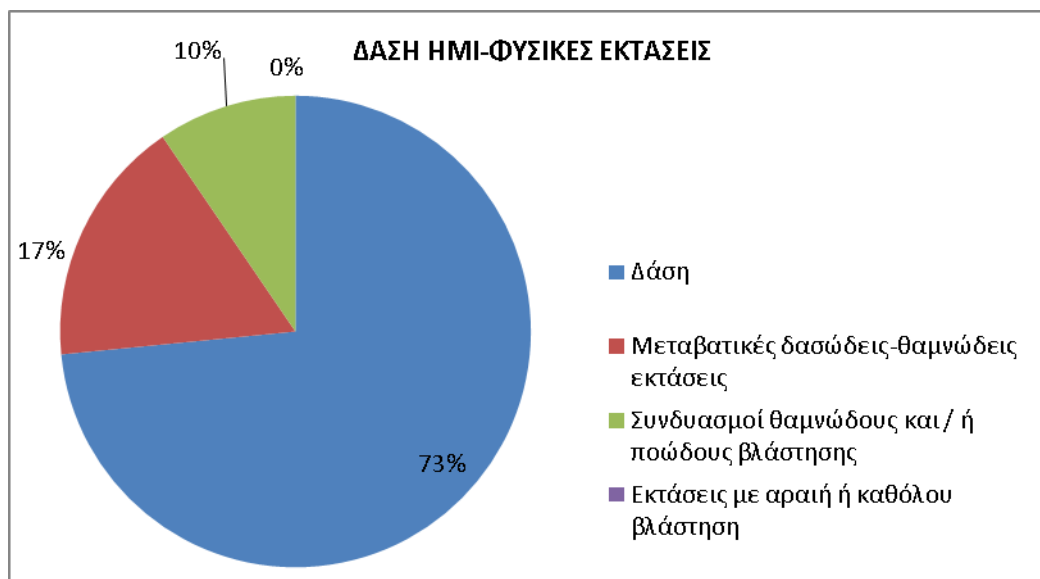
Διοικητικό επίπεδο αναφοράς	Σύνολο εκτάσεων	ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ						ΔΑΣΗ ΗΜΙ-ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ				ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ				
		Αρόσιμη γη	Μόνιμες καλλιέργειες	Βοσκότοποι - Μεταβατικές δασώδεις / θαμνώδεις εκτάσεις	Βοσκότοποι - Συνδυασμοί θαμνώδους και / ή πλώδους βλάστησης	Βοσκότοποι - Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	Ετερογενείς γεωργικές περιοχές	Δάση	Μεταβατικές δασώδεις-θαμνώδεις εκτάσεις	Συνδυασμοί θαμνώδους και / ή πλώδους βλάστησης	Εκτάσεις με αραιή ή καθόλου βλάστηση	Αστική οικοδόμηση	Βιομηχανικές και εμπορικές ζώνες	Δίκτυα συγκοινωνιών	Ορυχεία, χώροι απόρριψης αβαν και εργοτάξια	Τεχνητές, μη γεωργικές ζώνες πρασίνου, χώροι αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων
Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	57,8	32,7			3,5		6,5	10,3	2,4	1,3		1,1				

Πίνακας Α.2.16: Κατανομή της Δ.Ε. σε βασικές κατηγορίες χρήσης/κάλυψης

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2000

Διάγραμμα Α.2.21: Κατανομή της Δ.Ε. σε βασικές κατηγορίες χρήσης/κάλυψης

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2000

Διάγραμμα Α.2.22: Κατανομή γεωργικών περιοχών της Δ.Ε. Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2000**Διάγραμμα Α.2.23:** Κατανομή δασών και ημιφυσικών περιοχών της Δ.Ε.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2000

Από τους παραπάνω πίνακες και τα διαγράμματα γίνεται φανερή η κυριαρχία της γεωργικής γης σε ποσοστό 74% της Δ.Ε. Μητρόπολης. Συγκεκριμένα το 77% της αγροτικής είναι αρόσιμη γη και το 8% είναι βοσκότοποι. Τα δάση αποτελούν το 24% της έκτασης της Δ.Ε., ενώ η αστική δόμηση καταλαμβάνει 1.100 στρέμματα (1.90% της συνολικής έκτασης).

A.2.6 Κοινωνική υποδομή

Εκπαίδευση

Η Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Καρδίτσας δεν παραχώρησε εγγράφως στοιχεία της αρμοδιότητάς της, όπως ζητήθηκε με το από 11.07.13 έγγραφο.

Τα στοιχεία που ακολουθούν έχουν ληφθεί από την καταγραφή που πραγματοποίησε η ομάδα μελέτης στην περιοχή της Δ.Ε. Μητρόπολης:

Συνολικά στη Δ.Ε. Μητρόπολης λειτουργούν δύο (2) νηπιαγωγεία, ένα στη Μητρόπολη και ένα στην Κρύα Βρύση και δύο (2) δημοτικά σχολεία επίσης ένα στη Μητρόπολη και ένα στην Κρύα Βρύση. Στα νηπιαγωγεία και στα δημοτικά σχολεία οι ανάγκες καλύπτονται σε κτιριακή υποδομή αλλά χρειάζονται κάποιες επισκευές και μερική συντήρηση των υπάρχον κτιρίων.

Σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 7597/26.07.13 απάντηση της Δ/σης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στη Δ.Ε. Μητρόπολης υπάρχει Γυμνάσιο με Λυκειακές τάξεις, στο οποίο φοιτούν 157 μαθητές (81 στο γυμνάσιο και 76 στις λυκειακές τάξεις). Έχει προγραμματισθεί έργο ανέγερσης νέων αιθουσών, η αποπεράτωση του οποίου όμως καθυστερεί. Επιπλέον η ΔΕ Καρδίτσας έχει εισηγηθεί τη μετατροπή των Λυκειακών Τάξεων σε Λύκειο Μητρόπολης. Το Γυμνάσιο – Λύκειο λειτουργεί σε έκταση 1.170 τ.μ., σύμφωνα με την καταγραφή που πραγματοποίησε η ομάδα μελέτης.

Κοινωνική Πρόνοια

Στη Μητρόπολη λειτουργεί Παιδικός Σταθμός, σε οικόπεδο έκτασης 1.900 τ.μ.

Υγεία

Αγροτικά ιατρεία υπάρχουν σε όλες τις Τοπικές Κοινότητες της Δ.Ε. σε ανεξάρτητους χώρους.

Στην Τ.Κ. της Μητρόπολης το αγροτικό ιατρείο λειτουργεί τρεις (3) μέρες την εβδομάδα ενώ σε όλες τις υπόλοιπες Τ.Κ. λειτουργεί μία (1) μέρα κάθε εβδομάδα. Είναι φανερό ότι οι ανάγκες καλύπτονται από τα αγροτικά ιατρεία και λόγω του ότι το Γενικό Νοσοκομείο της Καρδίτσας είναι πολύ κοντά στη Δ.Ε. Μητρόπολης δεν απαιτείται η ίδρυση κάποιου κέντρου υγείας.

Αθλητικοί χώροι

Πολύ σημαντικό ρόλο στη Δ.Ε. παίζει ο αθλητισμός. Επειδή όμως η Δ.Ε. δεν αριθμεί πολλούς κατοίκους οι αθλητικές εγκαταστάσεις περιορίζονται σε γήπεδα ποδοσφαίρου και καλαθοσφαίρισης

- βόλει. Όλες οι τοπικές κοινότητες έχουν γήπεδο ποδοσφαίρου. Οι ανάγκες σε χώρους άθλησης εντοπίζονται κυρίως στην συντήρηση των υπαρχουσών αθλητικών υποδομών.

Ακολουθεί Πίνακας των δημοτικών χώρων, με αθλητική χρήση, όπως δηλώθηκαν από την Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου Καρδίτσας.

Αναλυτική Περιγραφή Αθλητικού Χώρου	M2	Ημερομηνία κτήσης	Τοπική Κοινότητα
Νέο Γήπεδο ποδοσφαίρου Τ.Κ. Μητρόπολης	76x122		Μητρόπολης
Παλαιό Γήπεδο ποδοσφαίρου Τ.Κ. Μητρόπολης	105x140		Μητρόπολης
Νέα Αποδυτήρια Γηπέδου Τ.Κ. Μητρόπολης	100	2010	Μητρόπολης
Παλαιά Αποδυτήρια Γηπέδου Τ.Κ. Μητρόπολης	60	1972	Μητρόπολης
Γήπεδο Μπάσκετ και βόλει Γυμνασίου Τ.Κ. Μητρόπολης	34x34		Μητρόπολης
Γήπεδο μπάσκετ Δημοτικού Σχολείου Τ.Κ. Μητρόπολης	40x18		Μητρόπολης
Μίνι Γήπεδο ποδοσφαίρου Τ.Κ. Μητρόπολης (στη Θέση Παληβρός)	40x68	1/1/2004	Μητρόπολης
Γήπεδο 5x5 Τ.Κ. Μητρόπολης στην παιδική χαρά	20x34	1/1/2005	Μητρόπολης
Πίστα Αγώνων ανωμάλου εδάφους - motocross	220x500	1/1/2007	Μητρόπολης
Γήπεδο ποδοσφαίρου Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου	65x98		Αγίου Γεωργίου
Αποδυτήρια Γηπέδου Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου	102	1995	Αγίου Γεωργίου
Γήπεδο Μπάσκετ Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου	20x56		Αγίου Γεωργίου
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Γεωργικού	72x110		Γεωργικό
Αποδυτήρια Γηπέδου Τ.Κ. Γεωργικού	102	1990	Γεωργικό
Κυλικείο Γηπέδου ποδοσφαίρου Τ.Κ. Γεωργικού	25	1955	Γεωργικό
Γήπεδο Μπάσκετ Τ.Κ. Γεωργικού	14x32		Γεωργικό
Μίνι γήπεδο ποδοσφαίρου Τ.Κ. Γεωργικού	20x40		Γεωργικό
Γήπεδο ποδοσφαίρου Τ.Κ. Κρύας Βρύσης	72x104		Κρύα Βρύση
Αποδυτήρια Γηπέδου Τ.Κ. Κρύας Βρύσης (Νέα) - Αριθμ. Αδείας 266/03	87	2003	Κρύα Βρύση
Αποδυτήρια Γηπέδου Τ.Κ. Κρύας Βρύσης (Παλαιά)	25	1970	Κρύα Βρύση
Γήπεδο μπάσκετ Τ.Κ. Κρύας Βρύσης	18x30		Κρύα Βρύση
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Ξυνονερίου	72x155		Ξυνονέρι
Αποδυτήρια Γηπέδου Τ.Κ. Ξυνονερίου	125	1998	Ξυνονέρι
Γήπεδο μπάσκετ Δημοτικού Σχολείου Τ.Κ. Ξυνονερίου	20x30		Ξυνονέρι
Γήπεδο μπάσκετ Τ.Κ. Ξυνονερίου (Δίπλα στο Κοινοτικό Γραφείο)	22x32		Ξυνονέρι
Μίνι Γήπεδο ποδοσφαίρου Τ.Κ. Ξυνονερίου (Εντός του Δημοτικού Σχολείου)	25x30		Ξυνονέρι
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Φράγκου	78x122		Φράγκο
Αποδυτήρια Γηπέδου Τ.Κ. Φράγκου	46,2	1/1/2008	Φράγκο
Μίνι γήπεδο ποδοσφαίρου Τ.Κ. Φράγκου (5X5)	27X28	1/1/2006	Φράγκο
Γήπεδο Μπάσκετ Τ.Κ. Φράγκου	18x28		Φράγκο

Πίνακας Α.2.19: Αθλητικές Εγκαταστάσεις της Δ.Ε.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η περιοχή Κουνάκια με υψόμετρο 700 μ. θεωρείται ιδανική θέση για ανεμοπτεριστές και παρεμφερή σπορ (Πτώση με παραπέντε κ.λπ.). Δεν υπάρχει όμως κάποια οργανωμένη υποδομή.

A.2.7 Τεχνικές Υποδομές

Αναλύονται στο Κεφάλαιο Α.3.3.4, που ακολουθεί.

A.2.8 Ιστορικά στοιχεία

Η θέση της αρχαίας Μητρόπολης είχε εντοπισθεί ήδη από πολύ παλιά στο σημερινό ομώνυμο οικισμό, χάρη σε έναν ενεπίγραφο γωνιόλιθο που είναι εντοιχισμένος σε σπίτι του οικισμού.

Η αρχαία Μητρόπολη βρισκόταν στους πρόποδες των Αγράφων, στη θέση του σημερινού ομώνυμου οικισμού, που παλαιότερα έφερε την ονομασία «Παλιόκαστρο». Η αρχαία Μητρόπολη υπήρξε μια πόλη που δημιουργήθηκε στις αρχές μάλλον του 4^{ου} αι. π.Χ., σύμφωνα με τις αρχαίες φιλολογικές και άλλες πηγές, από το συνοικισμό τριών μικρών και άσημων οικισμών της περιοχής. Η Μητρόπολη υπήρξε μια από τις τρεις πιο σημαντικές και ισχυρές τειχισμένες αρχαίες πόλεις στα όρια της Π.Ε. Καρδίτσας (οι άλλες δυο ήταν το Κιέριον και οι Γόμφοι). Τη μεγαλύτερη ανάπτυξη η πόλη φαίνεται πως την είχε κατά την ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή. Συμμετείχε επίσης ενεργά στο Κοινό των Θεσσαλών. Η δύναμη που απέκτησε κατά τα τέλη του 3^{ου} και τις αρχές 2^{ου} αι. π.Χ. συντέλεσε ώστε αρκετές φορές πολίτες της Μητρόπολης να εκλεγούν στο αξίωμα του Στρατηγού του Κοινού των Θεσσαλών. Πέρα από τα παλαιά ευρήματα των αρχών του 20^{ου} αι., τα οποία μεταφέρθηκαν στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών, κατά τη διάρκεια των σωστικών ανασκαφικών εργασιών που πραγματοποιήθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αποκαλυφθεί πολλά αρχαιολογικά στοιχεία από την αρχαία Μητρόπολη.

Με την ΥΑ 1154/4-3-1964 (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964) «Περί κηρύξεως Αρχαιολογικών Χώρων εις Νομούς Φθιώτιδος και Καρδίτσας» κηρύχθηκαν οι παρακάτω Αρχαιολογικοί Χώροι:

1. Μητρόπολη
2. Τάφος Γεωργικού (θέση Κούφια Ράχη)
3. Μαλάματα
4. Παλιόκαστρο
5. Καπριανή και ευρύτερη περιοχή νοτιοανατολικού νεκροταφείου αρχαίας Μητρόπολης
6. Βιμπιρότρυπα και
7. Νεκροταφείο Αγίου Δημητρίου Πορτίτσας

Με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/10532/513/17-3-00 (ΦΕΚ 520 Β'/11-4-00) κηρύχθηκε ως αρχαιολογικός χώρος και οριοθετήθηκε ο αρχαϊκός περίπτερος, δωρικός ναός του Απόλλωνα, στη θέση Λιανοκόκκαλα. Επισημαίνεται ότι οι συντεταγμένες που δημοσιεύτηκαν στο ΦΕΚ της κήρυξης είναι λάθος (λείπει το αρνητικό πρόσημο στις συντεταγμένες Χ).

Άλλοι γνωστοί Αρχαιολογικοί Χώροι μη κηρυγμένοι, σύμφωνα με την υπ. αριθμ.1964/19.07.13 απάντηση της ΛΔ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, είναι οι παρακάτω:

1. Παπαδημέικα
2. Τάφοι (Οικόπεδο Σάτρα)

3. Τύμβος Φράγκου
4. Μαγούλες Φράγκου
5. Τάφοι στη θέση Κοτρωνάκη (πρώην αγρός Β. Κουντζαμάνη).

Με το ίδιο έγγραφο χαρακτηρίζονται ως ευρύτερες περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος:

1. η περιοχή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος Πορτίτσας
2. τα οικιστικά κατάλοιπα αρχαίας πόλης στις ορεινές εκτάσεις δυτικά της Μητρόπολης και
3. οι ενδείξεις αρχαίου νεκροταφείου δυτικά της Μητρόπολης.

Στη Δ.Ε. Μητρόπολης υπάρχουν επίσης μνημεία αρμοδιότητας της 19^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και συγκεκριμένα τα εξής, όπως περιλαμβάνονται στο έγγραφο 2664/25.07.13 της Εφορείας αυτής:

1. Ναός Αγίου Γεωργίου, του έτους 1832, εντός του οικισμού της Μητρόπολης
2. Ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου, του έτους 1843, στον οικισμό της Πορτίτσας
3. Ναός του Αγίου Αθανασίου, του έτους 1834, στον οικισμό της Πορτίτσας και
4. Ναός του Αγίου Δημητρίου, του έτους 1834, στον οικισμό της Πορτίτσας

Σύμφωνα με το υπ. αριθμ.1495/10.07.13 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων Θεσσαλίας, στον οικισμό του Αγίου Γεωργίου, υπάρχει η οικία Αλεξάνδρας Ζαχαρία, που έχει κηρυχθεί σαν νεώτερο μνημείο. Επίσης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Γ/2975/64496/8-11-82 (ΦΕΚ 45 Β'/3-2-83) όλος ο οικισμός έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός διατηρητέος.

Τέλος, με το υπ.αριθμ.1984/09.08.13 έγγραφο η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας –Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδας έκανε γνωστό το σπήλαιο Κρύας Βρύσης, που είναι μνημείο της αρμοδιότητάς τους.

Ο πλούτος όμως αυτός δεν έχει αναδειχθεί κατάλληλα μέχρι σήμερα και αποτελεί κατ' ουσία το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της περιοχής. Στα πλαίσια της μελέτης ΣΧΟΟΑΠ της Δ.Ε. Μητρόπολης θα γίνει προσπάθεια για τον συνδυασμό των αρχαιολογικών χώρων με το φυσικό τοπίο και την ταυτόχρονη προστασία τους, με όποιο τρόπο κριθεί πρόσφορος και ανάλογα με τον βαθμό προστασίας που θα ζητηθεί από τις αντίστοιχες Εφορείες Αρχαιοτήτων.

A.2.9 Πνευματική και Πολιτιστική Κίνηση

Παρακάτω αναφέρονται χωριστά σε κάθε Τοπική Κοινότητα οι πολιτιστικές υποδομές και οι εκδηλώσεις που γίνονται. Τα στοιχεία αυτά ελήφθησαν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Δ.Ε. Μητρόπολης.

Τ.Κ. της Μητρόπολης

Είναι γνωστό ότι στη θέση του σημερινού ομώνυμου οικισμού κατά την αρχαιότητα υπήρξε η «Πόλις των Μητροπολιτών» και χρονολογείται περίπου από το 500 π.Χ.. Το Τ.Δ. της Μητρόπολης, αποτελεί κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο επίσημα από το 1964 με Υπουργική Απόφαση (Υ.Α. 15154/4-364, Φ.Ε.Κ. 91/τ.Β'/19-3-1964). Συγκεκριμένα, έχουν βρεθεί δύο Ρωμαϊκά λουτρά -σε ένα

από τα οποία υπάρχει ψηφιδωτό που απεικονίζει την αρπαγή της Ευρώπης από το Δία - οικιστικά λείψανα από την κλασική, ελληνιστική και ρωμαϊκή περίοδο, κεραμικός κλίβανος και πολλά άλλα (μη επισκέψιμα προς το παρόν). Η Μητρόπολη υπήρξε κέντρο αγγειοπλαστικής κατά την αρχαιότητα, πράγμα που αποδεικνύεται από τους πολλούς κεραμικούς κλιβάνους που βρέθηκαν μέσα στον ιστό του αρχαίου οικισμού. Ένας από αυτούς τους κλιβάνους που αποκαλύφθηκε από την ΙΓ'ΕΠΚΑ, έχει μεταφερθεί στην κεντρική πλατεία του οικισμού και συνεχίζονται οι εργασίες ανάδειξής του.

[...] Επίσης ο Ναός Αγίου Γεωργίου που βρίσκεται στην κεντρική πλατεία, δίπλα στο νέο Ναό και έχει χαρακτηριστεί ιστορικά διατηρητέος. Το τέμπλο του είναι ένα αριστούργημα τέχνης. Κάτω από το δάπεδο του Ναού υπάρχει στοά, που η παράδοση λέει ότι οδηγούσε έξω από τον οικισμό στη θέση «λιανοκόκαλα», όπου πρόσφατα έχει ανακαλυφθεί Αρχαίος Ναός του Απόλλωνα. Η Μητρόπολη διαθέτει Υπαίθριο Θέατρο 1200 περίπου θέσεων, όπου κάθε καλοκαίρι φιλοξενοούνται θίασοι από όλη την Ελλάδα με αξιόλογες παραστάσεις αλλά και μουσικές συναυλίες όπου συγκεντρώνονται θεατές από όλο τον Νομό.

[...] Τέλος γίνεται και πανηγύρι τις παραμονές του Αγίου Πνεύματος (περίπου όταν τελειώνει το φύτεμα του καπνού) στο Ξωκλήσι του Αγ. Νικολάου. Πρόκειται για πολύ όμορφη περιοχή με πανύψηλες βελανιδιές.

Τ.Κ. Πορτίτσας

Το 1927 οι μαθητές του χωριού, εκμεταλλευόμενοι την πεποίθηση του δασκάλου τους για την ύπαρξη υπερφυσικών όντων, δημιούργησαν μια ιστορία περί πνευματιστικού φαινομένου στο σχολείο, πράγμα που έγινε γνωστό πανελληνίως (αλλά και στο εξωτερικό: δημοσιεύθηκε στην ελληνόγλωσση εφημερίδα Ατλαντίς της Νέας Υόρκης) και πλήθος κόσμου πήγαινε στο σχολείο της Πορτίτσας ώστε να πάρουν χρησμό από το «Πνεύμα». Ο σύλλογος Πορτίτσας «Το Πνεύμα» έχει αξιόλογη δράση και το 1987. ίδρυσε Μουσείο το οποίο στεγάζεται στο παλιό Δημοτικό Σχολείο του Χωριού (χτισμένο το 1884). Στην συλλογή του μουσείου υπάρχουν αντικείμενα που χρονολογούνται στους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους, αντικείμενα βυζαντινής εποχής αλλά και λαογραφική συλλογή.

Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου

Όσον αφορά την πολιτιστική υποδομή και δραστηριότητες στον Άγιο Γεώργιο περιορίζονται στα ήθη και έθιμα που υπάρχουν και στις παραδόσεις που οι κάτοικοι φροντίζουν να παραμένουν ζωντανές ακόμη και σήμερα. Παρακάτω αναφέρονται επιγραμματικά οι εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται:

- Τα Ρογκάτσια ή Ρογκατσάρια στα οποία την παραμονή των Φώτων ομάδες μεταμφιεσμένων γυρίζουν στα σπίτια και τραγουδούν κουνώντας κουδούνια για να φοβίσουν τα πνεύματα.
- Αφανός: Ανάβεται τις αποκριές και γύρω από αυτόν χορεύουν μεταμφιεσμένοι οι νέοι του χωριού.

- Την Καθαρή Δευτέρα στο Ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία, προσφέρονται νησίσσιμα και κρασί με συνοδεία ορχήστρας
- Τα Σίγνα. Τη δεύτερη μέρα του Πάσχα γίνεται περιφορά των εικόνων της εκκλησίας στους αμπελώνες και γύρω από το χωριό για να προκαλέσουν γονιμότητα και γενικά ευφορία του τόπου.
- Η “βερβερίτσα” κατά τη διάρκεια της ανομβρίας: Αυτό το έθιμο πρέπει να έχει ειδωλολατρικές καταβολές. Πρόκειται για μια διαδικασία κατά την οποία ένα άτομο «ντύνεται» με κλαριά και περιφέρεται από σπίτι σε σπίτι, με συνοδεία των νέων του χωριού. Σε κάθε σπίτι που πηγαίνει, καταβρέχεται με νερό. Έτσι πιστεύεται ότι θα προκαλέσουν βροχή.
- Κυριακή των μυροφόρων στον Αγ. Γεώργιο στον παλιό οικισμό. Το πανηγύρι γίνεται ανήμερα του Αγ. Γεωργίου μετά τη θεία Λειτουργία. Μαγειρεύεται με έξοδα της εκκλησίας, παραδοσιακό πλιγούρι με γίδα και διανέμεται δωρεάν στους επισκέπτες.
- Δεκαπενταύγουστος. Στην κοίμηση της Θεοτόκου στον παλιό οικισμό. Από την παραμονή, συγκεντρώνονται οι οικογένειες του χωριού και κατασκηνώνουν στον παλιό καστανεώνα. Κάθε οικογένεια φέρνει και σφάζει το δικό της ζώο. Το ίδιο βράδυ παρακολουθούν ολονύκτια Λειτουργία. Την άλλη μέρα γίνεται το πανηγύρι όπου φιλοξενοούνται πολλοί επισκέπτες. Μαγειρεύεται παραδοσιακό πλιγούρι το οποίο διανέμεται δωρεάν. Σύμφωνα με την παράδοση το πλιγούρι βράζεται σε 12 καζάνια συμβολίζοντας τους μαθητές του Χριστού ενώ στο 12^ο καζάνι, του Ιούδα, βράζει μόνο νερό. Το γλέντι διαρκεί δύο μέρες.

Τ.Κ. Γεωργικού

Μοναδικό αξιοθέατο της περιοχής είναι ο παλιός Ναός Αγ. Νικολάου δίπλα στο νέο Ναό. Επίσης στην παλιά αποθήκη του Γεωργικού Συνεταιρισμού που έχει πλέον παραχωρηθεί στο Μορφωτικό Σύλλογο, λειτουργεί αξιόλογη έκθεση λαογραφικών αντικειμένων. Οι κύριες εκδηλώσεις που γίνονται αναφέρονται παρακάτω:

- Στις 19 Μαΐου γίνεται πανηγύρι στην εκκλησία του χωριού με γλέντι και παραδοσιακό πλιγούρι.
- Στις 18 και 20 Αυγούστου στην πλατεία του χωριού, ο Μορφωτικός σύλλογος διοργανώνει την Έκθεση Αγροτικών Προϊόντων. Συγχρόνως γίνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις (χοροί από συγκροτήματα ντόπια αλλά και απ’ όλη την Ελλάδα, έκθεση παλιών φωτογραφιών και λαογραφικών αντικειμένων.
- Την Τελευταία Κυριακή του Οκτώβρη διοργανώνεται εκδήλωση για την παραδοσιακή απόσταξη τσίπουρου. Μπορεί κανείς να δοκιμάσει τσίπουρο και να γευτεί τοπικούς μεζέδες.

Τ.Κ. Κρύας Βρύσης

Η εκκλησία του χωριού βρίσκεται έξω από το χωριό στους πρόποδες του λόφου Μύλος. Είναι αφιερωμένη στην Παναγία Ζωοδόχο Πηγή και γιορτάζει την Παρασκευή της εβδομάδας της Δικαινησίμου.

Στη θέση Λατομείο (δυτικά του οικισμού) βρίσκεται η πηγή της Κρύας Βρύσης από την οποία πήρε το όνομά του ο οικισμός. Από την πηγή αναβλύζει άφθονο κρύο νερό. Η πρόσβαση στον χώρο αυτό είναι εύκολη, ακόμα όμως δεν έχει διαμορφωθεί ο περιβάλλον χώρος ούτως ώστε να αποτελέσει αξιοθέατο της περιοχής. Στην ίδια περιοχή με την πηγή υπάρχει μεγάλο σπήλαιο που από μαρτυρίες κατοίκων λέγεται, ότι υπάρχουν δύο μεγάλες αίθουσες με σταλαγμίτες και σταλακτίτες. Μέχρι σήμερα παραμένει αναξιοποίητο.

Τ.Κ. Ξυνονερίου

Το φυσικό αξιοθέατο του Ξυνονερίου είναι το πολύ όμορφο άλσος που διαθέτει. Επίσης στο Ξυνονέρι υπάρχει και το εξωκλήσι του Αγίου Παντελεήμονα, στην κορυφή του λόφου «Μύλος» το οποίο χτίστηκε εδώ και πέντε χρόνια περίπου και γιορτάζεται στις 27 Ιουλίου, όπου γίνεται παραδοσιακό γλέντι το οποίο ξεκινά από την παραμονή, ενώ ανήμερα και μετά τη Θεία Λειτουργία, μοιράζεται πλιγούρι.

Τ.Κ. Φράγκου

Το Φράγκο είναι τυπικός οικισμός του θεσσαλικού κάμπου. Δεν έχει πολλές εκδηλώσεις και αυτές που γίνονται έχουν θρησκευτικό χαρακτήρα. Μοναδικό αξιοθέατο ο λόφος του Προφήτη Ηλία με το ομώνυμο ξωκλήσι που γίνεται παραδοσιακό γλέντι (με πλιγούρι) στις 20 Ιουλίου. Παραδοσιακό πανηγύρι στο Φράγκο γίνεται στην εκκλησία του Αγίου Αθανασίου στις 18 Ιανουαρίου.

A.3 ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

A.3.1 Φυσικό Περιβάλλον

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλυθεί το φυσικό περιβάλλον αποτυπώνοντας την υφιστάμενη κατάσταση του συνόλου των βιοτικών και αβιοτικών χαρακτηριστικών. Επίσης θα γίνει εκτίμηση των αιτιών αλλά και του μεγέθους των πιέσεων που δέχονται τα φυσικά συστήματα.

Όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω η Δ.Ε. Μητρόπολης χωρίζεται ανάλογα με το ανάγλυφό της σε τρεις ζώνες: α) η πεδινή περιοχή (υψόμετρο: 110-200 m) καλύπτει το βόρειο και ανατολικό τμήμα και είναι η πιο ανεπτυγμένη αστικά περιοχή, με άφθονους φυσικούς πόρους πρόσφορους για γεωργική και βιοτεχνική χρήση, β) η ημιορεινή περιοχή (υψόμετρο: 201-450 m) εκτείνεται κυρίως μεταξύ των Τοπικών Κοινοτήτων Αγίου Γεωργίου και Πορτίτσας αποτελεί μια μεταβατική περιοχή μεταξύ ορεινών και πεδινών περιοχών και γ) η ορεινή περιοχή (υψόμετρο: 451-750 m) καλύπτει το νοτιοδυτικό τμήμα της Δ.Ε. και ουσιαστικά πρόκειται για τις παρυφές των Θεσσαλικών Αγράφων.

Θεσσαλικός κάμπος

Το γενικό τοπίο καθορίζεται από την απεραντοσύνη του Θεσσαλικού κάμπου, μέρος του οποίου αποτελεί η Δ.Ε. στο σύνολό της. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη πεδινή έκταση της χώρας, καθώς αποτελεί το 12,68% της καλλιεργήσιμης έκτασης της Ελλάδας. Κυριαρχούν οι αροτραίες γαίες σε ποσοστό 80% (Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2011) και ιδίως η βαμβακοκαλλιέργεια, η οποία ωστόσο εμφανίζει τα τελευταία χρόνια τάσεις υποχώρησης προς όφελος του καλαμποκιού και των σιτηρών. Η μοναδικότητα του θεσσαλικού κάμπου ως παραγωγικού πεδίου (σιτοβολώνας της Ελλάδας), αλλά και ως τοπίου μεγάλης κλίμακας σε αντιδιαστολή με το εναλασσόμενο ορεινό γεωφυσικό τοπίο της υπόλοιπης χώρας, τον μυθοποίησαν και τον κατέστησαν αρχέτυπο της πεδιάδας στο γεωγραφικό φαντασιακό της νεώτερης Ελλάδας (Χατζημιχάλης). Ο κάμπος συνδέθηκε με τη γεωργική παραγωγή και τον ανθρώπινο μόχθο και τις διαχρονικές διεκδικήσεις του αγροτικού κινήματος.

Σήμερα η εικόνα του κάμπου αλλάζει. Η εντατική γεωργία, οι εξειδικευμένες μονοκαλλιέργειες, η χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, η εκμηχάνιση και ταυτόχρονα η παύση πρακτικών αμειψισποράς, αγρανάπαυσης και συνδυασμένης καλλιέργειας και η εκχέρσωση φυτοφρακτών, δενδροστοιχιών και δασωδών εκτάσεων προς αύξηση της εκμεταλλεύσιμης γης οδηγούν σε ολοένα και ταχύτερη υποβάθμιση των φυσικών πόρων, εξομάλυνση της τοπογραφίας, ρύπανση του εδάφους, των υδάτων και του υπεδάφους, περιορισμό της βιοποικιλότητας και οικολογικό μαρασμό. Επιπλέον η επέκταση υδροβόρων καλλιεργειών και οι απώλειες νερού κατά τη μεταφορά και το πότισμα, λόγω παλαιότητας του συστήματος και μη χρηστής διαχείρισης, οδηγούν σε υπεράντληση υδάτων, εξάντληση των υδάτινων αποθεμάτων και πτώση της στάθμης των υπόγειων υδροφορέων.

Άγραφα

Τα Θεσσαλικά Άγραφα αποτελούν το βόρειο τμήμα της οροσειράς των Αγράφων, δηλαδή τη νότια απόληξη της Πίνδου. Η μορφολογία τους χαρακτηρίζεται από μεγάλα ύψη και έντονες χαραδρώσεις καθιστώντας την περιοχή δυσπρόσιτη και απομονωμένη. Η υψηλότερη κορυφή είναι η Καράβα με υψόμετρο 2.184 μέτρα. Χαρακτηριστικό είναι ότι το χιόνι καλύπτει τις κορυφές μέχρι τις αρχές Μαΐου ενώ συχνά διατηρείται τοπικά μέχρι και τον Ιούλιο.

Τα βουνά των Αγράφων είναι δασωμένα κυρίως με δάση ελάτης, ενώ στα χαμηλότερα υψόμετρα απαντώνται δρυοδάση. Τα οικοσυστήματα που επικρατούν είναι χαρακτηριστικά της αλπικής και υποαλπικής ζώνης με πληθώρα βαλκανικών, ελληνικών και τοπικών φυτών που διατηρήθηκαν κυρίως χάρη στην απομόνωση. Τα παρθένα δάση αποτελούν καταφύγιο για μία πληθώρα σπάνιων ή ύπο εξαφάνιση θηλαστικών, όπως η αρκούδα, τα ζαρκάδια και οι λύκοι και αρπακτικών πτηνών. Από τα Άγραφα πηγάζουν οι ποταμοί Ταυρωπός και Αγραφιώτης, ενώ κοντά στην περιοχή μελέτης βρίσκεται η τεχνητή λίμνη Ταυρωπού ή Νικ. Πλαστήρα.

A.3.1.1. Κλιματολογικά στοιχεία

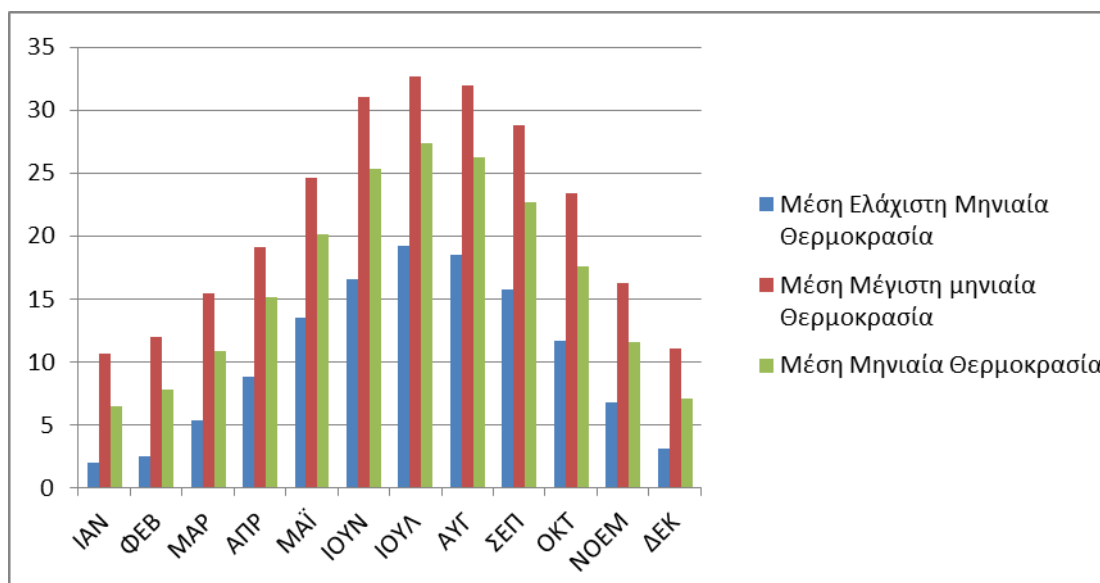
Το κλίμα της Καρδίτσας παρουσιάζει διαφοροποιήσεις στις διάφορες περιοχές της, γενικά όμως είναι εύκρατο. Η περιοχή της Μητρόπολης κατατάσσεται κατά Köppen στον τύπο Csa – κλίμα της ενδοχώρας της Μεσογείου (Μεσογειακό κλίμα), που χαρακτηρίζεται από πολύ θερμά και ξηρά καλοκαίρια και ήπιους χειμώνες. Σημειώνονται βροχοπτώσεις καθόλη τη διάρκεια του έτους ενώ την περίοδο Δεκέμβριο – Μάρτιο σημειώνονται και χιονοπτώσεις. Το χειμώνα παρατηρούνται φαινόμενα αυξημένης υγρασίας και παγωνιάς κατά τις νυχτερινές ώρες, ενώ το καλοκαίρι σημειώνονται θερμοκρασίες που πολλές φορές ξεπερνούν τους 40° Κελσίου.

Θερμοκρασία

Ο πλησιέστερος στην περιοχή μελέτης μετεωρολογικός σταθμός της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας βρίσκεται στη γειτονική Καρδίτσα. Στη συνέχεια παρατίθενται κλιματολογικά στοιχεία για την περιοχή μελέτης που αντλήθηκαν από την ψηφιακή εφαρμογή «Γεωκλίμα» που αναπτύχθηκε από το Α.Π.Θ., το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, την Ε.Μ.Υ., τη SingularLogic και την Draxis (<http://www.geoclima.eu/>). Τα στοιχεία αφορούν στη χρονική περίοδο 1975-2004. Επιλέχθηκε ένα σημείο της πεδινής περιοχής κοντά στον οικισμό της Μητρόπολης (X=21.845, Y=39.340) και ένα στην ορεινή περιοχή της Πορτίτσας (X=21.805, Y=39.310), ώστε να φανούν οι διαφορές του μικροκλίματος.

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Μέση Ελάχιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	1,94	2,45	5,34	8,81	13,46	16,58	19,25	18,50	15,75	11,65	6,74	3,12
Μέση Μηνιαία Θερμοκρασία	6,46	7,80	10,85	15,09	20,15	25,31	27,35	26,27	22,65	17,56	11,52	7,08

Μέση Μέγιστη μηνιαία Θερμοκρασία	10,60	11,99	15,45	19,16	24,64	31,03	32,64	32,02	28,77	23,36	16,25	11,09
---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

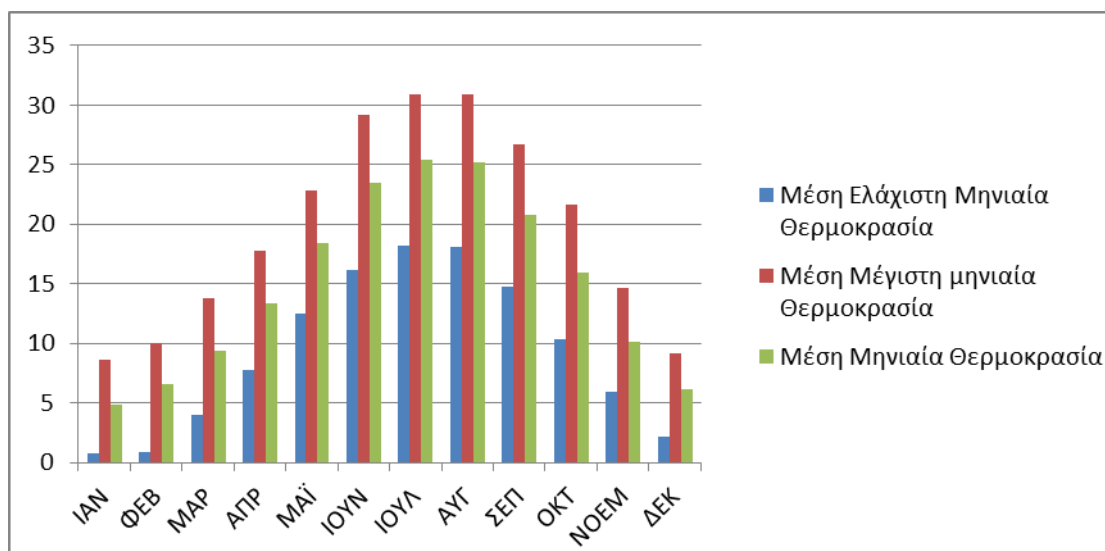

Πίνακας Α.3.1 και Διάγραμμα Α.3.1: Μέσες Θερμοκρασίες – Δ.Ε. Μητρόπολης (X=21.845, Y=39.340)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://ns358705.ovh.net/geoclima/> από την ομάδα μελέτης

Με βάση τη μέση θερμοκρασία για την παραπάνω περίοδο ο ψυχρότερος μήνας είναι ο Ιανουάριος με 6,5°C, ενώ η υψηλότερη μέση θερμοκρασία παρουσιάζεται το μήνα Ιούλιο με 27,4°C. Η υψηλότερη μέγιστη θερμοκρασία παρουσιάζεται και πάλι τον Ιούλιο (32,6°C) και η χαμηλότερη μέση ελάχιστη θερμοκρασία καταγράφεται τον Ιανουάριο (1,9°C) χωρίς όμως να απέχει πολύ από τις τιμές του Φεβρουαρίου (2,4°C).

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Μέση Ελάχιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	0,76	0,89	3,94	7,76	12,49	16,15	18,21	18,11	14,79	10,39	5,92	2,13
Μέση Μηνιαία Θερμοκρασία	4,80	6,57	9,37	13,39	18,39	23,44	25,40	25,19	20,81	15,94	10,09	6,14
Μέση Μέγιστη μηνιαία Θερμοκρασία	8,61	9,97	13,75	17,72	22,82	29,14	30,90	30,90	26,74	21,60	14,69	9,12

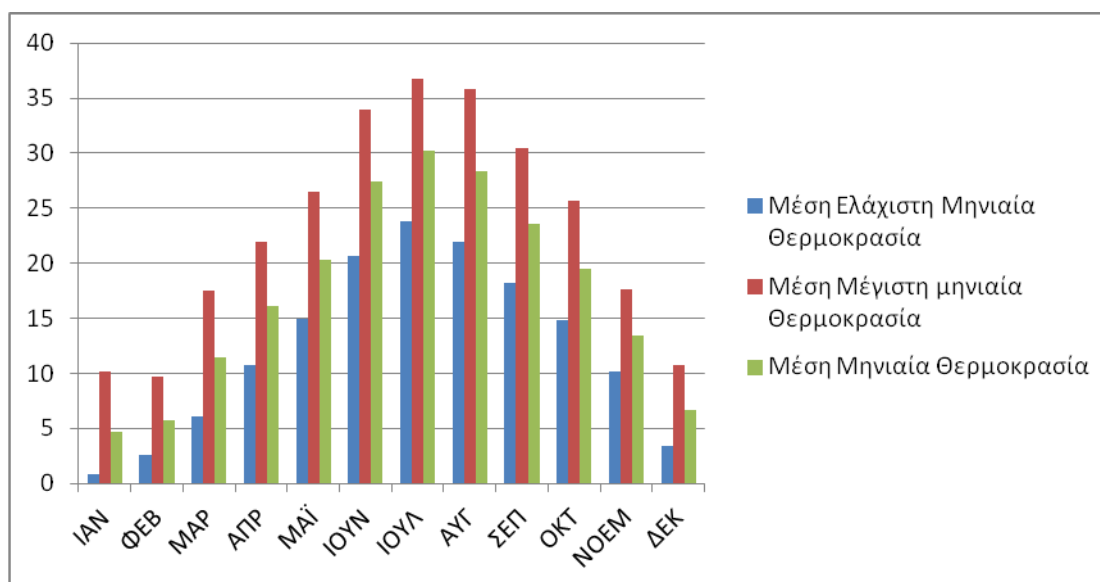
Πίνακας Α.3.2 και Διάγραμμα Α.3.2: Μέσες Θερμοκρασίες – Δ.Ε. Μητρόπολης (Χ=21.845, Υ=39.340)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://ns358705.ovh.net/geoclima/> από την ομάδα μελέτης

Από τη σύγκριση των παραπάνω τιμών προκύπτει ότι η θερμοκρασία στο ορεινό τμήμα της Δ.Ε. είναι μικρότερη κατά 1 με 2 βαθμούς Κελσίου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Στη γειτονική Λάρισα λειτουργεί επίσης ο μετεωρολογικός σταθμός Αλέξανδρος Τακούδης του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (Γ. Μήκος (Lon) 22°23'55" / Γ.Πλάτος (Lat) 39°37'39"/ Ύψος 82 μ.) απ' όπου αντλούμε στοιχεία για το 2012. Με βάση τη μέση θερμοκρασία ο ψυχρότερος μήνας ήταν ο Ιανουάριος με 4,7°C, ενώ η υψηλότερη μέση θερμοκρασία παρουσιάζεται το μήνα Ιούλιο με 30,2°C. Η υψηλότερη μέγιστη θερμοκρασία παρουσιάζεται και πάλι τον Ιούλιο (36,8°C) και η χαμηλότερη μέση ελάχιστη θερμοκρασία καταγράφεται τον Ιανουάριο (0,8°C). Η ελάχιστη θερμοκρασία που καταγράφηκε για το 2012 ήταν -5,6°C τον Ιανουάριο, ενώ η μέγιστη έφτασε στα μέσα Ιουλίου στους 42,4°C. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι μέσες μέγιστες, μέσες ελάχιστες και μέσες θερμοκρασίες.

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Μέση Ελάχιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	0,8	2,6	6,1	10,8	15	20,7	23,8	22	18,2	14,8	10,2	3,4
Μέση Μηνιαία Θερμοκρασία	4,7	5,7	11,5	16,1	20,3	27,4	30,2	28,3	23,6	19,5	13,4	6,7
Μέση Μέγιστη μηνιαία Θερμοκρασία	10,2	9,7	17,5	22	26,5	33,9	36,8	35,8	30,4	25,7	17,6	10,8

Πίνακας Α.3.3 και Διάγραμμα Α.3.3: Μέσες Θερμοκρασίες – Λάρισα (ΕΑΑ)

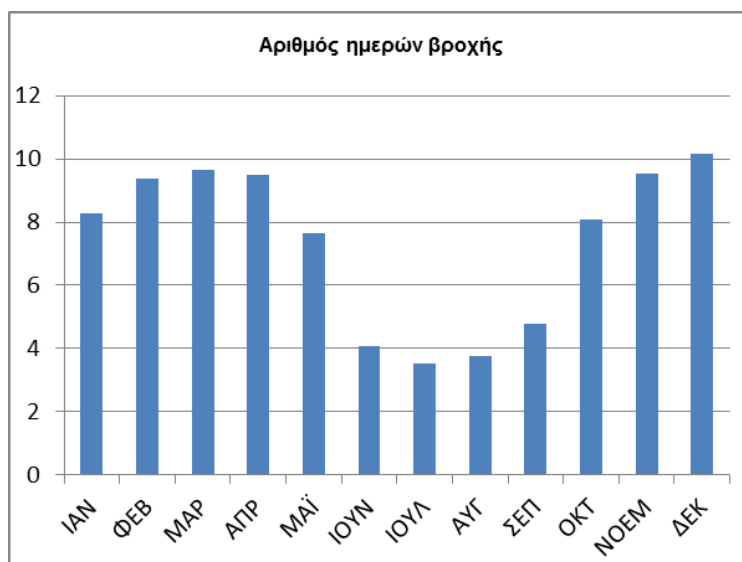
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://penteli.meteo.gr/stations/larissa/> από την ομάδα μελέτης

Σε γενικές γραμμές παρατηρείται σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια μια μικρή άνοδος των μέσων τιμών των μηνών Μάρτιο – Νοέμβριο και πτώση των αντίστοιχων τιμών για την περίοδο Δεκέμβρη – Φλεβάρη που επιβεβαιώνει την επιβάρυνση που έχει υποστεί το μικροκλίμα της περιοχής στα πλαίσια της παγκόσμιας κλιματολογικής αλλαγής (άνοδος θερμοκρασίας, επιμήκυνση της θερμής – ξηρής περιόδου, τάσεις ερημοποίησης κ.λπ.).

Βροχοπτώσεις

Από τα στοιχεία της «Γεωκλίμα» προκύπτει ότι στην πεδινή περιοχή πιο βροχεροί μήνες για την περίοδο 1975 – 2004 ήταν ο Φεβρουάριος, ο Μάρτιος, ο Απρίλιος και ο Δεκέμβριος με σχεδόν 10 ημέρες βροχών, ενώ πιο άνυδροι μήνες ανδείχθηκαν ο Ιούλιος και ο Αύγουστος με περίπου 4 μέρες βροχής.

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Αριθμός ημερών βροχής	8,26	9,38	9,64	9,51	7,63	4,05	3,51	3,77	4,76	8,07	9,54	10,17

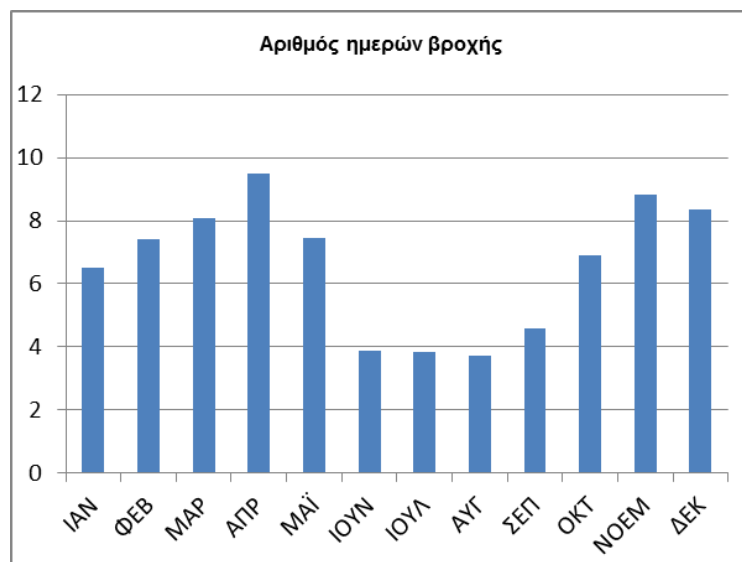

Πίνακας Α.3.4 και Διάγραμμα Α.3.4: Αριθμός ημερών βροχής – Δ.Ε. Μητρόπολης (X=21.845, Y=39.340)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://ns358705.ovh.net/geoclima/> από την ομάδα μελέτης

Στην ορεινή περιοχή οι βροχοπτώσεις είναι σχετικά λιγότερες. Οι περισσότερες σημειώνονται τον Απρίλιο (9,5 ημέρες βροχής) ενώ οι λοιποί χειμερινοί μήνες είναι αρκετά πιο άνωδροι.

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Αριθμός ημερών βροχής	6,51	7,43	8,07	9,48	7,45	3,87	3,84	3,72	4,57	6,88	8,81	8,34

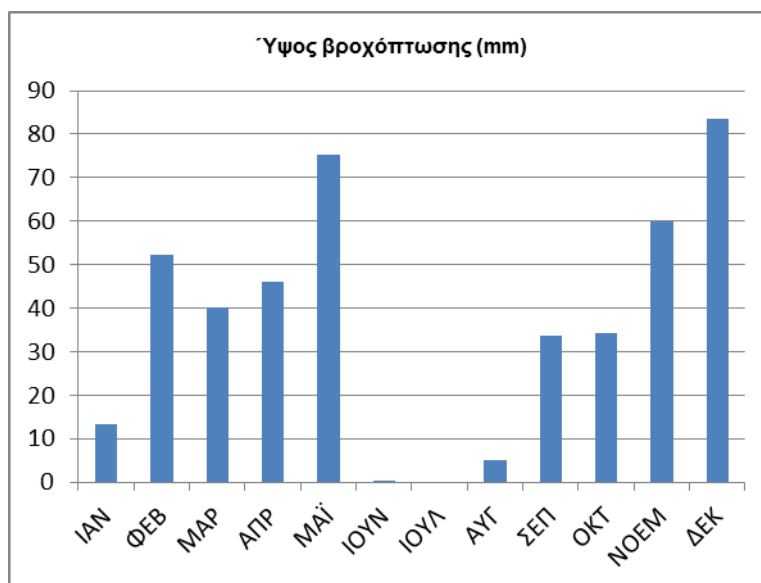

Πίνακας Α.3.5 και Διάγραμμα Α.3.5: Αριθμός ημερών βροχής – Δ.Ε. Μητρόπολης (X=21.805, Y=39.310)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://ns358705.ovh.net/geoclima/> από την ομάδα μελέτης

Από το σταθμό της Λάρισας προκύπτει ότι ο πιο βροχερός μήνας για το 2012 ήταν ο Δεκέμβριος με συνολικό ύψος βροχόπτωσης 83,4 και ακολουθούν ο Μάιος (75,4 mm), ο Νοέμβριος και ο Φεβρουάριος. Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες οι βροχές ήταν ελάχιστες με καμία βροχόπτωση τον Ιούλιο και με μόλις 1 ημέρα βροχής τον Ιούνιο (0,2 mm). Το μεγαλύτερο ύψος βροχόπτωσης ανά ημέρα σημειώθηκε το Δεκέμβρη (34,6 mm).

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Βροχόπτωση (mm)	13,4	52,2	40,2	46,0	75,4	0,2	0,0	5,0	33,6	34,2	59,8	83,4

Πίνακας Α.3.6 και Διάγραμμα Α.3.6: Ύψος βροχοπτώσεων – Λάρισα

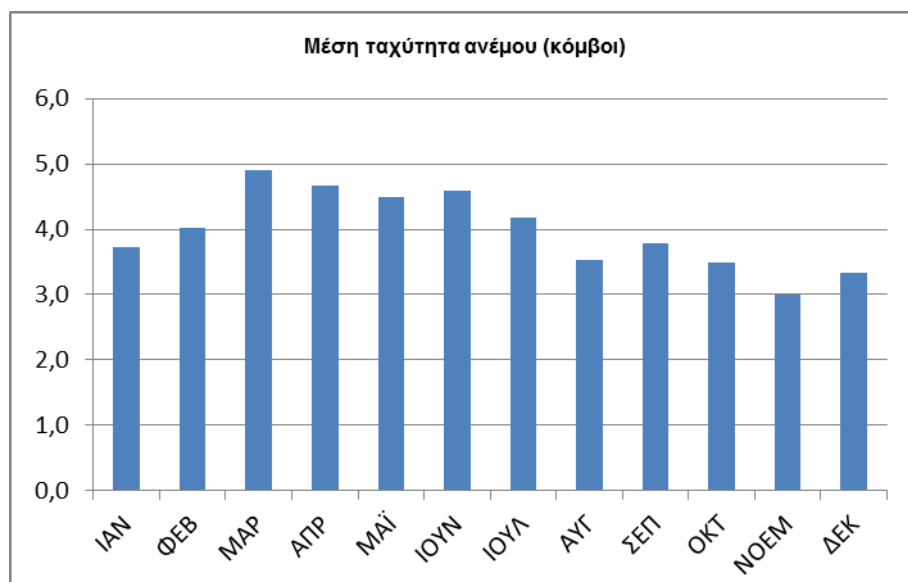
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://penteli.meteo.gr/stations/larissa/> από την ομάδα μελέτης

Παρότι φαίνονται τα γενικά χαρακτηριστικά του κλιματικού τύπου, δηλαδή οι υγροί χειμώνες και η ξηρή θερινή περίοδος, εντύπωση προκαλεί η αυξημένη βροχόπτωση που σημειώθηκε το Μάιο. Επειδή όμως η παρατήρηση αφορά σε ένα έτος δεν είναι ικανή για την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος περί της κλιματικής μεταστροφής.

Άνεμοι

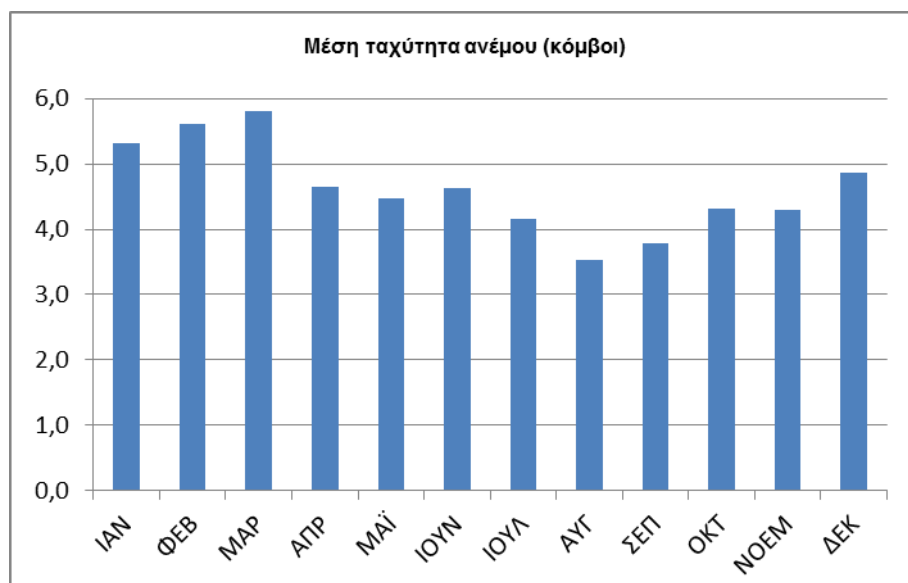
Τα στοιχεία για τη μέση μηνιαία ένταση ανέμων από το «Γεωκλίμα» δείχνουν ότι οι άνεμοι στην περιοχή για σχεδόν όλη τη διάρκεια του έτους έχουν μέση ταχύτητα 3 – 5 κόμβους στα πεδινά και 3,5 – 6 κόμβους στα ορεινά. Την περίοδο Απρίλιο – Σεπτέμβριο δεν προκύπτουν σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς την ένταση των ανέμων.

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Μέση ταχύτητα ανέμου (κόμβοι)	3,72	4,02	4,90	4,67	4,49	4,59	4,18	3,53	3,79	3,48	2,99	3,33

Πίνακας Α.3.7 και Διάγραμμα Α.3.7: Μέσες μηνιαίες ταχύτητες ανέμων – Δ.Ε. Μητρόπολης (X=21.845, Y=39.340)
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://ns358705.ovh.net/geoclima/> από την ομάδα μελέτης

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Μέση ταχύτητα ανέμου (κόμβοι)	5,32	5,61	5,81	4,64	4,47	4,63	4,16	3,53	3,78	4,31	4,30	4,87

Πίνακας Α.3.8 και Διάγραμμα Α.3.8: Μέσες μηνιαίες ταχύτητες ανέμων – Δ.Ε. Μητρόπολης (X=21.805, Y=39.310)
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://ns358705.ovh.net/geoclima/> από την ομάδα μελέτης

Από το σταθμό της Λάρισας προκύπτει ότι οι κυρίαρχοι άνεμοι για το 2012 είναι ανατολικοί – βορειοανατολικοί με μέση ταχύτητα από 0,5 έως 1,9 χλμ/ώρα.

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Μέση ταχύτητα ανέμου (km/hr)	1,7	3,2	1,9	1,9	1,3	1,4	1,4	1,2	0,8	0,5	0,4	1,2
Μέση μηνιαία διεύθυνση ανέμων	Β	ΝΔ	ΑΒΑ	ΑΒΑ	ΑΒΑ	ΑΒΑ	ΑΒΑ	ΑΒΑ	ΑΒΑ	ΑΒΑ	ΑΒΑ	ΒΑ

Πίνακας Α.3.9: Μέσες μηνιαίες ταχύτητες ανέμων – Λάρισα
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://penteli.meteo.gr/stations/larissa/> από την ομάδα μελέτης

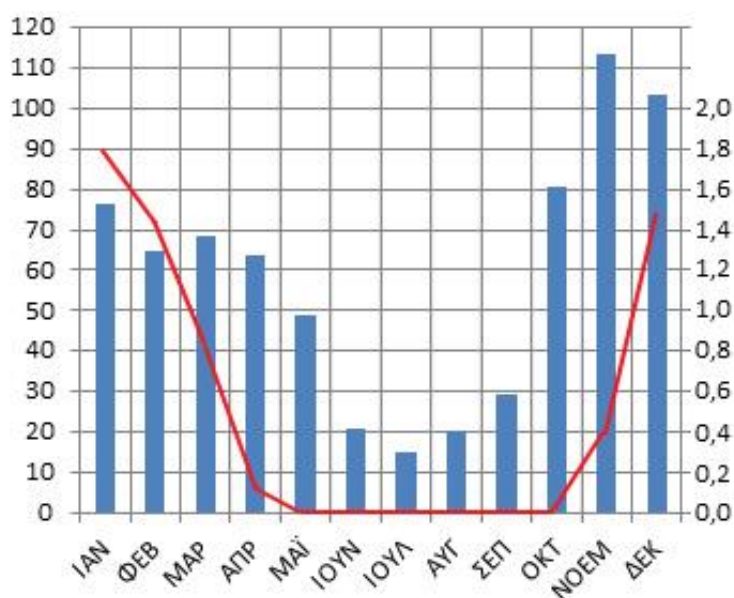
Όπως προκύπτει από τη συσχέτιση της ταχύτητας του ανέμου με την κλίμακα Beaufort, οι μέσοι άνεμοι της περιοχής κυμαίνονται από 0 έως 2 μποφόρ, επικρατούν δηλαδή πολύ ασθενείς άνεμοι έως άπνοια.

Γενικά στο θεσσαλικό πεδίο επικρατούν δύο χαρακτηριστικοί τύποι ανέμων, οι ετήσιοι άνεμοι και ο λίβας. Οι ετήσιοι άνεμοι οφείλονται στο συνδυασμό της επέκτασης του θερινού θερμικού χαμηλού από την περιοχή της Ασίας και του αντικυκλώνα του Ατλαντικού προς την Ν.Α. Ευρώπη και πνέουν από τα μέσα Ιουλίου μέχρι τα μέσα Σεπτεμβρίου οπότε και σημειώνεται η μεγαλύτερη ένταση και συχνότητά τους. Στην ημερήσια πορεία τους το μέγιστο εμφανίζεται το απόγευμα, ενώ το βράδυ η έντασή τους σταδιακά μηδενίζεται λόγω της αυξημένης ευστάθειας του επιφανειακού στρώματος. Ο λίβας είναι ξηρός και θερμός τοπικός άνεμος, πνέει το Μάιο και στις αρχές Ιουνίου και είναι εξαιρετικά καταστρεπτικός για τις καλλιέργειες σιτηρών.

Υετός

Όσον αφορά στα στοιχεία χιονοπτώσεων και υετού το «Γεωκλίμα» δίνει τα παρακάτω στοιχεία:

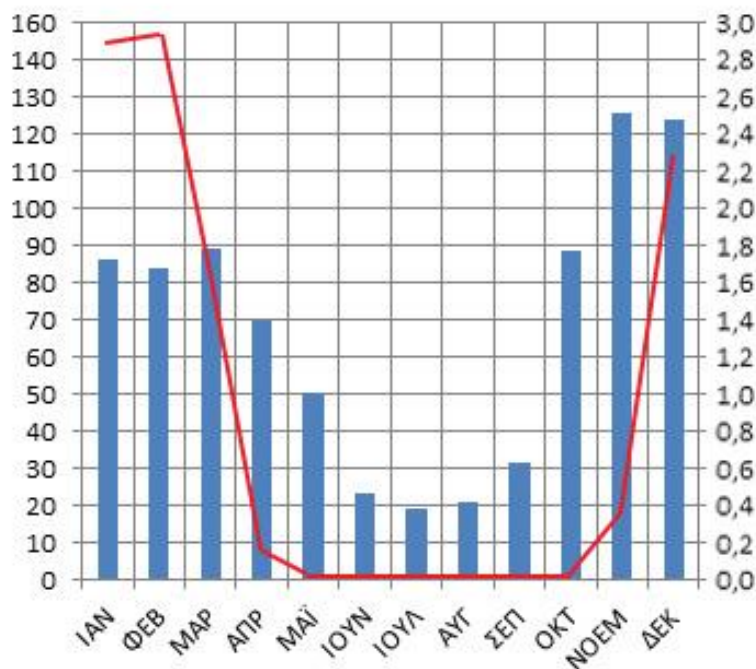
	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Ολικό ύψος υετού (mm)	76,26	64,64	68,66	63,90	48,65	20,88	14,79	20,51	29,30	80,35	113,54	103,31
Αριθμός ημερών χιονιού	1,77	1,40	0,82	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,01	0,36	1,48

Πίνακας Α.3.10 και Διάγραμμα Α.3.9: Ολικό ύψος υετού και ημέρες χιονιού – Δ.Ε. Μητρόπολης (Χ=21.845, Υ=39.340)
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://ns358705.ovh.net/geoclima/> από την ομάδα μελέτης

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Ολικό ύψος υετού (mm)	85,95	83,65	88,97	69,79	50,10	22,92	19,09	20,41	31,32	88,71	125,51	124,13

Αριθμός ημερών χιονιού	2,89	2,94	1,58	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,01	0,35	2,29
------------------------	------	------	------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

Πίνακας Α.3.11 και Διάγραμμα Α.3.10: Ολικό ύψος υετού και ημέρες χιονιού – Δ.Ε. Μητρόπολης (X=21.805, Y=39.310)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της <http://ns358705.ovh.net/geoclima/> από την ομάδα μελέτης

Παρατηρείται ότι στην ορεινή περιοχή οι χιονοπτώσεις είναι σαφώς αυξημένες.

Τέλος, κατά την εαρινή περίοδο Φεβρουάριος – Ιούνιος παρατηρούνται συχνές χαλαζοπτώσεις που δημιουργούν προβλήματα στις καλλιέργειες.

Α.3.1.2. Υδρογραφικό δίκτυο

Το υδρογραφικό δίκτυο της πεδινής ζώνης είναι πυκνό και αποτελείται κυρίως από αποστραγγιστικά κανάλια των αγρών που κατασκευάστηκαν από τη Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων κάθετα και παράλληλα προς τα κύρια υδατορέματα της περιοχής.

Κυριότερος ποταμός της περιοχής είναι ο Γαβριάς που διασχίζει τον οικισμό της Μητρόπολης. Ο ποταμός εκτρέπεται στο ύψος του Γεωργικού και μέσω της τεχνητής κοίτης συναντά τον ποταμό Καράμπαλη στο ύψος της Καρδίτσας. Μικρότερης σημασίας είναι το ρέμα Βροντάρη που πηγάζει στην ορεινή ζώνη μεταξύ Πορτίτσας και Αγίου Γεωργίου, στα ανάντη του οποίου σχηματίζεται το ομώνυμο φαράγγι απaráμιλλου κάλλους, καθώς και το ρέμα Σούδας που διασχίζει τον οικισμό του Αγίου Γεωργίου. Άλλα ρέματα της περιοχής είναι ο Παπαδιάς, ο Ξεριάς, το ρέμα Παναγούλη, ο Πόρος κ.ά.. Ο κύριος αποδέκτης των υδάτων της ευρύτερης περιοχής είναι ο ποταμός Καράμπαλης.

Στην περιοχή της Δ.Ε. δεν υπάρχουν λίμνες ή έλη. Η πλησιέστερη λίμνη στην περιοχή είναι η λίμνη Νικ. Πλαστήρα και η ρυθμιστική λίμνη της ΔΕΗ στη θέση Εργοτάξιο στα σύνορα της Δ.Ε. Μητρόπολης με το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα.

Οι κύριοι υδατικοί πόροι της περιοχής προέρχονται από τα επιφανειακά ύδατα της περιοχής (ποτάμια), ενώ η κύρια χρήση των υδάτων είναι για γεωργία και δευτερευόντως για βιομηχανίες, βιοτεχνίες και οικιακή χρήση. Η ύπαρξη αρδευτικού δικτύου σε όλη της έκταση της Δ.Ε. Μητρόπολης συντέλεσε στη διατήρηση των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων με αποτέλεσμα την εμφάνιση σημαντικών πηγών περιμετρικά της πεδινής ζώνης με κυριότερες τις καρστικές πηγές που εμφανίζονται στα νότια του οικισμού της Κρύας Βρύσης.

A.3.1.3 Έδαφος

Σύμφωνα με τις έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της «Εδαφολογικής Μελέτης Περιοχής Τμήματος Γ' Ζώνης Θεσσαλιώτιδος» της Διεύθυνσης Εγγείων Βελτιώσεων του Ν. Καρδίτσας (1975), προσδιορίστηκαν στην πεδινή περιοχή δυο τύποι εδαφοσειρών, ήτοι:

- α) εδαφοσειρά αλλουβιακών εδαφών με υπέδαφος βαρείας έως μέσης βαρείας σύστασης αποτελούμενη από αμμώδεις και αμμοαργιλώδεις πηλούς που είναι βραδέως έως λίαν βραδέως διαπερατοί.
- β) εδαφοσειρά αλλουβιακών εδαφών με υπέδαφος μέσης σύστασης, αποτελούμενη από αμμώδεις και ιλυώδεις πηλούς και πηλούς που είναι μέτρια διαπερατοί.

Τα περισσότερα πάντως εδάφη θεωρούνται κατάλληλα για μεγάλο αριθμό καλλιεργειών με άρδευση κατά την ξηρή περίοδο.

Στις πιο ορεινές περιοχές το 100% των εδαφών είναι βαθιά και παραγωγικά, εδράζονται πάνω σε κορήματα και κώνους κορημάτων, φλύσχη και κατά θέσεις σε ασβεστόλιθο.

A.3.1.4. Χλωρίδα

Η χλωρίδα της πεδινής περιοχής (Κρύα Βρύση, Γεωργικό, Ξινονέρι, Φράγκο) είναι η τυπική χλωρίδα του πεδινού αγροτικού ηπειρωτικού ελλαδικού χώρου με είδη τυπικά των χαμηλότερων υψομέτρων, αγροτικά και χορτολιβαδικά με χαμηλή βιοποικιλότητα και περιορισμένη βλάστηση φρυγάνων με φθίνουσα πορεία. Τα φυτικά είδη της περιοχής αριθμούν περισσότερες από 100 ταξινομικές μονάδες (taxa) ανώτερων φυτών με την πλειοψηφία αυτών να είναι μονοετείς ή πολυετείς πόες.

Ο κυρίαρχος τύπος οικοσυστήματος είναι οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων καλλιεργούνται με βαμβάκι και καλαμπόκι. Και οι δυο είναι απολύτως μηχανοποιημένες καλλιέργειες, γεγονός το οποίο έχει επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στη σημερινή οικολογική κατάσταση του κάμπου. Η εντατικοποίηση της καλλιέργειας είχε σαν αποτέλεσμα την απλοποίηση της μορφής του τοπίου λόγω εκχερσώσεων και αποψίλωσης των δασικών εκτάσεων, την εκτόπιση της βλάστησης γύρω από τους αγρούς, τη χρήση των ίδιων λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων σε πολύ μεγάλες και ενιαίες εκτάσεις και αντίστοιχα φαινόμενα που αποσκοπούν στην αύξηση της εκμεταλλεύσιμης επιφάνειας. Τα δάση, τα άλση και εν γένει η δενδρώδης ή θαμνώδης βλάστηση είναι περιορισμένα σε ορισμένες θέσεις γύρω από τους

ποταμούς και κάποια αρδευτικά κανάλια και αφορά σε οικοσυστήματα παρόχθιας βλάστησης (αζωνικές διαπλάσεις με *Platanus orientalis*, *Salix incana*, *Salix alba*, *Populus alba*, *Alnus glutinosa* κ.ά.).

Στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές το τοπίο αλλάζει. Εδώ κυριαρχούν τα δάση δρυός και οι χορτολιβαδικές εκτάσεις. Αραιά, μέσα στα δρυοδάση συναντώνται επίσης αγριογκορτσιές, ακακίες, βάτοι, καστανιές, κρانيές, κουμαριές, κουτσουπιές, πεύκη, πλάτανοι, πρίνοι, σπάρτα, φτέρες, χαμοκερασιές κ.ά.. Η πλατύφυλλη δρυς (*Q. frainetto* ή *Q. conferta*) είναι το πολυτιμότερο και σημαντικότερο είδος δρυός της χώρας, τόσο για την έκταση που καταλαμβάνουν τα οικοσυστήματά της, όσο και για το πολύτιμο ξύλο της, ως τεχνικό και ως καυσόξυλο, τους καρπούς και το φύλλωμά της, που χρησιμεύουν στη διατροφή ήμερων και άγριων ζώων.

Οι χορτολιβαδικές εκτάσεις κατηγοριοποιούνται ανάλογα με την ιδιαίτερη μονάδα βλάστησης σε:

- λιβάδια ποώδους βλάστησης - ποολίβαδα, που αποτελούν και την πλειοψηφία
- λιβάδια θαμνώδους βλάστησης - θαμνολίβαδα,
- μερικώς δασοσκεπή λιβάδια και
- δασοσκεπή λιβάδια.

Τα κύρια είδη λιβαδικών φυτών ανήκουν στις οικογένειες των αγρωστωδών και των ψυχανθών χωρίς να παραγνωρίζεται και η αξία ειδών που δεν ανήκουν στις παραπάνω οικογένειες. Τα ποολίβαδα βόσκονται από πρόβατα και βοοειδή ενώ τυχόν συστάδες θάμνων από αιγοειδή. Στα μεγάλα υψόμετρα τα χορτολίβαδα είναι τόποι θερινής βόσκησης ενώ σε χαμηλά υψόμετρα είναι τόποι ανοιξιότικης ή φθινοπωρινής βόσκησης. Σε αρκετές ημιορεινές περιοχές υπάρχουν θαμνολίβαδα σε αρκετά εκτεταμένους σχηματισμούς. Τα ορεινά θαμνολίβαδα παρότι θεωρούνται μειωμένης αξίας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διατροφή θηραματικών ζώων. Ο αριθμός των ειδών των θάμνων είναι μεγάλος και τα φυτά αειθαλή. Χαρακτηριστικούς υπότυπους αποτελούν οι εκτεταμένοι πρινώνες και οι δρυμώνες φυλλοβόλων δρυών. Τα θαμνολίβαδα μπορούν να προσφέρουν τροφή καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με περίοδο αιχμής την άνοιξη - αρχές καλοκαιριού και είναι κατάλληλα για τη βόσκηση αιγών. Τα μερικώς ή πλήρως δασοσκεπή λιβάδια παρότι μικρότερης λιβαδοπονικής αξίας χρειάζονται διαχειριστικές μελέτες όπου θα συνδυάζεται η διπλή χρήση τους. Γενικά μέτρα για τη χρήση των λιβαδιών αποτελούν η προγραμματισμένη χρήση τους, ο εμπλουτισμός με βελτιωμένα είδη, η καταπολέμηση ανεπιθύμητων ειδών και τέλος η εφαρμογή λίπανσης.

Συνολικά στη Δ.Ε. Μητρόπολης τα κυριότερα οικοσυστήματα που απαντώνται είναι:

- Εκτάσεις με θαμνότοπους (λυγαριές, βάτους, παλιούρια, κ.λπ.) κυρίως στην περιοχή Πανόραμα, στη Μητρόπολη και στη θέση Γούβα Ξινονερίου και Κρύας Βρύσης, καθώς και εντός των στραγγιστικών αρδευτικών καναλιών.
- Υπολειμματικές εμφανίσεις παλαιών δασικών οικοσυστημάτων με την παρουσία μεμονωμένων ατόμων δένδρων που κάποτε συνιστούσαν δάση (δρυς, φτελιές, φράξοι, κ.λπ.). εμφανίζονται στο λόφο της Κρύας Βρύσης μεταξύ των οικισμών Κρύα Βρύση και Ξινονέρι, όπου υπάρχει και τεχνητή φύτευση χαλεπίου πεύκης.

- Ποτάμια οικοσυστήματα (ποταμοί του κάτω ρου) με παρόχθια βλάστηση χαμηλών υψομέτρων (ιτιές, καλαμιώνες, κ.λπ.). Εκπροσωπείται μόνο στα πρηνή του Γαβριά και του Βροντάρη και η κατάσταση διατήρησής τους θεωρείται διαταραγμένη γιατί έχουν αλλοιωθεί πολλά από τα φυσικά χαρακτηριστικά του συστήματος.
- Υπομεσογειακά οικοσυστήματα πρίνου (*Quercetum cocciferae*) και πρίνου-γαύρου (*Coccifero carpinetum*) της υποζώνης *Ostryo carpinion*. Εμφανίζονται κατά θέσεις στα χαμηλότερα υψόμετρα και είναι σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις έντονα διαταραγμένα και υποβαθμισμένα, εξαιτίας της αλόγιστης βόσκησης και της ληστρικής εκμετάλλευσης. Προέρχονται από παλαιότερες διαμορφώσεις οικοσυστημάτων χνοώδους ή/και πλατύφυλλης δρυός που έχουν μεταπέσει σε θαμνότοπους (πουνναρότοπους).
- Παραμεσογειακά οικοσυστήματα πλατύφυλλου δρυός (*Quercetum frainetto*). Καλύπτουν στο σύνολο τους την ορεινή ζώνη της Πορτίτσας και του Αγίου Γεωργίου και προς τις πλαγιές δυτικά εκτείνονται προς τη λίμνη Πλαστήρα.

A.3.1.5. Πανίδα

Η εξαφάνιση των δασικών οικοτόπων της πεδινής ζώνης συμπαρέσυρε το μεγαλύτερο μέρος της πανίδας, ιδιαίτερα τα θηλαστικά και τα πτηνά, καθώς τα ερπετά και τα αμφίβια εξακολουθούν να επιβιώνουν στις γεωργικές γαίες (φίδια, σαύρες) ή στους «υγρότοπους» που διατηρήθηκαν για λόγους εκμετάλλευσης (αρδευτικά κανάλια). Περιορισμένη παρουσία θηλαστικών και αρπακτικών πτηνών εντοπίζεται όπου διατηρούνται σε καλή κατάσταση οι συστάδες της δρυός. Έτσι από θηλαστικά εντοπίζονται κυρίως είδη που έχουν προσαρμοστεί στις ανθρωπογενείς αγροτικές, κτηνοτροφικές και ημιαστικές δραστηριότητες, όπως πρόβατα, αίγες, σκυλιά, γάτες, άλογα κ.λπ.. Είδη της άγριας πανίδας που διαβιούσαν στην περιοχή, όπως η αγριόγατα, ο λαγός, η πεδινή πέρδικα, κ.λπ. σταδιακά εξαφανίστηκαν γιατί έπαψαν να βρίσκουν τροφή, τόπους για φώλιασμα και κρυψώνες για προστασία.

Ως προς τα πτηνά, σύμφωνα με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, η περιοχή του θεσσαλικού κάμπου είναι σημαντική για είδη των αγροτικών οικοσυστημάτων, ενώ επίσης απαντάται ο μεγαλύτερος εγχώριος αριθμός αναπαραγόμενων *Falco naumanni*. Τα είδη που αναφέρει η ορνιθολογική φαίνονται στον πίνακα:

Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Εποχή	πληθυσμός
<i>Accipiter brevipes</i>	Σαΐνι	αναπαράγεται	σύνηθες
<i>Athene noctua</i>	Κουκουβάγια	επιδημητικό	κοινό
<i>Calandrella brachydactyla</i>	Μικρογαλιάντρα	αναπαράγεται	σε αφθονία
<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκοπελαργός	αναπαράγεται	κοινό
<i>Corvus monedula</i>	Κάργια	επιδημητικό	σε αφθονία
<i>Emberiza melanocephala</i>	Αμπελουργός	αναπαράγεται	σε αφθονία
<i>Falco naumanni</i>	Κιρκινέζι	αναπαράγεται	2342
<i>Galerida cristata</i>	Κατσουλιέρης	επιδημητικό	σε αφθονία
<i>Hippolais pallida</i>	Ωχροστριτίδα	αναπαράγεται	σε αφθονία

Lanius minor	Γαϊδουροκεφαλός	αναπαράγεται	σύνηθες
Miliaria calandra	Τσιφτάς	αναπαράγεται	σε αφθονία
Otus scops	Γκιώνης	αναπαράγεται	σύνηθες
Tyto alba	Τυτώ	επιδημητικό	σύνηθες

Πίνακας Α.3.12: Είδη πτηνών του θεσσαλικού κάμπου

Πηγή: http://ornithologiki.gr/page_iba.php?alD=62

Ως κύριες απειλές καταγράφονται η εντατικοποίηση της γεωργίας και ιδιαίτερα για το *falco naumanni* η καταστροφή παλιών κτιρίων, καθώς οι παλιές στέγες και οι αναμονές στους πέτρινους τοίχους χρησιμοποιούνται από τα κρικινέζια ως χώροι φωλιάσματος, κάτι που είναι αδύνατο στις νέες κατασκευές.

Η πανίδα των ημιορεινών και ορεινών ζωνών χαρακτηρίζεται επίσης ως υποβαθμισμένη. Τα πιο κοινά είδη πτηνών είναι: πέρδικα, φασιανοί, ορτύκια, μπεκάτσες, τρυγόνια, σπουργίτια, κοτσύφια, γεράκια, κάριες, κίσες, κουκουβάγιες κ.λπ.. Όσον αφορά στα θηλαστικά συναντώνται: αγριόχοιροι, λαγοί, λύκοι, αλεπούδες, νυφίτσες, σκαντζόχοιροι, κουνάβια, σκίουροι, λίγα ζαρκάδια, διάφορα είδη ποντικών κ.ά.. Επίσης απαντώνται σαύρες και φίδια.

Κύριοι λόγοι περιορισμού των πληθυσμών είναι η παράνομη θήρα και η καταστροφή των φυσικών τόπων διαβίωσης και αναπαραγωγής των ειδών. Επίσης, στη μείωση διαφόρων ειδών (λύκοι, τσακάλια κ.λπ.) συντέινει η επικήρυξή τους κατά το παρελθόν από το Δασαρχείο. Τα είδη αυτά επιπλέον υποφέρουν από έλλειψη άλλων ειδών που αποτελούν την τροφή τους.

Βιβλιογραφικά, στην περιοχή μελέτης εντοπίζονται:

- 5 είδη αμφιβίων και ερπετών του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και 4 είδη αμφιβίων προστατευόμενα από την Ελληνική Νομοθεσία και διεθνείς συμβάσεις και Οδηγίες (σύμβαση της Βέρνης, Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) (*Hyla arborea arborea* – Δεντροβάτραχος, *Rana graeca* – Ελληνικός Βάτραχος)
- 2 είδη θηλαστικών του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ένα εκ των οποίων είναι είδος προτεραιότητας (*Nyctalus lasiopterus* – Μεγάλος νυχτοβάτης και *Sciurus vulgaris ameliae* – Σκίουρος Αμέλιος, *Podarcis muralis albanica* – Αλβανική γουστέρα, *Podarcis muralis albanica* – Αλβανική γουστέρα, *Salamandra salamandra salamandra* – Σαλαμάνδρα και *Triturus alpestris alpestris* (t.a. *veluchiensis*) – Αλπικός Τρίτωνας).
- 28 είδη πτηνών που περιλαμβάνονται είτε σε διεθνείς συμβάσεις είτε στο Εθνικό Κόκκινο Βιβλίο.

Ως σημαντικοί κίνδυνοι για την περιοχή θεωρούνται η φωτιά (εργαλείο για την κάλυψη αναγκών της κτηνοτροφίας), η αλλαγή στη χρήση γης (μείωση της δασοκάλυψης από φωτιά ή υπερβόσκηση), η βόσκηση και η υπερβόσκηση, η μη ελεγχόμενη θήρα, η κατασκευή δρόμων χωρίς ορθολογικό σχεδιασμό και η διάβρωση των εδαφών της ημιορεινής ζώνης.

Α.3.1.6. Αξιόλογα Οικοσυστήματα – Περιοχές ήδη Προστατευόμενες – Φυσικά Τοπία

Εντός των διοικητικών ορίων της Δ.Ε. Μητρόπολης εντοπίστηκαν τμήματα των εξής προστατευόμενων οικοτόπων:

- Καταφυγίου Άγριας Ζωής K261 – Λογγιές
- Βιότοπος AB3080057 – Περιοχή Κουτσούφλιανης Καρδίτσας

Καταφύγιο Άγριας Ζωής

Το ΚΑΖ ιδρύθηκε στη θέση Λογγιές με την υπ' αριθμ. 148706/23-3-83 απόφαση υπουργού Γεωργίας (ΦΕΚ 183 Β'/13-4-83) και καταλαμβάνει έκταση 8400 στρεμμάτων. Εντός της Δ.Ε. Μητρόπολης εμπίπτει μόνο ένα μικρό τμήμα στη θέση Κρεβάτια του δάσους Αγίου Γεωργίου. Εντός του ΚΑΖ απαγορεύεται επ' αόριστον η θήρα κάθε θηράματος οι αγώνες κυνηγετικών ικανοτήτων σκύλων δεικτών, η αλιεία, η σύλληψη της άγριας πανίδας, η συλλογή της άγριας χλωρίδας, η καταστροφή ζώνης με φυσική βλάστηση με κάθε τρόπο, η καταστροφή των φυτοφρακτών, η αμμοληψία, η αποστράγγιση, η επιχωμάτωση και αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών συστημάτων, η διάθεση ή απόρριψη αποβλήτων, η ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργειών, η διενέργεια στρατιωτικών ασκήσεων, καθώς και η υπαγωγή έκτασης του καταφυγίου σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό. Επιτρέπεται η εγκατάσταση παρατηρητηρίων της άγριας πανίδας και η εκτέλεση λατομικών και μεταλλευτικών δραστηριοτήτων και διάνοιξης – συντήρησης δρόμων μόνο εάν έχει υποβληθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων τύπου Α και έχει χορηγηθεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων. Επίσης επιτρέπονται ειδικά έργα βελτίωσης του βιοτόπου και έργα ικανοποίησης των οικολογικών αναγκών του βιολογικού κύκλου των ειδών της άγριας πανίδας και της αυτοφυούς χλωρίδας και ιδίως αναδάσωση, διατήρηση ακαλλιέργητων εκτάσεων, διατήρηση εκτάσεων με τοπικές ποικιλίες, διατήρηση φυτοφρακτών, έργα αναβάθμισης και αποκατάστασης υγροτοπικών εκτάσεων, δημιουργία και ανάπτυξη ζωνών φυσικής βλάστησης, δημιουργία δενδροστοιχιών κατά μήκος των αγροτικών δρόμων και ελωδών εκτάσεων, τα οποία προγραμματίζουν, εγκρίνουν και εκτελούν οι αρμόδιες υπηρεσίες μέσω ειδικών μελετών διαχείρισης.

Βιότοπος AB3080057 – Περιοχή Κουτσούφλιανης Καρδίτσας

Βρίσκεται δυτικά του οικισμού Μητρόπολη, στα όρια με τη Δ.Ε. Πλαστήρα. Σύμφωνα με τη βάση δεδομένων για την ελληνική φύση Filotis του Ε.Μ.Π., η συνολική έκταση του βιότοπου ανέρχεται σε 2.903,9 στρέμματα. Περιλαμβάνει σπάνια είδη χλωρίδας και αρκετά ενδημικά με πλέον αξιόλογο τη *Bornmuellera tymphaea*. Η κατάσταση του βιότοπου είναι υποβαθμισμένη με τάσεις σταθερότητας.

Άλλα αξιόλογα οικοσυστήματα

Άλλα αξιόλογα οικοσυστήματα που ενώ αποτελούν αξιοθέατα τοπία φυσικού κάλλους δεν έχουν ενταχθεί σε κανένα δίκτυο προστασίας είναι:

- Το φαράγγι Βροντάρη ή φαράγγι της Ντίρας, στον ομώνυμο ποταμό μεταξύ Πορτίτσας και Αγίου Γεωργίου, όπου συναντάται σπάνια χλωρίδα
- Το σπήλαιο στην Τ.Κ. Ξινονερίου με τις δύο αίθουσες σταλαγμιτών και σταλακτιτών

- Η Θέση Κουκουριάκος με υψόμετρο 845 μ. και θέα τη Λίμνη Πλαστήρα προς τα δυτικά και το Θεσσαλικό κάμπο προς τα ανατολικά.
- Η περιοχή Ταμπούρια με υψόμετρο 800 μ. και θέα προς τη Λίμνη Πλαστήρα και τα Άγραφα, όπου λέγεται ότι ήταν το λημέρι του Καραϊσκάκη.
- Ο Βράχος Αγ. Παρασκευής με υψόμετρο 600 μ. και πανοραμική θέα προς το Θεσσαλικό κάμπο.

A.3.1.7. Κατάσταση Περιβάλλοντος – Επιπτώσεις από την Οικιστική Ανάπτυξη και τις Οικονομικές Δραστηριότητες (ρύπανση, κορεσμός, κατανάλωση γης, υδατικό ισοζύγιο)

Οι απλοποιήσεις του τοπίου και η υποβάθμιση της ποιότητας των πεδινών οικοσυστημάτων οφείλονται κυρίως στην εδώ και αρκετές δεκαετίες αντιμετώπιση του φυσικού περιβάλλοντος ως «υπόστρωμα» οικονομικής παραγωγής γεωργικών προϊόντων και σε καμία περίπτωση ως οικοσύστημα χρήζον σεβασμού, προστασίας και κατάλληλης περιβαλλοντικής διαχείρισης. Ο παραπάνω τρόπος συμπεριφοράς απέναντι στα φυσικά οικοσυστήματα επέφερε την ολοένα επιταχυνόμενη κατάρρευση των πεδινών οικοσυστημάτων της περιοχής, με κίνδυνο ερημοποίησης και εξαφάνισης του γενετικού αποθέματος της άγριας ζωής όπως προαναφέρθηκε.

Οι έντονες ανθρωπογενείς επιδράσεις έχουν επιφέρει πολύ μεγάλες αλλαγές στην ποιότητα των πρωτογενών οικοσυστημάτων. Οι «διευθετήσεις» της κοίτης των ποταμών για αντιπλημμυρική προστασία και προστασία των αγρών από τη διάβρωση, η ευθυγράμμιση της κοίτης των ποταμών, η δημιουργία αναχωμάτων με μονοκαλλιέργεια των πρανών τους με διάφορα είδη λεύκας, το συνεχές κάψιμο ή κόψιμο της παρόχθιας βλάστησης με σκοπό τη βελτιστοποίηση της αρδευτικής και στραγγιστικής λειτουργίας των ποταμών και γενικά οι όποιες ενέργειες που είχαν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της ποικιλίας του τοπίου, την αποξήρανση μεγάλων και σημαντικών εκτάσεων για τη διατήρηση της υγροτοπικής ζωής και ο εκτοπισμός των θέσεων με πυκνή παρόχθια βλάστηση η οποία είναι σημαντική για το φώλιασμα πολλών ειδών ζώων, είχαν ως αποτέλεσμα τη σε μεγάλο βαθμό υποβάθμιση της ποιότητας και της κατάστασης διατήρησης αυτών των τύπων οικοσυστημάτων.

Επιπλέον, οι αλλαγές που επιτελούνται τα τελευταία χρόνια στις γεωργικές καλλιέργειες ως αποτέλεσμα της προσαρμογής της εθνικής αγροτικής πολιτικής στην ΚΑΠ (αύξηση των βαμβakoκαλλιεργειών, εγκατάλειψη παραδοσιακών καλλιεργειών όπως τα ζαχαρότευτλα και τα καπνά κ.λπ.) ενίσχυσαν και ενισχύουν τακτικές μονοκαλλιέργειας μέσω της οικονομικής στήριξης συγκεκριμένων προϊόντων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η φέρουσα ικανότητα των τοπικών πόρων. Η άνευ περιορισμών επέκταση των αρδευόμενων καλλιεργειών (κυρίως βαμβάκι και καλαμπόκι) έχει ως αποτέλεσμα την έντονη υποβάθμιση των εδαφών (διάβρωση, ρύπανση, ερημοποίηση κ.ά.) και κατ' επέκταση τη μείωση της παραγωγικότητάς τους.

Ως ένα θετικό βήμα προς την αντιμετώπιση των προβλημάτων ρύπανσης που οφείλονται στην αγροτική δραστηριότητα σημειώνεται το «Πρόγραμμα δράσης για το Θεσσαλικό πεδίο που έχει

χαρακτηρισθεί ως ευπρόσβλητη ζώνη από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της 19652/1906/1999 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1575 Β')» (ΚΥΑ 25638/2905/18-10-01, ΦΕΚ 1422 Β'/22-10-01). Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο προτείνονται γενικά και ειδικά μέτρα περιορισμού της νιτρορρύπανσης, γίνεται κατηγοριοποίηση των εδαφών ανάλογα με τη κοκκομετρική σύσταση, την κλίση και την υδρομορφία τους και δίδονται κατευθύνσεις για την ενδεδειγμένη αζωτούχο λιπαντική αγωγή για τις κυριότερες καλλιέργειες του θεσσαλικού πεδίου.

Τα οικοσυστήματα της ορεινής και ημιορεινής ζώνης έχουν υποστεί κατά το παρελθόν εντατική εκμετάλλευση, με αλόγιστες ληστρικές υλοτομίες, κλαδονομή και βέβαια υπερβόσκηση, με αποτέλεσμα πολλά από αυτά να φέρουν ακόμη και σήμερα έντονα τα σημάδια της κακοδιαχείρισης και γενικά της αλόγιστης και απρογραμματίστης αξιοποίησης. Κατά την τελευταία περίοδο σχετικής ηρεμίας αυτών των οικοσυστημάτων, παρότι η βόσκηση δεν έλειψε ποτέ, με την απαγόρευση των αποψιλωτικών υλοτομιών και τη διαχείριση των οικοσυστημάτων, με σκοπό την αναγωγή και ανόρθωσή τους, έχουν δρομολογηθεί και ενθαρρυνθεί με διαδικασίες ανόρθωσης, ανασυγκρότησης και προοδευτικής διαδοχικής πορείας (progressive succession), που αναμένεται να οδηγήσουν σύντομα σε βιοκοινοτική ισορροπία αυτών των οικοσυστημάτων. Με τη σημερινή δομή, σύνθεση και συγκρότησή τους, τα οικοσυστήματα της πλατύφυλλου δρυός στην ευρύτερη περιοχή της Λίμνης Ν. Πλαστήρα, μπορούν να θεωρηθούν σταθερά και ικανά να προσφέρουν τις πολλαπλές ευεργετικές τους επιδράσεις (προστατευτικές, αισθητικές, αναψυχικές, υδρολογικές, υδρονομικές, παραγωγικές κ.α.), φθάνει βέβαια να τεθούν όλα τα δρυοδάση της περιοχής υπό αναγωγή και σχετική προστασία, ιδιαίτερα από τη βοσκή και τις πυρκαγιές, που κατά την εαρινή κυρίως περίοδο (συσώρευση φυλλάδας) μπορούν να αποδειχθούν καταστροφικές.

Η ύπαρξη ρυμοτομικού σχεδίου στους πεδινούς οικισμούς της Δ.Ε. (εκτός των οικισμών Μητρόπολη και Φράγκο) και η κήρυξη του Αγίου Γεωργίου ως ιστορικού διατηρητέου οικισμού συνέβαλαν στη διατήρηση της παραδοσιακότητας του δομημένου περιβάλλοντος. Η περιορισμένη ανάπτυξη βιομηχανικών-βιοτεχνικών δραστηριοτήτων στην περιοχή συνετέλεσαν στην ικανοποιητική διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Επίσης στα όρια της Δ.Ε. δεν υπάρχει πλέον καμία χωματερή.

Σήμερα οι σημαντικότερες πιέσεις που υφίστανται τα φυσικά οικοσυστήματα της περιοχής είναι η εκτατική βόσκηση, η παράνομη εκχέρσωση και η ρίψη αστικών, γεωργικών και κτηνοτροφικών αποβλήτων.

Άλλα περιβαλλοντικά προβλήματα που εντοπίζονται στη Δ.Ε. αφορούν:

- Πλημμυρικά φαινόμενα και απόπλυση των πεδινών εδαφών το χειμώνα
- Ρύπανση των υδάτων από τα απορρίμματα και τα λύματα που διοχετεύονται σε αυτά καθώς και τα εκπλύματα των γεωργικών φαρμάκων
- Συνεχής μονοκαλλιέργεια ταυτόχρονα με την αυξημένη χρήση φυτοφαρμάκων προκαλούν ρύπανση και μόλυνση τόσο στο έδαφος όσο και στα υπόγεια ύδατα.
- Έλλειψη αποχετευτικού δικτύου στους οικισμούς.

Τέλος, παρόλο που δεν έχουν αναφερθεί επιπτώσεις από τη λειτουργία βιοτεχνικών – βιομηχανικών μονάδων, κρίνεται σκόπιμος ο έλεγχός τους, κυρίως ως προς τα κατάλοιπα των διεργασιών.

A.3.2 Πολιτιστικό – Ιστορικό Περιβάλλον της Δ.Ε.

Σε αυτό το σημείο αναζητώνται τα προστατευόμενα και τα αξιόλογα στοιχεία του ιστορικού, πολιτιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος της Δ.Ε., ιστορικοί τόποι, χώροι ή στοιχεία λαογραφικού ενδιαφέροντος, αξιόλογα αρχιτεκτονικά σύνολα, τοπία ιδιαίτερης αισθητικής αξίας, τοπία για αναβάθμιση εικόνας οδικών αξόνων.

Πολιτιστικό – Ιστορικό περιβάλλον

Στη Δ.Ε. Μητρόπολης υπάρχει σημαντικός αριθμός αρχαιολογικών χώρων και κηρυγμένων μνημείων, τα οποία παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί σύμφωνα με τις υπουργικές αποφάσεις χαρακτηρισμού τους.

Αριθμός Υπουργικής Απόφασης	Αριθμός ΦΕΚ	Τίτλος ΦΕΚ
<u>ΥΑ 1154/4-3-1964</u>	<u>ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964</u>	Περί κηρύξεως Αρχαιολογικών Χώρων εις Νομούς Φθιώτιδος και Καρδίτσας.
<u>ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙ/ΛΑΠ/Γ/2975/64496/8-11-1982</u>	<u>ΦΕΚ 45/Β/3-2-1983</u>	Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου οικισμού του χωριού Αγ. Γεώργιος
<u>ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙ/ΛΑΠ/Γ/84/1536/2-2-1987</u>	<u>ΦΕΚ 109/Β/9-3-1987</u>	Χαρακτηρισμός ως έργου τέχνης του κτιρίου ιδιοκτησίας Αλεξάνδρας Ζαχαρία στον Άγιο Γεώργιο.
<u>ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/37242/1311/9-12-1999</u>	<u>ΦΕΚ 2253/Β/31-12-1999</u>	Χαρακτηρισμός Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου, Δήμου Μητροπόλεως ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου.
<u>ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/10532/513/17-3-2000</u>	<u>ΦΕΚ 520/Β/11-4-2000</u>	Κήρυξη αρχαιολογικού χώρου στη θέση "Λιανοκόκκαλα" Μοσχάτου και Μητρόπολης Ν. Καρδίτσας.

Πίνακας Α.3.13: Κηρύξεις αρχαιολογικών χώρων

Πηγή: ΥΠΠΟΤ

Στη Δ.Ε. Μητρόπολης υπάρχουν ακόμη πολλά αξιοθέατα και μνημεία που δεν είναι κηρυγμένα. Ενδεικτικά αναφέρονται τα Ρωμαϊκά Λουτρά στο Γεωργικό καθώς και το αναξιοποίητο σπήλαιο στην Κρύα Βρύση.

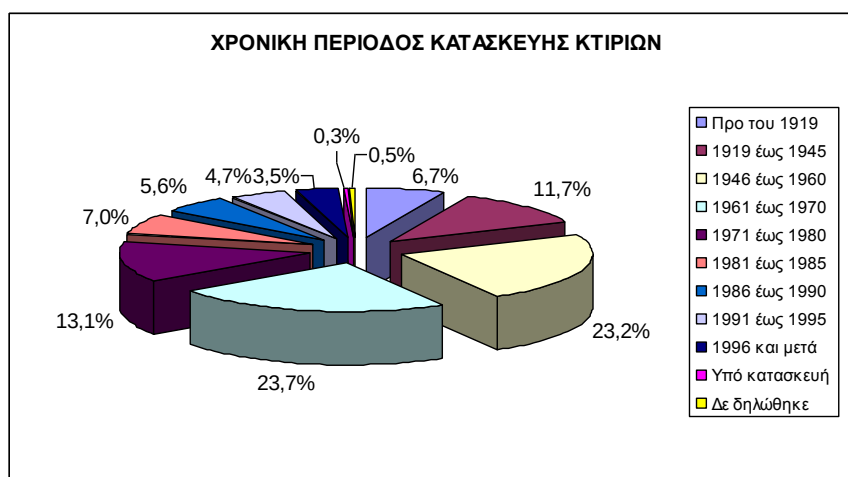
Ο πλούτος αυτός δεν έχει αναδειχθεί κατάλληλα μέχρι σήμερα και αποτελεί κατ' ουσία το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της περιοχής. Στα πλαίσια του Β1 Σταδίου της μελέτης Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δ.Ε. θα γίνει προσπάθεια για τον συνδυασμό των αρχαιολογικών χώρων με το φυσικό τοπίο και την ταυτόχρονη προστασία τους, με όποιο τρόπο κριθεί πρόσφορος και ανάλογα με τον βαθμό προστασίας που θα ζητηθεί τελικά από τις αντίστοιχες Εφορίες Αρχαιοτήτων.

Αρχιτεκτονικό περιβάλλον

Επίσης, η αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της περιοχής στους οικισμούς είναι αξιόλογη. Τα χωριά, αποτελούν συμπλέγματα από κτιριακούς όγκους λιτούς, με βάση την ανθρώπινη κλίμακα. Οι άνθρωποι έχτισαν εδώ υπολογίζοντας τον αγροτικό τρόπο ζωής, το κλίμα, τη φύση και τον προσανατολισμό.

Η επεξεργασία της πληροφορίας της ΕΛ. ΣΤΑΤ. του έτους 2001, που συλλέχθηκε στα πλαίσια της ανάλυσης των κτισμάτων, έδωσε τα αποτελέσματα που ακολουθούν όσον αφορά τη χρήση τους: Το μεγαλύτερο ποσοστό των κτιρίων αποκλειστικής (63.93 %) έχουν χρήση κατοικίας, ακολουθούν τα καταστήματα - γραφεία (1.5%), οι εκκλησίες (0.7%), τα εργοστάσια – εργαστήρια και τα σχολεία με το ίδιο ποσοστό (0.6%). Τέλος, ένα μεγάλο ποσοστό (32.73%) των κτισμάτων έχουν άλλες και μεικτές χρήσεις.

Όσον αφορά το χρόνο κατασκευής, ένα μικρό ποσοστό κτισμάτων της Δ.Ε. (6.7%) κατασκευάστηκε προ του 1919, το μεγαλύτερο παρατηρείται στην κατανομή 1961 έως 1970 (23.75%), ενώ αντίθετα το μικρότερο στην κατανομή 1996 και μετά (0.3%).

Διάγραμμα Α.3.11: Χρονική περίοδος κατασκευής των κτιρίων

Πηγή: Ελ.Στατ., Απογραφή κατοικιών 2000

Σε ότι αφορά τα υλικά κατασκευής των κτισμάτων το μεγαλύτερο ποσοστό (56,7%) είναι κατασκευασμένο με τούβλα ή τσιμεντόλιθους, με πέτρα το 19,2%, με μπετόν το 18,4% και το 5,4% των κτισμάτων είναι από άλλα υλικά (πλίνθινα σπίτια), το οποίο μεταφράζεται σε 134 κτίρια στο συνολικό αριθμό κτιρίων που είναι 2.459. Τέλος το 0,1% των κτισμάτων είναι από μέταλλο.

Επιπλέον, σε ότι αφορά την μορφή επικάλυψης του κτιρίου, το 93% είναι με κεκλιμένη στέγη (εκ των οποίων το 79% καλύπτεται με κεραμίδια, το 20,78% με φύλλα επικάλυψης και το 0,22% με άλλα υλικά), και το 7% με ταράτσα- δώμα.

Ως προς τους ορόφους το 78% είναι ισόγεια (με ή χωρίς υπόγεια) και το 21,5% είναι μονώροφα, ενώ υπάρχουν και 14 από το σύνολο των 2.459 κατοικιών που είναι με δύο ορόφους (ποσοστό 0,6%).

Αναλυτικά τα στοιχεία του αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος της Δ.Ε. παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο Α.4.5 που ακολουθεί.

Α.3.3 Χωροταξική Διάρθρωση Δήμου - Χρήσεις γης

(Σχετικός Χάρτης Α.3.3)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Περιφερειακής Υπηρεσίας Καρδίτσας της ΕΛ. ΣΤΑΤ. του έτους 2001 (τα σχετικά στοιχεία του έτους 2011 δεν έχουν δημοσιευθεί ακόμη), οι χρήσεις γης της Π.Ε. Καρδίτσας, της Δ.Ε. Μητρόπολης και των τοπικών κοινοτήτων παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Περιφερειακή Ενότητα / Δημοτική Ενότητα / Τοπικές Κοινότητες	Σύνολο εκτάσεων	Καλλιεργούμενες εκτάσεις και αγροαπαύσεις	Βοσκότοποι		Δάση	Εκτάσεις καλυπτόμενες από νερά	Εκτάσεις οικισμών (κτίρια, δρόμοι κλπ)	Άλλες εκτάσεις
			Δημοτικοί ή κοινοτικοί	Ιδιωτικοί και άλλοι				
ΠΕ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2.636,00	1.100,80	467,4	184,5	627,2	92,5	127,7	35,9
ΔΕ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	57,9	31,1	10,6	0,2	10,8	1,5	3,1	0,8
ΤΚ Μητρόπολης	11,2	8,5	1,0	0,0	0,0	0,5	0,7	0,5
ΤΚ Αγίου Γεωργίου	18,9	4,4	5,4	0,0	7,9	0,2	1,0	0,0
Τ.Κ. Γεωργικού	4,8	3,9	0,2	0,1	0,0	0,1	0,5	0,0
ΤΚ Κρύας Βρύσης	3,7	3,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1
ΤΚ Ξινοερρίου	8,8	5,9	2,2	0,0	0,2	0,2	0,3	0,0
ΤΚ Πορτίτσας	6,6	2,1	1,5	0,0	2,6	0,1	0,1	0,2
ΤΚ Φράγκου	4,1	3,3	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	0,0

Πίνακας Α.3.14: Χρήσεις γης ΔΕ Μητρόπολης

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2001

Τα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Μητρόπολης καταλαμβάνουν συνολική έκταση 57.894 στρ. εκ των οποίων 3.100 στρ. περίπου συμπεριλαμβάνονται στα όρια των οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων και τα υπόλοιπα 54.794 στρ. είναι εκτός σχεδίου.

Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και οι αγροαπαύσεις κατέχουν ποσοστό 53,71% της έκτασης της Δ.Ε., έναντι 41,76 % της Π.Ε. Καρδίτσας, γεγονός που αποδεικνύει τον γεωργικό χαρακτήρα της Δ.Ε. Επίσης σημαντικό τμήμα από τις περιοχές αυτές προέρχονται από αναδασμούς, αποτελούν συνεπώς γη υψηλής παραγωγικότητας, και από διανομές.

Η κτηνοτροφία κατέχει μέτριο ποσοστό στην παραγωγική δραστηριότητα της Δ.Ε., δεδομένου ότι οι βοσκότοποι (δημοτικοί και ιδιωτικοί) καλύπτουν ποσοστό 18.65% της έκτασης της Δ.Ε., έναντι των βοσκοτόπων της Π.Ε. Καρδίτσας που καλύπτουν 24,73% της έκτασης της Π.Ε.

Αναλυτικότερα οι χρήσεις γης στα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Μητρόπολης έχουν ως εξής:

Α.3.3.1 Οικιστική Δομή

Α.3.3.2 Δασικές εκτάσεις

Η σύμπραξη των μελετητών έχει απευθύνει έγγραφο στο Δασαρχείο Καρδίτσας, προκειμένου να χορηγηθούν τα εξής:

1. Πράξεις χαρακτηρισμού
2. Αναδασωτές περιοχές (Αποφάσεις και Χάρτες)
3. Χάρτες χρήσεων γης και ότι άλλο στοιχείο διαθέτει το Δασαρχείο και θα είναι χρήσιμο για την εκπόνηση της μελέτης.

Η υπηρεσία του Δασαρχείου απάντησε ότι λόγω φόρτου εργασίας δεν είναι εφικτό να μας χορηγηθούν τα ζητούμενα στοιχεία.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1513/13-3-98 Πράξη Χαρακτηρισμού, η πεδινή έκταση των Τ.Κ. Μητρόπολης, Γεωργικού, Κρύας Βρύσης και Ξυνονερίου δεν υπάγεται στις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία απογραφής της ΕΛ. ΣΤΑΤ. του έτους 2001 το ποσοστό των δασών της Δ.Ε. Μητρόπολης είναι 18.65%, έναντι 23,79% στην Π.Ε.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, οι ορεινές περιοχές της Δ.Ε. καλύπτονται από εκτεταμένα δάση δρυός. Χαρακτηριστικά αναφέρονται το δημόσιο δάσος Μητρόπολης, το άλσος Ξυνονερίου, το δάσος Μεριάς (2200 στρ.) και τα διακατεχόμενα δάση Πορτίτσας (24000 στρ.) και Αγίου Γεωργίου (1145 στρ.). Το τελευταίο αποτελείται από δρύες και καστανιές και φιλοξενεί αγριογούρουνα και λύκους, ενώ παλιότερα υπήρχαν πολλοί αετοί και ελάφια. Εντοπίζεται αξιόλογο πλήθος αρωματικών φυτών και βοτάνων. Το δάσος υλοτομείται και πάντα είχε άμεση σχέση με τη ζωή και την επιβίωση των κατοίκων.

Γενικά, τα δασικά οικοσυστήματα είναι σε καλή κατάσταση αν και απειλούνται από ανθρώπινες παρεμβάσεις (παράνομη υλοτομία, διανοίξεις δρόμων, αυθαίρετη δόμηση, πυρκαγιές κ.λπ.) και από την υπερβόσκηση. Σύμφωνα με τη Διεύθυνση Δασών Καρδίτσας, για τη Δ.Ε. Μητρόπολης έχουν εκδοθεί οι εξής αποφάσεις κήρυξης αναδασωτέων εκτάσεων για την αποκατάσταση της δασικής βλάστησης που καταστράφηκε λόγω πυρκαϊάς:

Α/Α	Απόφαση Δασαρχείου	Έκταση σε στρέμ.	Θέση	Τ.Κ.
1	2739/18-9-2000	278,0	Πέντε αδέρφια - Ντρόχαλος	Αγίου Γεωργίου
2	2740/18-9-2000	251,0	Κουτσούφλιανη - Άγιος Νικόλαος	Μητρόπολης
3	2743/18-9-2000	1717,0	Λεύκες - Στεφάνι - Κάλεσος	Ξυνονερίου
4	3378/20-11-2001	75,0	Κοκκινόραχη	Αγίου Γεωργίου
5	3379/20-11-2001	980,0	Κουτσούφλιανη	Μητρόπολης
6	3612/5-12-2001	620,0	Γούβα - Μαυρομαντήλα	Ξυνονερίου - Αγίου Γεωργίου

Πίνακας Α.3.15: Αποφάσεις κήρυξης αναδασωτέων εκτάσεων

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της Δ/σης Δασών Καρδίτσας από την ομάδα μελέτης

Α.3.3.3 Παραγωγικές δραστηριότητες

Α.3.3.3.1 Πρωτογενής τομέας παραγωγής

Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 4921/25.07.2013 έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Π.Ε. Καρδίτσας, στη Δ.Ε. Μητρόπολης οι βασικές καλλιέργειες είναι οι εξής:

Είδος καλλιέργειας	Καλλιεργούμενη έκταση (στρ.)
Αραβόσιτος	5.950
Σιτάρι σκληρό	4.910
Βαμβάκι	3.750
Μηδική	3.000
Σιτάρι μαλακό	2.050
Αμπέλια	1.480
Κριθάρι	470
Ηλίανθος	371
Ελιές	256
Καπνός	70
Σύνολο	22.307

Πίνακας Α.3.16: Καλλιέργειες ΔΕ Κάμπου

Πηγή: Π.Ε. Καρδίτσας

Αναφορικά με την κτηνοτροφία, σύμφωνα με το προαναφερθέν έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Π.Ε. Καρδίτσας, στη Δ.Ε. Μητρόπολης το σύνολο των αιγοπροβάτων είναι 7.715, ενώ των βοοειδών είναι 212.

Γενικά η μικρή συμμετοχή της κτηνοτροφικής παραγωγής, που μάλιστα σημειώνει τα τελευταία χρόνια διαρκώς πτωτικές τάσεις, φανερώνει την πλημμελή αξιοποίηση των βοσκοτόπων. Είναι απαραίτητη η άμεση υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής ανάπτυξης της κτηνοτροφίας συμπληρωματική και αλληλοσυνδυαζόμενη με τη γεωργική παραγωγή (καλλιέργεια φυτικών ζωοτροφών, εκμετάλλευση κτηνοτροφικών αποβλήτων για την παραγωγή λιπασμάτων κ.λπ.)

Από την απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. προκύπτει ότι στη Δ.Ε. δραστηριοποιούνται σε δραστηριότητες σχετικές με τον πρωτογενή τομέα 7 επιχειρήσεις:

ΣΤΑΚΟΔ08	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ.ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
01	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	6
02	Δασοκομία και υλοτομία	1

Πίνακας Α.3.17: Επιχειρήσεις του πρωτογενούς τομέα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2008

Αναλυτικά στοιχεία της απογραφής του έτους 2008 της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για την αγροτική παραγωγή (γεωργική και κτηνοτροφική) και χάρτες με τις δηλώσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του 2011 και τις δηλώσεις κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων του 2010 σύμφωνα με στοιχεία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. παρατίθενται στο παράρτημα της μελέτης.

Οι κατευθύνσεις του Περιφερειακού Πλαισίου Θεσσαλίας, σχετικά με την ανάπτυξη της πρωτογενούς παραγωγής, είναι οι εξής:

Γεωργική γη πρώτης προτεραιότητας Οι αρδευόμενες εκτάσεις και οι λοιπές περιοχές γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας της περιφέρειας, που το μεγαλύτερο μέρος της επιφάνειας τους αποτελεί ενιαία ζώνη, περιλαμβάνουν:

Το σύνολο των πεδινών εκτάσεων του Θεσσαλικού Κάμπου που προσφέρονται για γεωργική χρήση, ανεξάρτητα αν σήμερα αρδεύονται.

Ο Θεσσαλικός κάμπος, είναι και πρέπει να παραμείνει, μία από τις σημαντικότερες γεωργικές περιοχές της Χώρας, στις οποίες υπάρχουν οι προϋποθέσεις άσκησης «αποτελεσματικής γεωργίας». Η αειφόρος διαχείριση του φυσικού αυτού πόρου, αποτελεί πρώτη προτεραιότητα όχι μόνο περιφερειακής αλλά και εθνικής σημασίας.

Γι' αυτό επιβάλλεται:

- η ανάπτυξη των άλλων χρήσεων, να γίνεται πλέον κατά τρόπο οργανωμένο, κατά κύριο λόγο στις περιοχές των πόλων και αξόνων ανάπτυξης και σε κατάλληλα σχεδιασμένους υποδοχείς όπως τα σχέδια πόλεων, οι ειδικές περιοχές ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ), οι ΒΙΠΕ τα ΒΙΟΠΑ κ.λπ. Εξυπακούεται ο παράλληλος περιορισμός/κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης (πλην όσων εξαιρέσεων αναφέρονται ανά τομέα).

Η «επιλογή» των τμημάτων της γεωργικής γης που θα κριθεί απαραίτητο να αλλάξουν χρήση θα πρέπει να γίνεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθορίζουν την ποιότητα κάθε περιοχής. Για οποιαδήποτε δραστηριότητα (αγροτική, τουριστική, βιομηχανική, οικιστική, κλπ.) θα πρέπει να ζητείται οπωσδήποτε γνωμοδότηση της αρμόδιας ΝΕΧΩΠ ανεξάρτητα από το μέγεθος του έργου ή της μονάδας που θα κατασκευαστεί.

- η αντιμετώπιση του ιδιοκτησιακού προβλήματος με σταδιακή καθιέρωση μέτρων που θα καθιστούν ασύμφορη την κατοχή της γεωργικής γης Α' προτεραιότητας από μη κατ' επάγγελμα αγρότες.

Στόχος είναι η μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων των προγραμματισμένων /προτεινόμενων επενδύσεων στον τομέα και κατά συνέπεια θα πρέπει να ελέγχεται συνεχώς η αποτελεσματικότητα των μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση.

Παράλληλα συνιστάται η δημιουργία «τράπεζας αγροτικής γης» που θα διαχειρίζεται εκτάσεις που δεν ανήκουν σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

- η εφαρμογή μεθόδων και η υλοποίηση έργων περιβαλλοντικής εξυγίανσης των πεδινών εδαφών όπως τα προγράμματα απονιτρορύπανσης, ο προσδιορισμός ζωνών καλλιέργειας βαμβακιού με κριτήριο την εφαρμογή αγροτοπεριβαλλοντικών δράσεων, και άλλα. Προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί σε περιοχές όπου για πολλά χρόνια κυριαρχεί η καλλιέργεια του βαμβακιού.

- η υλοποίηση των έργων που θα καλύψουν το υδατικό έλλειμμα της Περιφέρειας και θα συμβάλλουν στην αναβάθμιση των υδατικών πόρων.

Παράλληλα με τα μεγάλης κλίμακας έργα, όπως αυτά της εκτροπής του Αχελώου, της επαναδημιουργίας της λίμνης Κάρλας κλπ, θα πρέπει να προωθηθούν και άλλα μικρότερα, άμεσης απόδοσης, όπως φράγματα (μικρά και μεσαία), λιμνοδεξαμενές και λοιπά έργα με στόχο την συγκράτηση των επιφανειακών νερών και τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδάτων. Ειδικότερα έργα της τελευταίας κατηγορίας με την μορφή διευθέτησης χειμάρρων φυτοκομικών έργων, που διασφαλίζουν παράλληλα τις ορεινές περιοχές (με έντονες κλίσεις) από φαινόμενα κατολισθήσεων και απόπλυσης του εδάφους, και τις αντίστοιχες πεδινές από πλημμύρες.

- η λήψη μέτρων περιορισμού της σπατάλης του νερού κατά την άρδευση και ιδίως αυτά που αφορούν τον τρόπο ποτίσματος και την κάλυψη με συλλογικά αρδευτικά δίκτυα όλης της γεωργικής γης Α' προτεραιότητας. Προτεραιότητα πρέπει να έχουν οι περιοχές μέσα στις οποίες λειτουργούν ήδη συλλογικά αρδευτικά δίκτυα καθώς και αυτές που αρδεύονται συστηματικά από πηγάδια ή ιδιωτικά έργα.

- η ενεργητική προσαρμογή του γεωργικού τομέα στους κανόνες του ανταγωνισμού της σύγχρονης παγκοσμιοποιημένης αγοράς μέσω της αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών, της προώθησης της «συμβασιακής γεωργίας» με ποιοτικές προδιαγραφές και γενικά μέσω της μεταστροφής του ενδιαφέροντος απ' την ποσότητα των παραγόμενων προϊόντων στην εξασφάλιση υψηλής ποιότητας.

Σ' ότι αφορά την βαμβακοκαλλιέργεια θα πρέπει η Θεσσαλία με κέντρο την περιοχή της Καρδίτσας, αλλά και της Λάρισας να τύχει ευνοϊκής μεταχείρισης στα πλαίσια του νέου κοινοτικού κανονισμού για την «Κοινή Οργάνωση Αγοράς Βάμβακος» γιατί διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα γι' αυτό το προϊόν σε σχέση με άλλες βαμβακοπαραγωγικές περιφέρειες της Ελλάδας.

- η προστασία και η προώθηση των επωνύμων/τοπικών προϊόντων ποιότητας, που θα ωφελήσει πολλαπλά και την εθνική αλλά και την τοπική οικονομία ιδιαίτερα στην προσπάθεια ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού στις ορεινές και προβληματικές περιοχές της περιφέρειας. Επιβάλλεται η λήψη μέτρων αποτροπής της αλλαγής χρήσης, στις ιδιοκτησίες/μικροπεριοχές, όπου παράγονται τα παραπάνω προϊόντα

- η υποστήριξη της παραγωγής «Βιολογικών» προϊόντων (περιλαμβανομένων των κτηνοτροφικών), κατά προτεραιότητα στις εκτεταμένες περιοχές οικολογικού ενδιαφέροντος.

Στις περιοχές αυτές θα πρέπει να επιδιωχθεί η καθιέρωση μεθόδων συμβατών/φιλικών προς το περιβάλλον.

Κτηνοτροφία: Η κτηνοτροφία αποτελεί σημαντικό παράγοντα διέξοδο για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα της Θεσσαλίας. Η χρήση σε μη εντατική μορφή θεωρείται καταρχήν συμβατή με τις προβλεπόμενες στο σύνολο του χώρου της Περιφέρειας, εκτός από τις περιοχές όπου προβλέπεται έντονη οικιστική τουριστική ανάπτυξη.

Όσον αφορά την εγκατάσταση μονάδων εσταυλισμένης κτηνοτροφίας στην Γ.Γ.Α.Π., δεν θεωρείται κατ' αρχήν ασύμβατη. Θα πρέπει όμως για την χωροθέτηση να λαμβάνονται υπόψη, εκτός από την σχετική νομοθεσία, οι κατευθύνσεις του παρόντος (προβλεπόμενη ανάπτυξη άλλων χρήσεων, γνωμοδότηση αρμόδιας ΝΕΧΩΠ κλπ.)

A.3.3.3.2 Δευτερογενής τομέας

Ο δευτερογενής τομέας δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος στη Δ.Ε. Μητρόπολης.

Στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός των διοικητικών ορίων της Δ.Ε. Μητρόπολης απασχολούνται πολλοί κάτοικοι της περιοχής.

Ακολουθεί Πίνακας με τις 57 επιχειρήσεις του δευτερογενούς τομέα, που δραστηριοποιούνται στη Δ.Ε. Μητρόπολης.

Τα στοιχεία αυτά παραχωρήθηκαν για τις ανάγκες της μελέτης από το Τμήμα Μητρώου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και αφορούν στοιχεία απογραφής του έτους 2008.

ΣΤΑΚΟΔ08	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ.ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
10	Βιομηχανία τροφίμων	3
11	Ποτοποιία	1
14	Κατασκευή ειδών ένδυσης	1
16	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα, κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	3
23	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	1
25	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	5
27	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	1
28	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	1
31	Κατασκευή επίπλων	5
38	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων, ανάκτηση υλικών	1
41	Κατασκευές κτιρίων	3
43	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	32

Πίνακας Α.3.18: Επιχειρήσεις του δευτερογενούς τομέα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.2001

Στο Χάρτη Α.3.3 – Χρήσεις γης παρουσιάζεται η καταγραφή των επιχειρήσεων, όπως πραγματοποιήθηκε από τη μελετητική ομάδα.

Α.3.3.3.3 Τριτογενής Τομέας

Αν και ο τριτογενής τομέας εμφανίζει το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων στη Δ.Ε. Μητρόπολης δεν έχει αναπτυχθεί στο βαθμό και στους τομείς που θα του επέτρεπαν τα χαρακτηριστικά της. Οι μικρές αποστάσεις των τοπικών κοινοτήτων της Δ.Ε. Μητρόπολης από την πόλη της Καρδίτσας, η οποία αποτελεί το μεγαλύτερο εμπορικό κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας, καθώς και η καλή κατάσταση του οδικού δικτύου, δεν αφήνουν μεγάλα περιθώρια για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα στην περιοχή. Οι κάτοικοι καταφεύγουν σε υπηρεσίες της κοντινής Καρδίτσας και επιλέγουν για τις αγορές και τη διασκέδαση τους καταστήματα της πόλης της Καρδίτσας. Στις τοπικές κοινότητες υπάρχει περιορισμένη ανάπτυξη της εμπορικής δραστηριότητας, η οποία αφορά καφενεία, ψησταριές, παντοπωλεία κ.λπ., προκειμένου να καλυφθούν οι βασικές καταναλωτικές ανάγκες των κατοίκων καθώς και οι βασικές ανάγκες για ψυχαγωγία.

Από την άλλη πλευρά ο χαρακτήρας των περισσότερων πεδινών οικισμών δεν ευνοεί την ανάπτυξη του τουρισμού. Οι αρχαιολογικοί χώροι, τα ιστορικά μνημεία και οι φυσικές καλλονές της περιοχής που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια της μελέτης δεν έχουν αξιοποιηθεί καθόλου, ενώ δεν έχει γίνει καμία ιδιαίτερη προσπάθεια προς την κατεύθυνση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού ή την ανάπτυξη του αγροτουρισμού.

Ακολουθεί Πίνακας με τα στοιχεία των 125 επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα στη Δ.Ε. Μητρόπολης.

ΣΤΑΚΟΔ08	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ.ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
45	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	7
46	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	11
47	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	52
56	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	35
61	Τηλεπικοινωνίες	1
66	Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	1
69	Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	1
70	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων, δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	2
71	Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών, τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	2
72	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	1
77	Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	1
81	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	8
88	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	1
90	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	1
92	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	1

Πίνακας Α.3.19: Επιχειρήσεις του τριτογενούς τομέα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.2001

Α.3.3.4 Βασικά Δίκτυα υποδομής

Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στα βασικά δίκτυα υποδομής (οδικοί άξονες, δίκτυα ύδρευσης – αποχέτευσης, ενεργειακή υποδομή, τηλεπικοινωνίες).

Α.3.3.4.1 Μεταφορική Υποδομή

Οι συγκοινωνίες της Δ.Ε. Μητρόπολης βασίζονται κυρίως στο οδικό δίκτυο.

Υπάρχον Οδικό Δίκτυο

Το βασικό οδικό δίκτυο, που διατρέχει την περιοχή μελέτης είναι το εξής:

- Υπ' αριθμ. 2 επαρχιακή οδός Καρδίτσα – Μητρόπολη προς Αγρίνιο δια Μεσενικόλα, αυχένα Τσαρδακίου και Καστανιάς (Φ.Ε.Κ. 47 Α'/1956).
- Υπ' αριθμ. 7 επαρχιακή οδός Καρδίτσα – Κρύα Βρύση – Άγιος Γεώργιος από 4^ο χλμ επαρχιακής οδού 2 και δια Ξυνονερίου (Φ.Ε.Κ. 47 Α'/1956).
- Υπ' αριθμ. 8 επαρχιακή οδός Μητρόπολη – Μοσχάτο – αυχένas Τσαρδακίου (Φ.Ε.Κ. 47 Α'/1956).

Από τα πλέον βασικά οδικά έργα της ευρύτερης περιοχής είναι το υπό κατασκευή οδικό έργο της Εθνικής Οδού Ε65, που θα συμβάλει στην αύξηση της συνοχής του εθνικού χώρου, με την σημαντική μείωση της χρονοαπόστασης μεταξύ των εξυπηρετούμενων περιοχών αφενός και του αστικού κέντρου της Αθήνας.

Το υπάρχον οδικό δίκτυο είναι γενικά σε καλή κατάσταση. Όλοι οι δρόμοι που ενώνουν τις τοπικές κοινότητες με την έδρα της Δ.Ε. Μητρόπολης (Μητρόπολη) είναι ασφαλτοστρωμένοι, αλλά παρουσιάζουν συχνά αρκετά προβλήματα, λόγω κακής ποιότητας οδοστρώματος (λακκούβες, μη ομαλό οδόστρωμα κλπ) και λόγω πολυετούς χρήσης.

Όσον αφορά γενικά τις τοπικές κοινότητες, οι δρόμοι των οικισμών είναι σε μέτρια έως κακή κατάσταση, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του οδικού δικτύου είναι τσιμεντοστρωμένο.

Επιπλέον, στην περιοχή υπάρχει εκτεταμένο και πυκνό δίκτυο αγροτικών δρόμων που συνδέει τους οικισμούς με τα αγροτεμάχια και με τα βοσκοτόπια. Οι δρόμοι αυτοί είτε είναι χαλικοστρωμένοι είτε χωμάτινοι και η κατάσταση τους χαρακτηρίζεται γενικά μέτρια.

Προγραμματιζόμενο Οδικό Δίκτυο

Γενικά, στα προγραμματιζόμενα οδικά έργα για την περιοχή της ΔΕ Μητρόπολης εντάσσονται έργα σύνδεσης της Δ.Ε. Μητρόπολης με όμορες Δ.Ε.. Ενδεικτικά αναφέρεται η οδική σύνδεση Αμπελικού (ΔΕ Ιτάμου), Αγ Γεωργίου και Πορτίτσας (ΔΕ Μητρόπολης) και Μοσχάτου (ΔΕ Πλαστήρα), η οδική σύνδεση Ρούσσο – Κρύα Βρύση – Καρδίτσα καθώς και η σύνδεση Αμπελικό – Ξυνονέρι.

Στα προγραμματιζόμενα έργα για την περιοχή μελέτης (ΔΕ Μητρόπολης) εντάσσεται και ο ποδηλατόδρομος Καρδίτσα – Μητρόπολη – Φράγκο – Παλαιοκκλήσι – Καρδίτσα. Πρόκειται για μια κυκλική διαδρομή στην οποία το τμήμα Καρδίτσα – Μητρόπολη – Παλαιοκκλήσι περιλαμβάνει αποκλειστικά αγροτικούς δρόμους που επιτρέπουν και την κίνηση ποδηλάτων, ενώ στο τμήμα Παλαιοκκλήσι – Καρδίτσα υπάρχει ξεχωριστή λωρίδα κίνησης ποδηλάτου δίπλα στην επαρχιακή οδό Καρδίτσας – Μουζακίου.

Η Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Καρδίτσας, με το υπ. αριθμ. 123465/2856/18.07.13 έγγραφό της, έκανε γνωστό ότι στην έκταση της Δ.Ε. Μητρόπολης η Υπηρεσία έχει δημοπρατήσει την κατασκευή ισόπεδου οδικού κόμβου στο 4^ο χλμ. της οδού Καρδίτσας – Μητρόπολης (υπ. αριθμ. 2 επαρχιακή οδός) και συγκεκριμένα στη διασταύρωση με την οδό Κρύα Βρύση – Άγιος Γεώργιος (υπ. αριθμ.7 επαρχιακή οδός)

Τέλος στο Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου Καρδίτσας για το έτος 2013, έχει διατεθεί από τη ΣΑΤΑ – Π.Ο.Ε. παρελθόντων ετών, το ποσό 6.900 Ε για την τσιμεντόστρωση δρόμων της τοπικής κοινότητας Μητρόπολης (μεταφερόμενο έργο).

Από τη ΣΑΤΑ 2013 διατέθηκε ποσόν 15.598 Ε για ασφαλτοστρώσεις στην τοπική κοινότητα Μητρόπολης.

Από το ΥΠ.ΕΣ. έχει διατεθεί ποσό 6.900 Ε για τη συντήρηση δασικών δρόμων της Δ.Ε. Μητρόπολης.

Τέλος, από τη ΣΑΤΑ 2013 διατέθηκε ποσό 150.000 Ε για τη βελτίωση και συντήρηση δημοτικών υποδομών στη Δ.Ε. Μητρόπολης.

Συγκοινωνίες

Οι οικισμοί της Δ.Ε. Μητρόπολης επικοινωνούν με την Καρδίτσα, έδρα του Δήμου, με αστικά λεωφορεία και με την Αθήνα με λεωφορεία του ΚΤΕΛ, μέσω Καρδίτσας.

A.3.3.4.2 Δίκτυο ύδρευσης

Αναφορικά με τις υποδομές ύδρευσης της ΔΕ Μητρόπολης τα μεγαλύτερα προβλήματα αντιμετωπίζουν οι ΤΚ Αγίου Γεωργίου και Πορτίτσας, οι οποίες υδρεύονται από τη Λίμνη Πλαστήρα με ξεχωριστό συγκρότημα άντλησης και διύλισης. Υπάρχουν αγωγοί μήκους είκοσι (20) χιλιομέτρων σε δύσβατες περιοχές και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο είναι πολύ δύσκολη η πρόσβαση για έλεγχο. Επίσης, στην Τοπική Κοινότητα του Αγίου Γεωργίου χρειάζεται επέκταση του δικτύου ύδρευσης.

Στην Τοπική Κοινότητα του Γεωργικού τους καλοκαιρινούς μήνες εμφανίζονται κάποια προβλήματα στην υδροδότηση. Επίσης η συνύπαρξη νέου και παλαιού δικτύου κάνει την κατάσταση πιο προβληματική.

Στις υπόλοιπες Τ.Κ. της Δ.Ε. Μητρόπολης δεν έχουν αναφερθεί προβλήματα στο δίκτυο ύδρευσης. Γενικότερα, οι ανάγκες στον τομέα της ύδρευσης για τη ΔΕ εντοπίζονται κυρίως στον εκσυγχρονισμό του υπάρχοντος δικτύου.

A.3.3.4.3 Αρδευτικό δίκτυο

Από την περιοχή της Δ.Ε. διέρχεται η κύρια αρδευτική διώρυγα του ΤΟΕΒ Ταυρωπού. Στον τομέα της άρδευσης, οργανωμένο αρδευτικό δίκτυο κλειστών αγωγών δεν υπάρχει στη ΔΕ Μητρόπολης. Οι ανάγκες σε άρδευση στη ΔΕ καλύπτονται με ανοιχτά αυλάκια αλλά και με δημόσιες και ιδιωτικές γεωτρήσεις, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικής ποσότητας νερού.

A.3.3.4.4 Δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων

Στους οικισμούς της Δ.Ε. Μητρόπολης δεν υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο ομβρίων, παρά μόνο ορισμένα αποσπασματικά τμήματα στον οικισμό της Μητρόπολης, τα οποία στο μεγαλύτερο μέρος τους είναι ανοιχτά (δεν υπάρχουν ούτε σχάρες) και συνεπώς επικίνδυνα.

Επίσης, στους οικισμούς της ΔΕ Μητρόπολης δεν υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο ακαθάρτων. Η αποχέτευση γίνεται σε σηπτικούς και απορροφητικούς βόθρους. Αυτό είναι πολύ μεγάλο πρόβλημα, που απαιτεί άμεσο προγραμματισμό και επίλυση.

A.3.3.4.5 Απορρίμματα – Ανακύκλωση

Σχετικά με τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, η ΔΕ Μητρόπολης (και κατ' επέκταση ο Δήμος Καρδίτσας στον οποίο εντάσσεται) δεν διαθέτει χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) αλλά εξυπηρετείται από την Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων, με την οποία και συνορεύει.

Ο Δήμος Καρδίτσας συμμετέχει στην Π.Α.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. (Περιβαλλοντική Αναπτυξιακή Δυτικής Θεσσαλίας), που έχει την αρμοδιότητα της εφαρμογής προγράμματος ανακύκλωσης και

διαχείρισης των απορριμμάτων. Σταθμοί μεταφόρτωσης απορριμμάτων έχουν ήδη χωροθετηθεί και είναι υπό κατασκευή.

A.3.3.4.6 Ενέργεια

Σχετικά με την ενεργειακή υποδομή, κάθε τοπική κοινότητα έχει δίκτυο ηλεκτροδότησης και τροφοδοτούνται με ρεύμα οι περισσότερες οικίες. Η κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρισμό όσον αφορά τους οικισμούς θεωρείται επαρκής, χωρίς να αναφέρονται προβλήματα διακοπών του ηλεκτρικού ρεύματος. Ηλεκτρική ενέργεια παράγεται στο Υδροηλεκτρικό Εργοστάσιο που λειτουργεί στην τοπική κοινότητα του Μοσχάτου του γειτονικού Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Επίσης στη Δ.Ε. Μητρόπολης δεν υπάρχουν υποδομές παραγωγής εναλλακτικών μορφών ενέργειας π.χ. ηλιακή, αιολική κ.τ.λ.

A.3.3.4.7 Τηλεπικοινωνίες

Η κατάσταση στον τομέα των τηλεπικοινωνιών για τη Δ.Ε. Μητρόπολης είναι ικανοποιητική. Όλες οι συνδέσεις είναι ψηφιακές. Τέλος, η ΔΕ Μητρόπολης διαθέτει δίκτυο οπτικών ινών για ίντερνέτ υψηλών ταχυτήτων και υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών.

A.3.3.5 Νομικό Πλαίσιο δόμησης στον εξωαστικό χώρο

Η δόμηση στις εκτός σχεδίου περιοχές της Δ.Ε. Μητρόπολης υπόκειται στις διατάξεις του Π.Δ/τος της 6/17-10/1978 (ΦΕΚ 538Δ) περί "καθορισμού των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών", όπως τροποποιήθηκε με το από 24/31-5-1985 (ΦΕΚ 270Δ) περί «τροποποίησης των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών», με το Ν.3212/2001 και με το Ν.3937/2011 (ΦΕΚ 60^Α/31.03.11) για τη διατήρηση της Βιοποικιλότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.4 ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Α.4.1. Διοικητική – Κοινωνική οργάνωση οικισμών Δ.Ε. Μητρόπολης - Δυσλειτουργίες

Ο Καποδιστριακός Δήμος Μητρόπολης και σήμερα Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Μητρόπολης, μαζί με τους Καποδιστριακούς Δήμους Καρδίτσας, Κάμπου, Καλλιφωνίου και Ιταμού βάσει του Ν.3852/10, αποτελούν τον Καλλικρατικό Δήμο Καρδίτσας, με έδρα την Καρδίτσα. Η Δ.Ε. Μητρόπολης περιλαμβάνει τις Τοπικές Κοινότητες (Τ.Κ.) Μητρόπολης (οικισμός: Μητρόπολη), Αγίου Γεωργίου (οικισμός: Άγιος Γεώργιος), Γεωργικού (οικισμός: Γεωργικό), Κρύας Βρύσης (οικισμός: Κρύα Βρύση), Ξινονερίου (οικισμός: Ξινονέρι), Πορτίτσας (οικισμοί: Πορτίτσα και Πανόραμα) και Φράγκου (οικισμός: Φράγκο).

Για να ερμηνευθούν τα δημογραφικά φαινόμενα, οι αιτίες και οι επιπτώσεις τους, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ο πληθυσμός από τη δημογραφία όχι σαν αυτοτελές μέγεθος αλλά σαν μια μεταβλητή που είτε προσδιορίζεται από ποικίλους οικονομικούς, κοινωνικούς, ιστορικούς, περιβαλλοντικούς, γεωγραφικούς και άλλους παράγοντες, είτε επηρεάζει με τη σειρά της την κοινωνικοοικονομική διαδικασία. Με την έννοια αυτή η διερεύνηση του πληθυσμού και των προοπτικών του υπεισέρχεται σαν βασική προϋπόθεση στη μελέτη της κοινωνικοοικονομικής διαδικασίας και του σχεδιασμού της (Αυγερινού- Κολώνια, 1996). Η ανάλυση του πληθυσμού, επομένως, η χωρική κατανομή και διαχρονική εξέλιξή του κρίνεται επιβεβλημένη για την προσέγγιση των χωρικών προβλημάτων που είναι άρρηκτα συνυφασμένα με την κοινωνία και την οικονομία και εν γένει με την ανάπτυξη ενός τόπου.

Κύρια πηγή δημογραφικών στοιχείων για την Ελλάδα αποτελεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Πιο συγκεκριμένα, η ανάλυση βασίζεται στα δημογραφικά στοιχεία της Δ.Ε. Μητρόπολης κατά την περίοδο 1961-2001 (αναλυτικά στο κεφάλαιο Α.2.) βάσει των απογραφών που γίνονται κάθε 10 χρόνια από την ΕΛ.ΣΤΑΤ.. Να σημειωθεί ότι τα παρακάτω στοιχεία αφορούν στον πραγματικό πληθυσμό της Δ.Ε. Μητρόπολης.

ΟΙΚΙΣΜΟΙ	1961	1971	1981	1991	2001	61-01	91-01
Μητρόπολη	1.630	1.504	1.630	1.619	1.587	-2,64%	-1,98%
Άγιος Γεώργιος	1.088	773	790	598	609	-44,03%	1,84%
Γεωργικό	614	539	560	544	552	-10,10%	1,47%
Κρύα Βρύση	458	439	530	541	514	12,23%	-4,99%
Ξινονέρι	777	699	700	597	603	-22,39%	1,01%
Πορτίτσα	229	144	210	161	349	52,40%	116,77%
Πανόραμα					38		
Φράγκο	487	522	530	513	507	4,11%	-1,17%
Σύνολο	5.283	4.620	4.950	4.573	4.759	-9,92%	4,07%

Πίνακας Α.4.1.: Εξέλιξη του πληθυσμού της Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης, 1961-2001

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απογραφές πραγματικού πληθυσμού 1961-2001

Η μεταβολή του πραγματικού πληθυσμού της Δ.Ε. Μητρόπολης συνολικά για την περίοδο 1961–2001 ήταν αρνητική, με μείωση 9,92%. Ωστόσο, είναι σημαντικό να επισημανθεί η σημαντική αύξηση του οικισμού της Πορτίτσας (+52,40%) και των οικισμών της Κρύας Βρύσης (+12,23%) και του Φράγκου (+4,11%) στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου. Είναι δε κρίσιμο πως η πληθυσμιακή δυναμική εντείνεται τη δεκαετία 1991-2001 για τους περισσότερους οικισμούς (και ιδιαίτερα για την Πορτίτσα), πλην της Μητρόπολης, της Κρύας Βρύσης και του Φράγκου οι οποίοι παρουσιάζουν μικρή αλλά πτωτική τάση. Ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι συνολικά για την περίοδο 1991-2001 η μεταβολή του πραγματικού πληθυσμού της Δ.Ε. Μητρόπολης ήταν θετική με αύξηση 4,07%.

Στη συνέχεια, στον πίνακα Α.4.2 παρουσιάζεται η χωρική κατανομή της Δ.Ε. Μητρόπολης ανά οικισμό όπως απογράφηκε το 2001. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001, ο πολυπληθέστερος οικισμός της Δ.Ε. Μητρόπολης και έδρα του πρώην Δήμου Μητρόπολης είναι η Μητρόπολη, η οποία με πραγματικό πληθυσμό 1.587 άτομα συγκεντρώνει το 33,35% του συνόλου του πληθυσμού της Δ.Ε. Ακολουθούν, οι οικισμοί Άγιος Γεώργιος (12,80%), Ξινονέρι (12,67%), Γεωργικό (11,60%), Κρύα Βρύση (10,80%) και Φράγκο (10,65%) με πληθυσμό άνω των 500 κατοίκων, ενώ πολύ μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνουν οι οικισμοί της Τ.Κ. Πορτίτσας (7,33% η Πορτίτσα και 0,80% το Πανόραμα). Παρατηρείται έτσι το σύνηθες χωρικό πρότυπο ενός κεντρικού οικισμού που συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο πληθυσμό της Δ.Ε. (Μητρόπολη) και αρκετούς οικισμούς με μικρότερη πληθυσμιακή συγκέντρωση.

ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗ
Μητρόπολη	1.587	33,35%
Άγιος Γεώργιος	609	12,80%
Γεωργικό	552	11,60%
Κρύα Βρύση	514	10,80%
Ξινονέρι	603	12,67%
Πορτίτσα	349	7,33%
Πανόραμα	38	0,80%
Φράγκο	507	10,65%
Σύνολο	4.759	100,00%

Πίνακας Α.4.2.: Χωρική κατανομή του πληθυσμού της Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης, 2001

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απογραφή πραγματικού πληθυσμού 2001

Στον πίνακα Α.4.3. παρουσιάζεται η χωρική κατανομή του μόνιμου πληθυσμού στους οικισμούς της ΔΕ Μητρόπολης για το έτος 2011. Η εικόνα ελάχιστα διαφοροποιείται σε σχέση με τα αποτελέσματα για τον πραγματικό πληθυσμό του 2001. Το 2011 ο πολυπληθέστερος οικισμός της Δ.Ε. Μητρόπολης παραμένει η Μητρόπολη. Αυτό που διαφοροποιείται είναι ο πληθυσμός του οικισμού της Πορτίτσας, ο οποίος εμφανίζεται αρκετά μειωμένος και συνεπώς η Πορτίτσα καταλαμβάνει αντίστοιχα μικρό ποσοστό στην πληθυσμιακή κατανομή στη Δημοτική Ενότητα. Την

περίοδο 2001-2011 παρατηρείται μείωση στον πληθυσμό όλων των οικισμών της ΔΕ Μητρόπολης.

ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗ
Μητρόπολη	1262	37,87%
Άγιος Γεώργιος	342	10,26%
Γεωργικό	412	12,36%
Κρύα Βρύση	421	12,64%
Ξινονέρι	451	13,54%
Πορτίτσα	59	1,77%
Πανόραμα	24	0,72%
Φράγκο	361	10,84%
Σύνολο	3.332	100,00%

Πίνακας Α.4.3.: Χωρική κατανομή του μόνιμου πληθυσμού της Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης, 2011
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απογραφή μόνιμου πληθυσμού 2011

Α.4.2 Λειτουργική δομή πόλης: Πολεοδομικές Ενότητες, Κέντρο – Γειτονίες

Α.4.2.1 Μητρόπολη

Ο οικισμός Μητρόπολη απέχει 9,7 χιλιόμετρα από τον οικισμό της Καρδίτσας, με αποτέλεσμα την έντονη εξάρτηση της Μητρόπολης σε υπηρεσίες εμπορίου και αναψυχής από την πόλη της Καρδίτσας. Τα τελευταία όμως χρόνια παρατηρείται ο οικισμός της Μητρόπολης να λειτουργεί ως το «προάστιο» της Καρδίτσας, καθώς επιλέγεται η Μητρόπολη ως περιοχή Α κατοικίας από τον πληθυσμός της πόλης της Καρδίτσας. Παράλληλα, η γεωγραφική θέση του οικισμού είναι κομβική καθώς αποτελεί «πύλη εισόδου» στην περιοχή της Λίμνης Νικολάου Πλαστήρα.

Σύμφωνα με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 2986/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Μητρόπολη του Ν. Καρδίτσας. Οι όροι δόμησης (σύστημα δόμησης, αρτιότητα, μέγιστο ποσοστό κάλυψης και συντελεστής δόμησης, μέγιστο ύψος κτιρίων) αναλύονται στο κεφάλαιο Α.4.4.

Ο οικισμός αποτελεί μία Πολεοδομική ενότητα. Παρουσιάζει συγκέντρωση των κεντρικών λειτουργιών (εμπόριο-διοίκηση- αναψυχή) στο κέντρο του οικισμού, πλησίον της κεντρικής πλατείας και κατά μήκος του διαμορφωμένου κεντρικού πεζοδρόμου, ενώ στο υπόλοιπο τμήμα κυριαρχεί η κατοικία.

Συνολικό Εμβαδόν Πολεοδομικής Ενότητας Ε = 1.050,1 στρ.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση των χρήσεων για τον οικισμό της Μητρόπολης (σχετ. χάρτης Α.4.1)

Κοινωφελείς

Διοίκηση: τέσσερα γραφεία διοίκησης όπου στεγάζονται οι υπηρεσίες του δήμου, το αγροτικό ιατρείο και ο παλιός αστυνομικός σταθμός $E=130+590+850+500=2.070$ τ.μ.

Εκπαίδευση: ένα νηπιαγωγείο $E=1.350\text{τ.μ.}$, ένα δημοτικό σχολείο $E=6.030\text{τ.μ.}$, ένα γυμνάσιο που διαθέτει και λυκιακές τάξεις $E=1.170\text{τ.μ.}$

Πρόνοια: ένα παιδικό σταθμό $E=1.900\text{τ.μ.}$ και ένα αγροτικό ιατρείο που φιλοξενείται στις εγκαταστάσεις του πρώην κοινοτικού καταστήματος.

Πολιτισμός: ένα υπαίθριο δημοτικό θέατρο $E=850\text{τ.μ.}$

Θρησκευτικοί χώροι: ο Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου ($E=1.670\text{τ.μ.}$).

Αθλητισμός: ένα γήπεδο ποδοσφαίρου $E=630\text{τ.μ.}$ (εντός των ορίων του οικισμού), δύο γήπεδα ποδοσφαίρου $E=9800+655=10.455\text{τ.μ.}$ (εκτός των ορίων του οικισμού), μια πίστα μοτοκρός $E=110.000\text{τ.μ.}$ (εκτός των ορίων του οικισμού).

Κοινόχρηστες (πλην των οδών και πεζοδρόμων) $E=3.040\text{ τ.μ.}$

Κεντρική πλατεία $E=1.030\text{τ.μ.}$

1 πλατεία έναντι του παιδικού σταθμού $E=100\text{τ.μ.}$

3 παιδικές χαρές $E=1.300+510+100=1.910\text{τ.μ.}$

1 άλσος $E=20.125\text{τ.μ.}$ (εκτός των ορίων του οικισμού).

Άλλες χρήσεις

- Πρατήρια υγρών καυσίμων: τρία πρατήρια στη διασταύρωση των επαρχιακών οδών «2: Καρδίτσας – Μητρόπολη προς Αγρίνιο» και «8: Μητρόπολη – Μοσχάτο – αυχένas Τσαρδακίου» και ένα επί της επαρχιακής οδού 2 στην είσοδο του οικισμού.
- Νεκροταφείο $E=5.317\text{τ.μ.}$ (εντός των ορίων του οικισμού).

A.4.2.2 Γεωργικό

Σε απόσταση 3,5 χλμ ανατολικά του οικισμού της Μητρόπολης βρίσκεται το Γεωργικό. Σύμφωνα με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 1693/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Γεωργικό του Ν. Καρδίτσας. Χαρακτηριστικό του οικισμού είναι η γειτνίασή του με την επαρχιακή οδό «2 Καρδίτσα – Μητρόπολη προς Αγρίνιο». Ο οικισμός αποτελεί μια διακριτή πολεοδομική ενότητα με εμβαδόν $E=659,7\text{ στρ.}$ Οι κεντρικές λειτουργίες εμφανίζονται διάσπαρτες στον οικισμό και η δόμηση συγκεντρώνεται στο νότιο τμήμα. Το βόρειο τμήμα αποτελείται κυρίως από αδόμητες εκτάσεις.

Εικόνες Α.4.1-2: Αδόμητες εκτάσεις στο βόρειο τμήμα του οικισμού Γεωργικό

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Α.4.2.3 Κρύα Βρύση

Νοτιοδυτικά της Καρδίτσας και σε απόσταση περίπου 6,9 χλμ βρίσκεται ο οικισμός της Κρύας Βρύσης. Σύμφωνα με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 1986/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Κρύα Βρύση του Ν. Καρδίτσας. Ο οικισμός αναπτύσσεται νότια της επαρχιακής οδού 7 Καρδίτσα – Κρύα Βρύση – Άγιος Γεώργιος. Αποτελεί μια διακριτή πολεοδομική ενότητα με εμβαδόν $E=286,6$ στρ. Οι κεντρικές λειτουργίες εμφανίζονται στο κέντρο του οικισμού και πλησίον της κεντρικής πλατείας.

Α.4.2.4 Ξινονέρι

Σε απόσταση 8,2 χλμ νοτιοδυτικά της Καρδίτσας εντοπίζεται ο οικισμός Ξινονέρι. Σύμφωνα με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 8239/85 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Ξινονέρι του Ν. Καρδίτσας. Από τον οικισμό διέρχεται η επαρχιακή οδός 7 Καρδίτσα – Κρύα Βρύση – Άγιος Γεώργιος. Σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση οριοθέτησης, για τον οικισμό του Ξινονερίου ορίζεται οικοδομική γραμμή σε απόσταση 12 μέτρων από τον άξονα της επαρχιακής οδού. Ο οικισμός αποτελεί μια διακριτή πολεοδομική ενότητα με εμβαδόν $E=447,9$ στρ. Σε όλη την έκταση του οικισμού η κατοικία κυριαρχεί, ενώ οι κεντρικές λειτουργίες εμφανίζονται διάσπαρτες στον οικισμό, μαζί με χρήσεις κτηνοτροφίας.

Α.4.2.5 Άγιος Γεώργιος

Νοτιοδυτικά της Καρδίτσας και σε απόσταση περίπου 11,6 χλμ βρίσκεται ο οικισμός Άγιος Γεώργιος. Ο Άγιος Γεώργιος αποτελεί μη οριοθετημένο προ του 1923 οικισμό της ΔΕ Μητρόπολης. Ο οικισμός διαθέτει δύο γειτονιές οι οποίες όμως διαχωρίζονται από την ύπαρξη του ρέματος Σούδα. Σε όλη την έκταση του οικισμού η κατοικία κυριαρχεί. Οι κεντρικές λειτουργίες είναι ελάχιστες και εμφανίζονται στην κεντρική πλατεία του οικισμού.

A.4.2.6 Πορτίτσα

Για τον οικισμό της Πορτίτσας τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης καθορίστηκαν με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 3784/88 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας. Ο οικισμός που εντοπίζεται 5,4 χλμ νοτιοδυτικά της Μητρόπολης, αποτελεί μια διακριτή πολεοδομική ενότητα με εμβαδόν Ε=171,1 στρ. Πρόκειται για μικρό οικισμό της ΔΕ Μητρόπολης, τόσο από πλευράς έκτασης όσο και από πλευράς πληθυσμού. Οι ελάχιστες κεντρικές λειτουργίες εμφανίζονται διάσπαρτες στον οικισμό, ενώ σε όλη του την έκταση κυριαρχεί η κατοικία.

A.4.2.7 Πανόραμα

Το Πανόραμα αποτελεί μη οριοθετημένο οικισμό της ΔΕ Μητρόπολης ο οποίος απογράφηκε για πρώτη φορά το 2001 και βρίσκεται 3,4 χλμ νοτιοδυτικά της Μητρόπολης, στην περιοχή νότια της αναρρυθμιστικής λίμνης Ταυρωπού. Πρόκειται για τον μικρότερο οικισμό της ΔΕ Μητρόπολης. Το Πανόραμα εμφανίζει υψηλό βαθμό διασποράς με αποκλειστική χρήση την κατοικία.

A.4.2.8 Φράγκο

Βόρεια του οικισμού της Μητρόπολης και σε απόσταση 2,7 χλμ εντοπίζεται ο πεδινός οικισμός Φράγκο. Στο Φράγκο τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης καθορίστηκαν με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 2947/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας. Ο οικισμός αποτελεί μια διακριτή πολεοδομική ενότητα με εμβαδόν Ε=397,6 στρ. Οι κεντρικές λειτουργίες εμφανίζονται συγκεντρωμένες στο βόρειο τμήμα του οικισμού, η κυρίαρχη χρήση είναι η κατοικία, ενώ στο νότιο τμήμα παρατηρείται μεγάλος αριθμός από αδόμητες εκτάσεις.

Η πολεοδομική ταυτότητα των οικισμών παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΤΟΜΕΙΣ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΕΝΤΟΣ ΟΡΙΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ (στρ.)	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΜΙΚΤΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ (κατ/στρ.)
Μητρόπολη	1	-	1.050,1	1.262	1,20
Άγιος Γεώργιος	1	-	οικισμός χωρίς ρυμοτομικό σχέδιο ή όριο	342	-
Γεωργικό	1	-	659,7	412	0,62
Κρύα Βρύση	1	-	286,6	421	1,47
Ξινονέρι	1	-	447,9	451	1,01
Πορτίτσα	1	-	171,1	59	0,34
Πανόραμα	1	-	οικισμός χωρίς ρυμοτομικό σχέδιο ή όριο	24	-
Φράγκο	1	-	397,6	361	0,91

Πίνακας Α.4.4.: Πολεοδομική ταυτότητα των οικισμών της Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης, 2011

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

A.4.3. Καταγραφή και ανάλυση υπαρχουσών χρήσεων: τάσεις – συγκρούσεις, υπάρχουσες πυκνότητες, επάρκεια κοινοχρήστων χώρων**A.4.3.1 Μητρόπολη**

Η Μητρόπολη συγκεντρώνει 1.262 κατοίκους (στοιχεία μόνιμου πληθυσμού 2011). Βρίσκεται δυτικά της πόλης της Καρδίτσας και απέχει 9,7 χλμ. από την πρωτεύουσα του Δήμου Καρδίτσας. Έχει έκταση εντός ορίων οικισμού 1.050,1στρ. και η μικτή πυκνότητα της είναι 1,20 κατ./στρ.

Υπήρξε μια από τις τρεις πιο σημαντικές και ισχυρές τειχισμένες αρχαίες πόλεις στα όρια του Νομού Καρδίτσας. Σύμφωνα με τις αρχαίες πηγές, δημιουργήθηκε με τον αρχικό συνοικισμό τριών άσχημων χωριών. Η πρώτη αναφορά της πόλης διασώθηκε σε επιγραφή των Δελφών, που χρονολογείται το 360π.Χ., όπου αναφέρεται ότι συμμετείχε στη χρηματοδότηση για την ανακατασκευή του εκεί ναού του Απόλλωνα.

Εικόνα Α.4.3: Άποψη του οικισμού της Μητρόπολης

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 2986/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Μητρόπολη του Ν. Καρδίτσας. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι από το όριο του οικισμού διέρχονται οι επαρχιακές οδοί «2: Καρδίτσας – Μητρόπολη προς Αγρίνιο» και «8: Μητρόπολη – Μοσχάτο – αυχένες Τσαρδακίου», αλλά και ο ποταμός Γαβριάς, ο οποίος δέχεται έντονες πιέσεις περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Η θέση λοιπόν του οικισμού είναι κομβική καθώς αποτελεί πύλη εισόδου στην περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα. Ελλείπει γενικού πολεοδομικού σχεδίου που να καθορίζει τις χρήσεις, για το σύνολο του οικισμού της Μητρόπολης οι κύριες υφιστάμενες χρήσεις που έχουν αναπτυχθεί είναι οι εξής:

Κατοικία

Χρήσεις κατοικίας έχουν αναπτυχθεί διάσπαρτα στη συνολική έκταση του οικισμού και αποτελούνται κυρίως από κτίσματα χωρίς ιδιαίτερα μορφολογικά χαρακτηριστικά, στην πλειονότητα τους με κεραμοσκεπή.

Χρήσεις Πολεοδομικού Κέντρου, Αναψυχής

Χρήσεις Πολεοδομικού Κέντρου, και ειδικότερα εμπόριο, διοίκηση και γραφεία, καθώς επίσης και χρήσεις αναψυχής (εστιατόρια, καφετέριες κ.λπ.) έχουν αναπτυχθεί κυρίως κεντρικά κατά μήκος του κεντρικού διαμορφωμένου πεζοδρόμου αλλά και περιμετρικά της κεντρικής πλατείας του οικισμού. Μικρή συγκέντρωση σε χρήσεις αναψυχής και εμπορίου εντοπίζεται επίσης και εκατέρωθεν της επαρχιακής οδού 2 «Καρδίτσα – Μητρόπολη προς Αγρίνιο» στο τμήμα που βρίσκεται εντός του ορίου του οικισμού.

Εικόνα Α.4.4: Χρήσεις εμπορίου- αναψυχής, επί του κεντρικού πεζοδρόμου Μητρόπολης
Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Η περιοχή παρουσιάζει μηδαμινή τουριστική ανάπτυξη, με παντελή έλλειψη σε χρήσεις τουρισμού (ενοικιαζόμενα δωμάτια και λοιπά τουριστικά καταλύματα). Το γεγονός αυτό οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, όπως η ελλιπής αξιοποίηση των πολιτιστικών και ιστορικών πόρων στην περιοχή, η απώλεια της ταυτότητας του οικισμού στο πέρασμα των χρόνων, ο έντονα αγροτικός χαρακτήρας της περιοχής και η εξάρτησή του από τον πρωτογενή τομέα παραγωγής, καθώς επίσης και η γειτνίασή του με σημαντικούς τουριστικούς προορισμούς σε εθνικό επίπεδο (Λίμνη Πλαστήρα, το χιονοδρομικό κέντρο στο Περούλι κ.λπ.).

Επαγγελματικά Εργαστήρια

Στην περιοχή της Μητρόπολης υπάρχει μικρός αριθμός από επαγγελματικά εργαστήρια και βιοτεχνίες (εργαστήρια, ξυλουργεία, βουλκανιζατέρ, φανοποιεία, βιοτεχνίες αλουμινίου) χωροθετημένα διάσπαρτα στο νότιο και στο βόρειο τμήμα του οικισμού.

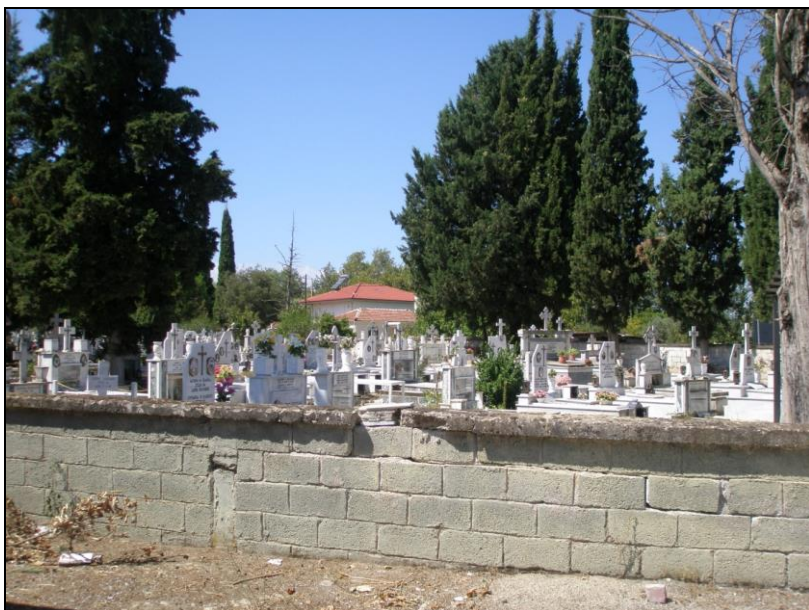

Εικόνα Α.4.5: Βιοτεχνία παιδικών παιχνιδιών επί της επαρχιακής οδού Καρδίτσα – Μητρόπολη, στην είσοδο του οικισμού της Μητρόπολης

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Ιδιαίτερες χρήσεις

Ιδιαίτερες χρήσεις όπως είναι τα Νεκροταφεία υπάρχει ένα στη Μητρόπολη στο νοτιοδυτικό τμήμα και εντός του οικιστικού ιστού, έκτασης $E=5.317\tau.μ$, στο σημείο που διασταυρώνονται οι επαρχιακές οδοί «2: Καρδίτσας – Μητρόπολη προς Αγρίνιο» και «8: Μητρόπολη – Μοσχάτο – αυχένas Τσαρδαίου».

Εικόνα Α.4.6: Νεκροταφείο οικισμού Μητρόπολης, χωροθετημένο εντός ορίων οικισμού
Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Τέλος, παρουσιάζει ενδιαφέρον η συγκέντρωση χρήσεων κτηνοτροφίας, με έμφαση στο βόρειο και ανατολικό τμήμα του οικισμού. Παράδειγμα αφενός του γεγονότος πως η χρήση της γης αποτυπώνει την ιστορική, κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα και αφετέρου βοηθά στην ερμηνεία των ιστορικών, κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών που την καθόρισαν (Μέλισσας, 2010).

Οι τάσεις - προοπτικές που διαφαίνονται για την Μητρόπολη είναι θετικές. Παρουσιάζει δυναμική αφενός ως τόπος μόνιμης κατοικίας λειτουργώντας ως «προάστιο» της πόλης της Καρδίτσας και αφετέρου ως ένας ιστορικός και πολιτιστικός πόλος στο επίπεδο της ΠΕ Καρδίτσας που χρήζει ανάδειξης και προβολής. Πλεονέκτημα της περιοχής είναι ότι διαθέτει και εξυπηρετήσεις για τον αστικό πληθυσμό της Καρδίτσας κυρίως στον τομέα του πολιτισμού (θέατρο – συναυλιακός χώρος), στον τομέα της ψυχαγωγίας μέσω υποδομών εστίασης και αναψυχής, αλλά και στον τομέα του αθλητισμού (διαθέτει πίστα motocross). Οι τάσεις υπαγορεύουν ότι η ανάπτυξη των εμπορικών δραστηριοτήτων θα παραμείνει στο κέντρο του οικισμού, όπως λειτουργεί μέχρι και σήμερα. Διαφαίνεται επίσης σύγκρουση της ανάμειξης και γειννίας των χρήσεων της κατοικίας με την αναψυχή αλλά και με την κτηνοτροφία.

Εικόνες Α.4.7-8: Το υπαίθριο θέατρο Μητρόπολης και η πίστα motocross**Πηγή:** Επιτόπια Έρευνα

Όσον αφορά στα βασικά χαρακτηριστικά της μορφολογίας του αστικού ιστού, από την μελέτη της πολεοδομικής φυσιогνωμίας του οικισμού, έχουν ως εξής:

- Ο αστικός ιστός δεν παρουσιάζει γεωμετρικότητα: υπάρχει μια μορφολογική διαφοροποίηση των δρόμων κυρίως ως προς το πλάτος τους και τις συνθέσεις.
- Τα Ο.Τ. έχουν διαφορετικά μεγέθη και σχήματα. Στον πυρήνα του οικισμού (πλησίον της εκκλησίας και της κεντρικής πλατείας) τα Ο.Τ. έχουν μικρό μέγεθος και ακανόνιστο σχήμα ενώ όσο απομακρυνόμαστε από το κεντρικό τμήμα η δόμηση είναι πιο αραιή και τα Ο.Τ. αποκτούν μεγαλύτερο σχήμα.
- Τα κτίρια έχουν γεωμετρικά προσδιορίσιμο σχήμα και ο δημόσιος υπαίθριος χώρος γύρω από τα κτίρια στο κέντρο του οικισμού αποτελεί "άμορφο" υπόλοιπο. Στα περιμετρικά του κέντρου οικοδομικά τετράγωνα περιλαμβάνονται κυρίως αδόμητες εκτάσεις.

Ειδικότερα, ως προς το δομημένο χώρο διαπιστώνεται ο διαμορφωμένος δημόσιος υπαίθριος χώρος να παρουσιάζεται περιορισμένος κυρίως όσον αφορά στο εσωτερικό του οικισμού, γι' αυτό άλλωστε δεν υπάρχει σημαντικός αριθμός πλατειών, με εξαίρεση την κεντρική πλατεία ($E=1.030\tau.μ.$) του οικισμού, την πλατεία έναντι του παιδικού σταθμού $E=100\tau.μ.$ Το ίδιο ισχύει και για τους χώρους στάθμευσης του οικισμού οι οποίοι είναι αρκετά περιορισμένοι. Ο ρόλος όμως των πλατειών στον ιστό της πόλης/οικισμού είναι πολλαπλός και κρίσιμος. Εξυπηρετεί ανάγκες λειτουργίας του δομημένου χώρου, αλλά και κοινωνικές, πολιτιστικές, πολιτικές κ.λπ. ανάγκες. Λόγω της αποστολής της και των αξιών που κουβαλά (ιστορικών, κοινωνικών, πολιτιστικών κ.ά.), συμβάλλει -συνδυαστικά με τον περιβάλλον χώρο- στη δημιουργία πολιτισμικού τοπίου (Καπετάνιος, 2010). Αναβαθμίζει το αστικό περιβάλλον αντικατοπτρίζοντας συγχρόνως και την ποιότητα της πόλης στην οποία ανήκει. Οι πλατείες, επιπλέον, συνιστούν χώρους ανοιχτούς προς τα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, και επιτρέπουν –ως ένα βαθμό- την διείσδυση του φυσικού περιβάλλοντος στο δομημένο περιβάλλον, λειτουργώντας καταλυτικά στην μεταξύ τους ώσμωση.

Εικόνα Α.4.9: Κεντρική Πλατεία Μητρόπολης**Πηγή:** Επιτόπια Έρευνα

Σχετικά με την αρχιτεκτονική του δομημένου περιβάλλοντος της Μητρόπολης, αυτή φαίνεται ότι επηρεάστηκε τόσο από την αρχιτεκτονική των σπιτιών του κάμπου με τα χαρακτηριστικά πλινθόκτιστα σπίτια, όσο και από την αρχιτεκτονική των κτισμάτων του ορεινού όγκου της Καρδίτσας με τα χαρακτηριστικά πετρόκτιστα κτίσματα. Τα πλινθόκτιστα σπίτια ήταν συνήθως ύψους 3μ., μήκους 12 μ. και πλάτους 4μ. Αποτελούνταν από δυο δωμάτια 4x4μ και μια σάλα. Η σημερινή εικόνα του κτιριακού αποθέματος περιλαμβάνει σημαντικό αριθμό από πλίνθινα κτίσματα τα οποία χρησιμοποιούνται κυρίως ως αποθήκες ή βοηθητικοί χώροι του πρωτογενούς τομέα (στάβλοι), ενώ το κυρίως κτίσμα που χρησιμοποιείται για κατοίκηση είναι πετρόκτιστο και ως επί τω πλείστον διώροφο.

Εικόνες Α.4.10-11: Χαρακτηριστικά πέτρινα κτίσματα στον οικισμό της Μητρόπολης**Πηγή:** Επιτόπια Έρευνα

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται έλεγχος της επάρκειας των κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων για τον οικισμό της Μητρόπολης. Με βάση τα πολεοδομικά

σταθερότυπα παρατηρούμε ότι οι ανάγκες για τον οικισμό περιορίζονται σε χώρους για ενοριακούς ναούς. Θα πρέπει εδώ να επισημανθεί ότι εξαιτίας των νέων διοικητικών μεταρρυθμίσεων του Καλλικράτη τα παλιά κοινοτικά γραφεία σταμάτησαν να λειτουργούν και οι αρμοδιότητές τους μεταφέρθηκαν στην έδρα της Δημοτικής Ενότητας. Παρέμεινε σε αυτά μόνο η φιλοξενία των αγροτικών ιατρείων, και αυτό για τις περιπτώσεις οικισμών που δεν διαθέτουν υποδομή υγείας. Έτσι για τον υπολογισμό της επάρκειας στον τομέα της διοίκησης, αυτή υπολογίζεται μόνο στην έδρα της Δ.Ε. και με χρήστες το συνολικό πληθυσμό της Δ.Ε.

A/A	Χρήσεις Περιοχής	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./χρήστη)		Απαιτούμενη κοιν. Υποδομή		Αξιοποιούμενη υπάρχουσα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή (στρ.)
1	Διοίκηση *	3.332	0,1	1	333	3.332	2.070	-1.737	-1,74
2	Εκπαίδευση	264			2.048	3.229	8.550	-6.502	-6,50
2.1	Νηπιαγωγείο	25	15	24	375	600	8.550	-6.502	-6,50
2.2	Δημοτικό	126	7	11	882	1.386			
2.3	Γυμνάσιο	63	7	11	441	693			
2.4	Λυκειακές τάξεις	50	7	11	350	550			
3	Υγεία- Πρόνοια								
3.1	Περιφερειακό ιατρείο	1262					1 μονάδα		
3.2	Παιδικός σταθμός	1262	0,2		252		1.900	-1.648	-1,65
4	Αθλητισμός	1.262	5,5		6.941		11.085	-4.144	-4,14
5	Πολιτιστικές λειτουργίες	1.262	0,2		252,4		850	-597,6	-0,60
6	Ενοριακοί ναοί	1.262	1,5		1.893		1.670	223	0,22
7	Πράσινο - Ελεύθεροι χώροι	1.262	8		10.096		23.165	-13.069	-13,07
8	Νεκροταφείο	1.262	0,5	1	631	1.262	5.317	-4.686	-4,69

Πίνακας Α.4.5.: Επάρκεια κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων Μητρόπολης

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Α.4.3.2 Γεωργικό (χάρτης Α4-2)

Ο οικισμός Γεωργικό βρίσκεται ανατολικά του οικισμού της Μητρόπολης και έχει αναπτυχθεί πλησίον της επαρχιακής οδού «2 Καρδίτσα – Μητρόπολη προς Αγρίνιο». Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 1693/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Γεωργικό του Ν. Καρδίτσας. Έχει έκταση 659,7 περίπου στρ., πληθυσμό 412 κατοίκους (το 2011) και η μικτή πυκνότητα του Γεωργικού είναι 0,62 κατ./στρ. Από το παρόν σχέδιο αντιμετωπίζεται ως μια πολεοδομική ενότητα με συνολικό εμβαδόν Ε=659,7στρ.

Όσον αφορά στις χρήσεις στην περιοχή, η κατοικία κυριαρχεί, οι κοινόχρηστοι χώροι περιορίζονται σε μια πλατεία Ε=3.690τ.μ. και δυο παιδικές χαρές Ε=800+200=1.000τ.μ. Ο οικισμός διαθέτει πλακόστρωτο κέντρο στο οποίο επιτρέπεται η διέλευση των οχημάτων, 1 εκκλησία (τον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου) και τα ερείπια του παλιού ναού Αγίου Νικολάου με έκταση γηπέδου Ε=8.425τ.μ., ένα

νηπιαγωγείο E=650 και ένα δημοτικό σχολείο E=1.850τ.μ. (που όμως δεν λειτουργούν σήμερα), ένα πρώην κοινοτικό κατάστημα E=60τ.μ. (όπου σήμερα φιλοξενείται το αγροτικό ιατρείο), ένα γήπεδο ποδοσφαίρου E=8.350τ.μ. και ένα γήπεδο καλαθοσφαίρισης E=450τ.μ. Υπάρχει, επίσης, ένα νεκροταφείο στο νότιο τμήμα πλησίον του ορίου του οικισμού έκτασης E=1.785τ.μ. Τέλος, ο οικισμός συγκεντρώνει σημαντικό αριθμό κτηνοτροφικών μονάδων εντός των ορίων του.

Αξιόλογη στον οικισμό είναι η έκθεση λαογραφικών αντικειμένων που φιλοξενείται στην παλιά αποθήκη του Γεωργικού Συνεταιρισμού. Η αποθήκη αυτή έχει πλέον παραχωρηθεί στον Μορφωτικό Σύλλογο, ο οποίος διαθέτει και γραφείο στην κεντρική πλατεία του οικισμού.

Εικόνα Α.4.12: Η κεντρική πλατεία στο Γεωργικό

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται έλεγχος της επάρκειας των κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων για τον οικισμό του Γεωργικού. Με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα παρατηρούμε ότι οι ανάγκες για τον οικισμό περιορίζονται σε πολιτιστικούς χώρους και σε υποδομές εκπαίδευσης. Για τις υποδομές όμως της εκπαίδευσης πρέπει να επισημανθεί ότι ο πληθυσμός του οικισμού Γεωργικό μπορεί να εξυπηρετείται από τον γειτονικό οικισμό της Μητρόπολης. Μετά από έλεγχο των υποδομών εκπαίδευσης με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα διαπιστώνεται ότι οι υποδομές της Μητρόπολης επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών και για τους κατοίκους του Γεωργικού.

A/A	Χρήσεις Περιοχής	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./χρήστη)		Απαιτούμενη κοιν. Υποδομή		Αξιοποιούμενη υπάρχουσα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή (στρ.)
1	Εκπαίδευση *	49			407	643	2.500	-2.093	-2,09
1.1	Νηπιαγωγείο	8	15	24	120	192	2.500	-2.093	-2,09
1.2	Δημοτικό	41	7	11	287	451			
2	Υγεία- Πρόνοια								

2.1	Περιφερειακό ιατρείο						1 μονάδα		
3	Αθλητισμός	412	5,5		2.266		8.800	-6.534	-6,53
4	Πολιτιστικές λειτουργίες	412	0,2		82,4		0	82,4	0,08
5	Ενοριακοί ναοί	412	1,5		618		8.425	-7.807	-7,81
6	Πράσινο - Ελεύθεροι χώροι	412	8		3.296		4.690	-1.394	-1,39
7	Νεκροταφείο	412	0.5	1	206	412	1.785	-1.579	-1,58

Πίνακας Α.4.6.: Επάρκεια κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων Γεωργικού

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Α.4.3.3 Κρύα Βρύση (χάρτης Α4-3)

Η Κρύα Βρύση αποτελεί τον ανατολικότερο οικισμό της ΔΕ Μητρόπολης. Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 1986/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Κρύα Βρύση του Ν. Καρδίτσας. Ο οικισμός διαθέτει σχέδιο διανομής το οποίο και εφαρμόστηκε πλήρως. Έχει έκταση 286,6 περίπου στρ. και πληθυσμό 421 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η μικτή πυκνότητα της Κρύας Βρύσης είναι 1,47 κατ./στρ. Ο οικισμός Κρύα Βρύση αποτελεί μια διακριτή πολεοδομική ενότητα με εμβαδόν $E=286,6$ στρ.

Στη θέση «λατομείο» (δυτικά του οικισμού) βρίσκεται η πηγή της Κρύας Βρύσης από την οποία πήρε το όνομά του ο οικισμός. Από την πηγή αναβλύζει άφθονο κρύο νερό, ενώ ο περιβάλλον χώρος έχει διαμορφωθεί σε μικρό βαθμό. Στην ίδια περιοχή με την πηγή εντοπίζεται μεγάλο σπήλαιο στο οποίο υπάρχουν δύο μεγάλες αίθουσες με σταλαγμίτες και σταλακτίτες. Μέχρι σήμερα παραμένει αναξιοποίητο.

Όσον αφορά στις χρήσεις στην περιοχή, η κατοικία κυριαρχεί. Καταγράφονται, επίσης, μία κεντρική πλατεία ($E=3.716$ τ.μ.), δύο παιδικές χαρές $E=740+860=1600$ τ.μ., ένας υπαίθριος παιδότοπος $E=130$ τ.μ., ενώ δραστηριότητες εμπορίου και αναψυχής συναντώνται περιμετρικά της κεντρικής πλατείας του οικισμού. Ο οικισμός διαθέτει ακόμα 1 εκκλησία (τον Ι.Ν. Αγίας Ειρήνης) σε επιφάνεια γηπέδου $E=2.515$ τ.μ., ένα πρώην κοινοτικό κατάστημα $E=165$ τ.μ. που σήμερα λειτουργεί ως αγροτικό ιατρείο, ένα δημοτικό σχολείο $E=980$ τ.μ., δύο γήπεδα ποδοσφαίρου $E=7.760+1250=9.010$ τ.μ., ένα γήπεδο καλαθοσφαίρισης $E=600$ τ.μ., ένα νεκροταφείο $E=1.040$ τ.μ. Τέλος, ο οικισμός διαθέτει μικρό αριθμό κτηνοτροφικών μονάδων σε γεινίαση με την κατοικία.

Αυτό που πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα για την Κρύα Βρύση είναι η διέλευση γραμμής υψηλής τάσης της ΔΕΗ από τον οικισμό. Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή σε περίπτωση επέκτασης του οικισμού, καθώς θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι απαιτούμενες αποστάσεις από τη γραμμή της ΔΕΗ.

Εικόνα Α.4.13: Άποψη της Κρύας Βρύσης**Πηγή:** Επιτόπια Έρευνα

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται έλεγχος της επάρκειας των κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων για τον οικισμό της Κρύας Βρύσης. Με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα παρατηρούμε ότι οι ανάγκες για τον οικισμό περιορίζονται σε πολιτιστικούς χώρους.

Α/Α	Χρήσεις Περιοχής	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./χρήστη)		Απαιτούμενη κοιν. Υποδομή		Αξιοποιούμενη υπάρχουσα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή (στρ.)
1	Εκπαίδευση	50			414	654	980	-566	-0,57
1.1	Νηπιαγωγείο	8	15	24	120	192	980	-566	-0,57
1.2	Δημοτικό	42	7	11	294	462			
2	Υγεία- Πρόνοια	421							
2.1	Περιφερειακό ιατρείο						1 μονάδα		
3	Αθλητισμός	421	5,5		2.316		9.610	-7.295	-7,29
4	Πολιτιστικές λειτουργίες	421	0,2		84,2		0	84,2	0,08
5	Ενοριακοί ναοί	421	1,5		632		2.515	-1.884	-1,88
6	Πράσινο - Ελεύθεροι χώροι	421	8		3.368		5.446	-2.078	-2,08
7	Νεκροταφείο	421	0,5	1	211	421	1.040	-830	-0,83

Πίνακας Α.4.7.: Επάρκεια κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων Κρύας Βρύσης**Πηγή:** Ιδία επεξεργασία

A.4.3.4 Ξινονέρι (χάρτης A4-4)

Ο οικισμός του Ξινονερίου βρίσκεται νοτιοδυτικά του οικισμού της Κρύας Βρύσης και έχει αναπτυχθεί επί της επαρχιακής οδού 7 Καρδίτσας – Κρύα Βρύσης – Άγιος Γεώργιος. Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 8239/85 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Ξινονέρι του Ν. Καρδίτσας. Το σχέδιο διανομής που έχει ο οικισμός εφαρμόζεται σε μεγάλο βαθμό σύμφωνα με την υπάρχουσα μορφολογία του αστικού ιστού του Ξινονερίου. Έχει έκταση 447,9 περίπου στρ., πληθυσμό 451 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 και η μικτή πυκνότητα του Ξινονερίου είναι 1,01 κατ./στρ. Ο οικισμός Ξινονέρι θα αντιμετωπιστεί κατά το σχεδιασμό ως μια διακριτή πολεοδομική ενότητα.

Η κατοικία είναι η κυρίαρχη χρήση στην περιοχή. Εντοπίζονται, επίσης, μία πλατεία ($E=2.150\text{τ.μ.}$), μια παιδική χαρά $E=150\text{τ.μ.}$, ενώ μικρός αριθμός από δραστηριότητες εμπορίου και αναψυχής συναντώνται περιμετρικά αυτής για την εξυπηρέτηση των καθημερινών αναγκών των κατοίκων του οικισμού. Ζωτικής σημασίας για τον οικισμό αποτελεί το Άλσος Ξινονερίου έκτασης $E=16.275\text{τ.μ.}$. Το άλσος εντοπίζεται εντός των ορίων του οικισμού και αποτελεί πόλο έλξης για πολλές σχολικές εκδρομές, μαθητών δημοτικών σχολείων του Δήμου Καρδίτσας. Ο οικισμός διαθέτει ακόμα 1 εκκλησία (τον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου) $E=1.915\text{τ.μ.}$, ένα πρώην κοινοτικό κατάστημα $E=590\text{τ.μ.}$, ένα αγροτικό ιατρείο $E=175\text{τ.μ.}$, ένα λαογραφικό μουσείο $E=245\text{τ.μ.}$, ένα δημοτικό σχολείο $E=1.350\text{τ.μ.}$ (που όμως δεν λειτουργεί σήμερα), ένα γήπεδο ποδοσφαίρου $E=7.910\text{τ.μ.}$ (χωροθετημένο εκτός των ορίων του οικισμού), ένα γήπεδο καλαθοσφαίρισης $E=740\text{τ.μ.}$, ένα πρατήριο καυσίμων, ένα νεκροταφείο $E=2.000\text{τ.μ.}$ το οποίο όμως βρίσκεται εντός των ορίων του οικισμού και απαιτείται η απομάκρυνσή του. Τέλος, ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που εντοπίζεται τόσο εντός του Ξινονερίου όσο και στον δρόμο Ξινονέρι – Άγιος Γεώργιος είναι η ύπαρξη ποιμνιοστασίων διάσπαρτα στην περιοχή, τα οποία δημιουργούν σοβαρά προβλήματα ρύπανσης, περιβαλλοντικής υποβάθμισης και αισθητικής της περιοχής.

Εικόνα Α.4.14: Το Άλσος Ξινονερίου

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Εικόνα Α.4.15: Χαρακτηριστική εικόνα της ασυμβατότητας των χρήσεων κατοικίας- κτηνοτροφίας
Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται έλεγχος της επάρκειας των κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων για τον οικισμό του Ξινονερίου. Με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα παρατηρούμε ότι δεν υπάρχουν ανάγκες για επιπλέον κοινωνική υποδομή.

A/A	Χρήσεις Περιοχής	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./χρήστη)		Απαιτούμενη κοιν. Υποδομή		Αξιοποιούμενη υπάρχουσα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή (στρ.)
1	Εκπαίδευση	54			450	711	1.350	-900	-0,90
1.1	Νηπιαγωγείο	9	15	24	135	216	1.350	-900	-0,90
1.2	Δημοτικό	45	7	11	315	495			
2	Υγεία- Πρόνοια	451							
2.1	Περιφερειακό ιατρείο						1 μονάδα		
3	Αθλητισμός	451	5,5		2.481		8.650	-6.170	-6,17
4	Πολιτιστικές λειτουργίες	451	0,2		90,2		245	-154,8	-0,15
5	Ενοριακοί ναοί	451	1,5		677		1.915	-1.239	-1,24
6	Πράσινο - Ελεύθεροι χώροι	451	8		3.608		18.575	-14.967	-14,97
7	Νεκροταφείο	451	0,5	1	226	451	2.000	-1.775	-1,77

Πίνακας Α.4.8.: Επάρκεια κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων Ξινονερίου

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Α.4.3.5 Άγιος Γεώργιος (χάρτης Α4-5)

Ο οικισμός Άγιος Γεώργιος αποτελεί τον νοτιότερο και ημιορεινό οικισμό της Δημοτικής Ενότητας. Η πρόσβαση στον οικισμό εξασφαλίζεται μέσω της επαρχιακής οδού 7 Καρδίτσας – Κρύα Βρύσης

– Άγιος Γεώργιος. Ο Άγιος Γεώργιος είναι μη οριοθετημένος οικισμός προ του 1923 και διαθέτει πληθυσμό 342. Στην ευρύτερη περιοχή εντάσσεται και η θέση «Κονάκια», η οποία έχει υψόμετρο 700 μ. και θεωρείται ιδανική θέση για ανεμοπτεριστές και παρεμφερή σπορ (πτώση με παραπέντε κλπ), χωρίς όμως να υπάρχει κάποια οργανωμένη υποδομή. Από τον οικισμό διέρχεται το ρέμα Σούδα, που όμως δέχεται έντονες πιέσεις περιβαλλοντικής υποβάθμισης και απαιτείται έτσι η αναβάθμιση – ανάπλαση της κοίτης του.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ο Άγιος Γεώργιος έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός διατηρητέος οικισμός (σύμφωνα με το ΦΕΚ 45/Β/3-2-83) γιατί αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και είναι ο μοναδικός οικισμός που διατηρείται αναλλοίωτος στην περιοχή των Θεσσαλικών Αγράφων. Για το λόγο αυτό διαθέτει και μεγάλο αριθμό πέτρινων κτισμάτων. Η πολεοδομική οργάνωση του οικισμού δεν προέρχεται από μια σχεδιασμένη ενέργεια αλλά εκφράζει ένα ζωντανό οργανισμό, κατασκευασμένη με αισθητική ευαισθησία και λειτουργικότητα. Τα σπίτια του οικισμού είναι βασικά διώροφα, κτισμένα με ευτελή υλικά και σκεπασμένα με βυζαντινά κεραμίδια. Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι το μεγάλο ξύλινο χαγιάτι που συνήθως καταλαμβάνει ολόκληρη την πρόσοψη του σπιτιού. Το ισόγειο χρησίμευε ως αποθήκη και ο πρώτος όροφος ως κατοικία. Αξιόλογες είναι επίσης ορισμένες λεπτομέρειες της αρχιτεκτονικής του οικισμού όπως η περίφραξη των σπιτιών που γίνεται με ξύλινους ακατέργαστους πασσάλους, οι βοηθητικοί χώροι που κατασκευάζονται με πλεκτά ξύλα, το παλάμισμα και το ασβέστωμα που πλαισιώνει τα παράθυρα και τις πόρτες, κλπ.

Όσον αφορά στις χρήσεις στον οικισμό, η κατοικία κυριαρχεί. Οι υποδομές είναι υποτυπώδεις. Καταγράφονται, μία πλατεία $E=215\text{τ.μ.}$, μία παιδική χαρά $E=580\text{τ.μ.}$, ενώ ελάχιστες δραστηριότητες αναψυχής συναντώνται στον κεντρικό οδικό άξονα του οικισμού. Σε όλη την έκταση του οικισμού εκλείπουν οι δραστηριότητες εμπορίου. Ο οικισμός διαθέτει ακόμα μια εκκλησία (τον Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου) σε επιφάνεια γηπέδου $E=1.450\text{τ.μ.}$, ένα πρώην κοινοτικό κατάστημα $E=50\text{τ.μ.}$ που σήμερα λειτουργεί ως αγροτικό ιατρείο, ένα δημοτικό σχολείο με επιφάνεια γηπέδου $E=3.330\text{τ.μ.}$ (που όμως δεν λειτουργεί σήμερα), ένα γήπεδο ποδοσφαίρου $E=6.560\text{τ.μ.}$, ένα γήπεδο καλαθοσφαίρισης $E=1.200\text{τ.μ.}$, ένα νεκροταφείο $E=1.000\text{τ.μ.}$ και ένα λαογραφικό μουσείο $E=285\text{τ.μ.}$ Τέλος, διάσπαρτα στον οικισμό εντοπίζονται σημαντικός αριθμός κτηνοτροφικών μονάδων σε γεινίαση με την κατοικία καθώς και πλήθος εγκαταλελειμμένων και κενών κτισμάτων. Τα παλιά και κενά κελύφη δημιουργούν μια εικόνα εγκατάλειψης και υποβαθμίζουν την ποιότητα του δημόσιου χώρου του οικισμού.

Εικόνα Α.4.16: Άποψη του Αγίου Γεωργίου

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Εικόνες Α.4.17-18: Εγκαταλελειμμένα κτίσματα και κτηνοτροφικές μονάδες στον οικισμό του Αγίου Γεωργίου
Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται έλεγχος της επάρκειας των κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων για τον οικισμό του Αγίου Γεωργίου. Με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα παρατηρούμε ότι οι ανάγκες για τον οικισμό περιορίζονται σε ελεύθερους χώρους και χώρους πρασίνου.

Α/Α	Χρήσεις Περιοχής	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./χρήστη)		Απαιτούμενη κοιν. Υποδομή		Αξιοποιούμενη υπάρχουσα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή (στρ.)
1	Εκπαίδευση	41			343	542	3.330	-2.987	-2,99
1.1	Νηπιαγωγείο	7	15	24	105	168	3.330	-2.987	-2,99
1.2	Δημοτικό	34	7	11	238	374			

2	Υγεία- Πρόνοια	342						
2.1	Περιφερειακό ιατρείο				1 μονάδα			
3	Αθλητισμός	342	5,5	1.881	7.760	-5.879	-5,88	
4	Πολιτιστικές λειτουργίες	342	0,2	68,4	285	-216,6	-0,22	
5	Ενοριακοί ναοί	342	1,5	513	1.450	-937	-0,94	
6	Πράσινο - Ελεύθεροι χώροι	342	8	2.736	795	1.941	1,94	
7	Νεκροταφείο	342	0,5	1	171	342	1.000	-829
							-0,83	

Πίνακας Α.4.9.: Επάρκεια κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων Αγίου Γεωργίου

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Α.4.3.6. Πορτίτσα (χάρτης Α4-6)

Ο οικισμός της Πορτίτσας βρίσκεται νοτιοδυτικά του οικισμού της Μητρόπολης. Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 3784/88 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Πορτίτσα του Ν. Καρδίτσας. Έχει έκταση 171,1 περίπου στρ., πληθυσμό 59 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011 και η μικτή πυκνότητα της Πορτίτσας είναι 0,34 κατ./στρ. Ο οικισμός θα αντιμετωπιστεί ως μια διακριτή πολεοδομική ενότητα κατά το σχεδιασμό.

Όσον αφορά στις χρήσεις στην περιοχή, η κατοικία κυριαρχεί. Καταγράφονται, επίσης, μία πλατεία Ε=420τ.μ., μία παιδική χαρά Ε=60τ.μ., ένα αγροτικό ιατρείο Ε=100τ.μ, ενώ ελάχιστες δραστηριότητες αναψυχής συναντώνται στον κεντρικό οδικό άξονα του οικισμού. Ο οικισμός διαθέτει ακόμα 3 εκκλησίες (τον Ι.Ν. Κοίμησης της Θεοτόκου, τον Ι.Ν Αγίου Γεωργίου, τον Ι.Ν. Αγίου Προκοπίου) και ένα εξωκκλήσι Ε=570+70+50+60=750τ.μ., ένα κτίριο που λειτουργούσε ως κέντρο εκπαιδευτικής/επαγγελματικής κατάρτισης Ε=300τ.μ., ένα κτίριο που στεγάζεται το Μουσείο «το Πνεύμα» Ε=105τ.μ., το γραφείο του πολιτιστικού συλλόγου «το Πνεύμα» Ε=90τ.μ., και ένα νεκροταφείο Ε=280τ.μ. στο όριο του οικισμού.

Τέλος, αξιοσημείωτα στην ευρύτερη περιοχή της Πορτίτσας είναι ο αρχαιολογικός χώρος «Βιμπιρότρυπα» και το Φαράγγι του Βροντάρη στον δασικό δρόμο από τον οικισμό της Πορτίτσας προς τον Άγιο Γεώργιο.

Εικόνα Α.4.19: Άποψη της Πορτίτσας

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται έλεγχος της επάρκειας των κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων για τον οικισμό της Πορτίτσας. Με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα παρατηρούμε ότι οι ανάγκες για τον οικισμό περιορίζονται σε υποδομές εκπαίδευσης και χώρους αθλητισμού. Για τις υποδομές της εκπαίδευσης πρέπει να επισημανθεί ότι ο πληθυσμός του οικισμού της Πορτίτσας μπορεί να εξυπηρετείται από τον κοντινό οικισμό της Μητρόπολης. Μετά από έλεγχο των υποδομών εκπαίδευσης με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα διαπιστώνεται ότι οι υποδομές της Μητρόπολης επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών και για τους κατοίκους της Πορτίτσας.

A/A	Χρήσεις Περιοχής	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./χρήστη)		Απαιτούμενη κοιν. Υποδομή		Αξιοποιούμενη υπάρχουσα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή (στρ.)
1	Εκπαίδευση *	7			57	90	0	57	0,06
1.1	Νηπιαγωγείο	1	15	24	15	24	0	57	0,06
1.2	Δημοτικό	6	7	11	42	66			
2	Υγεία- Πρόνοια	59							
2.1	Περιφερειακό ιατρείο						1 μονάδα		
3	Αθλητισμός	59	5,5		325		0	325	0,32
4	Πολιτιστικές λειτουργίες	59	0,2		11,8		195	-183,2	-0,18
5	Ενοριακοί ναοί	59	1,5		89		750	-662	-0,66
6	Πράσινο - Ελεύθεροι χώροι	59	8		472		480	-8	-0,01

7	Νεκροταφείο	59	0,5	1	30	59	280	-251	-0,25
---	-------------	----	-----	---	----	----	-----	------	-------

Πίνακας Α.4.10.: Επάρκεια κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων Πορτίτσας

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Α.4.3.7 Πανόραμα (χάρτης Α4-7)

Το Πανόραμα αποτελεί νέο, μη οριοθετημένο, οικισμό της ΔΕ Μητρόπολης ο οποίος απογράφηκε πρώτη φορά το 2001. Εντοπίζεται νοτιοδυτικά του οικισμού της Μητρόπολης, κοντά στην αναρρυθμιστική λίμνη Ταυρωπού και επί της οδού που συνδέει την Μητρόπολη με τον οικισμό της Πορτίτσας. Ο οικισμός διαθέτει μόνιμο πληθυσμό 24 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011 και εμφανίζει υψηλό βαθμό διασποράς. Στο Β1 Στάδιο της μελέτης, θα διερευνηθεί περαιτέρω εάν συντρέχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις οριοθέτησης του οικισμού.

Το Πανόραμα χαρακτηρίζεται πεδινός οικισμός, χωρίς συνοχή, με διάσπαρτα σπίτια και με απουσία υποδομών, τόσο τεχνικών (οι δρόμοι είναι χωματόδρομοι) όσο και κοινωνικών. Όσον αφορά στις χρήσεις στην περιοχή, κυριαρχούν η κατοικία (κυρίως β-κατοικία) και οι αποθήκες, ενώ απουσιάζουν οι κοινωφελείς εγκαταστάσεις και οι κοινόχρηστοι χώροι.

Αυτό που απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή για το Πανόραμα είναι η διέλευση της γραμμής υψηλής τάσης της ΔΕΗ από τον οικισμό. Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή σε περίπτωση οριοθέτησης του οικισμού, καθώς θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι απαιτούμενες αποστάσεις.

Εικόνα Α.4.20: Ο οικισμός Πανόραμα

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Α.4.3.8 Φράγκο (χάρτης Α4-8)

Ο οικισμός του Φράγκου βρίσκεται μόλις 2,7 χλμ. βόρεια της Μητρόπολης. Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 2947/86 απόφαση Νομάρχης Καρδίτσας καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Φράγκο του Ν. Καρδίτσας. Έχει έκταση 397,6 περίπου στρ.,

πληθυσμό 361 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 και η μικτή πυκνότητα του Φράγκου είναι 0,91 κατ./στρ. Ο οικισμός θα αντιμετωπιστεί ως μια διακριτή πολεοδομική ενότητα κατά το σχεδιασμό.

Όσον αφορά στις χρήσεις στην περιοχή, η κατοικία κυριαρχεί. Καταγράφονται, επίσης, δύο πλατείες $E=1.280+110=1.390$ τ.μ., μια παιδική χαρά $E=170$ τ.μ, ενώ δραστηριότητες εμπορίου και αναψυχής συναντώνται αποκλειστικά στο βόρειο τμήμα του οικισμού πλησίον της κεντρικής πλατείας. Ο οικισμός διαθέτει ακόμα μία εκκλησία (τον Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου) σε επιφάνεια γηπέδου $E=1.520$ τ.μ., ένα γραφείο διοίκησης $E=85$ τ.μ. όπου σήμερα λειτουργεί και το αγροτικό ιατρείο, ένα νηπιαγωγείο $E=575$ τ.μ. και ένα δημοτικό σχολείο $E=980$ τ.μ. (που όμως δεν λειτουργούν σήμερα), ένα γήπεδο ποδοσφαίρου $E=380$ τ.μ. (εντός οικισμού), ένα γήπεδο ποδοσφαίρου $E=10.885$ τ.μ. (εκτός οικισμού), ένα γήπεδο καλαθοσφαίρισης $E=485$ τ.μ. (εκτός οικισμού), ένα νεκροταφείο $E=3.020$ τ.μ. σε κοντινή απόσταση ως προς το όριο του οικισμού και μικρό αριθμό βιοτεχνικών χρήσεων (εργαστήριο σιδήρου, εργαστήριο αλουμινίου) και κτηνοτροφικών μονάδων. Τέλος, το νότιο τμήμα του οικισμού αποτελείται κυρίως από αδόμητες εκτάσεις.

Εικόνα Α.4.21: Η κεντρική πλατεία του Φράγκου

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται έλεγχος της επάρκειας των κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων για τον οικισμό του Φράγκου. Με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα παρατηρούμε ότι οι ανάγκες για τον οικισμό περιορίζονται σε πολιτιστικές υποδομές καθώς και ελεύθερους χώρους και χώρους πρασίνου.

A/A	Χρήσεις Περιοχής	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./χρήστη)		Απαιτούμενη κοιν. Υποδομή		Αξιοποιούμενη υπάρχουσα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή	Αναγκαία νέα κοιν. Υποδομή (στρ.)
1	Εκπαίδευση	43			357	564	1.555	-1.198	-1,20
1.1	Νηπιαγωγείο	7	15	24	105	168			
1.2	Δημοτικό	36	7	11	252	396	1.555	-1.198	-1,20
2	Υγεία- Πρόνοια	361							
2.1	Περιφερειακό ιατρείο						1 μονάδα		
3	Αθλητισμός	361	5,5		1.986		11.750	-9.765	-9,76
4	Πολιτιστικές λειτουργίες	361	0,2		72,2		0	72,2	0,07
5	Ενοριακοί ναοί	361	1,5		542		1.520	-979	-0,98
6	Πράσινο - Ελεύθεροι χώροι	361	8		2.888		1.560	1.328	1,33
7	Νεκροταφείο	361	0,5	1	181	361	3.020	-2.840	-2,84

Πίνακας Α.4.11.: Επάρκεια κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων Φράγκου

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

A.4.4. Θεσμικό Πλαίσιο: χρήσεις γης, όροι δόμησης, τυχόν άλλες ρυθμίσεις

A.4.4.1. Οριοθετημένοι οικισμοί (με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων)

Οι οικοδομικές άδειες εκδίδονται για τους οριοθετημένους οικισμούς σύμφωνα με: το Π.Δ. της 24-4/03-05-85 (ΦΕΚ 181Δ) περί «τρόπου καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης τους», όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα με τα από:

- α) 20-8-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 414Δ) περί «πολεοδόμησης και επέκτασης οικισμών της χώρας μέχρι 2000 κατοίκους» και τροποποίηση του από 24.04.85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181Δ/85),
- β) 14-2-87 Π.Δ. (ΦΕΚ 133Δ) περί «τροποποίησης των Π.Δ. από 24-4-85 (ΦΕΚ 181Δ) και του από 20-8-85 (ΦΕΚ 414Δ)»,
- γ) 25-4-89 (ΦΕΚ 293Δ) περί «τροποποίησης του από 24-4-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181Δ)» και
- δ) 4-11-2011 (ΦΕΚ 289ΑΑΠ) περί «όρων και περιορισμών δόμησης των εντός των ορίων των οικισμών μέχρι 2000 κατοίκους».

A.4.4.1.1. Μητρόπολη

Ειδικότερα, για τον οικισμό της Μητρόπολης, με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 2986/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας (ΦΕΚ 741/Δ/08-09-1986) καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Μητρόπολη του Ν. Καρδίτσας.

Γενικοί όροι δόμησης:

Εντός του ορίου του οικισμού ισχύουν οι γενικοί όροι δόμησης που προβλέπονται από το Π.Δ. της 24-4-85 ΦΕΚ (181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει. Η αρτιότητα γηπέδου ορίζεται σε 300τ.μ. (Το ελάχιστο μήκος προσώπου του γηπέδου, ορίζεται σε 10,0 μ. για εμβαδόν γηπέδου έως 500 τ.μ.).

- **Για την αρτιότητα** των γηπέδων προσμετράται και η τυχόν έκταση που παραχωρείται από τον ιδιοκτήτη για τη δημιουργία κοινόχρηστου χώρου.

- **Μέγιστο ποσοστό κάλυψης και συντελεστής δόμησης:**

α. το μέγιστο ποσοστό κάλυψης των οικοπέδων ορίζεται σε 60% της επιφάνειας τους.

β.1. Για γήπεδα μικρότερα των 700 τ.μ. επιτρέπεται η ανέγερση κτηρίου οποιασδήποτε χρήσης (κύριας και βοηθητικής) μέγιστης επιτρεπόμενης συνολικής επιφάνειας ορόφων 240 τ.μ. Επιπλέον της επιφάνειας αυτής επιτρέπεται η κατασκευή παταριού ξηράς δόμησης επιφάνειας έως 40 τ.μ.

β.2. Για γήπεδα μεγαλύτερα ή ίσα των 700 τ.μ. επιτρέπεται η ανέγερση κτηρίου οποιασδήποτε χρήσης (κύριας και βοηθητικής) μέγιστης επιτρεπόμενης συνολικής επιφάνειας ορόφων 400 τ.μ.

γ. Για γήπεδα μικρότερα των 200 τ.μ. ορίζεται Σ.Δ. 1,0 και προκειμένου να είναι δυνατή η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση συνολικής επιφάνειας 200 τ.μ. η κάλυψη επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερη του 60% χωρίς σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το 70% της επιφάνειας του γηπέδου.

δ. Για κτήρια τουριστικών και αμιγώς επαγγελματικών χρήσεων ο Σ.Δ. ορίζεται ως εξής:

- για τα πρώτα 1000 τ.μ. της επιφάνειας του γηπέδου ο Σ.Δ. ορίζεται σε 0,6
- για τα επόμενα 1000 τ.μ. της επιφάνειας του γηπέδου ο Σ.Δ. ορίζεται σε 0,5
- για τα επόμενα 1000 τ.μ. της επιφάνειας του γηπέδου ο Σ.Δ. ορίζεται σε 0,4
- για τα επόμενα 1000 τ.μ. της επιφάνειας του γηπέδου ο Σ.Δ. ορίζεται σε 0,3
- για το τμήμα της επιφάνειας άνω των 4000 τ.μ. ο Σ.Δ. ορίζεται σε 0,2

ε. Ειδικά για τα κοινωφελή κτήρια ορίζεται συντελεστής δόμησης 0,8, ο οποίος μπορεί, με την έγκριση τοπικού σχεδίου κατά τις διατάξεις του ν.δ/τος της 17.7.1923, να καθορίζεται μεγαλύτερος, ανάλογα με τις ανάγκες του οικισμού χωρίς να υπερβαίνει το 1,8.

- **Σύστημα δόμησης.**

Το κτίριο τοποθετείται ελεύθερα μέσα στο οικόπεδο. Όπου το κτίριο δεν εφάπτεται με τα πλάγια και πίσω όρια του οικοπέδου, αφήνεται απόσταση τουλάχιστον 2,50 μ. Μέσα στην απόσταση αυτή επιτρέπεται η κατασκευή εξωστών πλάτους μέχρι 1μ. Η απόσταση μεταξύ ανεξαρτήτων κτιρίων μέσα στο ίδιο οικόπεδο ορίζεται σε 2,50 μέτρα τουλάχιστον.

- **Μέγιστο ύψος κτιρίων**

α. Το μέγιστο ύψος των κτηρίων ορίζεται σε 7,50 μ. και μετράται σε κάθε σημείο της τομής του περιγράμματος αυτών με το φυσικό έδαφος. Σε κάθε περίπτωση, το ύψος των προβολών των

κτηρίων σε κατακόρυφα επίπεδα, διερχόμενα από την τομή του περιγράμματος αυτών με το έδαφος, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανωτέρω οριζόμενο. Σε περίπτωση μη εξάντλησης της επιτρεπόμενης δόμησης κατά τα ως άνω, επιβάλλεται η διάσπαση του κτηρίου σε ανεξάρτητα κτήρια εντός του γηπέδου.

β. Όταν η κλίση του γηπέδου είναι μεγαλύτερη από 15%, το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος του πρώτου κτηρίου που εμφανίζει όψη προς το δρόμο στα ανωφερή (ανηφορικά) οικόπεδα - στο ανάντη του δρόμου - ορίζεται ως εξής:

- όταν το κτήριο τοποθετείται στο όριο του γηπέδου με το δρόμο επιτρέπεται ύψος μέχρι 7,5 μέτρα.
- όταν αυτό τοποθετείται καθ' υποχώρηση σε απόσταση έως 20 μέτρα από το όριο του γηπέδου με τον δρόμο επιτρέπεται το ύψος του να είναι μέχρι 4,5 μέτρα από το πέριξ φυσικό έδαφος.
- όταν αυτό τοποθετείται σε απόσταση μεγαλύτερη των 20 μέτρων από το όριο του γηπέδου με το δρόμο επιτρέπεται να έχει ύψος μέχρι 7,5 μέτρα.

Όταν η κλίση του γηπέδου είναι μεγαλύτερη από 15% και βρίσκεται στην κατωφέρεια - κατάντη- του δρόμου η προβολή του κτηρίου πάνω από τη στάθμη του δρόμου δεν δύναται να υπερβαίνει τα 4,50 μέτρα.

Σε γήπεδα που βρίσκονται στην κατωφέρεια - κατάντη - του δρόμου, όταν η φυσική στάθμη του γηπέδου στο όριο του δρόμου βρίσκεται χαμηλότερα των 3,00 μέτρων από τη στάθμη του δρόμου, η προβολή του κτηρίου πάνω από τη στάθμη του δρόμου δεν δύναται να υπερβαίνει τα 3,00 μέτρα.

Σε κάθε περίπτωση, η στάθμη οροφής τυχόν υπογείου ορόφου δε δύναται να υπερβαίνει σε κανένα σημείο τη στάθμη του φυσικού εδάφους περιμετρικά της κατασκευής.

γ) Σε περίπτωση επιβολής στέγης με ειδικούς όρους δόμησης που εγκρίνονται με απόφαση του Νομάρχη, επιτρέπεται υπέρβαση του μέγιστου ύψους μέχρι 2.00 μ.

δ) Πάνω από το μέγιστο ύψος του κτηρίου δεν επιτρέπεται καμιά κατασκευή, εκτός από αυτές που αναφέρονται παρακάτω:

- Καπνοδόχοι, αγωγοί αερισμού, καπνοσυλλέκτες, εγκαταστάσεις ηλιακών συστημάτων, πύργοι φύξεως και δοχεία διαστολής, θέρμανσης ή κλιματισμού και αντλίες θερμότητας που κατασκευάζονται κατά το άρθρ. 26 του Νομ. 1577/85.
- Στέγες.
- Στηθαία, κιγκλιδώματα ασφάλειας και μόνιμες γλάστρες φυτών που κατασκευάζονται κατά το άρθρ. 26 του Νομ. 1577/85.
- Κατασκευές για τη στήριξη φυτών (πέργκολες).
- Αλεξικέραυνα, κεντρικές κεραίες τηλεοράσεων και ραδιοφώνων. Όλες οι παραπάνω κατασκευές πρέπει να αποτελούν ενιαίο αισθητικό σύνολο.

ε) Το ελάχιστο ύψος ορόφου ορίζεται σε 2,40 μ.

Κατά παρέκκλιση, εντός των ορίων οικισμού θεωρούνται άρτια τα γήπεδα με όποιο εμβαδόν είχαν στις 3-5-85 ημέρα δημοσίευσης του από 24-4-85 Π.Δ. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο από 24-4-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

Κατηγοριοποίηση του οικισμού

Για τον οικισμό Μητρόπολη του Ν. Καρδίτσας καθορίζεται η ένταξή του στις παρακάτω κατηγορίες:

1. Βαθμός προστασίας: Αδιάφορος.
2. Δυναμικότητα: Στάσιμος.
3. Βαθμός διασποράς: Συνεκτικός.
4. Μέγεθος: Μεγάλος.

A.4.4.1.2. Γεωργικό

Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 1693/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας (ΦΕΚ 645/Δ/11-08-1986) καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Γεωργικό του Ν. Καρδίτσας.

Γενικοί όροι δόμησης:

Εντός του ορίου του οικισμού ισχύουν οι γενικοί όροι δόμησης που προβλέπονται από το Π.Δ. της 24-4-85 ΦΕΚ (181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει (αναλυτικά βλέπε Α.4.4.1.1.). Η αρτιότητα γηπέδου ορίζεται σε 300τ.μ. (Το ελάχιστο μήκος προσώπου του γηπέδου ορίζεται σε 10,0 μ.) και προκύπτει έμμεσος $\Sigma\Delta=0,8$.

Κατά παρέκκλιση, εντός του ορίου οικισμού θεωρούνται άρτια τα γήπεδα με όποιο εμβαδόν είχαν στις 3-5-85 ημέρα δημοσίευσης του από 24-4-85 Π.Δ. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο από 24-4-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

Κατηγοριοποίηση του οικισμού

Για τον οικισμό Γεωργικό του Ν. Καρδίτσας καθορίζεται η ένταξή του στις παρακάτω κατηγορίες:

1. Βαθμός προστασίας: Αδιάφορος.
2. Δυναμικότητα: Στάσιμος.
3. Βαθμός διασποράς: Συνεκτικός.
4. Μέγεθος: Μεσαίος.

Να σημειωθεί ότι ο οικισμός Γεωργικό διαθέτει και σχέδιο διανομής του Υπουργείου Γεωργίας το οποίο λειτουργεί σαν σχέδιο πόλης.

A.4.4.1.3. Κρύα Βρύση

Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 1986/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας (ΦΕΚ 635/Δ/06-08-1986) καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Κρύα Βρύση του Ν. Καρδίτσας.

Γενικοί όροι δόμησης:

Εντός του ορίου του οικισμού ισχύουν οι γενικοί όροι δόμησης που προβλέπονται από το Π.Δ. της 24-4-85 ΦΕΚ (181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει (αναλυτικά βλέπε Α.4.4.1.1.). Η αρτιότητα γηπέδου ορίζεται σε 300τ.μ. (Το ελάχιστο μήκος προσώπου του γηπέδου ορίζεται σε 10,0 μ.) και προκύπτει έμμεσος $\Sigma\Delta=0,8$.

Κατά παρέκκλιση, εντός του ορίου οικισμού θεωρούνται άρτια τα γήπεδα με όποιο εμβαδόν είχαν στις 3-5-85 ημέρα δημοσίευσης του από 24-4-85 Π.Δ. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο από 24-4-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

Κατηγοριοποίηση του οικισμού

Για τον οικισμό Κρύα Βρύση του Ν. Καρδίτσας καθορίζεται η ένταξή του στις παρακάτω κατηγορίες:

1. Βαθμός προστασίας: Αδιάφορος.
2. Δυναμικότητα: Στάσιμος.
3. Βαθμός διασποράς: Συνεκτικός.
4. Μέγεθος: Μεσαίος.

Να σημειωθεί ότι ο οικισμός Κρύα Βρύση διαθέτει και σχέδιο διανομής του Υπουργείου Γεωργίας το οποίο λειτουργεί σαν σχέδιο πόλης.

A.4.4.1.4. Ξινονέρι

Ειδικότερα, για τον οικισμό του Ξινονερίου, με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 8239/85 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας (ΦΕΚ 198/Δ/18-03-1986) και τις υπ. αριθ. ΠΠΕ 4003/86 (ΦΕΚ 986/Δ/16-10-1986) και ΠΠΕ 3221/93 (ΦΕΚ 1610/Δ/31-12-1993) που τη συμπλήρωσαν, καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Ξινονέρι του Ν. Καρδίτσας.

Γενικοί όροι δόμησης:

Εντός του ορίου του οικισμού ισχύουν οι γενικοί όροι δόμησης που προβλέπονται από το Π.Δ. της 24-4-85 ΦΕΚ (181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει (αναλυτικά βλέπε Α.4.4.1.1.). Η αρτιότητα γηπέδου ορίζεται σε 300τ.μ. (Το ελάχιστο μήκος προσώπου του γηπέδου ορίζεται σε 10,0 μ.) και προκύπτει έμμεσος $\Sigma\Delta=0,8$. Σύμφωνα με την υπ. αριθμ. ΠΠΕ 3221/93 απόφαση

Νομάρχη Καρδίτσας για τον οικισμό Ξινονέρι καθορίζεται οικοδομική γραμμή σε απόσταση 12 μέτρων από τον άξονα του επαρχιακού δρόμου.

Κατά παρέκκλιση, εντός του ορίου οικισμού θεωρούνται άρτια τα γήπεδα με όποιο εμβαδόν είχαν στις 3-5-85 ημέρα δημοσίευσης του από 24-4-85 Π.Δ. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο από 24-4-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

Κατηγοριοποίηση του οικισμού

Για τον οικισμό Ξινονέρι του Ν. Καρδίτσας καθορίζεται η ένταξή του στις παρακάτω κατηγορίες:

1. Βαθμός προστασίας: Αδιάφορος.
2. Δυναμικότητα: Στάσιμος.
3. Βαθμός διασποράς: Συνεκτικός.
4. Μέγεθος: Μεσαίος.

Να σημειωθεί ότι ο οικισμός Ξινονέρι διαθέτει και σχέδιο διανομής του Υπουργείου Γεωργίας το οποίο λειτουργεί σαν σχέδιο πόλης.

A.4.4.1.5. Πορτίτσα

Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 3784/88 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας (ΦΕΚ 450/Δ/29-06-1988) καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Πορτίτσα του Ν. Καρδίτσας.

Γενικοί όροι δόμησης:

Εντός του ορίου του οικισμού ισχύουν οι γενικοί όροι δόμησης που προβλέπονται από το Π.Δ. της 24-4-85 ΦΕΚ (181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει (αναλυτικά βλέπε Α.4.4.1.1.). Η αρτιότητα γηπέδου ορίζεται σε 300τ.μ. (Το ελάχιστο μήκος προσώπου του γηπέδου ορίζεται σε 10,0 μ.) και προκύπτει έμμεσος $\Sigma\Delta=0,8$.

Κατά παρέκκλιση, εντός του ορίου οικισμού θεωρούνται άρτια τα γήπεδα με όποιο εμβαδόν είχαν στις 3-5-85 ημέρα δημοσίευσης του από 24-4-85 Π.Δ. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο από 24-4-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

Κατηγοριοποίηση του οικισμού

Για τον οικισμό Πορτίτσα του Ν. Καρδίτσας καθορίζεται η ένταξή του στις παρακάτω κατηγορίες:

1. Βαθμός προστασίας: Ενδιαφέρον.
2. Δυναμικότητα: Στάσιμος.
3. Βαθμός διασποράς: Συνεκτικός.
4. Μέγεθος: Μικρός.

A.4.4.1.6. Φράγγο

Με την υπ. αριθ. ΠΠΕ 2947/86 απόφαση Νομάρχη Καρδίτσας (ΦΕΚ 759/Δ/08-09-1986) καθορίστηκαν τα όρια, οι όροι και περιορισμοί δόμησης και κατηγοριοποιήθηκε ο οικισμός Φράγγο του Ν. Καρδίτσας.

Γενικοί όροι δόμησης:

Εντός του ορίου του οικισμού ισχύουν οι γενικοί όροι δόμησης που προβλέπονται από το Π.Δ. της 24-4-85 ΦΕΚ (181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει (αναλυτικά βλέπε Α.4.4.1.1.). Η αρτιότητα γηπέδου ορίζεται σε 300τ.μ. (Το ελάχιστο μήκος προσώπου του γηπέδου ορίζεται σε 10,0 μ.) και προκύπτει έμμεσος $\Sigma\Delta=0,8$.

Κατά παρέκκλιση, εντός του ορίου οικισμού θεωρούνται άρτια τα γήπεδα με όποιο εμβαδόν είχαν στις 3-5-85 ημέρα δημοσίευσης του από 24-4-85 Π.Δ. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο από 24-4-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 181Δ) όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

Κατηγοριοποίηση του οικισμού

Για τον οικισμό Φράγγο του Ν. Καρδίτσας καθορίζεται η ένταξή του στις παρακάτω κατηγορίες:

1. Βαθμός προστασίας: Αδιάφορος.
2. Δυναμικότητα: Στάσιμος.
3. Βαθμός διασποράς: Συνεκτικός.
4. Μέγεθος: Μεσαίος.

A.4.4.2. Μη Οριοθετημένος οικισμός (προ του 1923): Άγιος Γεώργιος

Οι οικοδομικές άδειες στον μη οριοθετημένο οικισμό Άγιο Γεώργιο εκδίδονται σύμφωνα με το από 2-3-81 Π.Δ. (ΦΕΚ 138Δ) «Περί των ληπτέων υπ' όσιν στοιχείων και του τρόπου καθορισμού των ορίων των προ της 16.8.1923 υφισταμένων οικισμών των στερουμένων εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου». Οι όροι και περιορισμοί δομήσεως των οικοπέδων των οικισμών κατά το άρθρον 1 του Π.Δ. του 1981 καθορίζονται στα άρθρα 4, 5, 6, 7, 8, 9., όπως αυτά τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με το από 19-8-81 Π.Δ. (ΦΕΚ 459Δ) και με το από 21-9-82 Π.Δ. (ΦΕΚ 496Δ). Ειδικότερα:

Αρτιότητα

1. α) Άρτια και οικοδομήσιμα θεωρούνται τα οικόπεδα τα οποία έχουν ελάχιστον εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) μ^2 και πρόσωπον επί υφισταμένου κοινοχρήστου χώρου. β) Ειδικώς οικόπεδα κείμενα εντός οικισμών απομεμακρυσμένων εκ των αστικών κέντρων (ορεινών, δυσπρόσιτων κ.λπ.) μη εμφανιζόντων έντονον ανάπτυξιν και εχόντων κατά την τελευταίαν απογραφήν

πραγματικών πληθυσμόν κάτω των 800 κατοίκων, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα, εφ' όσον έχουν εμβαδόν 500 μ² και πρόσωπον επί υφισταμένου κοινοχρήστου χώρου. Οι οικισμοί ούτοι καθορίζονται δι' αποφάσεων του αρμοδίου Νομάρχου κατόπιν προτάσεως του οικείου Κοινοτικού Συμβουλίου και μετά γνώμην του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων.

2. Κατά παρέκκλινιν των διατάξεων της προηγουμένης παραγράφου θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα οικοπέδα τα οποία έχουν α) κατά την ημέρα δημοσιεύσεως του παρόντος Δ/τος: Ελάχιστον εμβαδόν: τριακόσια (300) μ² και β) κατά την 25.7.1979, ημέρα δημοσιεύσεως του από 19.7.79 Δ/τος "περί τροποποιήσεως των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων των κειμένων εντός των ορίων των νομίμως υφισταμένων οικισμών κ.λπ., (ΦΕΚ 401 τ. Δ'): Ελάχιστον εμβαδόν: εκατόν πενήκοντα (150) μ².

3. Ωσαύτως θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα οικοπέδα με οίας διαστάσεις και εμβαδόν είχαν κατά την 2.7.1968, ημέρα δημοσιεύσεως του από 15.6.1968 Δ/τος "περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών κ.λπ.", (ΦΕΚ 111 τ. Δ').

Σύστημα Δόμησης

1. Ως οικοδομικόν σύστημα των οικοπέδων ορίζεται το των πτερύγων ή το συνεχές, αναλόγως του επικρατούντος εις την περιοχή του οικοπέδου. 2. Το μέγιστο ποσοστό καλύψεως των οικοπέδων ορίζεται εις εξήκοντα επί τοις εκατόν (60%) της επιφανείας αυτών δια το σύστημα των πτερύγων ή εβδομήκοντα επί τοις εκατόν (70%) της επιφανείας αυτών δια το συνεχές σύστημα.

Μέγιστος αριθμός ορόφων και μέγιστο ύψος κτιρίων

1. Ο μέγιστος αριθμός ορόφων των κτιρίων ορίζεται εις δύο (2) ανεξαρτήτως πλάτους οδού, δυναμένης λόγω κλήσεως του εδάφους, της κατασκευής και τρίτου ορόφου άνευ υπερβάσεως του συντελεστού δομήσεως.

2. Ως μέγιστον ύψος των κτιρίων ορίζεται τα επτά και ήμισυ (7,50) μέτρα. Το ύψος τούτο μετρείται από του υψηλοτέρου σημείου της τομής του περιγράμματος της κατόψεως του κτιρίου με το φυσικό ή το κατά την παρ. 5 του παρόντος διαμορφωμένο έδαφος. Το κτίριο δεν δύναται εις ουδεμίαν περίπτωση λόγω κλίσεως του εδάφους να υπερβή το μέγιστον ύψος των δέκα (10) μέτρων εις οιονδήποτε σημείο αυτού.

3. Εις περίπτωσιν προσθήκης καθ' ύψος ορόφου επί νομίμως υφισταμένου κατά την δημοσίευση του παρόντος κτιρίου ως επιτρέπεται υπέρβαση του κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου μεγίστου ύψους των 7,5 μ. μέχρις ενός (1,00) μέτρου, εφαρμοζομένου και εις την περίπτωση ταύτην του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του παρόντος.

4. Εις περίπτωσιν κατασκευής στέγης τα κατά τας προηγουμένης παραγράφους μέγιστα ύψη προσαυξάνονται κατά εν και ήμισυ (1,50) μέτρο.

5. Δια την διαμόρφωση των ακαλύπτων χώρων των οικοπέδων επιτρέπονται μόνον αι απολύτως αναγκαία εκσκαφές. Επί κεκλιμένου δε εδάφους επιτρέπεται η διαμόρφωση του οικοπέδου εις επίπεδα ελαχίστου πλάτους 5 μ. δι' αναλημματικών τοίχων ή πρανών μεγίστου ύψους ενός και ήμισυ (1,50) μέτρου.

6. Επί κτιρίου όγκου πλέον των δύο χιλιάδων (2.000) κυβικών μέτρων υπεράνω της στάθμης του φυσικού εδάφους, επιβάλλεται η διάσπαση του όγκου τούτου σε μικρότερους όγκους ή εις ανεξάρτητα κτίρια έστω και αν πρόκειται περί λειτουργικώς ενιαίου οικοδομήματος. Εφ' όσον δια λόγους λειτουργικούς του κτιρίου δεν είναι δυνατή ή εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, αποφαινεται επί της μελέτης του κτιρίου η οικεία Επιτροπή Ενασκήσεως Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Ε.Α.Ε.).

Συντελεστής δόμησης

1. Ο συντελεστής δόμησης των οικοπέδων ορίζεται σε 0.80 με τις εξής αποκλίσεις:

α) Δια τουριστικές εγκαταστάσεις και κτίρια αμιγούς επαγγελματικής χρήσεως δια την πλέον των 2.000 τ.μ. επιφάνειαν του οικοπέδου ο συντελεστής δομήσεως ορίζεται εις (0,40).

Ουδεμία παρέκκλις δύναται να χορηγήται εκτός της διασποράς των κτισμάτων εις το γήπεδον και του αριθμού των ορίων οι οποίοι δεν δύναται να υπερβαίνουν τους τρεις (3) κατά την κρίσιν της οικείας Επιτροπής Ενασκήσεως Αρχιτεκτονικού Ελέγχου.

β) Δια κτίρια κοινής ωφελείας δια την πλέον των 2.500 τ.μ. επιφάνειαν του οικοπέδου ο συντελεστής δομήσεως ορίζεται εις 0,40.

γ) Δια κατοικίαν και λοιπάς χρήσεις, ισχύουν τα εξής:

Επί οικοπέδων επιφανείας μέχρι των 2.000 τ.μ. η συνολική επιφάνεια των ανεγερθησομένων ορόφων δεν δύναται να υπερβαίνει τα 400 τ.μ.

Εν πάση περιπτώσει η ως άνω συνολική επιφάνεια δύναται να μη είναι μικροτέρα των 300 τ.μ. τηρουμένης της παρ. 2 του άρθρου 5 του παρόντος.

Δια το επί πλέον των 2.000 τ.μ. εμβαδόν των οικοπέδων ο συντελεστής δομήσεως ορίζεται εις 0,05, υπολογιζομένης της συνολικής επιφανείας των ανεγερθησομένων ορόφων ως κάτωθι:

Συνολική επιφάνεια ανεγερθησομένων ορόφων = $400 + (\text{εμβαδόν οικοπέδου} - 2000) \times 0,05$.

Η διασπορά των κτισμάτων εις το γήπεδον είναι υποχρεωτική εάν τούτο κρίνη απαραίτητον η οικεία Αρχιτεκτονική Επιτροπή.

2. Κατά παρέκκλις των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου ο συντελεστής δομήσεως των οικοπέδων επιφανείας μικροτέρας των 300 τ.μ. ορίζεται ως ακολούθως:

Δια τα οικόπεδα επιφανείας μικροτέρας ή ίσης των 100 τ. μ. συντελεστής δομήσεως 1,6 με μέγιστο ποσοστό καλύψεως 80%.

Δια τα οικόπεδα επιφανείας μικροτέρας ή ίσης των 200 τ.μ. συντελεστής δομήσεως ορίζεται εις 1,20. Εις την περίπτωσην αυτή επιτρέπεται η συνολική επιφάνεια των ορόφων να είναι 160

τετραγωνικά μέτρα και το ποσοστό καλύψεως να προσδιορίζεται από την κατωτέρω σχέση: $IK \leq 160/2E$ όπου E το εμβαδόν του οικοπέδου.

Δια τα οικόπεδα επιφανείας μικρότερης ή ίσης των 300 τ.μ. ο συντελεστής δομήσεως ορίζεται εις 1,0 δυναμένης εν πάσει περιπτώσει της συνολικής επιφανείας των ορόφων να μην είναι μικρότερης των 240 τ.μ.

Τέλος, ο Άγιος Γεώργιος έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός διατηρητέος οικισμός (σύμφωνα με το ΦΕΚ 45/Β/3-2-83) γιατί αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και είναι ο μοναδικός οικισμός που διατηρείται αναλλοίωτος στην περιοχή των Θεσσαλικών Αγράφων. Η πολεοδομική διάρθρωση του οικισμού δεν προέρχεται από μια σχεδιασμένη ενέργεια αλλά εκφράζει ένα ζωντανό οργανισμό, κατασκευασμένη με αισθητική ευαισθησία και λειτουργικότητα.

A.4.4.3. Μη Οριοθετημένος οικισμός (απογραμμένος το 2001): Πανόραμα

Οι οικοδομικές άδειες για τον μη οριοθετημένο οικισμό Πανόραμα εκδίδονται σύμφωνα με το από 6-10-78 Π.Δ. (ΦΕΚ 538Δ) «Περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών», όπως αυτό τροποποιήθηκε με το από 24-5-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 270Δ) «Τροποποίηση των όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών». Ειδικότερα:

Αρτιότητα

1. α) Ελάχιστο εμβαδόν γηπέδου 4000 μ². β) Για γήπεδα που έχουν πρόσωπο σε Διεθνείς, Εθνικές, Επαρχιακές, Δημοτικές και Κοινοτικές οδούς ως και σε εγκαταλελειμμένα τμήματά τους και σε σιδηροδρομικές γραμμές απαιτούνται: ελάχιστο πρόσωπο 45 μ., ελάχιστο βάθος 50 μ., ελάχιστο εμβαδόν 4000 μ².
2. Κατά παρέκκλιση από την προηγούμενη παράγραφο θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα: α) Τα κείμενα εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών, τα οποία είχαν κατά την 24-4-77 ημέρα δημοσίευσης του από ΠΔ/5-4-77 (ΦΕΚ-133 Δ') ελάχιστο εμβαδόν 2000 μ², β) Τα γήπεδα που κατά την ημέρα δημοσίευσης του παρόντος πδ/τος έχουν πρόσωπο σε Διεθνείς, Εθνικές, Επαρχιακές, Δημοτικές και Κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν:
 - αα) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά την 12-11-62 ημέρα δημοσίευσης του από ΒΔ/24-10-62 (ΦΕΚ-142/Δ') ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μέτρα, ελάχιστο βάθος δέκα πέντε (15) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν επτακόσια πενήντα (750) μ².

ββ) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά τη 12-9-64 ημέρα δημοσίευσης του από ΒΔ/21-7-64 (ΦΕΚ-141/Δ) ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μέτρα, ελάχιστο βάθος τριάντα πέντε (35) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1200) μ².

γγ) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά τη 17-10-78 ημέρα δημοσίευσής του από ΠΔ/6-10-78 (ΦΕΚ-538/Δ') ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μέτρα, ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2000) μ².

δδ) Τα γήπεδα που δημιουργήθηκαν από την 17-10-78 ημέρα δημοσίευσης του από ΠΔ/6-10-78 (ΦΕΚ-538/Δ) μέχρι την ημέρα δημοσίευσης του παρόντος Πδ/τος ελάχιστο εμβαδόν 4000 μ².

Ποσοστό κάλυψης

Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης των γηπέδων ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) της επιφανείας τους.

Αποστάσεις κτιρίου

Οι αποστάσεις του κτιρίου ορίζονται ως εξής: α) Από τα όρια του γηπέδου δέκα πέντε (15) μέτρα τουλάχιστον, β) Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω:

αα) Προκειμένου για ανέγερση κατοικίας σε γήπεδα που υφίστανται κατά την 15-4-81 ημέρα δημοσίευσης του από ΠΔ/27-3-81 (ΦΕΚ-209/Δ) με ελάχιστο εμβαδόν 4000 μ² οι πλάγιες αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του γηπέδου ορίζονται σε επτά και μισό (7,50) μέτρα εφόσον τηρουμένης της απόστασης των δέκα πέντε (15) μ. δεν είναι δυνατή η οικοδόμηση. Το μέγιστο πλάτος του κτιρίου στην περίπτωση αυτή πρέπει να μην υπερβαίνει τα δέκα (10) μέτρα.

ββ) Οι πλάγιες και οπίσθιες αποστάσεις των κατά παρέκκλιση αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων της παραγράφου 2 του παρόντος ορίζονται σε δύο και μισό (2,50) μ. τουλάχιστον για τα γήπεδα της υποπερίπτωσης αα της περιπτώσεως β και σε πέντε (5) μ. τουλάχιστον για τα γήπεδα της περίπτωσης α και των υποπεριπτώσεων ββ και γγ της περίπτωσης β. Για τα γήπεδα της περίπτωσης β οι αποστάσεις αυτές ισχύουν μόνον εφόσον τα μήκη προσώπου και βάθους του γηπέδου είναι μικρότερα των: 20 μέτρα για το πρόσωπο και 35 μ. για το βάθος για τα γήπεδα της υποπερίπτωσης αα της περίπτωσης β, και 45 μέτρα για το πρόσωπο και 50 μ. για το βάθος για τα γήπεδα των υποπεριπτώσεων ββ, γγ της ίδιας περίπτωσης β.

γγ) Οι διατάξεις της προηγούμενης υποπεριπτώσεως ββ εφαρμόζονται ανάλογα και για γήπεδα των περιπτώσεων γ και δ της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

Συντελεστής δόμησης

Ο μέγιστος συντελεστής δόμησης (ΣΔ) των γηπέδων ορίζεται σε 0,2.

Μέγιστος αριθμός ορόφων και μέγιστο ύψος κτιρίων

Ο μέγιστος αριθμός ορόφων των κτιρίων ορίζεται σε δύο (2) και το μέγιστο ύψος αυτών μετρούμενο από το γύρω έδαφος αυτών (φυσικό ή διαμορφωμένο κατά την επόμενη παράγραφο 10), σε επτά και μισό (7,50) μέτρα.

Ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης

1. Προκειμένου για την ανέγερση κατοικιών εφαρμόζονται και οι ακόλουθοι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης: α) Στα γήπεδα επιτρέπεται η ανέγερση περισσότερων της μιας οικοδομών μετά από γνώμη της Επιτροπής Ενασκήσεως Αρχιτεκτονικού Ελέγχου,

β) Η μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια του κτιρίου ως και η συνολική επιφάνεια των ορόφων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει για γήπεδα εμβαδού μέχρι 4000 τμ. τα 200 τμ., για γήπεδα εμβαδού μεγαλύτερου των 4000 τμ. μέχρι και 8000 για μεν τα πρώτα 4000 τμ. τα 200 τμ. για δε τα λοιπά ίση με το γινόμενο του υπολοίπου εμβαδού του γηπέδου επί τον συντελεστή δομήσεως 0,02 (επιφάνεια οικοδομής = 200 τμ. + (εμβαδόν γηπέδου - 4000) Χ 0,02.), για γήπεδα εμβαδού μεγαλύτερου των 8000 τμ. και άνω, για μεν τα πρώτα 8000 τμ. τα 280 τμ. για δε τα λοιπά ίση με το γινόμενο του υπολοίπου εμβαδού του γηπέδου επί τον συντελεστή δόμησης 0,01 μη δυναμένη εν πάσει περιπτώσει να υπερβεί τα 400 τμ (επιφάνεια οικοδομής = 280 τμ. + (εμβαδόν γηπέδου - 8000) Χ 0,01).

γ) Ο μέγιστος αριθμός ορόφων των κτιρίων ορίζεται σε δύο (2).

δ) Το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της οικοδομής μετρούμενον από το φυσικό ή το κατά την παρ.10 του άρθ-1 του παρόντος ΠΔ/τος διαμορφωμένο έδαφος και από κάθε όψη, ορίζεται σε τέσσερα (4) μέτρα για μονώροφη οικοδομή ή μονώροφο τμήμα αυτής και σε επτά και μισό (7,50) μ. για διώροφη οικοδομή ή διώροφο τμήμα αυτής.

2. Στα κατά παρέκκλιση άρθια γήπεδα της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του από 24-5-85 Π.Δ. (ΦΕΚ 270Δ) επιτρέπεται η ανέγερση κατοικιών σύμφωνα με τους κάτωθι όρους δομήσεως:

α) Σε γήπεδα επιφανείας τουλάχιστον 2000 μ² επιτρέπεται η ανέγερση κατοικιών με ελάχιστες αποστάσεις από τα όρια του γηπέδου πέντε (5) μέτρα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι όροι δόμησης της προηγούμενης παραγράφου.

β) Σε γήπεδα επιφανείας τουλάχιστον 1200 μ² και μέχρι 2000 μ² η μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια του κτιρίου καθώς και η συνολική επιφάνεια των ορόφων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει την προκύπτουσα σύμφωνα με τη σχέση: Επιφάνεια οικοδομής = 150 + (E-1200)/16 μ² (όπου E είναι η επιφάνεια του γηπέδου). Οι ελάχιστες αποστάσεις του κτίσματος από τα όρια του γηπέδου στην περίπτωση αυτή είναι 5 μέτρα

γ) Σε γήπεδα επιφανείας τουλάχιστον 750 μ² και μέχρι 1200 μ² η μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια του κτιρίου καθώς και η συνολική επιφάνεια των ορόφων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει την προκύπτουσα σύμφωνα με τη σχέση: Επιφάνεια οικοδομής = 100 + (E-750)/9 μ² (όπου E είναι η επιφάνεια του γηπέδου). Οι ελάχιστες αποστάσεις του κτίσματος από τα όρια του γηπέδου στην περίπτωση αυτή είναι 2,50 μέτρα.

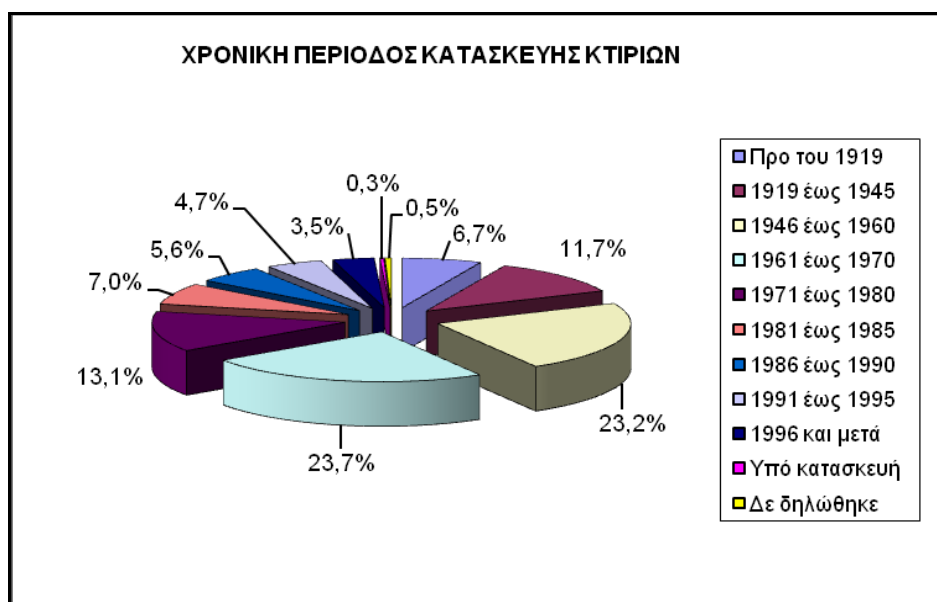
A.4.5. Ανάλυση κατάστασης οικιστικού αποθέματος οικισμών Δ.Ε. Μητρόπολης

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2001, όπως παρουσιάζονται στον πίνακα και στο διάγραμμα που ακολουθούν, το 65,3% των κτιρίων στους οικισμούς της Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης έχουν κτισθεί πριν το 1970. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις παρατηρούνται την περίοδο 1961 έως 1970 (ποσοστό 23,7%) καθώς και την περίοδο 1946 έως 1960 (ποσοστό 23,2%).

	Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίου											Σύνολο κτιρίων
	Προ του 1919	1919 έως 1945	1946 έως 1960	1961 έως 1970	1971 έως 1980	1981 έως 1985	1986 έως 1990	1991 έως 1995	1996 και μετά	Υπό κατασκευή	Δε δηλώθηκε	
Δ.Ε. Μητρόπολης	164	287	571	584	323	171	137	116	85	8	13	2.459
Τ.Κ. Μητρόπολης	9	88	195	208	99	45	42	33	39	1	4	763
Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου	152	89	34	44	22	10	20	21	6	1	3	402
Τ.Κ. Γεωργικού	0	13	68	74	72	36	23	16	6	0	1	309
Τ.Κ. Κρύας Βρύσης	0	33	70	95	44	18	23	14	20	3	1	321
Τ.Κ. Ξινοερρίου	0	21	111	74	49	24	10	14	4	1	2	310
Τ.Κ. Πορτίσης	0	25	10	5	9	13	4	10	1	0	1	78
Τ.Κ. Φράγκου	3	18	83	84	28	25	15	8	9	2	1	276

Πίνακας Α.4.12.: Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίων

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απογραφή κατοικιών πληθυσμού 2001

Διάγραμμα Α.4.1.: Κατανομή κτιρίων σύμφωνα με την περίοδο κατασκευής

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

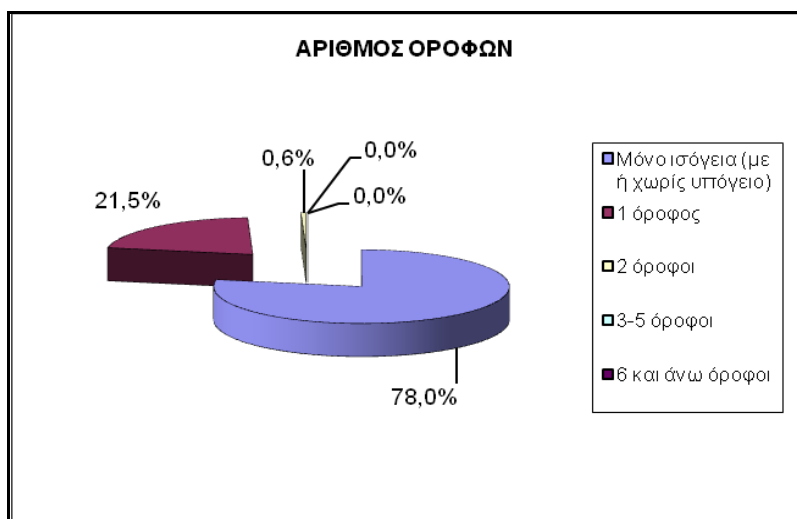
Όσον αφορά στους ορόφους, για όλους τους οικισμούς της Δ.Ε. Μητρόπολης η δόμηση είναι χαμηλή. Σύμφωνα με το διάγραμμα Α.4.2, το 78,0% των κτιρίων στους οικισμούς της Δ.Ε.

Μητρόπολης είναι ισόγεια και το 21,5% είναι με έναν όροφο, ενώ μόλις 14 κτίσματα ανήκουν στην κατηγορία από 2 ορόφους και πάνω.

	Σύνολο κτιρίων	Αριθμός κτιρίων					Με πυλωτή
		Μόνο ισόγεια (με ή χωρίς υπόγειο)	Ισόγεια ή πυλωτές (με ή χωρίς υπόγειο) με αριθμό ορόφων				
			1 όροφος	2 όροφοι	3-5 όροφοι	6 και άνω όροφοι	
Δ.Ε. Μητρόπολης	2.459	1.917	528	14	0	0	32
T.K. Μητρόπολης	763	604	152	7	0	0	13
T.K. Αγίου Γεωργίου	402	186	213	3	0	0	0
T.K. Γεωργικού	309	268	41	0	0	0	4
T.K. Κρύας Βρύσης	321	296	24	1	0	0	6
T.K. Ξινοερίου	310	267	42	1	0	0	4
T.K. Πορτίσης	78	44	33	1	0	0	1
T.K. Φράγκου	276	252	23	1	0	0	4

Πίνακας Α.4.13.: Όροφοι κτιρίων

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απογραφή κατοικιών πληθυσμού 2001

Διάγραμμα Α.4.2.: Κατανομή κτιρίων σύμφωνα με τους ορόφους

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

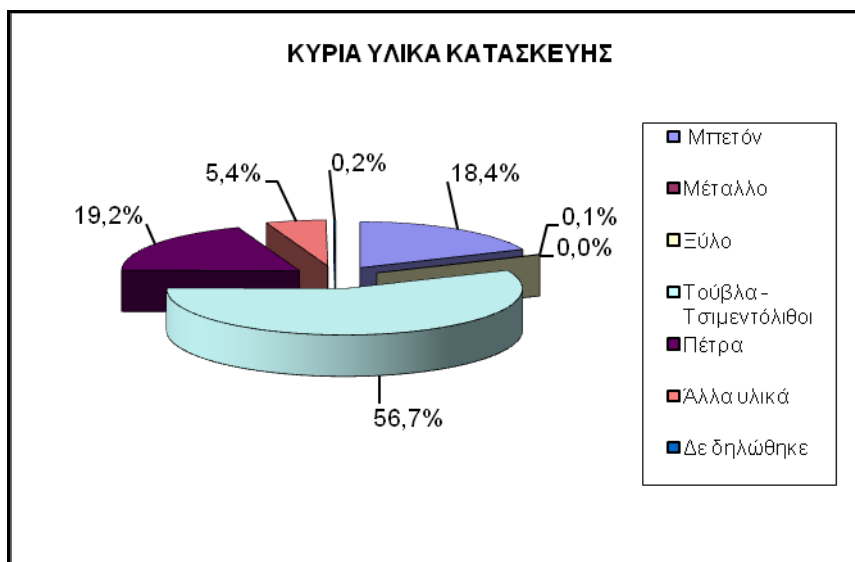
Το 56,7% των κτιρίων είναι κατασκευασμένα με τούβλα ή τσιμεντόλιθους, το 19,2% είναι από μέταλλο και το 18,4% είναι από μπετόν. Παράλληλα παρατηρείται ένα σημαντικό ποσοστό κτισμάτων που είναι κατασκευασμένα από άλλα υλικά (ποσοστό 5,4%) και αφορά κυρίως πλίνθινα σπίτια (πίνακας Α.4.14). Επιπρόσθετα, το 73,44% των κτισμάτων αποτελούνται από κεραμοσκεπή στέγη, το 19,32% έχουν φύλλα επικάλυψης και το 7,04 είναι με τaráτσα (πίνακας Α.4.15).

	Σύνολο κτιρίων	Κύρια υλικά κατασκευής του κτιρίου						
		Μπετόν	Μέταλλο	Ξύλο	Τούβλα - Τσιμεντόλιθοι	Πέτρα	Άλλα υλικά	Δε δηλώθηκε

Δ.Ε. Μητρόπολης	2.459	453	2	0	1.395	471	134	4
Τ.Κ. Μητρόπολης	763	162	0	0	423	164	12	2
Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου	402	59	0	0	72	247	23	1
Τ.Κ. Γεωργικού	309	91	0	0	187	1	29	1
Τ.Κ. Κρύας Βρύσης	321	28	1	0	288	4	0	0
Τ.Κ. Ξινοερρίου	310	42	0	0	225	14	29	0
Τ.Κ. Πορτίσης	78	25	0	0	17	33	3	0
Τ.Κ. Φράγκου	276	46	1	0	183	8	38	0

Πίνακας Α.4.14.: Κύρια υλικά κατασκευής κτιρίων

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απογραφή κατοικιών πληθυσμού 2001

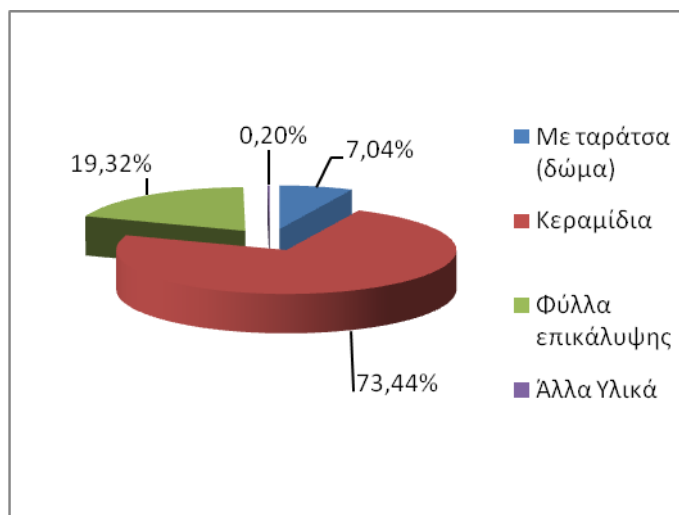
Διάγραμμα Α.4.3.: Κατανομή κτιρίων σύμφωνα με τα υλικά κατασκευής

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

	Σύνολο κτιρίων	Μορφή επικάλυψης του κτιρίου και κύρια υλικά επικάλυψης της κεκλιμένης στέγης			
		Με τάρτα (δώμα)	Με κεκλιμένη στέγη		
			Κεραμίδια	Φύλλα επικάλυψης	Άλλα Υλικά
Δ.Ε. Μητρόπολης	2.459	173	1.806	475	5
Τ.Κ. Μητρόπολης	763	68	584	110	1
Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου	402	21	309	72	0
Τ.Κ. Γεωργικού	309	17	202	90	0
Τ.Κ. Κρύας Βρύσης	321	21	218	80	2
Τ.Κ. Ξινοερρίου	310	11	233	65	1
Τ.Κ. Πορτίσης	78	10	63	5	0
Τ.Κ. Φράγκου	276	25	197	53	1

Πίνακας Α.4.15.: Μορφή επικάλυψης κτιρίου

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απογραφή κατοικιών πληθυσμού 2001

Διάγραμμα Α.4.4.: Κατανομή κτιρίων σύμφωνα με τη μορφή επικάλυψης

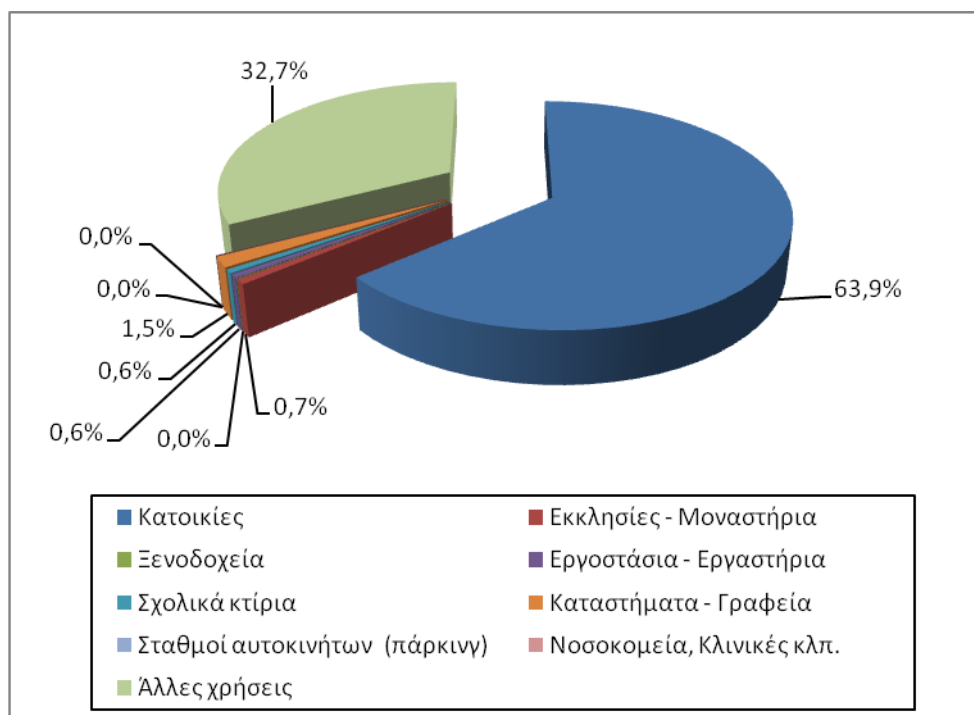
Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Το 63,9% των κτιρίων στους οικισμούς της Δ.Ε. Μητρόπολης είναι κατοικίες και το 32,7% αντιστοιχεί σε άλλες χρήσεις (πίνακας Α.4.16). Λαμβάνοντας υπόψη τον αγροτικό χαρακτήρα των οικισμών οι άλλες χρήσεις αναφέρονται σε στάβλους και αποθήκες για την εξυπηρέτηση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής.

	Σύνολο κτιρίων αποκλειστικής χρήσης	Αποκλειστική χρήση κτιρίων									Αριθμός κανονικών κατοικιών
		Κατοικίες	Εκκλησίες - Μοναστήρια	Ξενοδοχεία	Εργοστάσια - Εργαστήρια	Σχολικά κτίρια	Καταστήματα - Γραφεία	Σταθμοί αυτοκινήτων (παρκινγκ)	Νοσοκομεία, Κλινικές κλπ.	Άλλες χρήσεις	
Δ.Ε. Μητρόπολης	2.337	1.494	16	1	13	13	35	0	0	765	1.605
Τ.Κ. Μητρόπολης	711	461	2	1	5	4	13	0	0	225	528
Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου	396	265	1	0	1	1	2	0	0	126	276
Τ.Κ. Γεωργικού	298	179	3	0	0	1	8	0	0	107	187
Τ.Κ. Κρύας Βρύσης	316	176	1	0	6	1	4	0	0	128	181
Τ.Κ. Ξινοερρίου	304	227	1	0	1	2	3	0	0	70	227
Τ.Κ. Πορτίτσης	76	61	6	0	0	1	1	0	0	7	65
Τ.Κ. Φράγκου	236	125	2	0	0	3	4	0	0	102	141

Πίνακας Α.4.16.: Αποκλειστική χρήση κτιρίων

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απογραφή κατοικιών πληθυσμού 2001

Διάγραμμα Α.4.5.: Κατανομή κτιρίων σύμφωνα με τη χρήση

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Από τους παραπάνω πίνακες προκύπτουν ορισμένα συμπεράσματα για κάθε οικισμό της Δ.Ε. Μητρόπολης. Στον οικισμό της **Μητρόπολης** η αρχιτεκτονική έκφραση επηρεάστηκε από το αγροτικό επάγγελμα των κατοίκων. Το μεγαλύτερο μέρος του οικισμού αποτελείται από κτίσματα της περιόδου 1946 έως 1970 (52,9%), τα περισσότερα από αυτά κατασκευασμένα από τούβλα ήτσιμεντόλιθους (ποσοστό 55,4%) και αρκετά πέτρινα (21,5%).

Ο **Άγιος Γεώργιος** αποτελείται από μεγάλο αριθμό κτισμάτων τα οποία χρονολογούνται προ του 1919 (37,8%). Ο οικισμός χαρακτηρίζεται από χαμηλή δόμηση με έμφαση στις κατοικίες που διαθέτουν πέρα από το ισόγειο και έναν όροφο (53%). Είναι ο πιο γραφικός οικισμός της Δ.Ε. Μητρόπολης. Η πλειοψηφία των κτισμάτων είναι κατασκευασμένα από πέτρα (61,4%) και φέρουν κεκλιμένη στέγη με κεραμίδια.

Το **Γεωργικό** μέχρι το 1945 απαριθμούσε 13 κτίσματα. Ο οικισμός οικοδομείται σταδιακά κατά την διάρκεια της περιόδου 1946-1980. Η δόμηση είναι ιδιαίτερα χαμηλή (ποσοστό ισογείων: 86,7%). Τα κτίσματα είναι κατασκευασμένα από τούβλα ήτσιμεντόλιθους σε ποσοστό 60,5%, ενώ φέρουν κεκλιμένη στέγη τα περισσότερα από αυτά με κεραμίδια.

Στην **Κρύα Βρύση** χωροθετείται μεγάλος αριθμός κτισμάτων τα οποία αποτελούνται από τούβλα ήτσιμεντόλιθους (ποσοστό 89,7%) και διαθέτουν κεκλιμένη στέγη με κεραμίδια. Πρόκειται για ισόγειες κυρίως κατοικίες (ποσοστό 92,2%) κατασκευασμένες την περίοδο 1946 έως 1970.

Το **Ξινονέρι** χαρακτηρίζεται από χαμηλή δόμηση (ποσοστό ισογείων: 86,1%). Τα κτίσματα είναι κατασκευασμένα από τούβλα ήτσιμεντόλιθους σε ποσοστό (72,6%), ενώ φέρουν κεκλιμένη στέγη

τα περισσότερα από αυτά με κεραμίδια. Σημειώνεται ότι η μεγαλύτερη οικοδομική δραστηριότητα παρατηρήθηκε την περίοδο 1946-1960 (ποσοστό 35,8%).

Τα αποτελέσματα για την κατάσταση του οικιστικού αποθέματος για την τοπική κοινότητα της **Πορτίτσας** δείχνουν ότι αποτελείται από μεγάλο αριθμό κτισμάτων τα οποία χρονολογούνται την περίοδο 1919 έως 1945 (32,1%). Πρόκειται για κτίσματα που ανήκουν στον οικισμό της Πορτίτσας, καθώς το **Πανόραμα** είναι νέος οικισμός που απογράφηκε για πρώτη φορά το 2001 και κατά συνέπεια αποτελείται κυρίως από νεόκτιστα κτίρια. Οι οικισμοί χαρακτηρίζονται από χαμηλή δόμηση (ισόγεια: 56,4%, με έναν όροφο: 42,3%). Η πλειοψηφία των κτισμάτων είναι κατασκευασμένα από πέτρα (42,3%) και φέρουν κεκλιμένη στέγη με κεραμίδια.

Τέλος, το **Φράγκο** μέχρι το 1945 απαριθμούσε 21 κτίσματα. Από το 1946 έως το 1970 παρατηρήθηκε η μεγαλύτερη οικοδομική δραστηριότητα στον οικισμό. Σήμερα χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα χαμηλή δόμηση, με το μεγαλύτερο ποσοστό των κτισμάτων να είναι ισόγεια (91,3%) με κεκλιμένη στέγη και κεραμίδια. Όσον αφορά στα υλικά κατασκευής τους κυριαρχούν τα τούβλα ή οι τσιμεντόλιθοι με ποσοστό (66,3%).

A.4.6. Ποιότητα και φυσιογνωμία αστικού χώρου οικισμών: τυπολογία ρυμοτομικού, βασικοί αντιληπτικοί άξονες και ενότητες, ποιότητα δημόσιου χώρου

Οι οικισμοί της Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης χαρακτηρίζονται στην πλειοψηφία τους αρχιτεκτονικά ενδιαφέροντες, εκλείπει όμως η ύπαρξη διακριτών οικιστικών συνόλων και αστικού ιστού. Από τη μια πλευρά εντοπίζονται μεμονωμένα κτίρια και τοποθεσίες, οι οποίες είναι ιδιαίτερα αξιόλογες και έχουν σημαντική δυνατότητα ανάπτυξης και προβολής. Από την άλλη όμως πλευρά, στους περισσότερους οικισμούς υπάρχει κλίμα εγκατάλειψης, παρατηρείται μείωση στο μόνιμο πληθυσμό και υπάρχει έλλειψη σε χώρους πρασίνου.

Πιο αναλυτικά, η **Μητρόπολη** είναι οριοθετημένος οικισμός της ΔΕ. Διακρίνεται από ακτινική διάταξη του οδικού δικτύου το οποίο συγκλίνει στον πυρήνα του κέντρου του οικισμού. Τα ιδιαίτερα μεγάλα ακανόνιστα οικοδομικά τετράγωνα, δημιουργούν προβλήματα προσέγγισης του εσωτερικού τμήματος. Παρατηρείται επίσης το μέγεθος των οικοδομικών τετραγώνων να αυξάνεται όσο απομακρυνόμαστε από το κέντρο του οικισμού. Η θέση της Μητρόπολης είναι κομβική καθώς από το όριο του οικισμού διέρχονται οι επαρχιακές οδοί «2: Καρδίτσας – Μητρόπολη προς Αγρίνιο» και «8: Μητρόπολη – Μοσχάτο – αυχένas Τσαρδακίου», που οδηγούν στην περιοχή της Λίμνης Νικολάου Πλαστήρα. Γενικότερα το εσωτερικό οδικό δίκτυο έχει ικανοποιητικά γεωμετρικά χαρακτηριστικά. Η ύπαρξη όμως παρόδιων αυλάκων ή τσιμενταύλακων ανοιχτής διατομής σε αρκετά σημεία, δυσχεραίνει την κυκλοφορία, την παρόδια στάθμευση και την προσπέλαση των κατοικιών. Το οδικό δίκτυο στην πλειοψηφία του είναι ασφαλτοστρωμένο, ενώ υπάρχουν και λίγα τσιμεντοστρωμένα τμήματα, με ικανοποιητική ποιότητα οδοστρώματος, χωρίς όμως κράσπεδα και

πεζοδρόμια. Η κεντρική πλατεία και η παιδική χαρά στην είσοδο του οικισμού είναι διαμορφωμένες, τα γραφεία διοίκησης επαρκέστατα και σε πολύ καλή κατάσταση, ενώ δεν εντοπίζονται άλλοι διαμορφωμένοι κοινόχρηστοι χώροι εντός του οικισμού. Στον περιαστικό όμως χώρο δυτικά του οικισμού υπάρχει γήπεδο ποδοσφαίρου με στοιχειώδεις υποδομές, καθώς και χώρος με διαμορφωμένη παιδική χαρά και άλσος. Η έλλειψη χώρων αστικού πράσινου αντισταθμίζεται από την παρόχθια βλάστηση του ποταμού Γαβριά.

Το **Γεωργικό** αναπτύσσεται παραπλεύρως της επαρχιακής οδού «2 Καρδίτσα – Μητρόπολη προς Αγρίνιο» και διαθέτει σχέδιο διανομής. Διακρίνεται από ορθογωνική διάταξη οικοδομικών τετραγώνων και διαμπερείς δρόμους, ενώ τα οικοδομικά τετράγωνα εμφανίζουν περισσότερο ακανόνιστη μορφή στο τμήμα που διέρχεται το ρέμα. Στην σημερινή του μορφή όμως το ρέμα έχει εγκιβωτιστεί στο τμήμα που διαπερνά τον οικισμό και έχει διαμορφωθεί αντίστοιχα σε εκείνο το σημείο το οδικό δίκτυο. Το οδικό δίκτυο έχει ικανοποιητικά γεωμετρικά χαρακτηριστικά με αρκετά τσιμεντοστρωμένα και λιγότερα ασφαλτοστρωμένα τμήματα. Το βόρειο τμήμα του οικισμού αποτελείται από αδιαμόρφωτες αδόμητες εκτάσεις. Η έλλειψη όμως διαμορφωμένων πεζοδρομίων, εκτός ελαχίστων τμημάτων όπως το πλακόστρωτο κέντρο του οικισμού, και πλατειών (με εξαίρεση την κεντρική πλατεία) αλλά και ο συνδυασμός της κατοικίας με μικρές οικόσιτες κτηνοτροφικές μονάδες, κυρίως σε διάσπαρτα σημεία, και η ύπαρξη αγροτικών αποθηκών και στάβλων ευτελούς κατασκευής δημιουργούν εικόνα υποβάθμισης του χώρου.

Σχέδιο διανομής διαθέτει και η **Κρύα Βρύση**, η οποία αναπτύσσεται παραπλεύρως της επαρχιακής οδού «7 Καρδίτσα – Κρύα Βρύση – Άγιος Γεώργιος». Η τυπολογία του ρυμοτομικού διακρίνεται από ορθογωνική διάταξη οικοδομικών τετραγώνων και κάθετους μεταξύ τους οδικούς άξονες. Το οδικό δίκτυο έχει μέτρια γεωμετρικά χαρακτηριστικά και είναι σε μεγάλο βαθμό τσιμεντοστρωμένο. Ασφαλτοστρωμένα είναι μόνο ορισμένα κεντρικά τμήματα του οδικού δικτύου. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του είναι μέτριας κατάστασης, με φθαρμένα οδοστρώματα και έλλειψη, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, κρασπέδων και πεζοδρομίων δημιουργώντας προβλήματα ασφάλειας. Ο δημόσιος και κοινόχρηστος χώρος που περιλαμβάνει την κεντρική πλατεία, τις διάσπαρτες στον οικιστικό ιστό παιδικές χαρές και τις αθλητικές εγκαταστάσεις στο βόρειο τμήμα είναι διαμορφωμένος και σε καλή κατάσταση. Γενικότερα ο οικισμός, με εξαίρεση την ύπαρξη στάβλων και αποθηκών ευτελούς κατασκευής στα περιφερειακά κυρίως τμήματα, παρουσιάζει θετική εικόνα, με καλή σε γενικές γραμμές κατάσταση κτιριακού αποθέματος, περιποιημένες αυλές και κήπους και άφθονο ιδιωτικό πράσινο.

Το **Ξινονέρι** διαθέτει και αυτό σχέδιο διανομής. Η τυπολογία του ρυμοτομικού εδώ αποτελεί μορφή στρεβλού ιπποδάμειου συστήματος. Τα οικοδομικά τετράγωνα, ορθογωνικής ή τραπεζοειδούς στην πλειοψηφία τους μορφής, αρθρώνονται διαγώνια ως προς τα περιμετρικά του οικισμού

αγροτεμάχια, γεγονός που πιθανό να αποτελέσει πρόβλημα σε μελλοντική επέκταση του οικισμού. Το οδικό δίκτυο έχει μέτρια γεωμετρικά χαρακτηριστικά, κακή ποιότητα και στο μεγαλύτερο τμήμα του είναι τσιμεντοστρωμένο. Η έλλειψη διαμορφωμένων πεζοδρομίων (με εξαίρεση το πλακόστρωτο κέντρο του οικισμού), δημιουργεί εικόνα υποβάθμισης στο χώρο, γεγονός που αντισταθμίζεται από την ύπαρξη του άλσους εντός του οικιστικού ιστού. Τέλος, η ύπαρξη αγροτικών αποθηκών και σημαντικού αριθμού μικρών στάβλων οικόσιτης κτηνοτροφίας κατασκευασμένων με ευτελή υλικά, υποβαθμίζουν αισθητικά το περιβάλλον.

Ο **Άγιος Γεώργιος** από πλευράς ρυμοτομίας είναι ο πλέον άναρχος οικισμός. Οι δρόμοι είναι στο μεγαλύτερο μέρος του οικισμού τσιμεντοστρωμένοι, ενώ υπάρχουν και πολλοί χωματόδρομοι, όλοι ιδιαίτερα στενοί, γεγονός που σχετίζεται και με τη μορφολογία του εδάφους. Η εικόνα του δημόσιου χώρου του οικισμού δεν είναι ενθαρρυντική. Εντοπίζεται έλλειψη σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου, υπάρχει πλήθος εγκαταλελειμμένων κτιρίων και σημαντικός αριθμός ποιμνιοστασίων διάσπαρτα στον οικισμό. Οι μόνοι διαμορφωμένοι δημόσιοι χώροι είναι η κεντρική πλατεία του οικισμού και οι αθλητικές εγκαταστάσεις στο βορειοδυτικό τμήμα του οικισμού. Παρόλο που ο οικισμός έχει χαρακτηριστεί ιστορικός διατηρητέος (σύμφωνα με το ΦΕΚ 45/Β/3-2-83), η υποβαθμισμένη εικόνα του δημόσιου και δομημένου περιβάλλοντος συμβάλλει στην αλλοίωση της τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής των Θεσσαλικών Αγράφων που διακρίνει τον οικισμό.

Η **Πορτίτσα** είναι οριοθετημένος οικισμός χωρίς σχέδιο διανομής. Διακρίνεται από ακτινική διάταξη του οδικού δικτύου το οποίο συγκλίνει στον πυρήνα του κέντρου του οικισμού. Το οδικό δίκτυο σε μεγάλο τμήμα του οικισμού έχει φτωχά γεωμετρικά χαρακτηριστικά, γεγονός που δυσχεραίνει την κυκλοφορία, την παρόδια στάθμευση και την προσπέλαση των κατοικιών. Το οδικό δίκτυο στην πλειοψηφία του είναι ασφαλτοστρωμένο, με ικανοποιητική ποιότητα οδοστρώματος, χωρίς όμως κράσπεδα και πεζοδρόμια. Βέβαια υπάρχουν και αρκετά τσιμεντοστρωμένα τμήματα. Η μοναδική πλατεία του οικισμού είναι διαμορφωμένη και σε καλή κατάσταση. Εντός ορίων οικισμού δεν εντοπίζονται άλλα κτίρια δημόσιου χαρακτήρα ή άλλοι διαμορφωμένοι κοινόχρηστοι χώροι. Γενικότερα, ως προς το δομημένο περιβάλλον εμφανίζεται η ίδια περίπου κατάσταση με τους υπόλοιπους αγροτικούς οικισμούς. Υπάρχουν μεγάλες επιφάνειες αδόμητων θυλάκων και η κατοικία συνδυάζεται με αγροτικές αποθήκες, δεν εντοπίζεται όμως οικόσιτη κτηνοτροφία εντός του οικιστικού ιστού.

Το **Πανόραμα** αποτελεί νέο, διάσπαρτο, μη οριοθετημένο οικισμό της ΔΕ Μητρόπολης, χωρίς να εντοπίζεται κάποιο συγκροτημένο κέντρο με την ύπαρξη κεντρικής πλατείας και εκκλησίας. Ο οικισμός αποτελείται αποκλειστικά από κατοικίες με εμφανή την έλλειψη σε διαμορφωμένους κοινόχρηστους χώρους, αλλά και σε τεχνική και κοινωνική υποδομή. Η ποιότητα του οδικού δικτύου είναι κακή καθώς απαρτίζεται αποκλειστικά από χωματόδρομους.

Τέλος, το **Φράγκο** παρά τον πεδινό του χαρακτήρα κατατάσσεται στους άναρχους από πλευράς ρυμοτομίας οικισμούς. Τα οικοδομικά τετράγωνα εμφανίζουν περισσότερο ακανόνιστη μορφή. Το μεγάλο ακανόνιστο μέγεθος τους δημιουργεί προβλήματα προσέγγισης του εσωτερικού τμήματός τους, με αποτέλεσμα την χάραξη ιδιωτικών δρόμων σε αρκετά σημεία του οικισμού. Το οδικό δίκτυο σε μεγάλο τμήμα του οικισμού έχει φτωχά γεωμετρικά χαρακτηριστικά, ενώ η ύπαρξη παρόδιων αυλάκων ή τσιμενταύλακων ανοιχτής διατομής σε αρκετά σημεία, δυσχεραίνει την κυκλοφορία, την παρόδια στάθμευση και την προσπέλαση των κατοικιών. Το οδικό δίκτυο στην πλειοψηφία του είναι ασφαλτοστρωμένο με ικανοποιητική ποιότητα οδοστρώματος, χωρίς όμως κράσπεδα και πεζοδρόμια. Γενικά ο οικισμός, με εξαίρεση τους αδόμητους θύλακες στο νότιο τμήμα του και την ύπαρξη σταύλων και αποθηκών ευτελούς κατασκευής στο δυτικό κυρίως τμήμα του οικιστικού ιστού, παρουσιάζει θετική εικόνα, με καλή σε γενικές γραμμές κατάσταση κτιριακού αποθέματος και περιποιημένες αυλές.

A.4.7. Κατάσταση πολιτιστικού, ιστορικού, αρχιτεκτονικού αποθέματος οικισμών

A. Αρχαιολογικοί Χώροι Κηρυγμένοι

Από την έρευνα των μελετητών στα ηλεκτρονικά αρχεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και του πρώην Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. εντοπίστηκε σημαντικός αριθμός κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων στην ΔΕ Μητρόπολης. Σύμφωνα με την ΥΑ 1154/4-3-1964 (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964) «Περί κηρύξεως Αρχαιολογικών Χώρων εις Νομούς Φθιώτιδος και Καρδίσης» οι αρχαιολογικοί χώροι για την ΔΕ Μητρόπολης είναι:

- Ο Ι.Ν. Προφήτη Ηλία και λείψανα αρχαίου κτίσματος στο λόφο Προφήτη Ηλία του οικισμού Φράγκο

Εικόνα Α.4.22: Ο λόφος του Προφήτη Ηλία

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

- Ο Μυκηναϊκός Τάφος Γεωργικού - Ξινονερίου

Στα όρια των κτηματικών εκτάσεων των τοπικών κοινοτήτων Γεωργικού και Ξινονερίου, 2χλμ νοτιοανατολικά της Μητρόπολης και 5 χλμ νοτιοδυτικά της Καρδίτσας, στη θέση «Κούφια Ράχη» βρίσκεται ο μεγάλος μυκηναϊκός θολωτός τάφος. Κατασκευάστηκε στον τελευταίο χαμηλό λόφο μιας λοφοσειράς που αρχίζει από την πεδιάδα και ενώνεται με τον ορεινό όγκο των Αγράφων στα δυτικά. Στον κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο υπάρχει πρόσβαση από αγροτικούς δρόμους τόσο από το Γεωργικό όσο και από το Ξινονέρι. Ο μυκηναϊκός θολωτός τάφος θεωρείται από τους πιο πρώιμους. Αποτελείται από τρία βασικά μέρη: το δρόμο (δηλαδή το διάδρομο πρόσβασης), το στόμιο (την είσοδο) και τον κτιστό νεκρικό θάλαμο, κυκλικής κάτοψης. Ο θάλαμος καλύπτεται με τη θόλο που οικοδομείται κατά τον εκφορικό τρόπο. Ο τάφος αποκαλύφθηκε συλημένος το 1917. Από το εντυπωσιακό αυτό μνημείο σώζεται ακέραιος ο κυκλικός θάλαμος και η θόλος, μετά την αποκατάσταση. Έχουν δε διάμετρο και ύψος 8,8μ. αντίστοιχα. Η είσοδος προς το θάλαμο έχει πλάτος 2,4 μ., μήκος 10,35μ. και εν μέρει είναι στεγασμένη με τεράστιες πλάκες. Έξω από τον τάφο βρέθηκαν εκτεταμένοι λιθοσωροί με πολλές ποταμίσιες πέτρες. Κάτω από τις κροκάλες, μετά την αφαίρεσή τους, βρέθηκαν μικρά αγγεία, πήλινα ειδώλια και πλακίδια ιππέων και άλλα ειδώλια ανδρών και γυναικών. Πιθανότατα ο χώρος χρησιμοποιούνταν ως ιερό των προγόνων από τις αρχές του 5^{ου} αι. π.Χ. και μετά (Ν.Α. Καρδίτσας, 2007). Αξιοσημείωτο είναι ότι μετά τον αναδασμό γης το μεγαλύτερο μέρος του τύμβου ανήκει στην κοινότητα Ξινονερίου και το υπόλοιπο στην κοινότητα Γεωργικού. Το αγροτεμάχιο Ξινονερίου είναι κοινοτική έκταση, ενώ του Γεωργικού

ιδιωτική. Πρόσφατα, έχει εκπονηθεί μελέτη για την ανάπλαση του περιβάλλοντος χώρου και την κατασκευή μεταλλικού στεγάστρου για την κάλυψη του αρχαιολογικού χώρου.

Εικόνα Α.4.23: Ο θολωτός Μυκηναϊκός Τάφος Γεωργικού – Ξινονερίου

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

- Αρχαιολογικός χώρος Πορτίτσας στη θέση Ύψωμα "Βιμπιρότρυπα"
- Αρχαιολογικός χώρος Μητροπόλεως: ερείπια και αρχαία λείψανα στο ύψωμα δυτικώς της Μητροπόλεως και στη σύγχρονη κώμη, τάφοι και τύμβοι στη θέση "Μαλάματα", και τύμβοι ευρύτερης περιοχής

Η θέση της αρχαίας Μητρόπολης είχε εντοπισθεί ήδη από πολύ παλιά στο σημερινό ομώνυμο οικισμό, χάρη σε έναν ενεπίγραφο γωνιόλιθο που είναι εντοιχισμένος σε σπίτι του οικισμού. Η αρχαία Μητρόπολη βρισκόταν στους πρόποδες των Αγράφων, στη θέση της σημερινής ομώνυμης κωμόπολης που παλαιότερα έφερε την ονομασία «Παλιόκαστρο». Η αρχαία Μητρόπολη υπήρξε μια πόλη που δημιουργήθηκε στις αρχές μάλλον του 4^{ου} αι. π.Χ., σύμφωνα με τις αρχαίες φιλολογικές και άλλες πηγές, από το συνοικισμό τριών μικρών και άσημων οικισμών της περιοχής. Η Μητρόπολη υπήρξε μια από τις τρεις πιο σημαντικές και ισχυρές τειχισμένες αρχαίες πόλεις στα όρια του Νομού Καρδίτσας (οι άλλες δυο ήταν το Κιέριον και οι Γόμφοι). Τη μεγαλύτερη ανάπτυξη η πόλη φαίνεται πως την είχε κατά την ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή. Η πόλη συμμετείχε ενεργά στο Κοινό των Θεσσαλών. Η δύναμη που απέκτησε κατά τα τέλη του 3^{ου} και τις αρχές 2^{ου} αι. π.Χ. συντέλεσε ώστε αρκετές φορές πολίτες της Μητρόπολης να εκλεγούν στο αξίωμα του Στρατηγού του Κοινού των Θεσσαλών. Πέρα από τα παλαιά ευρήματα των αρχών του 20^{ου} αι., τα οποία μεταφέρθηκαν στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών, κατά τη διάρκεια των σωστικών

ανασκαφικών εργασιών τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αποκαλυφθεί πολλά αρχαιολογικά στοιχεία από την αρχαία Μητρόπολη.

Στις αρχές του 4ου αι. π.Χ. χρονολογείται το παλιότερο αργυρό νόμισμα της Μητρόπολης, ενώ μέσα στον 3ο αι. π.Χ. χρονολογούνται οι άλλες χάλκινες νομισματικές εκδόσεις της. Στη μια όψη των νομισμάτων αυτών απεικονίζεται η κύρια θεότητα της πόλης Αφροδίτη ή το σύμβολό της το περιστέρι (Σαμαρόπουλος, 1992).

Τμήματα της αμυντικής οχύρωσης της Μητρόπολης των κλασικών χρόνων έχουν ανασκαφεί σε οικόπεδα στα δυτικά και σε αγρούς στα ανατολικά της σύγχρονης κωμόπολης. Δυστυχώς μεγάλα τμήματα του τείχους καταστράφηκαν τόσο στις αρχές του περασμένου αιώνα εξαιτίας της οικοδομικής δραστηριότητας όσο και τη δεκαετία του 1970 κατά την εκτέλεση του έργου του αναδασμού της γης. Σε ορισμένες θέσεις, ωστόσο, αποκαλύφθηκαν τμήματα της ευθυντηρίας και της ανωδομής των πύργων και των μεσοπύργιων διαστημάτων, τα οποία ήταν κατασκευασμένα με τετραγωνισμένους μεγάλους ογκόλιθους από ψαμμίτη λίθο, ενώ στο εσωτερικό υπήρχε γέμισμα. Το τείχος ήταν καλοκτισμένο, με μέσο πάχος 3,5 μ. Η πορεία του στην περιοχή ήταν κυκλική, ένα μεγάλο δεκαεξάπλευρο που η κάθε πλευρά του είχε μήκος περίπου 160 μ. Στα ΝΑ έφθανε ως το ρέμα του Λαπαρδά, ενώ στα ΒΔ ακουμπούσε στα ριζά των παρακείμενων λόφων.

Παράλληλα με τα πολλά αρχιτεκτονικά λείψανα ιδιωτικών και δημόσιων αρχαίων οικοδομημάτων και τα τμήματα οδών που φανερώνουν έναν οργανωμένο πολεοδομικό ιστό, έχουν αποκαλυφθεί πήλινοι αγωγοί που αποτελούν μέρος του δικτύου ύδρευσης της αρχαίας πόλης και αρκετά ψηφιδωτά δάπεδα, όπως αυτό της αρπαγής της Ευρώπης ή άλλα με γεωμετρικά θέματα. Τα εργαστήρια κεραμικής με τους κλιβάνους τους, που βρέθηκαν σε διάφορα σημεία της περιοχής της Μητρόπολης, βεβαιώνουν τις βιοτεχνικές δραστηριότητες των Μητροπολιτών. Ερευνήθηκαν, επίσης, αρκετοί τάφοι των οργανωμένων νεκροταφείων της αρχαίας πόλης τόσο μέσα και γύρω από τον οικισμό όσο και στην ύπαιθρο χώρα. Οι αρχαίοι τάφοι είτε ήταν κιβωτιόσχημοι, κατασκευασμένοι με πλάκες, λίθους ή κεράμους είτε ήταν σαρκοφάγοι, πήλινοι ή από ψαμμίτη λίθο. Ως σήματα πάνω από τους τάφους τοποθετούσαν τις επιτύμβιες στήλες, αρκετές από τις οποίες έφεραν επιγραφές (Ν.Α. Καρδίτσας, 2007).

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι παραπάνω αρχαιολογικοί χώροι που εντοπίζονται στην περιοχή μελέτης δεν είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι, η σήμανση και προβολή τους είναι ελλιπής και συνεπώς δεν είναι επισκέψιμοι.

Η ΛΔ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, με το υπ. αριθμ. 1964/19.08.13 έγγραφό της, εκτός από τις παραπάνω κηρυγμένες αρχαιότητες, μας ενημέρωσε για την ύπαρξη ευρύτερων περιοχών αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Πρόκειται για τις περιοχές:

1. Νοτιοανατολικό Νεκροταφείο Αρχαίας Μητρόπολης
2. Περιοχή Αρχαιολογικού ενδιαφέροντος Πορτίτσας

3. Οικιστικά κατάλοιπα αρχαίας πόλης
4. Ενδείξεις αρχαίου Νεκροταφείου.

Επιπρόσθετα στα παραπάνω, σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2975/64496/8-11-1982 (ΦΕΚ 45/Β/3-2-1983) χαρακτηρίστηκε ως ιστορικός διατηρητέος οικισμός ο Άγιος Γεώργιος Καρδίτσας (Κοινότητα Αγ. Γεωργίου) γιατί αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και είναι ο μοναδικός οικισμός που διατηρείται αναλλοίωτος στην περιοχή των Θεσσαλικών Αγράφων. Η Πολεοδομική διάρθρωση του οικισμού δεν προέρχεται από μια σχεδιασμένη ενέργεια αλλά εκφράζει ένα ζωντανό οργανισμό, κατασκευασμένη με αισθητική ευαισθησία και λειτουργικότητα. Τα σπίτια του οικισμού είναι βασικά διώροφα, κτισμένα με ευτελή υλικά και σκεπασμένα με βυζαντινά κεραμίδια. Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι το μεγάλο ξύλινο χαγιάτι που συνήθως καταλαμβάνει ολόκληρη την πρόσοψη του σπιτιού. Το ισόγειο χρησίμευε ως αποθήκη και ο πρώτος όροφος ως κατοικία. Αξιόλογες είναι επίσης ορισμένες λεπτομέρειες της αρχιτεκτονικής του οικισμού, όπως η περίφραξη των σπιτιών που γίνεται με ξύλινους ακατέργαστους πασσάλους, οι βοηθητικοί χώροι που κατασκευάζονται με πλεκτά ξύλα, το παλάμισμα και το ασβέστωμα που πλαισιώνει τα παράθυρα και τις πόρτες κλπ.

Β. Βυζαντινές Αρχαιότητες

Από την έρευνα των μελετητών στα ηλεκτρονικά αρχεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού για τον εντοπισμό κηρυγμένων βυζαντινών αρχαιοτήτων εντός των οικισμών της Δ.Ε. Μητρόπολης, το μνημείο που εντοπίστηκε στην περιοχή είναι ο Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου.

Σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/37242/1311/9-12-1999 (ΦΕΚ 2253/Β/31-12-1999), ο Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου, Δήμου Μητροπόλεως Ν. Καρδίτσας, χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με περιβάλλοντα χώρο προστασίας 200 μ. γύρω του. Πρόκειται για τρίκλιτη καμαροσκεπή βασιλική με μεταγενέστερο επιμήκη νάρθηκα στη δυτική πλευρά. Στο υπέρθυρο της νότιας εισόδου υπάρχει ανάγλυφη επιγραφή με δύο χρονολογίες 1832 και 1909. Εσωτερικά ο ναός είναι κατάγραφος με τοιχογραφίες οι οποίες με βάση τα τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά χρονολογούνται στο τέλος του 18ου αιώνα.

Εικόνα Α.4.20.: Ο Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Μητρόπολης

Πηγή: Επιτόπια Έρευνα

Επίσης στον οικισμό της Πορτίτσας υπάρχουν τρία μνημεία, τα οποία προστατεύονται από τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 3028/02 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς»:

- Ο ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου στον οικισμό της Πορτίτσας που χρονολογείται στα 1843, με νεώτερες επισκευές και τοιχογραφήθηκε στα 1854
- Ο ναός του Αγίου Αθανασίου στον οικισμό της Πορτίτσας που χρονολογείται στα 1834 και σώζει τοιχογραφίες.
- Ο ναός του Αγίου Δημητρίου στον οικισμό της Πορτίτσας που χρονολογείται το 1834 με νεώτερες επισκευές.

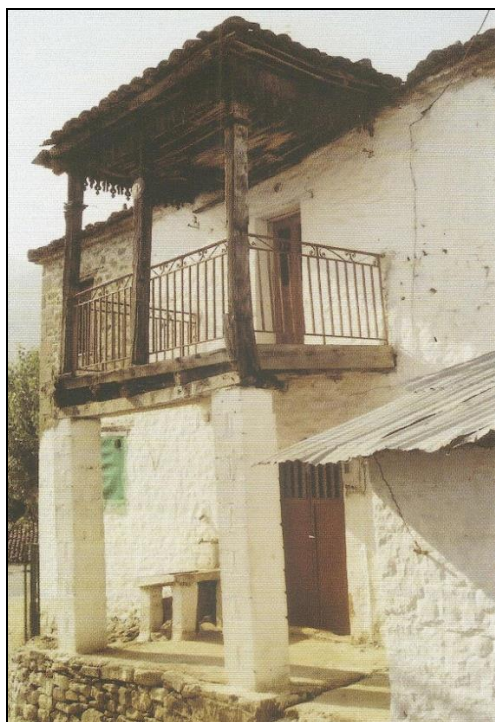
Γ. Νεώτερα Κηρυγμένα Μνημεία

Στη ΔΕ Μητρόπολης εντοπίζεται μικρός αριθμός χαρακτηρισμένων ιστορικά διατηρητέων μνημείων. Πρόκειται για:

- Το Κτίριο Α. Ζαχαρία στον Αγ. Γεώργιο

Σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/84/1536/2-2-1987 (ΦΕΚ 109/Β/9-3-1987) χαρακτηρίζεται το κτίριο ιδιοκτησίας Αλεξάνδρας Ζαχαρία στον Άγιο Γεώργιο Καρδίτσας ως έργο τέχνης που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/1950 γιατί αποτελεί αξιόλογο δείγμα τοπικής αρχιτεκτονικής και μέρος ενός αξιόλογου αρχιτεκτονικού και πολεοδομικού συνόλου. Πρόκειται για διώροφο κτίσμα, του 1902, όπως είναι χαραγμένο σε γωνιόλιθο της πρόσοψης, κτισμένο με γκριζοπράσινες ψαμολιθικές πέτρες της περιοχής και στεγασμένο με ξύλινη στέγη καλυμμένη με κεραμίδια βυζαντινού τύπου. Σε πολλούς γωνιόλιθους της πρόσοψης υπάρχουν λιθανάγλυφα σχέδια που παριστάνουν ανθρωπόμορφες μάσκες, πουλιά, λουλούδια, κυπαρίσσια κ.λπ., που είναι αξιόλογα δείγματα λαϊκής λιθογλυπτικής. Η πρόσοψή του είναι πλατυμέτωπη και συμμετρική ως προς τον κατακόρυφο άξονά της. Στο κέντρο της προβάλλει

ένας ξύλινος εξώστης που στηρίζεται στο ισόγειο σε δύο πεσσούς και στον όροφο, σε τρεις ξύλινους στύλους. Ο σκεπαστός αυτός εξώστης διακοσμείται στο πάνω μέρος του με ξυλόγλυπτα διακοσμητικά στοιχεία. Το εσωτερικό του κτιρίου είναι απλό, με ενδιαφέροντα τζάκια, χαρακτηριστικά δείγματα της περιοχής. Όλα τα παραπάνω στοιχεία το καθένα χωριστά αλλά και στο σύνολό τους, συνθέτουν την έννοια του έργου τέχνης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/1950.

Εικόνα Α.4.21.: Το κτίριο ιδιοκτησίας Αλεξάνδρας Ζαχαρία **Πηγή:** Επιτόπια Έρευνα

Δ. Σπηλαιολογία

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1984/09-08-13 έγγραφό της, η Εφορία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας Βορείου Ελλάδος μας πληροφόρησε ότι εντός των ορίων της περιοχής μελέτης εντοπίζεται το σπήλαιο της Κρύας Βρύσης. Το σπήλαιο βρίσκεται νότια του ομώνυμου χωριού, σε ασβεστολιθικό ύψωμα, όπου διανοίχθηκε λατομείο αδρανών υλικών. Πρόκειται για καρστικό έγκοιλο κατά μήκος διακλάσεως, το οποίο διανοίγεται σε ασβεστόλιθους ιουρασικής ηλικίας της σειράς του Κόζιακα. Διαθέτει τουλάχιστον δύο διαμερίσματα και τέσσερις εισόδους. Στο εσωτερικό του έχουν παρατηρηθεί από αυτοψίες της Εφορίας δύο φάσεις κατολισθήσεων, η μια εκ των οποίων πιθανότατα σχετίζεται με τη λειτουργία του λατομείου. Στον πυθμένα του δεύτερου διαμερίσματος εντοπίστηκε ο υδροφόρος ορίζοντας. Στο έγγραφό της η υπηρεσία τονίζει πως το σπήλαιο κρίνεται επικίνδυνο λόγω των εκτεταμένων κατολισθήσεων που παρατηρήθηκαν στο εσωτερικό του και θα πρέπει να εξεταστεί η πιθανότητα αποκλεισμού των εισόδων του με την τοποθέτηση μεταλλικών θυρών.

A.4.8. Κατάσταση φυσικών στοιχείων αστικού περιβάλλοντος οικισμών

Στην ευρύτερη έκταση των οικισμών της Δ.Ε. Μητρόπολης αξιόλογα φυσικά στοιχεία του αστικού Περιβάλλοντος είναι τα εξής:

- Ο ποταμός Γαβριάς και τα ρέματα που διαθέτει η περιοχή, όπου συγκεντρώνεται και το μεγαλύτερο μέρος της βλάστησης και των πουλιών. Η έλλειψη αποχετευτικού δικτύου στους οικισμούς της ΔΕ Μητρόπολης οδηγεί σε ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα, αλλά και καταστροφή της βιοποικιλότητας και του φυσικού περιβάλλοντος στις κοίτες των ποταμών και ρεμάτων.
- Το άλσος της Μητρόπολης έκτασης $E=20.125\text{τ.μ.}$ που εντοπίζεται εκτός του οικιστικού ιστού αλλά σε επαφή με το όριο του οικισμού στο δυτικό τμήμα του. Για την ανάδειξη της περιοχής απαιτείται η διαρκής προστασία του άλσους κυρίως με εργασίες καθαρισμού.
- Το άλσος του Ξινονερίου έκτασης $E=16.275\text{τ.μ.}$ που εντοπίζεται εντός των ορίων του οικισμού και αποτελεί πόλο έλξης για πολλές σχολικές εκδρομές, μαθητών δημοτικών σχολείων του Δήμου Καρδίτσας. Για την ανάδειξη της περιοχής απαιτείται η διαρκής προστασία της κυρίως με εργασίες καθαρισμού.
- Το σπήλαιο στην Κρύα Βρύση, στην περιοχή με την φυσική πηγή, το οποίο διαθέτει δύο μεγάλες αίθουσες με σταλαγμίτες και σταλακτίτες και μέχρι σήμερα παραμένει αναξιοποίητο.

A.4.9. Δίκτυα αστικής υποδομής

Αναφέρονται στο κεφάλαιο A.3.3.4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ –ΤΑΣΕΩΝ – ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Στο παρόν κεφάλαιο του Α' Σταδίου Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης γίνεται μια σύνοψη βασικών συμπερασμάτων και αξιολογήσεων, με σκοπό την επισήμανση των καίριων συγκριτικών πλεονεκτημάτων – προοπτικών, αλλά και αδυναμιών - κινδύνων που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τις προοπτικές χωρικής ανάπτυξης της Δημοτικής Ενότητας.

Η συνοπτική αυτή αξιολόγηση θα αποτελέσει και τη βάση για τη διατύπωση στο επόμενο κεφάλαιο Α.6 που αφορά την προκαταρκτική πρόταση χωρικής οργάνωσης της Δημοτικής Ενότητας, των στόχων – κατευθύνσεων χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης της περιοχής, αλλά και των βασικών στοιχείων που θα διαμορφώσουν την πρόταση Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., της οποίας η πλήρης διατύπωση αφορά στο Β1 Στάδιο της μελέτης, σύμφωνα με τη Σύμβαση και τις Προδιαγραφές.

Α.5.1 Αξιολόγηση αναπτυξιακών δυνατοτήτων και προοπτικών

Α.5.1.1 Αξιολόγηση δεδομένων προγραμματικού πλαισίου

Στο παρόν υποκεφάλαιο συγκεντρώνονται τα σημαντικότερα σημεία του Προγραμματικού Πλαισίου, δηλαδή του Γενικού, των Ειδικών και του Περιφερειακού Πλαισίου που αφορούν την περιοχή μελέτης, δηλαδή τα διοικητικά όρια της Δημοτικής Ενότητας Μητρόπολης.

Σύμφωνα με το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, για τις πεδινές περιοχές (όπως είναι η έκταση της Δ.Ε. Μητρόπολης) επιδιώκεται «η διατήρηση της γεωργίας και της κτηνοτροφίας με παράλληλη προστασία της γεωργικής γης»¹³.

Για τις αγροτικές περιοχές υψηλής παραγωγικότητας προτεραιότητα αποκτά «η υλοποίηση πολιτικών και αποτελεσματικών μέτρων για την αειφόρο διαχείριση των εδαφικών και υδατικών πόρων, με εξορθολογισμό της χρήσης των αγροχημικών και των συστημάτων άρδευσης»¹⁴.

Επίσης προτεραιότητα έχει η στήριξη της εγχώριας κτηνοτροφίας και η αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού των βοσκοτόπων, ώστε να αποτελέσουν, μεταξύ άλλων και μέσο για την ενίσχυση της οικονομίας και τη συγκράτηση του πληθυσμού στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές. Κρίσιμο στοιχείο θεωρείται η οριοθέτηση των βοσκοτόπων, η ορθολογική χρήση τους και η βελτίωση της παραγωγικής τους ικανότητας με εγκεκριμένα διαχειριστικά σχέδια.

¹³ Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, σελ. 2284

¹⁴ Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, σελ. 2291

Σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο Χ.Σ.Α.Α. για τον Τουρισμό, ένα μικρό τμήμα της περιοχής μελέτης (Δ. Ε. Μητρόπολης) ανήκει στην κατηγορία (ΣΤ) Ορεινές περιοχές, ενώ το μεγαλύτερο τμήμα κατατάσσεται στην κατηγορία (Ζ) Πεδινές και ημιορεινές περιοχές.

Η βασική κατεύθυνση τουριστικής αξιοποίησης του ορεινού χώρου συνίσταται στη μέριμνα για την προστασία, αναβάθμιση και ανάδειξη επιλεγμένων πόρων του, που ενδιαφέρουν τον τουρισμό, τη βελτίωση της προσβασιμότητας, τη συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων, την αξιοποίηση του οικιστικού πλεονάσματος των φθινόντων και εγκαταλελειμμένων οικισμών και την προβολή των προορισμών.

Τα χαρακτηριστικά του ημιορεινού και πεδινού χώρου της Δ.Ε. δεν δικαιολογούν τη λήψη ειδικών μέτρων, χωρίς ωστόσο να αποκλείουν τη χωροθέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν υπάρχει σαφής αντίθεση με άλλες ρυθμίσεις σχεδιασμού του χώρου, π.χ. ζώνες αναδασμού και γη υψηλής παραγωγικότητας.

Ο οικισμός Αγίου Γεωργίου είναι χαρακτηρισμένος ως ιστορικός διατηρητέος και κατατάσσεται στην κατηγορία (Θ) Παραδοσιακοί οικισμοί.

Οι κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Τουρισμού για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς είναι οι εξής:

- Δημιουργία μηχανισμού ελέγχου των χρήσεων γης και της έντασης της τουριστικής δραστηριότητας βάσει των εξής κριτηρίων: επιφάνεια δομημένου χώρου, συνολικός αριθμός τουριστικών επιχειρήσεων με έδρα ή πραγματική λειτουργία στον οικισμό, αριθμός υφιστάμενων κλινών. Στόχος είναι η διαφύλαξη της αξίας του πόρου και η προστασία του παραδοσιακού χαρακτήρα.
- Διαμόρφωση αυστηρότερων κανόνων για τη μορφολογία των νέων κτισμάτων, ενίσχυση δράσεων αποκατάστασης κελυφών και ειδικότερα για τους εγκαταλελειμμένους και φθίνοντες οικισμούς, προώθηση πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση της αναζωογόνησής τους.
- Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων ορεινών οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα ή και με νέες μεγαλύτερου μεγέθους επενδύσεις (αύξηση μέχρι και 40% της υφισταμένης δομημένης επιφάνειας), με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές.

Επίσης οι χαρακτηρισμένοι Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία ανήκουν στην κατηγορία (Ι). Για τους χώρους αυτούς απαιτείται εξασφάλιση της προσβασιμότητας, της επισκεψιμότητας και της οργάνωσής τους, εξωραϊσμός του περιβάλλοντος χώρου και έλεγχος των χρήσεων και της εγκατάστασης δικτύων υποδομής, ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη ανάδειξή τους.

Σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο Χ.Σ.Α.Α. για τις Α.Π.Ε., η Δ.Ε. Μητρόπολης δεν περιλαμβάνεται στις περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση έργων Α.Π.Ε.. Παρόλ' αυτά σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για παρόμοιες επενδύσεις θα ακολουθούνται οι διατάξεις του Πλαισίου και της σχετικής νομοθεσίας (Ν.3851/10 για την επιτάχυνση ανάπτυξης των Α.Π.Ε., Ν. 3937/11 για τη Βιοποικιλότητα, Σύμβαση για το Τοπίο κ.λπ.).

Επίσης, στο άρθρο 9 παρ. 7 του Ν. 3851/10 (ΦΕΚ 85^Α/10) αναφέρεται ότι: «Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης του οικείου Νομού ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από τη γεωργική εκμετάλλευση και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.

Σε περίπτωση που περιοχές της Δ.Ε. Μητρόπολης κριθούν ως ενεργειακά αποδοτικές για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών, το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης εδαφών από αιολικές εγκαταστάσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% της Δ.Ε. (άλλως 0,66 τυπικές ανεμογεννήτριες /1000 στρέμ.) με δυνατότητα αύξησής του έως 50% ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου.

Επίσης, αποκλείεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός των ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων περιοχών.

Με βάση τα κριτήρια χωροθέτησης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας (Φωτοβολταϊκά πεδία), ως περιοχές προτεραιότητας μπορεί ενδεικτικά να θεωρηθούν οι γυμνές και άγονες περιοχές σε χαμηλό υψόμετρο της ηπειρωτικής χώρας, κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους, και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα.

Με το άρθρο 9 παρ. 7 του Ν. 3851/1 (ΦΕΚ 85^Α/10) επιτρέπεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας. Στην περίπτωση αυτή η άδεια χορηγείται μόνο αν οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχουν ήδη εκδοθεί άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή, σε περίπτωση απαλλαγής, δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο διαχειριστή, καλύπτουν εδαφικές εκτάσεις που δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της συγκεκριμένης Περιφερειακής Ενότητας.

Σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία, η επιδίωξη κάποιας ειδίκευσης στην επεξεργασία αγροτικών (συμπεριλαμβανόμενων των δασικών) προϊόντων είναι εφικτή και πρέπει να στηριχτεί.

Ειδικότερα για την έκταση της Δ.Ε. Μητρόπολης, που τμήμα της ανήκει σε περιοχή αναδασμού, μόνο σε ζώνη 200 μ. εκατέρωθεν των επαρχιακών οδών, επιτρέπεται άλλη χρήση, πλην γεωργικής, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 23 του Ν. 3399/2005 (ΦΕΚ 255^Α/05)

Στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας, σε ότι αφορά την ευρύτερη περιοχή της ΔΕ Μητρόπολης «η αιφόρος διαχείριση της γεωργικής γης αποτελεί πρώτη προτεραιότητα εθνικής σημασίας. Έτσι, επιβάλλεται η ανάπτυξη των άλλων χρήσεων να γίνεται με οργανωμένο τρόπο και σε κατάλληλα σχεδιασμένους υποδοχείς, σε συνδυασμό με τον περιορισμό – κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης¹⁵».

¹⁵ Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, σελ.20755

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για τη Χωρική Ενότητα Θεσσαλίας – Ηπείρου – Στερεάς Ελλάδας για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013¹⁶, στο θεσσαλικό πεδινό χώρο (στον οποίο εντάσσεται η Δ.Ε. Μητρόπολης) εμφανίζεται το δυναμικό τμήμα της γεωργίας. Παράλληλα, στον ίδιο χώρο εμφανίστηκαν «σημαντική έλλειψη κοινωνικών υποδομών και σχετικά χαμηλό κοινωνικό κεφαλαίο (χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, δυσμενής δημογραφική σύνθεση)»¹⁷. Στις περιοχές αυτές οι επενδύσεις σε εγγειοβελτιωτικά έργα, η ανάπτυξη σημαντικού μεταποιητικού τομέα, η ύπαρξη υποδομών μεταφοράς και η άμεση σύνδεση με την αγορά της Αθήνας οδηγούν σε βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης.

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, το οποίο συντάχθηκε σε εθνικό επίπεδο, δίνει γενικές κατευθύνσεις σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών της χώρας, όπως είναι και η ΔΕ Μητρόπολης. Κύρια στοιχεία αυτών των κατευθύνσεων αποτελούν «η ενίσχυση των τριών πυλώνων που συνθέτουν την αειφόρο ανάπτυξη, δηλαδή την οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική. Η μείωση των πιέσεων, που επιφέρει η νέα ΚΓΠ στις αγροτικές περιοχές της χώρας και ιδιαίτερα στις περιοχές παραγωγής προϊόντων θα αντιμετωπισθεί κυρίως μέσω της βελτίωσης της προσβασιμότητας των περιοχών αυτών με την αναβάθμιση των μεταφορικών υποδομών και ιδιαίτερα των μεγάλων οδικών αξόνων. Η ολοκλήρωση αυτών των έργων, όπως ο εγκάρσιος οδικός άξονας της Κεντρικής Ελλάδος (Ε-65), θα δώσει τη δυνατότητα διάχυσης της ανάπτυξης αλλά και μείωση της εξάρτησης από τον πρωτογενή τομέα»¹⁸.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, στην οποία εντάσσεται και ο (τέως) Δήμος Μητρόπολης, το ΕΣΠΑ επικεντρώνεται «στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας, με τη βελτίωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής και την υιοθέτηση αειφορικών μεθόδων ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων και διαχείρισης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος»¹⁹. Επιπρόσθετα, έμφαση θα δοθεί «στην ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, στην δια βίου μάθηση με έμφαση στην προώθηση του αγροτικού μετασχηματισμού και της απασχόλησης στους λοιπούς τομείς της τοπικής οικονομίας, στην αξιοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης για την κατάρτιση των αγροτών στην διαχείριση σύγχρονων αγροτικών εκμεταλλεύσεων»²⁰.

A.5.1.2 Αξιολόγηση ενδογενών αναπτυξιακών δυνατοτήτων

Η Δημοτική Ενότητα Μητρόπολης παρουσιάζει δυνατότητες ανάπτυξης με συνδυασμένες μορφές πολυαπασχόλησης που θα βασίζονται στον αγροτικό τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία) αλλά θα αξιοποιούν τις δυνατότητες της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και τις προοπτικές ανάπτυξης

¹⁶ <http://www.thessalia.gov.gr/>

¹⁷ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας – Ηπείρου – Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2007 – 2013, σελ.82

¹⁸ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, σελ. 89

¹⁹ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, σελ. 67

²⁰ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, σελ. 73

των υπηρεσιών και του εναλλακτικού τουρισμού, στην κατεύθυνση παροχής υψηλής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών. Επομένως η προοπτική μιας ισόρροπης ανάπτυξης συνιστά ένα σοβαρό πλεονέκτημα και πρέπει να αποτελέσει τη βάση για τον χωρικό σχεδιασμό στα πλαίσια του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δ.Ε.

Συγκεκριμένα, υπάρχουν δυνατότητες για:

- **Ανασυγκρότηση του παραγωγικού δυναμικού** με έμφαση σε ένα σύγχρονο πρωτογενή τομέα (γεωργία – κτηνοτροφία), εντατικοποίηση της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και επέκταση οικονομικών δραστηριοτήτων προς τον τριτογενή τομέα. Σημαντικές είναι οι δυνατότητες οργάνωσης, συστηματοποίησης και ανάπτυξης της γεωργίας, με στροφή στις βιολογικές μεθόδους καλλιέργειας, σωστής χωροθέτησης και εκσυγχρονισμού των κτηνοτροφικών μονάδων και καθετοποίηση της παραγωγής. Παράλληλα, η υφιστάμενη γεωργική γη παρέχει δυνατότητες, λόγω της ποιότητας της, για εκσυγχρονισμό και αναδιάρθρωση της παραγωγής και ανάπτυξη βιολογικών καλλιεργειών.
- **Επικέντρωση της περιοχής στις ήπιες μορφές τουρισμού – αναψυχής**, στο πλαίσιο μιας πολιτικής Υπαίθρου που θα συνδυάζει τις παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες με τον τουρισμό και την αναψυχή, με κέντρο βάρους τη διατήρηση του οικιστικού και φυσικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής, αλλά και της φέρουσας ικανότητας των φυσικών πόρων και του τοπίου. Η δυνατότητα αξιοποίησης των φυσικών πόρων της Δημοτικής Ενότητας για ήπια τουριστική ανάπτυξη, με την πρόβλεψη κινήτρων για τη δημιουργία τουριστικών υποδομών και υποδομών αναψυχής εντός των οικισμών και τη χωροθέτηση περιοχών ανάπτυξης αγροτουρισμού, μπορεί να δώσει νέα ώθηση, τόσο στην κοινωνικο-οικονομική δυναμική της Δ.Ε., όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος.
- **Ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.** Για την πολιτιστική (αρχαιολογικοί χώροι, ιεροί ναοί κ.λπ.) και τη φυσική κληρονομιά (δασικές εκτάσεις, υδάτινοι πόροι) της Δ.Ε. επιβάλλεται η λήψη μέτρων για πληρέστερη προστασία και ανάδειξη της, με στόχο τη γενικότερη αναδιοργάνωση και αξιοποίηση του χώρου της περιοχής μελέτης και τη θεμελίωση της βιώσιμης ανάπτυξης της Δ.Ε..

Όσον αφορά τα διαπιστούμενα σήμερα προβλήματα στο παραγωγικό δυναμικό της Δ.Ε., αλλά και τις προοπτικές που διαγράφονται με την εκπόνηση και εφαρμογή του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. επισημαίνονται τα εξής:

- **Η Έλλειψη Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.)** έχει ως αποτέλεσμα αφενός τον περιορισμό των δυνατοτήτων ανάπτυξης της περιοχής, και αφετέρου την άναρχη ανάπτυξή της, χωρίς να την διέπουν κανόνες και αρχές οι οποίες διασφαλίζουν βασικά χαρακτηριστικά μίας βιώσιμης ανάπτυξης όπως προστασία φυσικών πόρων, προστασία φυσικού περιβάλλοντος, ισόρροπη ανάπτυξη, χρήσεις γης κλπ.

- **Η συνεχιζόμενη πληθυσμιακή συρρίκνωση**, των οικισμών της Δ.Ε. (από -1,4% ετησίως στη Μητρόπολη μέχρι -4,6 % ετησίως στην Πορτίτσα, για τη χρονική περίοδο 2001-2011) καθιστά επιτακτική την ανάγκη ανάδειξης των παραγωγικών δυνατοτήτων της περιοχής και βελτίωσης του επιπέδου ζωής των κατοίκων, ώστε το φαινόμενο αυτό να ανασχεθεί.
Αν κοιτάξει κανείς τα στοιχεία ανά οικισμό παρατηρεί ότι είναι φανερό η τάση γήρανσης του πληθυσμού της Δ.Ε. καθώς τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται στις ηλικίες 50 – 79 ετών.
Οι πυραμίδες ηλικιών δίνουν σαφή εικόνα της τάσης εγκατάλειψης-ερήμωσης των οικισμών της Δ.Ε. Η ανάγκη συγκράτησης του πληθυσμού στους οικισμούς και ιδιαίτερα των νέων είναι επιτακτική, για την ευόδωση των αναπτυξιακών προοπτικών της περιοχής. Οι συνθήκες αυτές λειτουργούν αρνητικά για τον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών τομέων της Δ.Ε..
- Η πληθυσμιακή μείωση, σε συνδυασμό με τα μικρά κίνητρα για παραγωγικές επενδύσεις, οδηγούν στη συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα.
- Ο μαρasmus της οικοδομής από το 2009 και εξής έχει δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα στον τομέα αυτό.
- Όσον αφορά την ανάπτυξη του τουρισμού, αυτή κινείται σε χαμηλά επίπεδα (4,91%), ενώ η περιοχή διαθέτει πολλές δυνατότητες, λόγω του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, αλλά και λόγω της θέσης της, σε σχέση με την Λίμνη Νικ. Πλαστήρα. Ο χαρακτήρας των πεδινών οικισμών δεν την ευνοεί και από την άλλη δεν έχει σημειωθεί καμία ιδιαίτερη προσπάθεια ανάδειξης και εκμετάλλευσης του αξιόλογου ορεινού περιβάλλοντος και του σημαντικού αριθμού αναξιοποίητων ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται στην περιοχή. Οι περισσότεροι από τους χώρους δεν είναι επισκέψιμοι και χρήζουν συντήρησης και προβολής.
- **Η οικονομική κρίση και ύφεση** επηρέασε και επηρεάζει έντονα την οικονομία της Περιφέρειας Θεσσαλίας με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) και στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ.
- Η **άναρχη χωροθέτηση** παραγωγικών δραστηριοτήτων έχει αποτέλεσμα να δημιουργούνται συγκρούσεις χρήσεων γης, περιβαλλοντικά προβλήματα και ανάσχεση της ανάπτυξης άλλων τομέων της οικονομίας. Χαρακτηριστικό είναι ότι εντός των ορίων των οικισμών και στην περίμετρό τους λειτουργούν κτηνοτροφικές μονάδες. Η οργάνωση του χώρου και ο διαχωρισμός των χρήσεων αποτελεί προτεραιότητα του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π..
- Το **εσωτερικό οδικό δίκτυο** των οικισμών είναι **σε μέτρια έως κακή κατάσταση**, που παρά τα ευνοϊκά γεωμετρικά χαρακτηριστικά των οικισμών, αυτό αποτελείται κυρίως από τσιμεντοστρωμένους δρόμους. Επίσης, στον εξωαστικό χώρο υπάρχει πλήθος αγροτικών χωματόδρομων που εξυπηρετούν τις αγροτικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στη Δ.Ε.
- Κρίσιμο ζήτημα για την Δ.Ε. Μητρόπολης είναι η **διαχείριση των λυμάτων** που παράγονται από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες.

A.5.2 Αξιολόγηση χωροταξικών δεδομένων**A.5.2.1 Αξιολόγηση δεδομένων χωρικής ανάπτυξης**

- Οι πεδινές εκτάσεις γεωργικής γης (περιοχές αναδασμού/γη υψηλής παραγωγικότητας, διανομών ή απλή γεωργική γη) αποτελούν συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής της Δ.Ε., ικανό να συμβάλλει θετικά στην εξέλιξη του πρωτογενούς τομέα. Τα προβλήματα ρύπανσης από λιπάσματα αλλά κυρίως από φυτοφάρμακα εμφανίζονται οξυμένα. Η χρήση αγροχημικών, που ακολουθεί την εντατικοποίηση των καλλιεργειών, προκαλεί επιβάρυνση των εδαφών, του υδρογραφικού δικτύου και των υπογείων υδάτων με φαινόμενα ευτροφισμού με άμεσες συνέπειες στα νερά και στη βιοποικιλότητα.
- Η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, κύρια αιγοπροβατοτροφίας και βοοειδών είναι διάσπαρτη, εντός των ορίων των οικισμών και περιμετρικά αυτών. Η ύπαρξη ποιμνιοστασίων σ' αυτές τις θέσεις δημιουργούν σοβαρά προβλήματα ρύπανσης, περιβαλλοντικής υποβάθμισης και αισθητικής στην περιοχή. Η απομάκρυνση αυτών, σε κατάλληλες θέσεις, σε σχέση με τα όρια των οικισμών και οι μεταβατικές διατάξεις για την απομάκρυνση θα προταθούν σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Στις εγκαταστάσεις εκτός των οικισμών και στη νόμιμη απόσταση από τα όριά τους, για τις νέες θέσεις απαιτείται η οργανωμένη χωροθέτηση με συνοδευτικές εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και επεξεργασίας-τυποποίησης στην πηγή, η ρύθμιση των όρων δόμησης και χρήσεων, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι συγκρούσεις.
- Η μεταποίηση έχει αναπτυχθεί στην περιοχή της Δ.Ε., κατά μήκος της επαρχιακής οδού «Καρδίτσα – Μητρόπολης προς Αγρίνιο» και απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή στην οργάνωση της χωρικής της ανάπτυξης, έτσι ώστε να αποφευχθούν συγκρούσεις χρήσεων γης και να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της.
- Πλην των βιοτεχνικών εγκαταστάσεων, στην περιοχή εκατέρωθεν της επαρχιακής οδού «Καρδίτσα – Μητρόπολης προς Αγρίνιο» έχουν αναπτυχθεί εμπορικές επιχειρήσεις (όπως παρουσιάζονται στον χάρτη Α.3.3), γεγονός που τονώνει την τοπική οικονομία της ΔΕ Μητρόπολης.
- Στη Δ.Ε. Μητρόπολης υπάρχουν κηρυγμένα μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι, καθώς και άλλα που δεν είναι κηρυγμένα. Μέχρι σήμερα τα μνημεία αυτά και οι αρχαιολογικοί χώροι δεν έχουν αξιοποιηθεί και αναδειχθεί. Στα πλαίσια του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. προτείνεται η προστασία και η ανάδειξη των μνημείων της Δ.Ε. προκειμένου να αναπτυχθεί η εναλλακτική μορφή του πολιτιστικού τουρισμού. Άλλες μορφές ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, όπως τουριστικά καταλύματα εντός των οικισμών, αγροτουρισμός ή δίκτυα ποδηλατοδρόμων κατά μήκος των ποταμών θα αναζητηθούν μέσω του ΣΧΟΟΑΠ.

A.5.2.2 Αξιολόγηση δεδομένων οικιστικής ανάπτυξης

Όλοι οι οικισμοί της ΔΕ Μητρόπολης, πλην του Αγίου Γεωργίου και του Πανοράματος, είναι οριοθετημένοι με απόφαση Νομάρχη. Μέσω του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. θα επιτευχθεί η πολεοδομική οργάνωση όλων των οικισμών του (πρώην) Δήμου Μητρόπολης και η ένταξή τους, από άποψη κοινωνικών εξυπηρετήσεων και δικτύων υποδομής σε ιεραρχημένα δίκτυα οικισμών ή Ανοιχτές Πόλεις, όπως λειτουργεί μία πόλη με τα προάστιά της και επίσης η οργάνωση του χώρου εκτός των οικισμών σε περιοχές προστασίας και σε παραγωγικές ζώνες. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στους οικισμούς Γεωργικό και Μητρόπολη, καθώς σημαντικό τμήμα τους αναπτύσσεται επί της επαρχιακής οδού «Καρδίτσα – Μητρόπολης προς Αγρίνιο» και δέχονται σημαντικές συγκρούσεις χρήσεων γης από την ανάπτυξη επιχειρήσεων διάσπαρτων στην περιοχή.

Για τον μη οριοθετημένο οικισμό Άγιο Γεώργιο κρίνεται αναγκαία η οριοθέτησή του, ενώ για τον οικισμό Πανόραμα κρίνεται αρχικά αναγκαίο να διερευνηθεί εάν συντρέχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την οριοθέτησή του. Σε περίπτωση που πληρούνται τα κριτήρια για την οριοθέτησή, απαραίτητη είναι η σύνταξη μελέτης οριοθέτησης και στη συνέχεια η πολεοδόμησή τους, ώστε να περιορισθεί η άναρχη οικιστική εξάπλωση εις βάρος των γεωργικών, κτηνοτροφικών εκτάσεων και του φυσικού περιβάλλοντος.

Επιπλέον, ένα από τα πλέον σημαντικά προβλήματα που εντοπίζεται σε όλους τους οικισμούς της ΔΕ Μητρόπολης (εκτός από το Πανόραμα που δεν έχει) είναι η ύπαρξη νεκροταφείου πλησίον ή εντός των ορίων των οικισμών. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή κατά την οριοθέτηση του οικισμού Άγιος Γεώργιος αλλά και σε περίπτωση προτεινόμενης επέκτασης των ορίων των οικισμών και να διερευνηθεί η δυνατότητα μετεγκατάστασής τους.

A.5.2.3 Προβλήματα εξάντλησης φυσικών πόρων

Τα υδατορεύματα κινδυνεύουν από ρύπανση, από τα οικιακά λύματα, από τα απόβλητα των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και από τα φυτοφάρμακα και τα λιπάσματα που καταλήγουν σ' αυτά.

Επιπλέον, στη ΔΕ Μητρόπολης δεν υπάρχει οργανωμένο αρδευτικό δίκτυο κλειστών αγωγών. Οι ανάγκες σε άρδευση στη ΔΕ καλύπτονται κυρίως με σύστημα ανοιχτών αγωγών του ΤΟΕΒ Ταυρωπού αλλά και με δημόσιες και ιδιωτικές γεωτρήσεις, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικής ποσότητας νερού. Στα πλαίσια του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. θα διερευνηθεί και θα προταθεί η δυνατότητα κατασκευής οργανωμένου αρδευτικού δικτύου κλειστών αγωγών.

Επίσης ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να υπάρξει για τη διατήρηση των δασικών εκτάσεων.

A.5.2.4 Προστατευτέα αντικείμενα φυσικού-πολιτιστικού περιβάλλοντος

- Τα προστατευτέα αντικείμενα του Φυσικού Περιβάλλοντος είναι οι δασικές εκτάσεις και όλα τα υδατορεύματα της Δ.Ε.

- Τα προστατευτέα αντικείμενα του Πολιτιστικού Περιβάλλοντος είναι οι κηρυγμένοι και μη κηρυγμένοι Αρχαιολογικοί Χώροι και τα Μνημεία και το αγροτικό τοπίο όπως αυτό έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα.

A.5.3 Αξιολόγηση προβλημάτων πολεοδομικής δομής – αστικής ποιότητας ζωής

A.5.3.1 Τυχόν ανάγκες επεκτάσεων ή νέων οικιστικών υποδοχέων

Εξετάζοντας όλους τους οικισμούς της ΔΕ Μητρόπολης με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα αλλά και τον προβλεπόμενο πληθυσμό για το έτος στόχου (2033) διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχει ανάγκη επέκτασης των ορίων των οικισμών, γιατί η χωρητικότητά τους είναι μεγαλύτερη του αναμενόμενου πληθυσμού τους. Κρίνεται όμως επιβεβλημένη η οριοθέτηση του μη οριοθετημένου προ του 1923 οικισμού του Αγίου Γεωργίου και η παράλληλη διερεύνηση της πληρότητας των αναγκαίων προϋποθέσεων για τον οικισμό του Πανοράματος να οριοθετηθεί και αυτός, ώστε να γίνει στη συνέχεια και η πολεοδόμησή τους και οι περιοχές αυτές να οργανωθούν πολεοδομικά, να αποκτήσουν δίκτυο κυκλοφορίας, να αποκτήσουν κοινωνικό εξοπλισμό και να σταματήσει η άναρχη δόμησή τους.

Τέλος, από τον έλεγχο της επάρκειας των κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων με βάση τα πολεοδομικά σταθερότυπα για τους οικισμούς της ΔΕ Μητρόπολης διαπιστώνεται ότι στους οικισμούς Άγιος Γεώργιος και Φράγκο εντοπίζονται ανάγκες σε ελεύθερους χώρους και χώρους πρασίνου, ενώ οι οικισμοί Κρύα Βρύση, Ξινονέρι και Φράγκο έχουν ελλείψεις σε πολιτιστικούς χώρους. Αξιοσημείωτο ότι ο οικισμός Πανόραμα χαρακτηρίζεται από παντελή έλλειψη σε κοινωνική και τεχνική υποδομή. Απαιτείται έτσι αναδιάρθρωση της πολεοδομικής οργάνωσης των οικισμών ώστε να αποκτήσουν επαρκή κοινωνικό εξοπλισμό και τεχνική υποδομή.

A.5.3.2 Ανάγκη αναθεώρησης των κανονιστικών όρων δόμησης

Στους οικισμούς της Δ.Ε. Μητρόπολης παρατηρείται ένας σημαντικός αριθμός παλαιών πλίνθινων κτισμάτων αλλά και πέτρινων τα οποία, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, υποβαθμίζονται συνεχώς λειτουργικά και αισθητικά. Απαραίτητη κρίνεται από τον σχεδιασμό η επιβολή ορισμένων γενικών μορφολογικών χαρακτηριστικών (π.χ. στέγες) αλλά και επιμέρους αρχιτεκτονικών στοιχείων (π.χ. κουφώματα) που θα αναδείξουν τις παραδοσιακές πρακτικές της αρχιτεκτονικής που ακολουθήθηκε στην περιοχή. Επιπλέον, απαιτείται η εκπόνηση ειδικής αρχιτεκτονικής-πολεοδομικής μελέτης, η οποία θα καταγράψει και θα αξιολογήσει τους οικισμούς από άποψη υλικών κατασκευής των κτισμάτων, τρόπου κατασκευής κ.λπ. Η υποβάθμιση που παρατηρείται σε αυτές τις περιοχές, πέρα των συνεπειών που έχει στο επίπεδο της αισθητικής, συνοδεύεται και από τάσεις εγκατάλειψης των σπιτιών και μεταβολής των κοινωνικών χαρακτηριστικών των κατοίκων της περιοχής. Το μέτρο αυτό θα συμβάλει και στην ενίσχυση της ελκυστικότητας των οικισμών.

Άλλες τροποποιήσεις ως προς τους όρους δόμησης δεν προτείνονται.

A.5.3.3 Ανάγκη αναπλάσεων του αστικού ιστού

Οι οικισμοί Γεωργικό, Κρύα Βρύση και Ξινονέρι της ΔΕ Μητρόπολης διαθέτουν σχέδια διανομής, τα οποία λειτουργούν σαν σχέδια πόλης. Για λόγους εφαρμογής του παρόντος ΣΧΟΟΑΠ κρίνεται αναγκαία η πολεοδόμηση για όλους τους υπόλοιπους οικισμούς της ΔΕ, η χωροθέτηση του αναγκαίου κοινωνικού εξοπλισμού, η πεζοδρόμηση τμημάτων οδικού δικτύου που συνδέουν τους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους, κ.λπ. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να δοθεί στη συντήρηση, διαμόρφωση και προσθήκη εξοπλισμού στους υφιστάμενους κοινοχρήστους χώρους, με έμφαση στις πλατείες.

Επίσης, υπάρχει ανάγκη ανάπλασης και ανάδειξης των παραδοσιακών κτιρίων σε όλους τους οικισμούς. Η επιβολή μορφολογικών στοιχείων στα κτίρια, η διαμόρφωση των δρόμων, η οργάνωση και διαμόρφωση των χώρων στάθμευσης θα βελτιώσει ιδιαίτερα την εικόνα των οικισμών, ώστε να αποτελέσουν οικιστικό σύνολο, ανάλογης μορφής και να παρουσιάζουν έτσι ένα διακριτό χαρακτήρα.

A.5.3.4 Ανάγκη ανάδειξης της αρχαιολογικής και ιστορικής κληρονομιάς

Τα κηρυγμένα αρχαιολογικά και ιστορικά μνημεία, εντός και εκτός των οικισμών πρέπει να αποκατασταθούν, να αναδειχθούν και να οριστούν διαδρομές επίσκεψης αυτών και περιπάτου.

Επίσης πρέπει να γίνει:

- καταγραφή και οριοθέτηση των μη κηρυγμένων μνημείων εντός των οικισμών σε συνεργασία με τις Εφορείες Αρχαιοτήτων και οριοθέτηση των κηρυγμένων και μη οριοθετημένων.
- καθιέρωση τουριστικών διαδρομών Φυσικού, Πολιτιστικού και Λαογραφικού ενδιαφέροντος.
- ενημέρωση και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω εκδόσεων (χάρτες, τρόποι πρόσβασης, ώρες λειτουργίας), ενημέρωση τουριστικών πρακτόρων και γραφείων ταξιδίων, μέσω του διαδικτύου
- ενημέρωση επιτόπου των επισκεπτών με πινακίδες, φυλλάδια, ξενάγηση.
- κατασκευή των αναγκαίων έργων υποδομής (φωτισμός, μονοπάτια, χώροι υγιεινής, κάδοι σκουπιδιών, παγκάκια).

A.5.3.5 Ανάγκη κήρυξης διατηρητέου οικισμού και διαμόρφωση των κοινόχρηστων και παρόχθιων χώρων στους οικισμούς

Από την ανάλυση του οικιστικού αποθέματος της Δ.Ε. σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής της ΕΣΥΕ του 2011 και από τις αυτοψίες που η ομάδα μελέτης πραγματοποίησε, διαπιστώθηκε ότι ο οικισμός της Πορτίτσας έχει τις προϋποθέσεις για την κήρυξή του ως παραδοσιακού οικισμού, για να αποτελέσει ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία (μαζί με το φυσικό περιβάλλον μέσα και γύρω από

τον οικισμό) που θα του προσδώσει ιδιαίτερο χαρακτήρα και θα συντελέσει στην τουριστική προβολή του. Ιδιαίτερη προσοχή επίσης πρέπει να δοθεί στους κηρυγμένους ναούς της Δ.Ε., όπως είναι της Μητρόπολης και της Πορτίτσας.

Οι Κοινόχρηστοι Χώροι στη Δ.Ε. Μητρόπολης και συγκεκριμένα οι δρόμοι, οι πλατείες, οι αθλητικοί χώροι, οι χώροι στάθμευσης και μέσα στους οικισμούς, θα πρέπει να μελετηθούν και να γίνουν προτάσεις διαμόρφωσης τους με στόχο την αναβάθμιση και βελτίωση της εικόνας της Δ.Ε..

A.5.3.6 Σκοπιμότητα χρήσης κινήτρων / πολεοδομικών μηχανισμών

Δεν κρίνεται σκόπιμη η χρήση ειδικών κινήτρων / πολεοδομικών μηχανισμών.

A.5.3.7 Τυχόν ανάγκη για δραστικότερη αστική παρέμβαση

Δεν κρίνεται σκόπιμη ούτε συντρέχουν οι προϋποθέσεις για δραστικότερες αστικές παρεμβάσεις («Ολοκληρωμένες Αστικές Παρεμβάσεις»).

A.5.4 Swot Analysis

Η ανάλυση SWOT είναι ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού το οποίο χρησιμοποιείται για την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος μίας περιοχής και συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για την περιοχή.

Η Ανάλυση SWOT εξετάζει τα Δυνατά (Strengths) και Αδύνατα σημεία (Weaknesses) μιας περιοχής, τις Ευκαιρίες (Opportunities) και Απειλές (Threats) από το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Χρησιμοποιείται προκειμένου να γίνει αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης και να διαμορφωθεί η μελλοντική στρατηγική για την περιοχή. Αποτελεί έτσι μοντελοποιημένο τρόπο καταγραφής των κυριότερων συμπερασμάτων που προκύπτουν από την ανάλυση και την καταγραφή του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης. Τα δυνατά και αδύνατα σημεία αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον της περιοχής, ενώ αντιθέτως οι ευκαιρίες και οι απειλές αντανακλούν μεταβλητές του εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής.

Λαμβάνοντας επομένως υπόψη τα στοιχεία που προέκυψαν από την ανάλυση των δημογραφικών και οικονομικών χαρακτηριστικών της περιοχής της ΔΕ Μητρόπολης, του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, της τεχνικής και κοινωνικής υποδομής των οικισμών, αλλά και των αναπτυξιακών τάσεων, εντοπίστηκαν ορισμένα δυνατά σημεία και αδύνατα σημεία όσον αφορά στην σχετική θέση του Δήμου έναντι των υπόλοιπων Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας αλλά και της Περιφέρειας Θεσσαλίας γενικότερα. Βάσει των συγκεκριμένων δυνατών ή/και αδύνατων σημείων, είναι δυνατόν να προκύψουν ευκαιρίες αλλά και απειλές σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής, όπως περιγράφονται παρακάτω.

Δυνατά σημεία

- Κομβική η θέση της Δ.Ε. Μητρόπολης - Πύλη εισόδου στην περιοχή της Λίμνης Νικολάου Πλαστήρα
- Διαφοροποιημένο φυσικό περιβάλλον (ημιορεινό και πεδινό)
- Ιδιαίτερο φυσικό κάλλος στα ημιορεινά
- Μικρές χιλιομετρικές αποστάσεις και πολύ καλή σύνδεση με το αστικό κέντρο της Καρδίτσας
- Πλούσιο υδρογραφικό δίκτυο (ποταμός Γαβριάς)
- Ικανοποιητική ποιότητα πόσιμου νερού
- Ύπαρξη αναρρυθμιστικής λίμνης στα όρια της περιοχής με τη ΔΕ Μοσχάτου του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα
- Παράδοση ενασχόλησης με τις γεωργο-κτηνοτροφικές δραστηριότητες
- Αναπτυσσόμενος δευτερογενής τομέας
- Ικανοποιητικά δίκτυα τηλεπικοινωνιών
- Πλούσιοι πολιτιστικοί πόροι
- Ύπαρξη αξιόλογων αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών και θρησκευτικών μνημείων
- Επαρκείς αθλητικές υποδομές
- Ύπαρξη πίστας motocross
- Ύπαρξη υπαίθριου Δημοτικού Θεάτρου
- Αξιόλογο κτιριακό απόθεμα στους οικισμούς Πορτίτσα και Άγιος Γεώργιος
- Πιθανή κήρυξη της Πορτίτσας ως διατηρητέου οικισμού

Αδύνατα σημεία

- Μείωση του μόνιμου και του πραγματικού πληθυσμού του Δήμου (εκτός από τον οικισμό Πανόραμα)
- Υψηλό ποσοστό ατόμων ηλικίας 65+
- Χαμηλό ποσοστό πτυχιούχων Ανώτατων Σχολών
- Συνεχής μονοκαλλιέργεια στον πρωτογενή τομέα
- Πτώση της στάθμης του υδροφόρου ορίζοντα – Προβλήματα λειψυδρίας κατά τους θερινούς μήνες
- Ανεξέλεγκτη διάθεση απορριμμάτων
- Έλλειψη αποχετευτικού δικτύου λυμάτων στους οικισμούς
- Ελλιπείς υποδομές άρδευσης
- Ο κλάδος της κτηνοτροφίας χαρακτηρίζεται από πτωτικές τάσεις
- Μη ανεπτυγμένος τριτογενής τομέας

- Έλλειψη σχεδιασμού χωροθέτησης παραγωγικών δραστηριοτήτων
- Χαμηλό επίπεδο τουριστικής ανάπτυξης
- Η διέλευση της επαρχιακής οδού «2: Καρδίτσα – Μητρόπολη προς Αγρίνιο» και «8: Μητρόπολη – Μοσχάτο – αυχένas Τσαρδακίου» από τον οικισμό της Μητρόπολης
- Υποβαθμισμένο επαρχιακό και αγροτικό οδικό δίκτυο, έλλειψη οργανωμένων χώρων στάθμευσης
- Εικόνα εγκατάλειψης σε πολλούς οικισμούς – Παρατημένα γεωργικά μηχανήματα σε δημόσιους χώρους
- Μέτρια κατάσταση του εσωτερικού οδικού δικτύου των οικισμών
- Ύπαρξη νεκροταφείο εντός ή σε κοντινή απόσταση από τα όρια των οικισμών

Ευκαιρίες

- Σημαντικός αριθμός δημοσίων εκτάσεων προς αξιοποίηση για την κάλυψη των αναγκών σε κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους
- Αξιοποίηση Κοινοτικών Πόρων
- Τάσεις δικτύωσης επιχειρήσεων
- Περαιτέρω ανάπτυξη συνεργασιών με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά δίκτυα / εκθέσεις / άλλες δραστηριότητες
- Δημιουργία πολυμορφικού παραγωγικού αγροτικού μοντέλου με σύνδεση του πρωτογενούς με το δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα.
- Στροφή της αγροτικής παραγωγής προς πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον και προϊόντα ανώτερης ποιότητας με δυνατότητες διεθνούς αναγνωρισιμότητας (βιολογικές καλλιέργειες, ΠΟΠ κ.λπ.)
- Δυνατότητα αξιοποίησης τουριστικών πόρων
- Αξιοποίηση ΑΠΕ

Απειλές

- Συγκρούσεις χρήσεων γης (κατοικία με κτηνοτροφία, γη υψηλής παραγωγικότητας με βιοτεχνία)
- Συγκέντρωση δραστηριοτήτων στο κοντινό αστικό κέντρο της Καρδίτσας
- Περιορισμός των εθνικών οικονομικών κινήτρων – οικονομική κρίση
- Καθυστερήσεις σε έργα υποδομής
- Προσκόλληση σε οικονομικά και περιβαλλοντικά ασύμφορες αγροτικές πρακτικές λόγω ελλιπούς ενημέρωσης των παραγωγών

- Αδυναμία προσαρμογής στη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική
- Φυσικές καταστροφές (σεισμοί, πυρκαγιές, πλημμύρες κλπ)
- Περαιτέρω πληθυσμιακή γήρανση – ερήμωση των οικισμών
- Περαιτέρω υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.6 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ– ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Α.6.1 Γενικά

Στόχο της προκαταρκτικής πρότασης αποτελεί η διατύπωση των κατευθύνσεων και κρίσιμων σημείων του προτύπου βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης της περιοχής της Δ.Ε. Μητρόπολης, καθώς και των βασικών προτάσεων που το οικοδομούν, οι οποίες θα εξειδικευτούν και θα αναλυθούν στο Β' Στάδιο της μελέτης. Οι κατευθύνσεις χωροταξικού, πολεοδομικού, αστικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού του συνόλου της έκτασης της Δ.Ε., θα διατυπωθούν στη βάση εναλλακτικών σεναρίων ανάπτυξης, με αναφορά στο οικιστικό δίκτυο και τις εξωαστικές ζώνες, με έμφαση στις ρυθμίσεις σχεδιασμού για τις αναγκαίες παραγωγικές ζώνες, τις ζώνες προστασίας και ελέγχου δόμησης, τα δίκτυα πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και τις υποδομές κοινωνικού και τεχνικού εξοπλισμού.

Η προκαταρκτική πρόταση βασίζεται αφενός στα αξιολογικά συμπεράσματα που έχουν προκύψει από τη μέχρι τώρα ανάλυση και διάγνωση τάσεων και προοπτικών.

Α.6.2 Στόχοι – Κατευθύνσεις Χωρικής Ανάπτυξης

Ως **βασικοί στόχοι και κατευθύνσεις** χωρικής ανάπτυξης της Δ.Ε. Μητρόπολης, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις, τις κατευθύνσεις από υπερκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του ενδογενούς παραγωγικού δυναμικού, των φυσικών υποδοχέων και των ανθρώπινων πόρων προτείνονται οι εξής:

- Ενδυνάμωση του οικιστικού συμπλέγματος, που θα επιτευχθεί με την πολεοδομική οργάνωση όλων των οικισμών του (πρώην) Δήμου Μητρόπολης, με τον καθορισμό χρήσεων γης και του αναγκαίου κοινωνικού εξοπλισμού και την ένταξή τους, από άποψη κοινωνικών εξυπηρετήσεων και δικτύων υποδομής σε ιεραρχημένο δίκτυο οικισμών ή Ανοιχτές Πόλεις, όπως λειτουργεί μία πόλη με τα προάστιά της. Πολεοδομική εξυγίανση και αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος στην έδρα της Δ.Ε. και στο λοιπό οικιστικό δίκτυο, με μέτρα ενδυνάμωσης του κοινωνικού εξοπλισμού, των κοινόχρηστων χώρων και της τεχνικής υποδομής, παρεμβάσεις αναγνώρισης και ανάδειξης της ταυτότητας των οικισμών, διαμόρφωσης - προβολής του δημόσιου χώρου τους και βελτίωσης της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας τους με έμφαση στα κέντρα των οικισμών, στα δημόσια και ιστορικά κτήρια και τους ελεύθερους χώρους.
- Ταυτόχρονα ενίσχυση της εσωτερικής οικιστικής δικτύωσης της έδρας της Δ.Ε. και του λοιπού οικιστικού δικτύου σε εταιρική σχέση, με διαφοροποίηση - εξειδίκευση δραστηριοτήτων και αναζήτηση συμμαχιών και συνεργασιών στο πλαίσιο κοινών πολιτικών χωρικής ανάπτυξης, στη βάση δύο διαφοροποιημένων κατηγοριών μέτρων πολιτικής:

- α. μέτρα πολιτικής ενδυνάμωσης της αστικής δυναμικής στο οικιστικό δίκτυο της Δ.Ε. και
- β. μέτρα πολιτικής εταιρικής σχέσης πόλης – υπαίθρου του οικιστικού δικτύου της Δ.Ε.
- Προστασία – διαφύλαξη της γεωργικής γης και αναδιάρθρωση καλλιεργειών, σε συνδυασμό με μέτρα τυποποίησης προϊόντων, ενθαρρύνοντας νέες δυνατότητες πολυαπασχόλησης στην ύπαιθρο, με παραδοσιακές και οικολογικές καλλιέργειες, προϊόντα ονομασίας προέλευσης, καθετοποίηση της παραγωγής με πριμοδότηση βιοτεχνικών προϊόντων που μεταποιοούν τη γεωργική παραγωγή, καθώς και την οικοτεχνία, χειροτεχνία και άλλες μορφές εγχώριας παραγωγής προϊόντων.
- Σύγχρονη οργάνωση της κτηνοτροφίας. Για τα βοσκοτόπια στόχος είναι η οριοθέτηση και η σύνταξη διαχειριστικών μελετών. Για τις εξωαστικές περιοχές, στόχος είναι η ανάπτυξη κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων να πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη (ελάχιστη) απόσταση από τους οικισμούς, κάτω από ειδικούς όρους και ρυθμίσεις.
- Προστασία και ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων με μέτρα ενσωμάτωσης σε δίκτυα ενιαίων φυσικών και πολιτιστικών διαδρομών. Βελτίωση της υπάρχουσας πολιτιστικής υποδομής για την προβολή και ανάδειξη της ιστορικής ταυτότητας της περιοχής και την προσέλκυση συναφών δραστηριοτήτων.
- Αειφόρος ανάπτυξη, προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, των ποταμών και των δασικών εκτάσεων κατά μήκος αυτών.
- Ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού με την ενθάρρυνση δραστηριοτήτων οικολογικού τουρισμού (περιπατητικού, πολιτιστικού, ψυχαγωγικού, εκπαιδευτικού κλπ.) και την πρόβλεψη κινήτρων τα οποία θα δώσουν νέα ώθηση τόσο στην κοινωνικο-οικονομική δυναμική της Δ.Ε. όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος.

A.6.3 Προγραμματικά Μεγέθη

Παραδοχές – εκτιμήσεις πληθυσμιακού δυναμικού:

Για την πρόβλεψη της πληθυσμιακής εξέλιξης της Δ.Ε. Μητρόπολης με χρονικό ορίζοντα από το έτος 2013 μέχρι το έτος 2033 (20 χρόνια), θεωρήθηκε έτος βάσης το 2011 (έτος τελευταίας Απογραφής Πληθυσμού), ώστε να εξασφαλίζεται η χρήση επίσημων στατιστικών στοιχείων, σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας, Τοπικών Κοινοτήτων και Οικισμών (ΕΣΥΕ Απογραφή 2011).

Με αυτά τα δεδομένα διερευνήθηκαν δύο πιθανά σενάρια εξέλιξης του πληθυσμιακού δυναμικού της περιοχής μελέτης και παρουσιάζονται παρακάτω:

Α' σενάριο (Τάσεων ή Ήπιας Ανάπτυξης): η πληθυσμιακή εξέλιξη στα χωρικά επίπεδα αναφοράς, τους οικισμούς, κατά την περίοδο 2013-2033 προέρχεται από τη γραμμική προβολή των τάσεων της προηγούμενης δεκαετίας (2001-2011), θεωρώντας ως μέσο ετήσιο ρυθμό

προβολής (μ.ε.ρ.μ.) του μόνιμου πληθυσμού των δυο δεκαετιών πρόβλεψης (2013-2023 κι 2023-2033), το ρυθμό μεταβολής που παρατηρήθηκε την δεκαετία 2001-2011.

Επίπεδο Αναφοράς	Εμβαδόν οικισμού (Ha)	Μόνιμος πληθυσμός 2001	Μόνιμος πληθυσμός 2011	μ.ε.ρ.μ. πληθυσμού 2001 - 2011 (%)	Α' ΣΕΝΑΡΙΟ - Μόνιμος Πληθυσμός			
					Πληθυσμιακή Μεταβολή 2001 - 2011	2021	2031	2033
Π.Ε. Καρδίτσας		120.265	113.544	-0,57%	-5,73%			
ΔΕ Καρδίτσας		41.411	44.002	0,61%	6,09%	46.755	49.680	50.287
ΔΕ Μητρόπολης		4.146	3.332	-2,16%	-21,62%	2.678	2.152	2.060
Μητρόπολη	105,01	1.467	1.262	-1,49%	-14,94%	1.086	934	906
Άγιος Γεώργιος		523	342	-4,16%	-41,59%	224	146	134
Γεωργικό	65,97	525	412	-2,39%	-23,95%	323	254	242
Κρύα Βρύση	28,66	495	421	-1,61%	-16,06%	358	305	295
Ξινονέρι	44,79	567	451	-2,26%	-22,63%	359	285	273
Πορτίτσα	17,11	111	59	-6,12%	-61,24%	31	17	15
Πανόραμα		18	24	2,92%	29,19%	32	43	45
Φράγκο	39,76	440	361	-1,96%	-19,60%	296	243	234
Σύνολο		4.146	3.332			2.678	2.152	2.060

Πίνακας Α.6.1: Πληθυσμιακή εξέλιξη Δ.Ε. Μητροπόλης 2013-2033 – Σενάριο Α
Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Στο σενάριο αυτό και σε επίπεδο οικισμών, παρατηρούνται αυξομειώσεις του μ.ε.ρ.μ. μεταξύ 2001 και 2011, από - 4.16 % στον Άγιο Γεώργιο μέχρι 2.92 % στο Πανόραμα που θα μπορούσαν να μην είναι ενδεικτικές για τη μελλοντική εξέλιξη των οικισμών της Δ.Ε.

Β' σενάριο (Δυναμικής Ανάπτυξης):

Για την πληθυσμιακή εξέλιξη των οικισμών, μέχρι το έτος 2033, λαμβάνεται υπόψη ένα πιο αισιόδοξο σενάριο, το σενάριο της εξέλιξης των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών κάθε οικισμού ίσης με την αύξηση της περιόδου 2001-2011 που σημειώθηκε στη Δ.Ε. Καρδίτσας, ενώ για το Πανόραμα, όπου σημειώθηκε αύξηση του πληθυσμού, υιοθετείται το δικό του μ.ε.ρ.μ. για τους εξής λόγους:

Λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες της υφιστάμενης κατάστασης και κυρίως του αναπτυξιακού προγραμματισμού της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Καρδίτσας, όπως αυτός ορίζεται από το ΠΠΧΣΑΑ Θεσσαλίας, κρίνεται ότι αυτοί θα επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό την εξέλιξη του πληθυσμού των οικισμών της Δ.Ε. Μητρόπολης.

Η δυναμικότερη ανάπτυξη της περιοχής, του σεναρίου Β', μπορεί να οφείλεται σε διάφορους λόγους όπως:

- συγκέντρωση πληθυσμού λόγω της δημιουργίας νέων πόλων απασχόλησης (γεωργία, κτηνοτροφία, τουρισμός)
- συγκέντρωση πληθυσμού λόγω της βελτίωσης των συνθηκών ζωής και των εξυπηρετήσεων στους οικισμούς

- αύξηση του εποχιακού πληθυσμού (που είτε έχουν σχέση καταγωγής είτε όχι), λόγω:
 - της ανάδειξης των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων,
 - της τουριστικής ανάπτυξης της Δ.Ε. και
 - της βελτίωσης του κτιριακού αποθέματος.

Ο πραγματικός πληθυσμός των οικισμών που προκύπτει στο δεύτερο σενάριο εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Επίπεδο Αναφοράς	Εμβαδόν οικισμού (Ha)	Μόνιμος πληθυσμός 2001	Μόνιμος πληθυσμός 2011	μ.ε.ρ.μ. πληθυσμού 2001 - 2011 (%)	Β' ΣΕΝΑΡΙΟ - Μόνιμος Πληθυσμός			
					Πληθυσμιακή Μεταβολή 2001 - 2011	2021	2031	2033
Π.Ε. Καρδίτσας		120.265	113.544	-0,57%	-5,73%			
ΔΕ Καρδίτσας		41.411	44.002	0,61%	6,09%	46.755	49.680	50.287
ΔΕ Μητρόπολης		4.146	3.332	-2,16%	6,09%	3.540	3.762	3.808
Μητρόπολη	105,01	1.467	1.262	-1,49%	6,09%	1.341	1.425	1.442
Άγιος Γεώργιος		523	342	-4,16%	6,09%	363	386	391
Γεωργικό	65,97	525	412	-2,39%	6,09%	438	465	471
Κρύα Βρύση	28,66	495	421	-1,61%	6,09%	447	475	481
Ξινονέρι	44,79	567	451	-2,26%	6,09%	479	509	515
Πορτίτσα	17,11	111	59	-6,12%	6,09%	63	67	67
Πανόραμα		18	24	2,92%	29,19%	32	43	45
Φράγκο	39,76	440	361	-1,96%	6,09%	384	408	413
Σύνολο		4.146	3.332			3.540	3.762	3.808

Πίνακας Α.6.2: Πληθυσμιακή εξέλιξη Δ.Ε. Μητροπολής 2013-2033 – Σενάριο Β

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Ωστόσο, δεν είναι μόνο αυτός ο πληθυσμός ο οποίος θα αποτελέσει το μελλοντικό πληθυσμό της Δ.Ε. Μητρόπολης, για τον οποίο θα πρέπει να ελεγχθεί η χωρητικότητα των οικισμών. Θα πρέπει να συνυπολογιστεί και ο εποχικός πληθυσμός, ο οποίος προκύπτει από το σύνολο των κατοίκων που διαμένουν σε ιδιωτικά καταλύματα (β' κατοικία) και που είναι οι κάτοικοι της Δ.Ε. που έχουν εγκατασταθεί σε άλλες πόλεις, αλλά διατηρούν την κατοικία τους και την χρησιμοποιούν πλέον σαν β' κατοικία.

Ο υπολογισμός του εποχικού πληθυσμού βασίστηκε στην απογραφή της ΕΣΥΕ του έτους 2001, γιατί τα αντίστοιχα στοιχεία της πρόσφατης απογραφής δεν έχουν δημοσιευθεί μέχρι σήμερα.

Πιο συγκεκριμένα, ο αριθμός των εποχικών κατοικιών σε επίπεδο Δ.Ε., ανέρχεται σε 337, όπως φαίνεται στον Πίνακα που ακολουθεί. Θεωρώντας ότι τα μέλη κάθε νοικοκυριού είναι κατά μέσο όρο 3, όπως προκύπτει από την απογραφή του έτους 2001, τότε ο μέγιστος εποχικός πληθυσμός στη Δ.Ε. Μητρόπολης για το 2001 ανέρχεται σε 1.011 άτομα.

Δ.Ε. / Οικισμοί	Εμβαδόν οικισμού (Ha)	Εποχικές ή δευτερεύουσες κατοικίες	Εποχικός Πληθυσμός 2001
ΔΕ Μητρόπολης		337	1011
Μητρόπολη	105,01	112	336

Άγιος Γεώργιος		85	255
Γεωργικό	65,97	22	66
Κρύα Βρύση	28,66	14	42
Ξινονέρι	44,79	48	144
Πορτίτσα	17,11	28	84
Πανόραμα		5	15
Φράγκο	39,76	23	69

Πίνακας Α.6.3: Απογραφή κατοικιών 2000

Πηγή: ΕΣΥΕ

Για τον εποχιακό πληθυσμό εκπονήθηκε μόνο το Β' σενάριο, που είναι πλέον αποδεκτό και για τον μόνιμο πληθυσμό.

Πρέπει να επισημανθεί ότι οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της πληθυσμιακής εξέλιξης δεν προβλέπουν με ακρίβεια την μελλοντική μεταβολή, καθώς αυτή καθορίζεται από πολλούς παράγοντες, οι οποίοι είναι ρευστοί και απρόβλεπτοι. Και, προφανώς, ο μελλοντικός πληθυσμός θα επηρεαστεί από τις ρυθμίσεις που θα επιβληθούν στα πλαίσια των προτάσεων της παρούσας μελέτης. Η εκτίμηση της πληθυσμιακής εξέλιξης θα εξετασθεί αναλυτικότερα στο Β1 Στάδιο της μελέτης.

Για τις ανάγκες του παρόντος Α' Σταδίου και συγκεκριμένα για τον έλεγχο της χωρητικότητας των οικισμών επιλέγεται το Β' σενάριο της πληθυσμιακής ανάπτυξης και ακολουθεί συγκεντρωτικός πίνακας του πληθυσμού (πραγματικού και εποχιακού), τόσο σύμφωνα με την απογραφή του έτους 2011, όσο και για τα έτη 2021, 2031 και τέλος για το έτος – στόχο 2033.

Επίπεδο Αναφοράς	Εμβαδόν οικισμού (Ha)	Μόνιμος πληθυσμός 2001	Μόνιμος πληθυσμός 2011	μ.ε.ρ.μ. πληθυσμού 2001 - 2011 (%)	Β' ΣΕΝΑΡΙΟ - Μόνιμος Πληθυσμός				ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΟΧΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ					ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2033
					Πληθυσμιακή Μεταβολή 2001 - 2011	2021	2031	2033	2001	2011	2021	2031	2033	
Π.Ε. Καρδίτσας		120.265	113.544	-0,57%	-5,73%									
ΔΕ Καρδίτσας		41.411	44.002	0,61%	6,09%	46.755	49.680	50.287						
ΔΕ Μητρόπολης		4.146	3.332	-2,16%	-21,62%	3.540	3.762	3.808						
Μητρόπολη	105,01	1.467	1.262	-1,49%	-14,94%	1.341	1.425	1.442	336	357	379	403	434	1.876
Άγιος Γεώργιος		523	342	-4,16%	-41,59%	363	386	391	255	271	288	306	329	720
Γεωργικό	65,97	525	412	-2,39%	-23,95%	438	465	471	66	70	75	79	85	556
Κρύα Βρύση	28,66	495	421	-1,61%	-16,06%	447	475	481	42	45	47	50	54	535
Ξινονέρι	44,79	567	451	-2,26%	-22,63%	479	509	515	144	153	163	173	186	701
Πορτίτσα	17,11	111	59	-6,12%	-61,24%	63	67	67	84	89	95	101	108	176
Πανόραμα		18	24	2,92%	29,19%	32	43	45	15	20	27	36	50	95
Φράγκο	39,76	440	361	-1,96%	-19,60%	384	408	413	69	73	78	83	89	502
Σύνολο		4.146	3.332			3.540	3.762	3.808	1.011	1.078	1.151	1.230	1.335	5.161

Πίνακας Α.6.4: Εξέλιξη συνολικού (μόνιμου & εποχιακού) πληθυσμού Δ.Ε. Μητρόπολης (περίοδος 2001 – 2033)

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Υπολογισμός της χωρητικότητας των οριοθετημένων οικισμών

Όσον αφορά τη χωρητικότητα των οριοθετημένων οικισμών της Δ.Ε. Μητρόπολης, έχουμε:

Ο πληθυσμός χωρητικότητας οικισμού εκφράζει το μέγιστο αριθμό ατόμων, ανεξαρτήτως εποχής, που μπορούν να στεγαστούν σε αυτόν και αποτελεί το μέγεθος στο οποίο υπολογίζονται όλες οι ανάγκες σε κοινωνική και τεχνική υποδομή. Η χωρητικότητα προκύπτει μέσω του τύπου $C = d \cdot E \cdot \lambda$, όπου:

- d είναι η «θεωρητική» πυκνότητα του οικισμού
- E είναι η συνολική επιφάνεια του οικισμού, αφαιρούμενου του εκτιμώμενου ποσοστού κοινοχρήστων χώρων
- λ είναι ο συντελεστής κορεσμού που καθορίζεται με βάση το «είδος» του εκάστοτε οικισμού και εκφράζει το ποσοστό της επιφάνειας E που τελικά θα δομηθεί.

Με βάση τα αποτελέσματα της χωρητικότητας σε σχέση με τον προβλεπόμενο πληθυσμό για το έτος – στόχο 2033, γίνεται έλεγχος για το αν και κατά πόσο χρειάζεται να επεκταθεί κάποιος οριοθετημένος οικισμός, προκειμένου να καλύψει μελλοντικά τις ανάγκες σε στέγαση, σε κοινωνική και τεχνική υποδομή.

Στην περίπτωση της Δ.Ε. Μητρόπολης, θεωρήθηκε συντελεστής κορεσμού $\lambda=0,50$ για τον οικισμό της Μητρόπολης (ως έδρα του πρώην Δήμου) και $\lambda=0,40$ για όλους τους υπόλοιπους οικισμούς.

Όσον αφορά την πυκνότητα, υπολογίστηκε σύμφωνα με τον τύπο για το σύνολο των οικισμών, με βάση τους ισχύοντες όρους δόμησης (μέσο σ.δ.) και την επιφάνεια των κοινοchr. – κοινωφ. χώρων.

Δ.Ε. / Οικισμοί	Εμβαδόν οικισμού (Ha)	Εξοχικές ή δευτερεύουσες κατοικίες	Εποχικός Πληθυσμός 2001
ΔΕ Μητρόπολης		337	1011
Μητρόπολη	105,01	112	336
Άγιος Γεώργιος		85	255
Γεωργικό	65,97	22	66
Κρύα Βρύση	28,66	14	42
Ξινονέρι	44,79	48	144
Πορτίτσα	17,11	28	84
Πανόραμα		5	15
Φράγκο	39,76	23	69

Πίνακας Α.6.5: Υπολογισμός του δείκτη β (αναλογία παραθεριστών προς μόνιμους κατοίκους)

Πηγή: Ιδία επεξεργασία στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ

ΟΙΚΙΣΜΟΣ	Ε=εμβαδόν (Ha)	ΑΡΤΙΟΤΗΤΑ (τ.μ.)	ΙΣΧΥΩΝ Σ.Δ.	ΜΕΣΟΣ Σ.Δ.
Μητρόπολη	105,01	300	0,8	0,8
Άγιος Γεώργιος		2000	0,8	0,8
Γεωργικό	65,97	300	0,8	0,8
Κρύα Βρύση	28,66	300	0,8	0,8
Ξινονέρι	44,79	300	0,8	0,8
Πορτίτσα	17,11	300	0,8	0,8
Πανόραμα		4000	0,2	0,2
Φράγκο	39,76	300	0,8	0,8

Πίνακας Α.6.6: Υπολογισμός του μέσου συντελεστή δόμησης ανά οικισμό

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Ε=εμβαδόν (Ha)	Ε1=εμβαδόν πλην κοινόχρηστων - κοινωφελών (Ha)	σ=μέσος συντελεστής δόμησης	Δείκτης β	κ= τμ. κτιρίου για κατοικία ανά μόνιμο κάτοικο	υ= τμ. γηπέδου για κοινωνικό εξοπλισμό και πράσινο / μόνιμο κάτοικο	Συντελεστής κορεσμού λ	d=θεωρητική πυκνότητα= (σ/(κ'τμ κτιρίου+υ'τμ γηπέδου*σ)) *10000	C=d*Ε1*λ	Συνολικός πληθυσμός 2033
Μητρόπολη	105,01	89,26	0,80	0,28	35	22	0,5	152,09	6.788	1.876
Άγιος Γεώργιος										
Γεωργικό	65,97	56,07	0,80	0,17	35	22	0,4	152,09	3.411	556
Κρύα Βρύση	28,66	24,36	0,80	0,11	35	22	0,4	152,09	1.482	535
Ξινονέρι	44,79	38,07	0,80	0,34	35	22	0,4	152,09	2.316	701
Πορτίτσα	17,11	14,54	0,80	1,51	35	22	0,4	152,09	885	176
Πανόραμα										
Φράγκο	39,76	33,80	0,80	0,20	35	22	0,4	152,09	2.056	502

Από τον παραπάνω πίνακα και παρά το ότι χρησιμοποιήθηκε το Β' σενάριο της πληθυσμιακής ανάπτυξης, αποδεικνύεται ότι για τον χρονικό ορίζοντα σχεδιασμού της μελέτης (2033), για κανένα οικισμό της Δ.Ε. δεν προκύπτει ανάγκη επέκτασης των ορίων του.

A.6.4 Σενάρια και Προκαταρκτική Πρόταση Χωρικής Ανάπτυξης

A.6.4.1 Εναλλακτικά σενάρια χωρικής ανάπτυξης

Για τη Δ.Ε. Μητρόπολης προβλέπεται ένα πρότυπο δυναμικής ανάπτυξης των τομέων της οικονομίας, με φιλο-περιβαλλοντικό περιεχόμενο. Προβλέπονται διαφορετικά πρότυπα ρύθμισης του χώρου για την οργάνωση παραγωγικών δραστηριοτήτων, ανάλογα με τη δυναμική που προσδίδει το Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. στις διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες και την ένταση της αναπτυξιακής προσπάθειας που αναμένεται να επιτευχθεί.

Προτείνονται **Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης (Π.Ε.Π.Δ.)** και **Περιοχές Ειδικής Προστασίας (Π.Ε.Π.)** όπου καθορίζονται οι χρήσεις γης και οι αναγκαίες κανονιστικές ρυθμίσεις, ενώ ισχύουν οι όροι της **εκτός σχεδίου δόμησης**.

Οι Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης (Π.Ε.Π.Δ.) αναπτύσσονται κυρίως περιμετρικά από οικισμούς για τους οποίους απαιτείται έλεγχος και περιορισμός της οικιστικής εξάπλωσης.

Οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) δεν προορίζονται για πολεοδόμηση, συνεχόμενες ή μη προς τις πολεοδομημένες ή τις προς πολεοδόμηση περιοχές, όπως είναι ιδίως χώροι αρχαιολογικού, αρχιτεκτονικού, ιστορικού ή λαογραφικού ενδιαφέροντος, παραποτάμιες ζώνες, βιότοποι και τόποι ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, δάση και δασικές εκτάσεις.

Τα εναλλακτικά σενάρια χωρικής ανάπτυξης της Δ.Ε. Μητρόπολης συνδέονται με το οικιστικό δίκτυο, τις περιοχές παραγωγικής δραστηριότητας, τις περιοχές προστασίας, τις περιοχές ειδικών χρήσεων και τις υποδομές κοινωνικού και τεχνικού εξοπλισμού.

Διακρίνονται **τρία εναλλακτικά σενάρια**:

- το **μηδενικό σενάριο** ή σενάριο τάσεων, το οποίο δεν προβλέπει καμιά σχεδιασμένη παρέμβαση, αλλά υποθέτει τη συνέχιση της σημερινής κατάστασης και αναπτυξιακής διαδικασίας όπως αυτή επηρεάζεται από ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες, και
- **δύο εναλλακτικά παρεμβατικά σενάρια βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης**, όπως παρουσιάζονται στη συνέχεια: το Σενάριο Ήπιας Ανάπτυξης (Α) και το Σενάριο Δυναμικής Ανάπτυξης (Β).

Στη συνέχεια αναπτύσσονται οι **προκαταρκτικές προτάσεις** σχεδιασμού και οργάνωσης της περιοχής μελέτης με μεγαλύτερη λεπτομέρεια.

A.6.4.2 Ρυθμίσεις οικιστικών περιοχών

Τα επιμέρους θέματα που μελετώνται σε προκαταρκτικό επίπεδο, προκειμένου να αξιολογηθούν και να δοθεί η δυνατότητα επιλογής για τη διατύπωση της οριστικής πρότασης είναι τα εξής:

- Ιεράρχηση των οικισμών σε ανοιχτές πόλεις
- Πρόταση χρήσεων γης (Κέντρα Πολεοδομικών Ενοτήτων, περιοχές Γενικής και Αμιγούς Κατοικίας)

- Προώθηση ήπιας μορφής υπηρεσιών και υποδομών τουρισμού και αναψυχής εντός των οικισμών
- Προώθηση ήπιας μορφής Βιοτεχνικών εγκαταστάσεων χαμηλής όχλησης (εργαστηρίων του άρθρου 2 του Ν.3325/2005) εντός των οικισμών
- Χαρακτηρισμός δημοτικών εκτάσεων για την ικανοποίηση των αναγκών σε κοινόχρηστο και κοινωφελή εξοπλισμό
- Εντός των οικισμών θα επιτρέπεται η εκτροφή οικόσιτων ζώων, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία
- Οριοθέτηση των ρεμάτων εντός των οικισμών, αξιοποίηση των παραρεμάτων ζωνών
- Αξιοποίηση των κοινόχρηστων εκτάσεων (τοπικού οδικού δικτύου, Πλατειών, Παιδικών Χαρών, προαυλίων χώρων Εκκλησιών, Σχολείων κ.λ.π.),
- Διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς και
- Επιβολή μορφολογικών χαρακτηριστικών για τις νέες οικοδομές, για τη βελτίωση της εικόνας των οικισμών, τη βελτίωση της ζωής των κατοίκων και για την τουριστική τους αξιοποίηση.

A.6.4.3 Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού Δόμησης (ΠΕΠΔ)

- **ΠΕΠΔ 1: Γεωργοκτηνοτροφικές χρήσεις** στις περιοχές της Δ.Ε. εκτός αναδασμού

Σενάριο Α: Στην περιοχή αυτή να επιτρέπονται μόνο γεωργοκτηνοτροφικές χρήσεις και δραστηριότητες δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή.

Σενάριο Β: Στην περιοχή αυτή να επιτρέπονται, εκτός των παραπάνω χρήσεων και εγκαταστάσεις ήπιας τουριστικής ανάπτυξης. Το σενάριο αυτό στοχεύει στην αξιοποίηση και ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, η οποία διαθέτει αξιόλογα ιστορικά μνημεία, περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, θέσεις για εναλλακτικές μορφές τουρισμού (θέση «Κονάκια» στον Άγιο Γεώργιο, φαράγγι Βροντάρη). Επίσης, η περιοχή αποτελεί μια από τις δύο «εισόδους» στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης Νικ. Πλαστήρα και γειτνιάζει με την αναρρυθμιστική λίμνη της ΔΕΗ.

Και στα δύο σενάρια, για τις υπάρχουσες βιοτεχνικές – βιομηχανικές εγκαταστάσεις υψηλής και μέσης όχλησης, καθώς και για τις λοιπές δραστηριότητες δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα που δε σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή, να δοθούν μεταβατικές διατάξεις, με στόχο την απομάκρυνσή τους προς αντίστοιχους οργανωμένους υποδοχείς, ώστε η περιοχή να μετατραπεί σταδιακά σε αγροτική γη. Το ίδιο σενάριο προτείνεται και για το δίκτυο των επαρχιακών οδών της Δ.Ε.

- **ΠΕΠΔ 2: Βοσκοτόπια εκτός των ορίων των οικισμών**

Λόγω της θέσης των περιοχών αυτών εγγύς των ορίων των οικισμών, στη συγκεκριμένη ΠΕΠΔ θα επιτρέπεται η βόσκηση. Στον χάρτη Α6 δεν αποτυπώνονται, διότι θα πρέπει να οριοθετηθούν.

A.6.4.4 Περιοχές Προστασίας (ΠΕΠ)

Στον τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας προτείνονται τα εξής:

- Προστασία της γης υψηλής παραγωγικότητας (ζώνες αναδασμού), ως ΠΕΠ Γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας σ' όλη την έκταση του αναδασμού της Δ.Ε., πλην των οικισμών και της ΠΕΠΔ2.
Στην περιοχή αυτή επιτρέπεται γεωργική και κτηνοτροφική χρήση και οι σχετικές εγκαταστάσεις, καθώς και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης για την επεξεργασία των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα, ενώ οι οικισμοί προστατεύονται από τις περιβαλλοντικές συνέπειες των χρήσεων αυτών με τη χωροθέτηση περιμετρικών ζωνών απαγόρευσης της κτηνοτροφικής χρήσης. Όσον αφορά στην ανάπτυξη της γεωργίας, προβλέπεται η εισαγωγή της ολοκληρωμένης διαχείρισης και σε δεύτερο στάδιο της βιολογικής καλλιέργειας.
- Προστασία των δασικών εκτάσεων. Να γίνει φωτοερμηνεία και χαρακτηρισμός των περιοχών αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Δασικού Νόμου.
- Οριοθέτηση και επανακήρυξη των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και χαρακτηρισμός τους σαν ΠΕΠ
- Χαρακτηρισμός ως ΠΕΠ των κηρυγμένων μνημείων.

Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, προτείνεται ο καθορισμός Ζωνών Απαγόρευσης Δόμησης, με την έννοια των ΠΕΠ απολύτου προστασίας:

- ΠΕΠ (ΑΠ) Παραρεμάτιες Ζώνες, μετά την οριοθέτηση των ρεμάτων, ιδίως αυτών που ρέουν δια μέσου των οικισμών και πρόταση αξιοποίησής τους.
- ΠΕΠ (ΑΠ) Κατά μήκος των γραμμών μεταφοράς ΔΕΗ υψηλής τάσης, σε απόσταση 100μ εκατέρωθεν του άξονα.
- ΠΕΠ (ΑΠ) Κατά μήκος των επαρχιακών οδών, εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών, σε απόσταση 20μ από τον άξονα της οδού.

A.6.4.5 Περιοχές Ειδικών Χρήσεων (ΠΕΧ)

Οι περιοχές ειδικών χρήσεων αφορούν τόσο τις υπάρχουσες, όπως τα κοιμητήρια, τα λατομεία και η πίστα Moto – Cross της Μητρόπολης, όσο και τις προτεινόμενες, όπως την ενδεικτική θέση της Ε.Ε.Λ.

Τα Κοιμητήρια που είναι σε επαφή με τα όρια των οικισμών ή σε μικρή απόσταση από αυτά, θα πρέπει να απομακρυνθούν στις νόμιμες αποστάσεις. Για τη νέα θέση πρέπει να προηγηθούν:

1. Σχετική απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου

2. Σύμφωνη γνώμη αρμόδια υπηρεσίας Υπουργείου Πολιτισμού
3. Βεβαίωση αρμόδιας υπηρεσίας Υπουργείου Γεωργίας για την έκταση
4. Υδρογυωτοτεχνική μελέτη που περιλαμβάνει υδρογεωλογική και τεχνική έκθεση σε κλίμακα 1:2000 (βάσει προδιαγραφών) εγκεκριμένη από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας
5. Μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας του χώρου σε κλίμακα 1:2000 εγκεκριμένη από το ΥΠΕΚΑ
6. Μελέτη Περιβαλλοντικών επιπτώσεων
7. Ειδική τεχνική μελέτη (βάσει προδιαγραφών), που περιλαμβάνει α) Τεχνική έκθεση, β) χάρτες, γ) φωτογραφίες

Στο Β1 στάδιο, κατά το οποίο θα εκπονηθεί η οριστική μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας, θα προταθούν κατάλληλοι χώροι για τη χωροθέτηση νέων κοιμητηρίων σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της υπηρεσίας.

A.6.4.6 Δίκτυα Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος

Θα προταθούν Πεζόδρομοι – Ποδηλατόδρομοι κατά μήκος των ποταμών, των κύριων αρδευτικών καναλιών και για τη σύνδεση των οικισμών και των αρχαιολογικών χώρων για την τουριστική αξιοποίηση των Φυσικών και Ανθρωπογενών πόρων της Δ.Ε.

A.6.4.7 Οργάνωση μεταφορών – δικτύων υποδομής

Στον τομέα των μεταφορών και των λοιπών δικτύων υποδομής, διατυπώνονται προτάσεις σε προκαταρκτικό επίπεδο, που θα εξειδικευθούν στο Β' Στάδιο της μελέτης:

Οδικό Δίκτυο

- Κατασκευή ισόπεδου οδικού κόμβου στο 4^ο χλμ. της οδού Καρδίτσας – Μητρόπολης (υπ' αριθμ. 2 επαρχιακή οδός) και συγκεκριμένα στη διασταύρωση με την οδό Κρύα Βρύση – Άγιος Γεώργιος (υπ' αριθμ. 7 επαρχιακή οδός)
- Ασφαλτοστρώσεις στην Τ.Κ. Μητρόπολης
- Συντήρηση δασικών δρόμων της Δ.Ε. Μητρόπολης.
- Διάνοιξη οδών Άγιος Γεώργιος-Τσαρδάκι και Άγιος Γεώργιος-Πορτίτσα.
- Διάνοιξη οδού Κρύα Βρύση – Ρούσο.
- Διάνοιξη οδού Ξυνονέρι - Αμπελικό
- Διάνοιξη οδού Πορτίτσα - Μοσχάτο.
- Βελτίωση της χάραξης και του οδοστρώματος στην Τ.Κ. Πορτίτσας
- Πεζοδρόμηση Ξυνονερίου
- Ο ποδηλατόδρομος Καρδίτσα – Μητρόπολη – Φράγκο – Παλαιοκκλήσι – Καρδίτσα. Πρόκειται για μια κυκλική διαδρομή στην οποία το τμήμα Καρδίτσα – Μητρόπολη –

Παλαιοκκλήσι περιλαμβάνει αποκλειστικά αγροτικούς δρόμους που επιτρέπουν και την κίνηση ποδηλάτων, ενώ στο τμήμα Παλαιοκκλήσι – Καρδίτσα υπάρχει ξεχωριστή λωρίδα κίνησης ποδηλάτου δίπλα στην επαρχιακή οδό Καρδίτσας – Μουζακίου.

- Βελτίωση όλων των συνδετήριων οδών μεταξύ των οικισμών με διαπλατύνσεις και κατασκευή των κατάλληλων τεχνικών έργων.
- Εφαρμογή του σχεδίου των οικισμών, με τη διάνοιξη των προβλεπομένων δρόμων, ασφαλτόστρωση και τσιμεντόστρωση αυτών.
- Βελτίωση του εσωτερικού οδικού δικτύου των οικισμών.
- Ονοματοδοσία οδών εντός των οικισμών.
- Βελτίωση του αγροτικού οδικού δικτύου με χαλικόστρωση και τσιμεντόστρωση αυτού.
- Τοποθέτηση ρυθμιστικών και πληροφοριακών πινακίδων σε όλες τις τοπικές κοινότητες.
- Κατασκευή κρασπεδορείθρων και πεζοδρομίων στους οικισμούς που δεν διαθέτουν.
- Φωτεινή σηματοδότηση στους οικισμούς που αναπτύσσονται κατά μήκος των Εθνικών οδών.

Δίκτυα ύδρευσης – αποχέτευσης

- Δημιουργία αποχετευτικού δικτύου για την αποχέτευση των λυμάτων και ολοκλήρωση του αποχετευτικού δικτύου των όμβριων υδάτων σε όλους τους οικισμούς
- Σύνδεση όλων των οικισμών με την Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων της Καρδίτσας ή διερεύνηση της κατασκευής μονάδας ΕΕΛ στην περιοχή.
- Περίφραξη και φωτισμός όλων των υδρευτικών εγκαταστάσεων των Τοπικών Κοινοτήτων, χλωρίωση του νερού σε όλες τις δεξαμενές και τοποθέτηση υδρομέτρων στις εξόδους των δεξαμενών ύδρευσης για την εξακρίβωση των διαρροών του δικτύου.

Δίκτυα άρδευσης

- Να μην χρησιμοποιείται νερό της ύδρευσης για άρδευση
- Η τιμολόγηση του αρδευτικού νερού να γίνεται με βάση τον όγκο του νερού και όχι την αρδευόμενη έκταση, για λόγους εξοικονόμησης.

Δίκτυα διαχείρισης απορριμμάτων

- Να εφαρμοσθεί πρόγραμμα διαχείρισης μπάζων και βαρέων αντικειμένων.

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

- Αιολικές εγκαταστάσεις, σε περιοχές μη ορατές από το Εθνικό Οδικό Δίκτυο και από τους οικισμούς της Δ.Ε.
- Φωτοβολταϊκά Πάρκα

- Φωτοβολταϊκές Εγκαταστάσεις στα Δημόσια κτίρια, στους Δημόσιους Χώρους και στις Εγκαταστάσεις του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.

A.6.4.8 Συμπληρωματικές Προτάσεις

Ακολουθούν συμπληρωματικές προτάσεις, όπως προέκυψαν από την Προκαταρκτική Γεωλογική Μελέτη:

- Υδραυλική Μελέτη αντιπλημμυρικής προστασίας, με περίοδο επαναφοράς κατάλληλη για αστικό χώρο για την ανατολική περιοχή της Δ.Ε. Μητρόπολης. Η μελέτη θα χρησιμοποιηθεί για την οριοθέτηση των ζωνών κατάκλισης από πλημμύρες ή την κατασκευή των απαιτούμενων αντιπλημμυρικών και στραγγιστικών έργων.
- Να γίνει επαναπροσδιορισμός της διατομής των ανοιχτών τάφρων των ρεμάτων στην περιοχή του Γεωργικού και του ρέματος Αγίου Γεωργίου στη συμβολή του με την επαρχιακή οδό Καρδίτσας – Μητρόπολης.
- Μελέτη οριοθέτησης ρεμάτων της περιοχής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αυγερινού-Κολώνια, Σ. (1996) Ειδικά θέματα αναπτυξιακού σχεδιασμού, Αθήνα: Εκδόσεις ΕΜΠ.

ΕΛ.ΣΤΑΤ., Απογραφές πραγματικού πληθυσμού 1961-2001, Απογραφή κατοικιών πληθυσμού 2001, Απογραφή μόνιμου πληθυσμού 2011.

Καπετάνιος, Α. (2010) Οι σιωπηλές πλατείες στο: www.greekarchitects.gr

Μέλισσας, Δ. (2010) Οι Χρήσεις Γης, το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και η Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου, Αθήνα- Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Καρδίτσας (2007) Οδοιπορικό στα Μνημεία του Νομού Καρδίτσας, Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης.

Σαμαρόπουλος, Α. (1992) Οδηγός του Νομού Καρδίτσας, περιφερειακές εκδόσεις «ΕΛΛΑ».

Είσοδος του οικισμού Μητρόπολη

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Εστιατόριο στην είσοδο του οικισμού

Εικόνα 3

Αποψη του ποταμού Γαβριά από την είσοδο του οικισμού

Εικόνα 4

Χρήσεις επί της Επ.Ο. 2

Μαρμαράδικο

Εικόνα 5

Φυτώριο

Εικόνα 6

Συνεργείο αυτοκινήτων

Εικόνα 7

Κτήριο αποθήκης κοντά στο Γεωργικό

Εικόνα 8

Βενζινάδικο

Εικόνα 9

Ξενοδοχείο

Εικόνα 10

Ιδιωτικό σχολείο κοντά στο Γεωργικό

Εικόνα 11

Μονάδα ιατρικής αποκατάστασης κοντά στο Γεωργικό

Εικόνα 12

Βιοτεχνία παραγωγής μελιού κοντά στο Γεωργικό

Εικόνα 13

Κτηνοτροφική εγκατάσταση κοντά στο θολωτό τάφο Γεωργικού

Εικόνα 14

Κτηνοτροφική εγκατάσταση κοντά στο Γεωργικό

Εικόνα 15

Θερμοκήπια κοντά στο Φράγγο

Εικόνα 16

Σιταποθήκη στην Τ.Κ. Μητρόπολης

Εικόνα 17

Αγροικία κοντά στο Φράγγο

Εικόνα 18

Πανόραμα

Εικόνα 19

Εικόνα 20

Εικόνα 21

Εικόνα 22

Ανακουφιστικός υδροταμιευτήρας από το Πανόραμα

Εικόνα 23

Αρδευτική τάφρος Ταυρωπού βόρεια της Μητρόπολης

Εικόνα 24

Δημοτική γεφυροπλάστιγγα Μητρόπολης

Εικόνα 25

Χωματόδρομος στην Τ.Κ. Γεωργικού

Εικόνα 26

Άποψη της Κουτσούφλιανης

Εικόνα 27

Γενική άποψη της Δ.Ε. Μητρόπολης

Εικόνα 28